

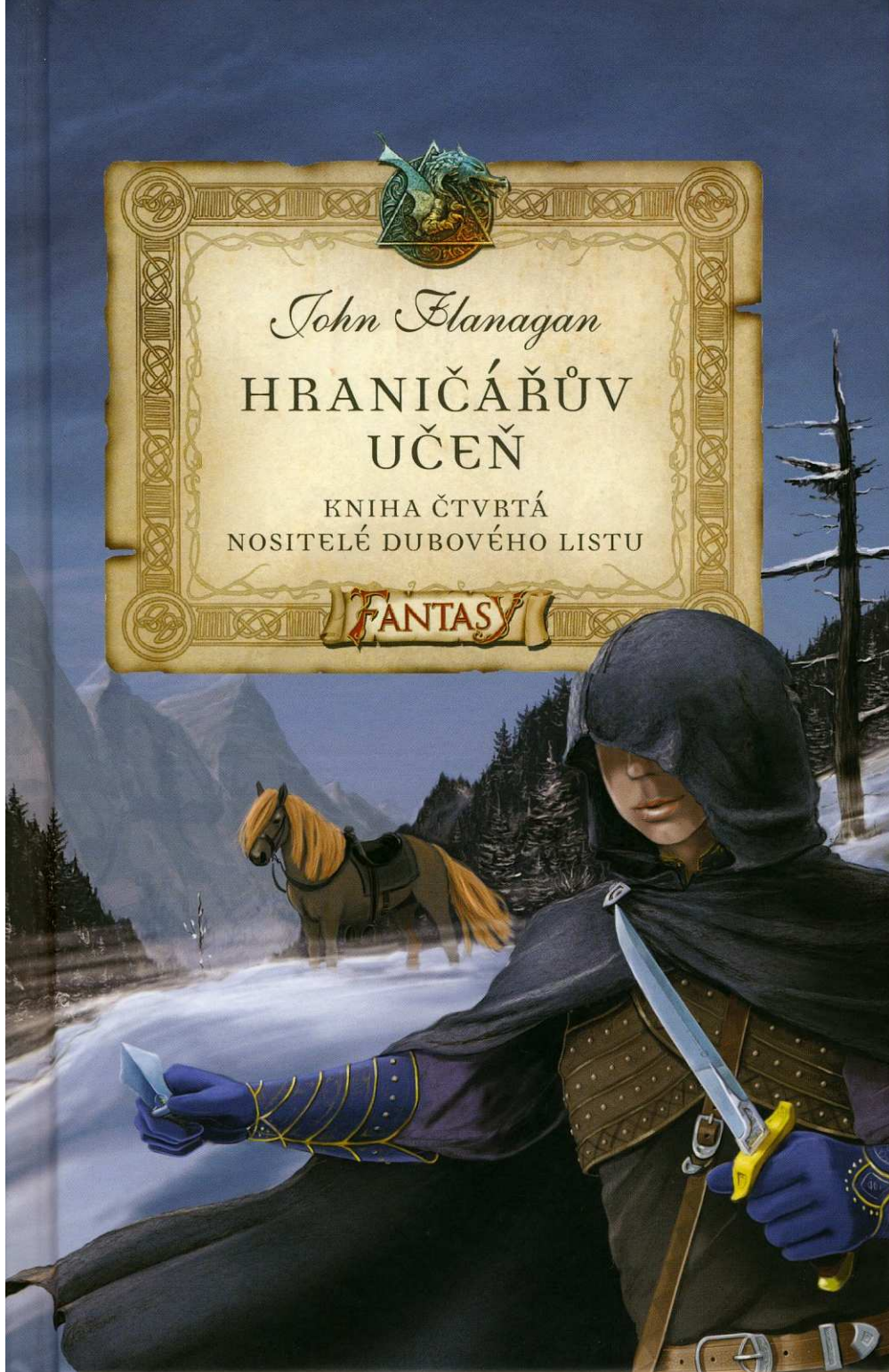

John Flanagan

HRANIČÁŘŮV UČEŇ

KNIHA ČTVRTÁ
NOSITELÉ DUBOVÉHO LISTU

FANTASY

John Flanagan
HRANIČÁŘŮV
UČEŇ

KNIHA ČTVRTÁ
NOSITELÉ DUBOVÉHO LISTU

www.egmont.cz
EGMONT

Copyright © John Flanagan 2006
© Cover Illustration: Josef Fraško
All rights reserved

Vydalo nakladatelství EGMONT ČR, s. r. o.,
v Praze roku MMIX jako svou 2276. publikaci
Z anglického originálu *Ranger's Apprentice. Oakleaf Bearers*
přeložila Zdena Tenklová
Odpovědný redaktor Stanislav Kadlec
Technická redaktorka Alena Mrázová
Sazba Art D – Grafický ateliér Černý, s. r. o.
Tisk CPI Moravia Books, s. r. o.
TS 14. První vydání
ISBN 978-80-252-1158-8

Leonii
za stálou důvěru

Jedna

Z hlubokého, klidného spánku probudilo Willa jednotvárné ťukání.

Ani přesně nevěděl, kdy si toho zvuku všiml. Vklouzl nenápadně do jeho spící mysli, rostl a sílil, až si ho Will začal uvědomovat a zjistil, že je vzhůru a uvažuje, co to může být.

Ťuk-ťuk-ťuk-ťuk...

Pořád to tu bylo, ale teď, když už byl vzhůru a vnímal i jiné zvuky v chatě, to neznělo tak hlasitě.

V rohu, za malou zástěnou z pytloviny zajišťující trochu soukromí, pravidelně oddychovala Evanlyn. Ťukání ji zřejmě nevzbudilo. Od ohniště na druhém konci místnosti se ozývalo slabé praskání, a když se Will probрал úplně, vnímal i jemné syčení.

Tuk-ťuk-ťuk...

Zvuk zřejmě přicházel odněkud zblízka. Posadil se na hrubém lůžku vyrobeném z prken a plátna, protáhl se a zazíval. Zatřepal hlavou, aby si ji pročistil, a zvuk nakrátko zeslábl. Pak se znovu vrátil a Will pochopil, že jeho zdroj je někde za oknem. Olejovaným plátnem okna prosvítalo kalné světlo blížícího se rozbřesku, ale vidět přes něj skoro nebylo. Will si

na lůžku klekl, nadzvedl rám a vystrčil hlavu ven, aby se pořádně podíval na verandu před vchodem do chaty.

Dovnitř vlétl závan studeného vzduchu a projel místností. Zástěna z pytloviny se zavlnila, Evanlyn se zavrtěla, v ohništi zapraskalo a z žhavého popela vykoul žlutý plamínek.

Venku mezi stromy nějaký pták zpěvem vítal nový den a ťukání opět zesláblo.

Pak na to Will přišel. Byla to voda. Ukapávala ze špičky dlouhého rampouchu visícího z vchodové stříšky a dopadala na obrácené dno škopku, který zapomněli uklidit.

Ťuk-ťuk-ťuk... ťuk-ťuk-ťuk.

Will sraštil obočí. Věděl, že to znamená něco důležitého, ale mysl dosud omámená spánkem nedokázala určit co. Zvedl se, znovu se protáhl a trochu roztřesený chladem zamířil ke dveřím.

S nadějí, že nevzbudí Evanlyn, zvedl závoru a pomalu otevíral dveře. Přizvedával je, aby se na kožených pantech neprověšily a nezadrhly o podlahu.

Zavřel za sebou a vyšel na otevřenou dřevěnou verandu. Hrubá prkna hrozně studila do chodidel. Přešel k místu, kde voda neúnavně odkapávala do škopku, a cestou zjistil, že kape i z dalších rampouchů kolem verandy. Předtím si toho nevšiml. Věděl jistě, že to tak nebylo.

Přejel pohledem ke stromům, jimiž se začínaly prodírat první sluneční paprsky.

Z lesa bylo slyšet, jak tlusté vrstvy sněhu sjíždějí z větví borovic, na nichž ležely řadu měsíců, a s pleskavým žucháním se vrší pod stromy.

A právě tehdy pochopil význam neutuchajícího ťukání, které ho probudilo.

Slyšel, že dveře chaty zaskřípaly, a otočil se. Spatřil Evanlyn. Vlasy měla rozcuchané a byla zabalená v dece, aby se chránila před chladem.

„Co je?“ zeptala se. „Stalo se něco?“

Chvilku zaváhal, očima sjel k zvětšující se kaluži vody vedle škopku.

„Obleva,“ řekl nakonec.

* * *

Po skrovné snídani seděli na verandě, kam dopadaly paprsky ranního slunce. Ani jednomu se nechtělo rozebírat, co znamená Willův ranní objev, i když mezitím si všimli dalších neklamných známek oblevy.

Na několika místech kolem chaty se ve sněhu objevily drobné ostrůvky mokré nahnědlé trávy a hluk padajícího mokrého sněhu z větví stromů se ozýval stále častěji.

Na zemi i na stromech pochopitelně pořád ležela silná vrstva sněhu. Ale obleva podle všeho už začala a bude nezadržitelně pokračovat.

„Nejspíš budeme muset uvažovat o odchodu,“ řekl nakonec Will a vyjádřil to, nač oba mysleli.

„Ještě nemáš dost sil,“ namítla Evanlyn. Neuplynuly ani celé tři týdny od doby, kdy se Willova mysl zbavila otupujících účinků hřejivé trávy, kterou dostával v Ragnakově sídle, když pracoval jako otrok na dvoře. Než uprchli, byl zesláblý úmornou dřinou a nedostatkem jídla. Skromná strava, kterou měli v chatě, stačila na udržení při životě, ale ne k obnovení síly a odolnosti. Živili se moukou a prosem, které našli v chatě spolu s malou zásobou zeleniny, a tuhým masem drobné zvěře, kterou se jim podařilo chytit do nastražených ok.

Bylo toho pomalu a zvířata, která ulovili, byla sama vyhublá, takže se moc nenasytili.

Will pokrčil rameny. „Já to zvládnou,“ řekl prostě. „Budu muset.“

A právě to bylo nejdůležitější. Oba věděli, že jakmile roztaje sníh v horských průsmycích, lovci se opět začnou pohybovat po okolí. Jednoho už Evanlyn zahlédla – tajemného jezdce v lese, toho dne, kdy se Willovi opět vrátil jasný rozum. Od té doby po něm naštěstí nebylo ani stopy. Ale bylo to varování. Mohou se objevit další, a dřív než k tomu dojde, musí Will s Evanlyn přejít přes hory do Teutlandu.

Evanlyn zamyšleně potřásla hlavou. Napřed mlčela. Pak pochopila, že Will má pravdu. Než sníh roztaje, musejí odejít, ať už si ona myslela, že Will má na cestu dost sil, nebo ne.

„V každém případě,“ řekla nakonec, „nám ještě pár týdnů zbývá. Obleva teprve začala a kdo ví? Zima se může vrátit.“

Možné to je, myslela si. Třebas nepravděpodobné, ale možné určitě. Will kývl na souhlas.

„Vždycky je to tak,“ řekl.

Znovu na ně padlo tíživé mlčení. Evanlyn se náhle zvedla, oprášila se a prohlásila: „Jdu prohlídnout oka.“ Když se Will začal zvedat, že ji doprovodí, zadržela ho.

„Ty zůstaň tady,“ řekla mírně. „Odtěďka budeš muset šetřit síly, jak jen to půjde.“

Will zaváhal a potom kývl. Uznal, že má pravdu.

Vzala konopný pytel, do kterého dávali úlovek, a přehodila ho přes rameno. Pak se na Willa usmála a zamířila do lesa.

Will začal sklesle sklízet dřevěné misky po snídani. Měl pocit, že není k ničemu. Hodím se jenom k mytí nádobí, pomyslel si trpce.

V průběhu posledních tří týdnů museli oka na chytání zvěře, která Will vyrobil, pokládat dál a dál od chaty. Jelikož v nich občas nějaké malé zvíře – králík, veverka nebo tu a tam sněžný zajíc – uvízlo, ostatní zvířata začala být opatrnější. Proto byli nuceni každých pár dní přemístit oka jinam – pokaždé ještě kus dál od chaty.

Evanlyn odhadovala, že k prvnímu oku má před sebou dobrých čtyřicet minut chůze do kopce po úzké stezce. Samozřejmě že kdyby mohla jít přímo, cesta by byla podstatně kratší. Ale stezka se klikatila a stáčela mezi stromy, což vzdálenost, kterou musela urazit, zdvojnásobovalo.

Když bylo jasné, že jde o oblevu, vnímala její známky všude kolem sebe. Sníh už pod nohama nevrzal, byl těžký a mokrá. Nohy se do tajícího sněhu bořily a kožené boty nasákly vodou. Vzpomněla si, že když tudy šla naposled, ulpíval jí sníh na botách jen jako jemný bílý poprašek.

Všímal si i oživení v přírodě okolo sebe. Mezi stromy poletovalo mnohem více ptáků než kdy předtím a králík, kterého na stezce vyplašila, rychle cupital zpátky do úkrytu pod zasněženým ostružinovým keřem.

Pomyslela si, že takhle se alespoň zvyšují vyhlídky, že v osidlech najde něco kloudného.

Uviděla nenápadnou značku, kterou do kůry jedné borovice vyryl Will, a uhnula ze stezky k prvnímu z nastražených ok. Vzpomněla si, jak byla šťastná, že se Will vyléčil ze závislosti na hřejivé trávě. Evanlyniny schopnosti přežít v divočině nebyly nijak valné a Will se ve vyrábění a kladení ok dokonale vyznal, což jim zajišťovalo přísun potravy. Prý se to naučil během výcviku u Halta.

Vzpomněla si, že když vyslovil jméno svého hraničářského mistra, trochu se mu zamžily oči a zachvěl hlas. Nebylo to poprvé, kdy na ně na oba dolehlo, jak daleko, jak nekonečně daleko jsou od domova.

Evanlyn byla promočená čím dál víc, ale když se protáhla zasněženými křovisky, zaplavila ji vlna radosti. V prvním oku uvízl pták, velký asi jako menší slepice. Neopatrně prostrčil hlavu drátěným okem a chytil se do něj. Pár takových už předtím chytili a jejich maso bylo velmi chutné. Evanlyn se smutně usmála, když si uvědomila, jak by v minulosti protestovala proti tak krutému způsobu zabíjení zvířat. Teď zažívala jen pocit uspokojení, když věděla, že dnes budou mít co jíst.

Je zvláštní, jak prázdný žaludek dokáže změnit pohled na svět, napadlo ji, když vytahovala ptačí hrdlo z oka a strkala úlovek do pytle. Znovu oko nalíčila a nasypala kolem trochu zrní. Pak si stoupla a nespokojeně se zamračila, když zjistila, že má na kolenou dva velké fleky od mokrého sněhu.

Ještě dřív, než zaslechla šramot, vycítila, že mezi stromy za jejími zády se něco hýbe. Chtěla se otočit.

Než se stačila pohnout, ucítila na krku železný stisk, a když vyděšeně zalapala po dechu, přikryla jí pusou i nos ruka v

kožešinové rukavici odporně páchnoucí kouřem, potem a špínou a umlčela její volání o pomoc.

Dvě

Z lesa vyjeli na louku dva jezdci. V teutlandském podhůří byl nástup jara patrnější než ve vysokých horách zvedajících se za ním. Tráva na louce se zelenala a ostrůvky sněhu se vyskytovaly jen ojediněle, v místech, která po větší část dne zůstávala ve stínu.

Náhodného pozorovatele by asi zaujal pohled na koně následující za oběma jezdci. Z dálky by dokonce bylo možné oba muže mylně pokládat za obchodníky, kteří chtějí využít první příležitost k přechodu přes průsmyky do Skandie a vydělat na vysokých cenách, které byli kupci ochotni zaplatit za první jarní zboží.

Při bližším zkoumání by se však ukázalo, že muži nejsou obchodníci, ale ozbrojení bojovníci.

Menší z nich, vousáč oblečený ve zvláštní šedě a zeleně skvrnitě pláštěnce, která jako by se měnila před očima, měl přes ramena zavěšený dlouhý luk a na rozsoše sedla toulec se šípy.

Jeho společník byl větší a mladší. Na sobě měl obyčejný hnědý plášť, ale paprsky prvního jarního sluníčka se u krku a na pažích odrážely od kroužkové zbroje a zpod pláště po straně vykukovala pochva dlouhého meče. Celek doplňoval malý

okrouhlý štít zavěšený na zádech a zdobený hrubě načrtnutým obrázkem dubového listu.

Tak jako se lišil vzhled obou mužů, lišili se i jejich koně. Mladík seděl na velkém hnědákovi, který měl dlouhé nohy a mohutný zadek i plece a byl ztělesněním správného bojového koně. Na vodícím provazu klusal za ním další bojový kůň, v tomto případě černý. Kůň druhého muže byl mnohem menší, huňatý, se soudkovitým tělem, vlastně spíš pony. Byl však statný a bylo vidět, že je vytrvalý. Za ním klusal další takový koník s lehkým nákladem věcí potřebných k táboření a na cesty. Nepotřeboval žádnou vodící uzdu; poslušně a ochotně následoval za jezdcem.

Horác natahoval krk a prohlížel si vysoké vrcholky, které se před nimi vypínaly. Mhouřil oči, protože od sněhu, který nahoře v horách dosud hojně ležel, se jiskřivě odražely sluneční paprsky.

„Mám tomu rozumět tak, že pojedeme tamhle přes to?“ zeptal se.

Halt na něj úkosem pohlédl, s nepatrným náznakem úsměvu. Horác, zaujatý zkoumáním horského hřbetu v popředí, to však nepostřehl.

„Ne přes,“ opravil ho hraničář. „Skrz.“

Horác zamyšleně svraštil čelo. „Je tam nějaký tunel?“

„Průsmyk,“ upřesnil Halt. „Úzká soutěska, která se klikatí v nižší části hor a dovede nás až do Skandie.“

Horác chvíli poznatek zpracovával. Pak si Halt všiml, jak se mu zvedají ramena a nadechuje se. Věděl, že ten pohyb věští další otázku. Zavřel oči a zavzpomínal na dobu, kdy byl sám a život se neskládal z nekonečné řady otázek. Zdála se tak vzdálená.

Pak si přiznal, že mu věci tak, jak jsou teď, kupodivu vyhovují. Nejspíš se však při čekání na další otázku bezděčně nezatvářil dostatečně přívětivě, protože zjistil, že Horác pevně a odhodlaně semkl rty. Zřejmě něco vycítil a rozhodl se, že nebude Halta obtěžovat dalším vyptáváním. Tedy prozatím.

Jenže to Haltovi nedělalo dobře. Protože teď, když otázka nebyla položena, by ho moc zajímalo, čeho by se týkala. Najednou měl pocit, že dnešnímu dopoledni něco chybí. Chtěl ten pocit zahnat, ale nedařilo se mu to. Podle všeho Horác pro jednou přemohl svoji téměř nezdolnou potřebu okamžitě vyslovit otázku, která ho napadla.

Halt pár minut vyčkával, ale neozývalo se nic kromě cinkání postrojů a vrzání kůže sedel. Nakonec to bývalý hraničář už déle nevydržel.

„Co?“

Otázka z něj vylétla poněkud prudčeji, než zamýšlel. Horácův hnědák se vylekal a odtančil pár kroků stranou.

Horác se snažil koně uklidnit a zvládnout. Dotčeně pohlédl na svého společníka a vůdce.

„Co?“ zeptal se Halta. Menší muž podrážděně máchl rukou.

„To bych právě rád věděl,“ rozhorlil se. „Co?“

Horác na něj zkoumavě pohlédl. Jeho pohled až příliš nápadně připomínal výraz, s nímž sledujeme někoho, kdo se právě pomátá. Haltovu rozbouřenou náladu to ovšem nijak nevylepšilo.

„Co?“ nechápal už naprosto zmatený Horác.

„A přestaň s tím!“ durdil se Halt. „Neopakuj pořád moje slova! Ptám se tě, ,co‘, tak mi neodpovídej ,co‘, rozumíš?“

Horác poslední otázku krátce zvážil a potom svým odzbrojujícím způsobem odvětil: „Ne.“

Halt se zhluboka nadechl a obočí se mu stáhlo do ostrého věčka, pod nímž oči jiskřily zlostí. Než však stačil něco říct, Horác ho předešel.

„Na co se mě ptáte tím ,co‘?“ zeptal se, a aby byla otázka jasnější, ještě dodal: „Nebo jinak řečeno, proč se mě ptáte ,co‘?“

Halt nijak neskrýval, že se nutí do klidu, a velice zřetelně pronesl: „Chtěl ses mě na něco zeptat.“

Horác se zamračil. „Ano?“

Halt kývl. „Viděl jsem, jak se nadechuješ, aby ses zeptal.“

„Aha,“ řekl Horác. „A na co?“

Halt na pár vteřin oněměl. Otevřel ústa, zase je zavřel, potom konečně našel sílu promluvit.

„Na to jsem se tě právě ptal,“ připomněl. „Když jsem řekl ,co‘, ptal jsem se tě, na co se mě chceš zeptat.“

„Já se vás nechtěl zeptat ,co‘,“ bránil se Horác a Halt po něm podezíravě loupl očima. Napadlo ho, že Horác si z něj možná drze utahuje, že se mu v duchu posmívá. Pak by mu Halt musel vysvětlit, že tohle by si neměl dovolovat někdo, kdo je teprve učeň. Hraničáři nejsou lidé, kteří posměch přijímají shovívavě. Upřeně se zadíval na chlapcovu bezelstnou tvář a upřímné modré oči a usoudil, že ho podezírá neprávem.

„Takže jestli ještě jednou můžu použít to slovo, na co ses mě tedy chtěl zeptat?“

Horác se znovu nadechl a pak zrozpačitěl. „Už nevím,“ odpověděl. „O čem jsme to mluvili?“

„Na tom nesejde,“ zamumlal Halt a pobídl Abelarda do krátkého cvalu, aby svého společníka předjel.

Dál si něco rozčileně bručel pod vousy a Horácovi se podařilo zaslechnout pár vět, mezi nimi „popletení učňové, co si nedokážou zapamatovat ani to, co před chvílí sami řekli“. Pochopil, že předchozí dohadování Halta rozladilo. Svrástil čelo a pokoušel se v myšlenkách vrátit zpět k bodu, kdy se chystal položit otázku. Měl pocit, že ji zůstal Haltovi nějak dlužen – což bylo divné, protože vždycky, když se Horác na něco zeptal, Halt zavzdychal a obrátil oči v sloup.

Tenhle hraničář je divný patron, pomyslel si. A jak to bývá, ve chvíli, kdy se přestal pokoušet vzpomenout si na tu otázku, ona se najednou přihlásila sama.

Tentokrát ji vyhrkl hned, aby ji nezapomněl nebo mu to něco nepřekazilo.

„Je tam hodně průsmyků?“ křikl na Halta.

Hraničář se v sedle otočil a pohlédl na Horáce. „Co?“ zeptal se.

Horác se prozíravě rozhodl přejít skutečnost, že tímto slovem se opět dostávají na horkou půdu. Ukázal rukou směrem k horám, které se před nimi hrozivě tyčily.

„V těch horách. Vede do Skandie hodně průsmyku?“

Halt na chvíli zadržel Abelarda, aby je hnědák dohonil, a pak pokračoval dál.

„Tři nebo čtyři,“ řekl.

„A Skandijci je nehlídají?“ zeptal se Horác. Zdálo se mu logické, že by měli.

„Jistěže hlídají,“ odpověděl Halt. „Hory jsou jejich nejdůležitější ochranou.“

„A máte plán, jak se přes ně dostaneme?“

Hraničář zaváhal. Tahle otázka mu ležela v hlavě od té doby, co vyjeli z hradu Montsombre. Kdyby byl sám, nebyl by pro něj žádný problém někudy nepozorovaně proklouznout. S Horácem jedoucím na velkém, bujném bojovém oři to bylo trochu složitější. Několik nápadů měl, ale zatím se pro žádný nerozhodl.

„Já něco vymyslím,“ slíbil a Horác moudře pokýval hlavou, uklidněný pomyšlením, že Halt určitě na něco přijde. Horác byl přesvědčen, že právě tohle umí hraničáři nejlíp a že to nejlepší, co může udělat bojovnícký učeň, je nechat hraničáře přemýšlet a sám se postarat, aby cestou ušetřil výprask každému, kdo si to zaslouží. Pevně se usadil v sedle, spokojený se svým údělem.

Haltovi se ulevilo. Teď už věděl, na co se chtěl Horác předtím zeptat.

Pak se pochybnost vrátila s dvojnásobnou silou. Co když tohle byla jiná otázka a ta původní zůstávala pořád neznámá? Nemohl tu nejistotu snést.

„Tak na tohle ses chtěl zeptat, je to tak?“

Horác na něj trochu překvapeně pohlédl. „C...?“ začal, ale pak se opravil a vyjádřil se mnohem přijatelněji. „Totiž, promiňte, nerozuměl jsem.“

Halt rozpačitě pokrčil rameny. „Ta otázka – ohledně průsmyků. To byla ta, kterou jsi chtěl položit předtím?“ Ptal se tónem člověka, který zná odpověď, ale jen se chce ujistit.

„Myslím, že ano,“ zadumaně odvětil Horác. „Já už ani nevím... Trochu jste mě zmátl,“ uzavřel nepřesvědčivě.

A když tentokrát Halt vyrazil vpřed, byl si Horác jistý, že zaslechl několik slov, která se prostě nedala opakovat.

Tři

Erak Hvězdec, kapitán vlčí lodi a jeden z hlavních skandijských válečných jarlů, se ubíral Ragnakovým sídlem k Velké dvoraně. Ve tváři se mu zračily chmury. Období nájezdů začne co nevidět a on měl spoustu práce. Loď potřebovala opravit a nově vybavit. A nejvíc ze všeho bylo zapotřebí doladit poslední drobnosti a to se dá jen při pár dnech strávených na moři.

Předvolání k Ragnakovi nevěstilo nic dobrého pro jeho plány. Hlavně proto, že mu ho vyřizoval Borsa, oberjarlův hilfmann čili nejvyšší správce. Jakmile byl v něčem namočen i Borsa, zpravidla to znamenalo, že Ragnak chtěl Erakovi svěřit nějaký menší úkol. Nebo spíš větší, pomyslel si s hořkým úsměvem kapitán vlčí lodi.

Bylo už dávno po snídani, takže když dorazil, v síni se pohybovalo jen pár sluhů, kteří uklízeli. Na druhém konci, u hrubého stolu z borového dřeva vpravo od Ragnakova stolce – což bylo veliké křeslo z borovice, sloužící skandijskému vládci jako trůn –, seděli Ragnak a Borsa s hlavami sehnutými nad hromádkou pergamenových svitků. Erak svitky poznal. Byly to soupisy daní z různých měst a oblastí z celé Skandie. Ragnak byl jimi posedlý. A co se Borsy týkalo, daně byly to jediné, pro

co žil. Dýchal jen pro ně, spal s nimi, zdálo se mu o nich a běda každému jarlovi, který by si zkusil Ragnakovi odevzdat méně nebo nárokovat nějakou slevu, která by neobstála při Borsově pečlivém zkoumání.

Erak si dal dvě a dvě dohromady a tiše si povzdychl. Nejpravděpodobnější závěr, k němuž mohl dospět na základě předvolání a haldy daňových hlášení na stole, byl ten, že ho nejspíš zase pošlou vybírat daně.

Vybírání daní Eraka nijak zvlášť netěšilo. Byl nájezdník a mořský vlk, pirát a bojovník. Tím pádem stál spíše na straně dlužníků, než na straně oberjarla a jeho horlivého hilfmannu. V předchozích případech, kdy Eraka poslali vybrat opožděné platby nebo nedoplatky, byl bohužel až příliš úspěšný. Kdykoli se nyní objevila sebemenší pochybnost o částce, kterou dlužil na daních některý kraj či osada, Borsa okamžitě usoudil, že problém vyřeší Erak.

A co bylo ještě horší, Borsa i Ragnak velice oceňovali také Erakův přístup k této práci a způsob provádění. Takovéhle úkoly Eraka nebavily, považoval je za otravné a pod svoji úroveň, takže si dal záležet, aby mu zabraly co nejméně času. Okolkování, hádky, přepočítávání dlužných částek, prověřování a schvalování odpočtů, to nebylo nic pro něj. Erak volil přímočarý postup a ten spočíval v tom, že dotyčnou prověřovanou osobu popadl, přiložil jí pod bradu širokou oboustrannou sekeru a vyhrožoval ublížením na zdraví, pokud nebudou všechny daně do poslední okamžité zaplacený.

Erak byl bojovník proslavený po celé Skandii. Vlastně mu vadilo, že ho nikdo nikdy nevyzval, aby svou hrozbu splnil. Všichni buřiči, které navštívil, pokaždé bez nejmenšího odporu či zaváhání vyklopili patřičnou sumu, a často i s malým přídatkem, který vůbec nebyl předmětem původního sporu.

Když Erak procházel mezi lavicemi, oba muži za stolem vzhledli. Velká dvorana se používala k mnoha účelům. Ragnak a jeho nejbližší přívrženci v ní stolovali. Byla i místem, kde se v průběhu roku konaly všechny hostiny a slavnostní shromáždění. A malý otevřený přístěnek, kde Ragnak s Borsou

právě pročítali daňové soupisy, byl zároveň i oberjarlovou úřadovnou. Do dvorany měli kdykoli volný přístup všichni členové užší i širší rady jarlů, takže tu Ragnak neměl žádné zvláštní soukromí. Ale on stejně nepatřil k těm, kdo ho potřebovali. Vládl otevřeně a svá státnická rozhodnutí oznamoval veřejně.

„Á, Eraku, už jsi tady,“ prohodil Borsa a Eraka napadlo, nikoli poprvé, že hilfmann má ve zvyku mluvit o věcech, které jsou jasné jako facka.

„O koho jde tentokrát?“ zeptal se odevzdaně. Věděl, že nemá smysl pokoušet se jim pověření rozmlouvat, takže ho mohl rovnou přijmout. Když bude mít štěstí, bude to některé z malých měst dole na pobřeží, a tak bude mít přinejmenším příležitost zároveň prověřit posádku i vlčí loď.

„Ostkrag,“ oznámil oberjarl a Erakovy naděje, že z úkolu vzejde alespoň něco užitečného, klesly k nule. Ostkrag ležel daleko ve vnitrozemí směrem na východ. Byla to malá osada za horským pásmem, jež tvořilo zubatý hřbet Skandie, a cesta k ní vedla pouze přes hory nebo některým z půl tuctu klikatých průsmyků vinoucích se mezi nimi.

V nejlepším případě to znamenalo nepohodlné cestování na koni tam i zpátky, což byl pro Eraka odporný způsob přepravy. Při pomyslení na pohoří vypínající se nad Hallasholmem mu hlavou bleskla vzpomínka na dva araluenské otroky, jimž před několika měsíci pomohl k útěku. Zajímalo ho, co se s nimi stalo, jestli se jim povedlo dostat se do lovecké chaty v horách a jestli přežili poslední zimní měsíce. Uvědomil si, že Borsa i Ragnak čekají, co řekne.

„Ostkrag?“ opáčil. Ragnak netrpělivě kývl hlavou.

„Jejich čtvrtletní splátka se opozdila. Chci, abys tam zajel a popohnal je,“ řekl oberjarl. Erakovi neušlo, že Ragnakovi se moc nedaří skrývat záblesk chamtivosti, který se mu v očích objevil pokaždé, když mluvil o daních a o jejich placení.

„Nemůžou mít o moc delší zpoždění než zhruba týden,“ pokoušel se získat čas, ale Ragnak se nenechal ovlivnit a zuřivě vrtěl hlavou.

„Deset dní!“ vypálil. „A není to poprvé! Už jsem je jednou varoval, je to tak, Borso?“ obrátil se k hilfmannovi o podporu a také se mu jí dostalo.

„Jarlem v Ostkragu je Sten Kladivo,“ řekl Borsa, jako by to stačilo na vysvětlenou. Erak na něho tupě zíral. Borsa jízlivě pokračoval: „Měl by se jmenovat Sten Lepidlo. Peníze mu drží na prstech jak přilepené, a i když zaplatí všechno, nechá nás pokaždé čekat dlouho po lhůtě splatnosti. Je na čase, abychom mu dali za vyučenou.“

Erak trochu posměšně pohlédl na mužíčka se svaly jako bláto. Borsa uměl mimořádně dobře hrozit – pokud měl po ruce někoho, kdo byl schopen jeho hrozby splnit.

„Chceš říct, že je na čase, abych mu *já* dal za vyučenou,“ upřesňoval, ale Borsa si posměchu v jeho hlase nevšiml.

„Přesně tak!“ prohlásil s jistým uspokojením. Ragnak byl však poněkud vnímavější.

„Jsou to přece moje peníze, Eraku,“ prohlásil a vyznělo to téměř nedůtklivě. Erak se mu pevně zadíval do očí. Poprvé si uvědomil, že Ragnak stárne. Kdysi ohnivě rezavé vlasy ztratily lesk a šedivěly. Eraka to zjištění překvapilo. Na sobě žádné stárnutí rozhodně nepozoroval a Ragnak zase nebyl o tolik starší než on. Teď když ho to napadlo, všiml si na oberjarlovi i jiných změn. Vlasy měl prošedivělé, tváře povislé a břicho pěkně kulaté. Uvažoval, jestli se on sám také nemění, ale pak tu myšlenku zavrhl. Každé ráno se díval do zrcadla z leštěného stříbra a žádné zvláštní změny na svém obličejí nepozoroval. Usoudil, že příčinou určitě bude náročné postavení oberjarla.

„Byla krutá zima,“ namítl. „Přes průsmyky se třeba ještě nedá projít. Koncem zimy napadlo hodně sněhu.“

Přešel k velké mapě Skandie zavěšené na stěně za Ragnakovým stolem. Našel Ostkrag a ukazovákem naznačoval cestu k nejbližšímu průsmyku.

„Hadí průsmyk,“ řekl spíš sám pro sebe. „Mohlo se stát, že všechny ten pozdní sníh a rychlé tání tam způsobily sesuvy půdy.“ Otočil se k Ragnakovi a Borsovi a ukazoval příslušné místo na mapě.

„Co když kurýři zatím prostě nemohli projet?“ nadhodil. Ragnak zavrtěl hlavou a Erak opět vnímal jeho podrážděnost, nesmyslnou zlobu, která se v poslední době Ragnaka zmocňovala pokaždé, když se někdo protivil jeho vůli nebo hned nesouhlasil s jeho názorem.

„Může za to Sten, já to vím,“ paličatě trval na svém. „Kdyby to bylo jinak, dal bych ti za pravdu, Eraku.“ Erak kývl a moc dobře věděl, že je to lež. Ragnak zřídka kdy s někým souhlasil, zvláště když by to znamenalo, že musí změnit své stanovisko. „Zajed' tam a vyber od něj peníze. Když se bude vzpouzet, zatkni ho a přivez sem. Vlastně, zatkni ho, i když se vzpouzet nebude. Vezmi si s sebou dvacet mužů. Chci, aby na vlastní kůži poznal, co znamená skutečná moc. Už mě otravuje těmhle bezvýznamným jarlům dělat blázna.“

Erak na něj trochu překvapeně pohlédl. Zatčení jarla v jeho vlastním sídle se nedalo brát na lehkou váhu – zejména v případě, že šlo o drobný přestupek, jako je opožděné placení daní. Vyhybat se placení daní bylo mezi Skandijci považováno za samozřejmost. Byla to svého druhu hra. Když někoho nachytali, zaplatil a tím to skončilo. Erak si nemohl vzpomenout na nikoho, koho by kvůli něčemu takovému zostudili zatčením. Skandijci byli lidé svobodní a nezávislí a byli na to pyšní. A věrnost nejbližšímu nadřízenému jarlovi považovali za důležitější než povinnosti vůči hlavnímu sídlu, kde panoval Ragnak.

„To by asi nebylo moc moudré,“ řekl tiše a Ragnak rozzlobeně zvedl hlavu od svitků rozložených na stole. Pohlédl Erakovi pronikavě do očí.

„O tom, co je moudré, rozhoduju já,“ zavrčel. „Oberjarl jsem já, ne ty.“

Byla to urážlivá slova. Podle zvyklostí byl Erak coby významný jarl oprávněn vyjádřit svůj názor, i kdyby měl odporovat názoru nejvyššího vůdce. Skousl vzteklé odseknutí, které se mu dralo na rty. Když byl Ragnak v téhle náladě, nemělo smysl ho ještě víc dráždit.

„Já vím, že jsi oberjarl, Ragnaku,“ řekl klidně. „Ale Sten je jarl svým vlastním přičiněním a pozdní placení může mít nějaký oprávněný důvod. Zatýkat ho za takových okolností by mohlo zbytečně vzbudit nelibost.“

„Zatraceně, povídám ti, že nemá žádný, jak ty říkáš, ,oprávněný důvod‘!“ Ragnakovi se zúžily oči a tváře mu hořely hněvem. „Krade a protiví se a zaslouží si být potrestán pro výstrahu ostatním!“

„Ragnaku...“ začal Erak v posledním pokusu vymluvit mu to. Tentokrát mu do řeči skočil Borsa.

„Jarle Eraku, rozkazy znáš! Teď udělej, co ti bylo poručeno!“ zakřičel přísně. Erak se k němu rozzlobeně otočil.

„Hilfmanne, já poslouchám jen oberjarlovy rozkazy. Tvoje ne.“

Borsa si uvědomil svou chybu. Pár kroků ustoupil, aby měl jistotu, že ho od Eraka dělí deska stolu, a uhnul očima před jeho pohledem. Nastalo napjaté ticho. Nakonec si Ragnak zřejmě uvědomil, že je třeba udělat nějaký ústupek – i když ne velký. Dopáleně prohlásil: „Podívej, Eraku, prostě jeď a ty daně od Stena vyber. A když to bude schválně nějak protahovat, tak ho přivez sem k soudu. Souhlasíš?“

„A když bude mít oprávněný důvod?“ trval na svém Erak.

Oberjarl odevzdaně mávl rukou. „Když bude mít oprávněný důvod, tak ho nech být. Stačí ti to?“

Erak kývl. „V tom případě to udělám,“ souhlasil.

Jelikož Ragnak potřeboval mít za každou cenu poslední slovo, rýpl si: „Ale, vážně? No to je od tebe hezké, jarle Eraku. Tak vypravíš se dřív, než přijde léto?“

Erak prkenně kývl a otočil se. Získal zadní vrátka, která potřeboval. Co se jeho týkalo, skutečnost, že Ragnak někomu leze krkem, je víc než oprávněný důvod neplatit včas daně. Ale až se vrátí bez zatčeného Stena, bude asi muset najít jiná slova, kterými to vyjádří.

Čtyři

Will se s trhnutím probíral. Seděl na sluníčku na kraji verandy a pochopil, že asi na chvíli usnul. Zasmušile uvažoval, kolik času v poslední době prospal. Evanlyn říkala, že se to dalo čekat, protože prý potřebuje znovu nabrat síly. Nejspíš měla pravdu.

Navíc kolem chaty, v níž žili od té doby, co uprchli ze skandijské pevnosti, nebylo skoro nic na práci. Will sklídl a umyl nádobí po snídani, potom ustlal a trochu poklidil v chatě. Zabralo mu to asi půl hodiny, takže ještě v přístavku za chatou vyhřebelcoval ponyho, až se koníkovi srst jen leskla. Koník se jakoby překvapeně podíval na Willa a potom na sebe. Zřejmě nikdy nikdo nevěnoval jeho vzhledu tolik péče.

Pak se Will bezcílně potuloval kolem chaty po malém palouku a prohlížel si místa, kde pod sněhovou pokrývkou začínaly vykukovat ostrůvky hnědé mokré trávy. Letmo zvažoval, že by vyrobil další oka, ale pak ten nápad zavrhl. Měli jich víc, než potřebovali. Nudil se a připadal si k ničemu. Posadil se na verandu a čekal, až se Evanlyn vrátí. Sluníčko hrálo a on si nejspíš trochu zdříml.

Ted' si ale uvědomil, že slunce už dávno nehřeje. Přesunulo se za palouk a borovice vrhaly na chatu dlouhé stíny. Odhadoval, že už muselo být pozdní odpoledne.

Čelo se mu zachmuřilo. Evanlyn odešla prohlédnout pasti dost dlouho před polednem. I když vzal v úvahu skutečnost, že pasti museli posouvat dál a dál od chaty, měla dost času, aby se k nim dostala, prohlédla je a zase se vrátila. Byla pryč nejméně tři hodiny a možná víc.

Ledaže by už přišla, a když viděla, že spí, rozhodla se, že ho nebude budit. Přestože ztuhlé klouby protestovaly, vstal a šel se podívat do chaty. Nic nenasvědčovalo tomu, že by se Evanlyn vrátila. Pytel na zvěřinu ani její tlustý vlněný plášť tu nebyly. Will se zamyšleně mračil, začal přecházet po paloučku před chatou a uvažoval, co by měl udělat. Přál si, aby přesně věděl, jak dlouho je pryč, a zlobil se na sebe, že usnul. Žaludek se mu nepříjemně sevřel, když přemýšlel, co se asi mohlo Evanlyn stát. Sestavil si seznam možností.

Možná sešla z cesty a teď bloudila hustým, zasněženým borovým lesem a snažila se najít cestu zpátky do chaty. To se mohlo stát, ale bylo to nepravděpodobné. Pěšinky vedoucí k pastem opatřil nenápadnými značkami a Evanlyn věděla, kde je hledat.

Možná se zranila. Mohla upadnout a vyvrtnout si kotník. Pěšiny byly zarostlé a místy hodně příkré a tohle nepochybně bylo možné. Třeba někde ležela, uvízlá ve sněhu a neschopná chůze a odpoledne už se zvolna chýlilo k večeru.

Třetí možností bylo, že někoho potkala. A každý, na koho by v těchto horách narazila, byl nejspíš nepřítel. Třeba ji znovu zajali Skandijci. Srdce se mu prudce rozbušilo, když o té možnosti uvažoval. Bylo jasné, že s uprchlou otrokyní by měli pramalé slitování. A i když jim Erak předtím pomohl, asi těžko by to mohl udělat ještě jednou – i kdyby měl příležitost.

Během těchto úvah začal přecházet po chatě a balit si věci. Připravoval se, že půjde Evanlyn hledat. Jeden kožený měch naplnil z vědra vodou z potoka, kterou každý den nosil čerstvou, a do torby nacpal pár kousků studeného masa.

Zašněroval si vysoké těžké boty – rychle omotával řemínky až ke kolenům. Z háku za dveřmi sundal kazajku z ovčí kůže.

Celkem vzato, uvažoval, nejpravděpodobnější je možnost číslo dvě. Mohlo se stát, že Evanlyn někde ležela zraněná a nemohla jít. Uvědomoval si, že pravděpodobnost, že ji znovu zajali Skandijci, je opravdu mizivá. Bylo přece jen moc brzy, aby se lidé vydali do hor. Jediným důvodem by byl lov zvěře. A té bylo zatím příliš málo, než aby se někomu vyplatilo plahočit se hlubokým sněhem, který ještě v převážné části hor ležel. Ne, když o tom uvažoval, nejpravděpodobnější bylo, že Evanlyn je v bezpečí, ale nemůže sama jít.

Takže by nejspíš měl dát ponymu uzdu, osedlat ho a vydat se s ním po Evanlyniných stopách, aby, až ji najde, se mohla zpátky do chaty svézt. Vůbec nepochyboval, že ji najde. Byl už zkušený stopař, i když zdaleka ne tak dobrý jako Halt nebo Gilan, a najít dívčiny stopy ve sněhu by mělo být poměrně snadné.

A přece... nějak se mu nechtělo brát ponyho s sebou. Koník by nadělal zbytečný hluk a Will měl neodbytný pocit, že by měl být opatrný. Sice bylo nepravděpodobné, že by Evanlyn narazila na nějaké cizince, ale vyloučit se to nedalo.

Bylo moudřejší postupovat nenápadně, dokud nezjistí, jak se věci opravdu mají. Když se takto rozhodl, stáhl z postelí deky, sroloval je a pověsil přes rameno. Možná bude nutné strávit noc venku a bylo lépe být připraven. Od ohniště vzal křesadlo a zastrčil ho do kapsy.

Konečně byl připraven na cestu. Zastavil se u dveří a naposled se rozhlédl po chatě, jestli by se mu ještě něco nehodilo. Vedle dveří byl opřený malý lovecký luk a toulec se šípy. Něco ho pobídlo, aby obojí zvedl. Navlékl si toulec na záda ke smotaným příkrývkám. Pak ho napadlo ještě něco, vrátil se zpátky k ohništi a z popela vytáhl zuhelnatělý kousek dřeva.

Kostrbatými písmeny napsal zvenčí na dveře: „Hledám tě. Počkej tady.“

Mohlo se totiž stát, že Evanlyn se po jeho odchodu vrátí, a Will chtěl mít jistotu, že zase neodejde a nepůjde ho hledat, zatímco on bude hledat ji. Kdyby se přece jen vrátila, stopy by ho stejně zavedly sem.

Chvilku se zabýval napínáním tětiny luku. Jako by mu v hlavě zněl Haltův hlas: „Povolený luk je jenom zbytečná přítěž. Zbraní je luk s napnutou tětinou.“ Pochybovačně si luk prohlížel. Pomyslel si, že jako zbraň zrovna nevypadá. Ale luk a malý nůž v opasku bylo všechno, co měl. Přešel palouk a vyhledal šňůru otisků Evanlyniných bot ve sněhu. Polední jarní sluníčko je sice rozechřívalo, ale pořád byly vidět. Stejným vytrvalým poklusem se pustil do lesa.

* * *

Evanlyninu stopu sledoval snadno, vinula se směrem vzhůru do výše položených částí hor. Will brzy přešel z rovnoměrného klusu v chůzi. Ztěžka dýchal a uvědomil si, jak je na tom bídě. Byly doby, kdy takovéhle tempo vydržel celé hodiny a dokázal urazit velké vzdálenosti. Teď ani ne po dvaceti minutách funěl a měl dost. Zklamaně potřásl hlavou a pokračoval ve sledování stop.

Usnadňovala mu to pochopitelně skutečnost, že dobře věděl, kudy Evanlyn šla. Před několika dny jí pomáhal oka nastražit. Vzpomínal si, že tehdy postupovali pomaleji a často odpočívali, aby se moc nevyčerpal. Evanlyn se zdráhala nechat ho jít tak daleko, ale uznala, že jinak to nejde. Neměla vůbec ponětí, jak a kam položit oka, aby šance, že v nich malá zvířata uvíznou, byla co největší. V tom byl odborníkem Will. Věděl, jak hledat a najít drobné stopy, které napovídaly, kudy se pohybují králíci a ptáci a kde s největší pravděpodobností neopatrně strčí hlavu do nastražené smyčky.

Toho dopoledne trvala Evanlyn cesta k pastem zhruba čtyřicet minut. Will tuto vzdálenost urazil za hodinu a čtvrt a čím déle šel, tím častěji se zastavoval, aby popadl dech. Zastávky ho zlobily, protože věděl, že tak přichází o denní

světlo. Jinak to ale nešlo. Nemělo smysl štvát se do úplného vyčerpání. Musel si šetřit síly, aby mohl Evanlyn pomoci, jak bude třeba – až ji najde.

Než dorazil ke stromu se značkou, která označovala začátek řady pastí, slunce kleslo za horský hřeben. Sáhl na zářez v kůře, a když odvracel hlavu, aby se podíval na druhou stranu mezi borovice, koutkem oka něco zachytil. Něco, při čem se mu málem zastavilo srdce.

Ve sněhu byly zřetelné otisky koňských kopyt – a překrývaly stopu, kterou zanechala Evanlyn. Někdo ji sledoval.

Will zapomněl na únavu a napůl v předklonu utíkal hustým lesem k místu, kde bylo položeno první oko. Pošlapaný sníh nesl stopy zápasu. Will poklekl a snažil se ze sněhu vyčíst příběh, který se tu odehrál.

Nejprve prázdné oko: viděl, že Evanlyn znovu položila smyčku, kolem ní uhladila sníh a nasypala trochu zrní. Takže když předtím dorazila, v oku bylo nějaké zvíře.

Postoupil dál a prohlížel druhou sadu otisků lidských nohou, které se zezadu přiblížily k Evanlyn, když klečela a byla zabráná do pokládání nové nástrahy a pravděpodobně rozradostněná skutečností, že má úlovek. Stopy koně, kterých si všiml nejdříve, končily nějakých pětadvacet kroků odtud. Zvíře bylo zřejmě naučené chovat se tiše – podobně jako to uměli hraničářští koně. Při tom zjištění ho nepříjemně zamrazilo. Nelíbila se mu představa nepřítele, který má takové možnosti – a teď už věděl, že o nějakého nepřítele jde. Cvičené oko velice jasně rozeznalo stopy zápasu mezi Evanlyn a tou druhou osobou. Přímo toho muže viděl – soudil, že to byl muž – jak se tiše přikradl za ni, chytil ji a navzdory veškerému odporu ji odtáhl sněhem pryč.

Divoce rozrytá zem prozrazovala, že se Evanlyn bránila a kopala. Pak najednou odpor ustal a k místu, kde čekal kůň, vedly dvě mělké brázdy. Will pochopil, že je vyryly Evanlyniny paty, když muž dál vlekl její bezvládné tělo.

Byla v bezvědomí. Nebo mrtvá, napadlo ho. Ledová ruka mu sevřela srdce. Rázně tu myšlenku setřásl.

„Nemělo by smysl vláčet ji někam pryč, kdyby ji zabil,“ přesvědčoval sám sebe. A skoro tomu uvěřil. Když však sledoval koňské stopy zpět k hlavní stezce a potom opačným směrem, než kudy vedla cesta k chatě, do útrob se mu stále víc zahryzávala nejistota.

Byl rád, že ho napadlo vzít s sebou pokrývky. Noc bude podle všeho chladná. Byl rád, že ho napadlo vzít i luk, a přál si, aby raději měl svůj spolehlivý, dvojitě zakřivený luk, který ztratil u mostu v Celtice. Byla to podstatně lepší zbraň než skandijský malý lovecký luk. A Will si byl až nepříjemně jistý, že hodně brzy bude nějakou zbraň potřebovat.

Pět

Svět byl vzhůru nohama a poskakoval.

Evanlyn se postupně podařilo zaostřit zrak, takže pochopila, že visí hlavou dolů s obličejem téměř u levé přední nohy něčího koně. Poloha hlavou dolů způsobovala, že krev bolestivě tepala v hlavě, což ještě zhoršoval rovnoměrný vysoký klus, který kůň udržoval. Všimla si, že je to červený hnědák s dlouhou, huňatou srstí, která by nutně potřebovala vyhřebelcovat. Ten kousek, co měla před očima, byl slepený potem a zaschlým blátem.

Při každém pohybu koně se jí cosi tvrdého zarývalo do břicha. Pokusila se zavrtět, aby se tlaku vyhnula, a za svoji snahu byla odměněna prudkým šťouchnutím do týla. Vyložila si to správně a přestala se vrtět.

Pootočila hlavu směrem dozadu a spatřila levou nohu svého únosce – byla pod dlouhým, sukni připomínajícím kabátem a ve vysoké botě z měkké kůže. Dole na zemi se pod kopyty koně rychle míhal a odletoval sníh. Došlo jí, že byla v bezvědomí nešetrně přehozena přes přední část koňského sedla. Ta věc, co se jí tupě zabodávala do břicha, byla nejspíš sedlová hruška.

Náhle si vzpomněla: slabý šramot za zády, který spíš vycítila, než zaslechla, a rozmazaný pohyb, když se začala otáčet. Ruka v kožišině páchnoucí potem a kouřem, přitlačená k jejím ústům, aby nemohla křičet. Ale široko daleko stejně nebyl nikdo, kdo by ji uslyšel, pomyslela si lítostivě.

Boj trval krátce, útočník ji stáhl dozadu, aby jí znemožnil získat rovnováhu. Pokoušela se vysvobodit, kopala a kousala. Jenže kousání jí vzhledem k mužově tlusté rukavici nebylo moc platné a kopání bylo k ničemu, protože ji táhl pozpátku. Nakonec přišla náhlá oslepující bolest těsně za levým uchem a potom tma.

Když si vzpomněla na tu ránu, uvědomila si škubavou bolest za levým uchem. Bylo to zlé, někdo ji odvážel neznámo kam. Ale snad ještě horší bylo, že nic neviděla, že se nemohla podívat na člověka, který ji zabil. Ohnutá a s tváří k zemi neviděla ani krajinu, kudy projížděli. Takže kdyby náhodou utekla, nepamatovala by si žádné orientační body, které by jí pomohly najít cestu zpátky.

Nenápadně začala otáčet hlavu na stranu, aby si prohlédla jezdce. Ale on zřejmě ten pohyb postřehl, i když se snažila, aby byl co nejmenší, a dostala další záhlavec. Přesně to mi scházelo, pomyslela si nevesele.

Pochopila, že klást odpor k ničemu nevede, takže se snažila uvolnit, aby se jí jelo co nejpohodlněji. Nebyl to moc úspěšný pokus. Ale když nechala hlavu volně viset dolů, bolest za krkem a v ramenou trochu polevila.

Země pod ní ubíhala: od předních koňských kopyt odletoval sněh a zpod něj vykukovala mokrá hnědá tráva. Pochopila, že sjíždějí z kopce, protože jezdec přitáhl koni otěže, aby na prudším úseku zpomalil krok. Cítila, že jezdec se zaklání, a jak klouzala vpřed, všimla si, že muž má nohy zapřené v třmenech a snaží se koni pomáhat udržet rovnováhu.

Ze své polohy hlavou dolů viděla na stezce přímo před nimi úsek zledovatělého sněhu. Sněh nejspíš roztál a znovu zmrzl, byl hladký a lesklý a kůň na něj vkročil dřív, než stihla varovně vykřiknout. S nohama strnule nataženýma klouzal kůň dolů a

nedokázal se zastavit. Slyšela, jak jezdec překvapeně vyhekl, nahnul se ještě víc dozadu, pevně přitáhl otěže a snažil se koně uklidnit. Kůň klouzal, hrabal kopyty a pak znovu nabyl rovnováhy. Zledovatělou část překonali a jezdec znovu pobídl koně do rovnoměrného klusu.

Evanlyn si ten okamžik zapamatovala. Jestli takový ještě přijde, mohla by se pokusit o útěk.

Uvědomila si, že vlastně není ke koni přivázaná. Jenom přes něj visí jako pytel starých hadrů. Kdyby kůň upadl, dokázala by se odkutálet a zmizet dřív, než by se jezdec vyhrabal na nohy. Tak si to alespoň představovala.

Dá se říci, že naštěstí pro ni – nemohla totiž vidět luk zavěšený na mužových zádech ani toulec plný šípů visící po jeho pravém boku – kůň ani jednou neupadl. Přišlo několik dalších prudkých svahů a pár jiných příležitostí, kdy kůň asi pět kroků klouzal dolů, přední nohy měl přitom natažené a zadními kopyty zoufale hledal oporu. Ale ani v jednom případě neztratil jezdec nad koněm vládu a kůň nanejvýš polekaně zařehotal.

Konečně dorazili k cíli. Poprvé to pochopila, když kůň zpomalil a zastavil, a ona ucítila, jak ji nějaká ruka chytila za límec, stáhla dolů a odhodila na zem do mokrého sněhu. Evanlyn se bezmocně svalila, ale po několika vteřinách byla opět při smyslech a začala se rozhlížet kolem sebe.

Nacházeli se na mýtině, kde stál malý tábor. Mohla si teď prohlédnout svého únosce, protože sesedl z koně. Byl malý a podsaditý a skoro celý zahalený v dlouhém kožešinovém kabátě, dole hodně širokém. Na hlavě mu seděla zvláštní špičatá kožešinová čepice. Pod kabátem měl široké kalhoty ušité z tenké plstěné látky a zastrčené ve vysokých botách z jemné kůže, jež mu sahaly ke kolenům.

Přistoupil k Evanlyn mírně kolébavou chůzí člověka, který většinu života tráví v sedle. Měl ostře řezané rysy a jeho šikmé oči, po léta zvyklé upírat se za větru přes nehostinnou zemi do velké dálky, byly jen jako úzké štěrby. Kůži měl snědou od slunce a lícní kosti vysoké. Nos krátký a široký, rty úzké. Na

první pohled na ni ta tvář působila krutě. Pak svůj názor poopravila. Nebyla to krutost, ale lhostejnost. Když se k ní natáhl, popadl ji za límec a nutil ji, aby se postavila, v očích se mu neobjevila ani stopa soucitu nebo i jen zájmu.

„Vstaň,“ houkl na ni. Promluvil hrdelním hlasem s tvrdým přízvukem, ale porozuměla. Mluvil podobně jako Skandijci. Evanlyn strávila u Skandijců řadu měsíců a jejich řeč byla v podstatě stejná jako araluenský jazyk. Nechala se zvednout na nohy. Poněkud překvapeně zjistila, že je skoro stejně vysoká jako on. Ale ačkoli byl ten muž malý, síla, s jakou ji vytáhl nahoru, byla pozoruhodná.

Nyní si všimla luku a toulce. Byla ráda, že se jí nenaskytla příležitost k útěku. Vůbec nepochybovala o tom, že muž, který s ní cloumá, umí také skvěle střílet. Uvědomila si, že z něj vyzařuje nesmírné sebevědomí a že si je jist, že je pánem situace. Podle luku bylo možné soudit, že je lovec, ale dlouhý zakřivený meč v mosazí zdobené pochvě na levém stehně prozrazoval válečníka.

Její úvahy přerušilo halekání hlasů z tábora. Podívala se tím směrem a spatřila dalších pět bojovníků, podobně oblečených a ozbrojených. Jejich koně, malí a huňatí, byli uvázáni k provazu nataženému mezi dvěma stromy a na mýtině stály tři malé stany. Vypadaly, že jsou z plsti. Uprostřed mýtiny v malém kruhu z kamenů praskal oheň a ostatní muži byli usazeni kolem něj. Když spatřili, že jejich druh před sebou postrkuje Evanlyn, překvapeně vyskočili.

Jeden vykročil vpřed. Rázná chůze a velitelský tón hlasu napovídaly, že je vůdcem skupinky. Rozčileně něco říkal muži, který ji zajal. Slovům nerozuměla, ale sdělení bylo jednoznačné. Zlobil se.

Byl nepochybně vůdcem toho malého oddílu, ale stejně nepochybné bylo, že významné postavení má i muž, který ji přivezl. Nenechal se zastrašit hněvivými slovy, odpovídal stejně ostrým tónem a ukazoval na ni. Oba muži stáli vztekle proti sobě a hádali se čím dál hlasitěji. Šlo o Evanlyn, protože

občas jeden nebo druhý doprovodil své prohlášení rozmáchlým gestem směrem k ní.

Pokradmu pohlédla na ostatní čtyři muže. Opět se usadili kolem ohně a původní zájem o zajatkyni opadl. Hádku sledovali se zaujetím, ale jako by se jich netýkala. Jeden začal znovu otáčet několika zelenými větvemi, na nichž se nad ohněm opékalo maso. Tuk a šťáva ukapávaly do ohně a lákavě syčely a voněly.

Evanlyn trochu zakručelo v břiše. Nejedla nic od té doby, co skromně posnídala s Willem. Podle polohy slunce muselo už být pozdní odpoledne. Spočítala si, že jeli přinejmenším tři hodiny.

Konečně se spor zřejmě vyřešil – a ve prospěch jejího únosce. Vůdce zlostně rozhodil rukama, otočil se, vrátil se na své místo u ohně a se zkříženýma nohama usedl. Pohlédl na ni a potom pohrdavě pokynul druhému muži. Evanlyn se maličko ulevilo, ale zároveň měla strach, protože netušila, co s ní bude dál. Podle vůdce oddílu zřejmě nemělo smysl držet ji v zajetí. Ten druhý muž tedy musel uvést nějaký zvláštní důvod. Ale jaký?

Při tom pomyšlení jí projela úzkost.

Odpověď se však zatím dozvědět neměla. Jezdec sejmul ze sedlové rozsochy řemen ze surové kůže a rychle jí ho dvakrát omotal kolem krku. Potom ji dotáhl k velké borovici na okraji mýtiny a tam ji přivázal. Nebyla uvázaná těsně u stromu, ale moc volnosti neměla. Muž ji hrubým šťouchnutím otočil, přitáhl jí ruce za záda a spojil zápěstí. Věděla, co přijde, a bezděčně se bránila. Vysloužila si opět štiplavý pohlavek. Po něm si nechala neurvale svázat ruce za zády dalším pruhem kůže. Kroutila se a tiše protestovala, protože uzel byl bolestivě utažený. Byla to chyba. Další záhlavec ji měl naučit zůstat zticha.

Stála uvázaná za krk ke stromu, nohy se jí podlamovaly a ruce měla spoutané. Přemýšlela, jak by se co nejlépe dokázala posadit, když vtom to za ni vyřešil někdo jiný. Jezdec jí

podkopl nohy, takže sebou plácla na sních. Muži kolem ohně se tlumeně zachechtali.

Několik dalších hodin bezmocně seděla a ruce pod tlakem pout pomalu ztrácely cit. Šest mužů jí nevěnovalo žádnou pozornost. Jedli a z kožených lahví popíjeli zřejmě nějakou silnou pálenku. Čím víc pili, tím divočeji se chovali. Ale neuniklo jí, že i když vypadali opilí, jejich ostražitost nepolevovala ani na okamžik. Jeden byl vždy na stráži, neustále přecházel mimo zár ohně a sledoval celé okolí tábora. Všimla si, že se na hlídce všichni pravidelně a bez protestů střídají a hlídají po stejnou dobu.

Když noc pokročila, odcházeli muži ulehnout do malých plstěných stanů. Byly baňaté a vysoké zhruba do úrovně pasu, takže jejich obyvatelé se museli nízkým vchodem dovnitř plazit. Jenže, pomyslela si závistivě, jim nejspíš bude o moc tepleji než mně tady venku.

Oheň pohasínal a jeden z mužů – nikoliv její únosce – nicméně s nohama stejně křivýma, se přikolébal k Evanlyn a přehodil přes ni tlustou houni. Kousala a páchla stejně jako jejich koně, ale Evanlyn byla vděčná za teplo, které jí poskytl. Ani tak to nebylo žádné zvláštní pohodlí. Evanlyn se schoulila ke stromu, skrčila se pod houni a připravila se na mimořádně nepříjemnou noc.

Šest

Halt se narovnal, spokojeně si oddychl a zálibně si prohlížel své dílo.

„Tak,“ řekl. „Tohle nám pomůže.“

Horác na něj pochybovačně pohlédl a oči mu sjely od hraničářova radostného výrazu na důstojně vyhlížející padělek úřední listiny, který Halt právě dokončil.

„Čí je to pečeť tam dole?“ zeptal se nakonec a ukázal na obrázek útočícího býka, otisknutý v kolečku nakapaného vosku v pravém dolním rohu pergamentu. Halt opatrně sáhl na vosk a zkoumal, jestli už dostatečně ztuhl.

„Nu, myslím, že jestli něčí je, tak moje,“ prohlásil. „Ale doufám, že naši přátelé Skandijci si budou myslet, že patří galickému králi Jindřichovi.“

„Jeho královská pečeť vypadá takhle?“ zeptal se Horác a Halt prozkoumal otisknutý znak poněkud kritičtěji.

„Skoro,“ odtušil. „Řekl bych, že ten pravý býk je možná malinko hubenější, ale padělatel, od kterého jsem ji koupil, pracoval podle dost mizerné předlohy.“

„Jenže...,“ začal Horác nešťastně a pak zmlkl. Halt na něj pohlédl s jedním obočím zvědavě povytaženým.

„Jenže?“ změnil námitku v otázku. Horác jen potřásl hlavou. Bylo mu jasné, že když to řekne, Halt se mu nejspíš vysměje.

„Ale nic,“ vymluvil se. Pak si uvědomil, že bývalý hraničář pořád čeká na otázku, a tak se nepřímou zeptal na něco jiného.

„Já myslel, že jste říkal, že tady v Galice nikdo nevládne,“ připomněl. Halt potřásl hlavou.

„Nevládne tady nikdo pořádně,“ opravil Horáce. „Dědičným králem Galiků je král Jindřich, ale nemá žádnou skutečnou moc. Žije se svým dvorem na jihu země a nechává místní vládce, aby si dělali, co se jim zlíbí.“

„Ano. To jsem si tak trochu všiml,“ zamyšleně řekl Horác a měl na mysli jejich setkání s lordem Deparnieuxem, který je zdržel při průjezdu Galikou.

„Takže starý král Jindřich je něco jako bezzubá šelma,“ pokračoval Halt. „Ale ví se o něm, že čas od času posílá posly do jiných zemí. Tak proto tohle.“ Pozvedl ruku s pergamenem a opatrně jím mával, aby inkoust zaschl a vosková pečeť ztuhla. Při pohledu na pečeť se v Horácovi opět probudily všechny pochybnosti.

„Takhle se mi to prostě nelíbí!“ vyhrkl dřív, než se stačil ovládnout. Halt se na něj shovívavě usmál a mírným foukáním vysušoval místa, kde inkoust ještě nezaschl.

„Líp to nesvedu,“ řekl měkce. „A pochybuju, že nějaký obyčejný strážce na skandijské hranici něco pozná – zvláště když ty máš na sobě to parádní galické brnění, co jsi sebral Deparnieuxovi.“

Ale Horác umíněně vrtěl hlavou. Když už začal, byl odhodlaný pokračovat dál.

„Tak jsem to nemyslel,“ ohradil se a potom dodal: „A vy to dobře víte.“

Halt se nad mladíkovým utrápeným výrazem pouсмál. „Občas nad tvými morálními zásadami žasnu,“ řekl vlídně. „Uvědomuješ si, že abychom vůbec měli nějakou šanci najít Willa a to děvče, musíme se dostat přes hranice?“

„Evanlyn,“ bezděčně ho opravil Horác. Halt nad tou poznámkou mávl rukou.

„To je jedno.“ Věděl, že Horác nazývá princeznu Kasandru, dceru araluenského krále, raději jménem, které používala, když se s ní Will a Horác setkali poprvé. Pokračoval: „Uvědomuješ si to, nebo ne?“

Horác zhluboka vzdychl. „Ano, uvědomuju, ale prostě se mi to zdá takové... trochu nečestné.“

Haltova obočí vytvořila dokonalý oblouk. „Nečestné?“

Horác rozpačitě mluvil dál. „No, mě vždycky učili, že pečete a erby jsou něco... já nevím, nedotknutelného. Prostě...“ ukázal na obrázek býka otisknutý ve vosku, „tohle je značka *krále*.“

Halt přemýšlivě sešpulil rty. „On není tak docela král,“ namítl.

„O to nejde. Jde o princip, nechápete to? To je jako...“ Horác se odmlčel ve snaze najít nějaké vhodné přirovnání a nakonec z něj vypadlo: „To je jako vzít cizí dopis.“

Pošta v Aralueny podléhala koruně a každému, kdo by se pokusil nedovoleně nakládat se zásilkami, hrozil vysoký trest. Ochrana královské pošty byla svěřena právě královským rytířům, takže nebylo divu, že v bojové škole jim od samého počátku vštěpovali zodpovědný přístup.

„Tak jak bychom podle tebe měli tenhle problém vyřešit?“ zeptal se Halt. „Jak bys nás ty dostal přes hranice?“

Horác pokrčil rameny. Dával přednost jednoduchým řešením. „Mohli bychom se probít,“ navrhl. Halt při té představě zvedl oči k nebi.

„Takže je nemorální dostat se tam podvodem, za pomoci úřední listiny...“ začal, ale Horác mu skočil do řeči a opravil ho.

„Falešné listiny. A s padělanou pečetí.“

Halt to uznal.

„Dobrá – tak falešné listiny, jak chceš. A to je nepřípustné. Ale podle tebe bude naprosto v pořádku, když projedeme hraničním postem a přitom rozsekáme a zastřelíme každého, kdo se nám připlete do cesty? Je to tak?“

Když to Halt vylíčil takhle, musel Horác uznat, že ta představa působí divně. „Já jsem neřekl, že bychom měli zabít každého, kdo se nám připlete do cesty,“ namítl. „Jen bychom se probíjeli na druhou stranu, to je všechno. Je to mnohem čestnější a poctivější a já si myslím, že rytíři by měli být takoví.“

„Rytíři možná, ale hraničáři ne,“ zamumlal Halt. Ale jen pro sebe, aby to Horác neslyšel. Uvědomil si, že Horác je velmi mladý a plný ideálů. Rytíři se *skutečně* řídili přísnými pravidly cti a morálky a při výuce budoucích rytířů se na to v prvních několika letech kladl velký důraz. Až později je život naučí, jak ideály správně používat.

„Podívej,“ začal smířlivým tónem. „Uvažuj takhle: když se jednoduše probijeme a pak budeme pokračovat dál do Hallasholmu, podají o nás hraniční stráž hlášení. A my se tím nejen připravíme o výhodu překvapení, ale navíc se můžeme dostat do velkých potíží. Jestli se rozhodneme projít násilím, tak nesmíme nechat nikoho z nich naživu, aby o nás nemohli podat hlášení. Chápeš?“

Horác nešťastně přikývl. Pochopil, že Haltova slova znějí rozumně. Hraničář pokračoval v odůvodňování. „Ten můj způsob nikomu neublíží. Ty se budeš vydávat za tajného vyslance galického dvora s poselstvím od krále Jindřicha. Máš na sobě Deparnieuxovu černou zbroj – ta je na první pohled velice galická – a budeš jen sedět s nosem nahoru a všechno mluvení necháš na mně, na svém sluhovi. To je chování, které by očekávali od nadutého galického šlechtice. Pak nebudou mít sebemenší důvod, aby Ragnakovi podávali zprávu, že hranici překročili dva cizinci – konec konců, předpokládá se, že k němu stejně jedeme.“

„A co je v tom poselství, které já jako povezu?“ zeptal se Horác.

Halt se nemohl ubránit úsměvu. „Je mi líto, ale to je tajné. Přece nečekáš, že poruším listovní tajemství, nebo ano?“ Horác na něj vrhl utrápený pohled a Halt se smíloval. „Dobrá. Je to

vlastně jednoduchá obchodní záležitost. Král Jindřich by si od Skandijců rád najal tři vlčí lodě, to je všechno.“

Horác se zatvářil překvapeně. „Není to trochu neobvyklé?“ zeptal se a Halt zavrtěl hlavou.

„Vůbec ne. Skandijci jsou žoldáci. Vždycky se nechají najímat jednou nebo druhou stranou. My se jen tváříme, že Jindřich chce najmout několik lodí s posádkou k nájezdu proti Aridiům.“

„Aridiům?“ zeptal se Horác s nejistým výrazem ve tváři. Halt v předstíraném zoufalství zavrtěl hlavou.

„Vidím, že by bylo mnohem užitečnější, kdyby Rodney věnoval trochu méně času výuce morálních zásad a trochu víc času zeměpisu. Aridiové jsou lidé, kteří žijí v poušti na jihu.“

Odmlčel se a všiml si, že na mladého muže to neudělalo žádný dojem. Horác na něj stále hleděl hloupě. „Na druhém břehu Stálého moře,“ dodal a teď bylo vidět, že si Horác matně vzpomíná.

„Aha, tihle,“ řekl přezíravě.

„Ano, tihle,“ napodobil Halt jeho tón. „Ani bych nečekal, že o nich budeš mít kdovíjaké mínění. Vždyť jich je jen několik milionů.“

„Ale na nás si nikdy netroufli, že?“ řekl nevzrušeně Horác. Halt se krátce zasmál.

„Zatím ne,“ souhlasil. „Ale modli se, aby je to nenapadlo.“

Horác vytušil, že Halt se chystá zahájit přednášku o zahraniční strategii a diplomacii. Z těchto věcí šla Horácovi po prvních několika minutách hlava kolem a marně se pokoušel vyznat v tom, kdo byl čí spojenec, kdo strožil úklady proti svému sousedovi a co si kdo od toho sliboval. Víc se mu líbily přednášky sira Rodneyho: dobře, špatně, černá, bílá, meče ven, třísk a prásk. Napadlo ho, že by nebylo špatné Haltův hrozící proslov nějak odvrátit. Poučen vlastní zkušeností věděl, že nejlepší cestou je souhlas.

„Hm, já myslím, že máte pravdu s tou listinou,“ připustil. „Když se to tak vezme, napodobujeme jenom galickou pečeť,

vidíte? To není, jako kdybyste padělal nějakou listinu krále Duncana. Tak daleko byste nezašel ani vy, že ne?“

„Jistěže ne,“ ujistil ho Halt. Začal balit pera, inkoust a další padělatelské nádobíčko. Byl rád, že falešnou galickou pečeť našel předtím ve vaku tak snadno. Naštěstí nemusel vysypat ven všechny a riskovat, že Horác zahlédne téměř bezvadnou napodobeninu pečeti krále Duncana, kterou, spolu s jinými, u sebe nosil také. „Teď bych navrhoval, aby ses navlékl do toho slušivého plechového oblečku, a vyrazíme ohlupovat stráže na skandijské hranici.“

Horác dotčeně odfrkl a odvrátil se. Ale Halt si ještě na něco vzpomněl, na něco, nač už nějakou dobu myslel.

„Horáci...,“ oslovil ho a Horác se otočil. Hraničářův hlas ztratil předchozí lehkovážný tón a Horác vycítil, že přijde něco důležitého.

„Ano, Halte?“

„Až najdeme Willa, neříkej mu o té... nepříjemnosti mezi mnou a králem, ano?“

Když Haltovi před řadou měsíců nedovolili opustit Araluen, aby mohl jet hledat Willa, vymyslel zoufalý plán. Dopustil se veřejné urážky krále, a byl proto na jeden rok vypovězen do vyhnanství. Tato lest mu přinesla hodně duševního utrpení. Jako nežádoucí osoba byl neprodleně vyloučen z hraničářského sboru. Musel odevzdat stříbrný dubový list, což byl pro něj asi nejhorší trest. Přesto ho kvůli svému ztracenému učni dobrovolně podstoupil.

„Jak si přejete, Halte,“ přikývl Horác. Haltovi se však najednou zdálo, že je zapotřebí další vysvětlování.

„Já bych prostě radši našel vlastní cestu, jak mu to sdělit – a ve správnou chvíli. Chápeš?“

Horác pokrčil rameny. „Jak si přejete,“ zopakoval. „Teď si pojedeme popovídat s těmi Skandijci.“

* * *

Jenže k žádnému povídání dojít nemělo. Oba jezdci, s dalšími dvěma koňmi za sebou, projížděli průsmykem klikatícím se mezi horami, dokud se v dohledu neobjevil hraniční post. Halt očekával, že z malé palisády s věží se každou chvíli ozve rázná výzva a strážní budou požadovat, aby sesedli a dál šli pěšky. Což by byl běžný postup. Ale hraniční pevnůstka nejevila žádné známky života.

„Závora je otevřená,“ zamumlal Halt, když se dostali blíž a rozeznali více podrobností.

„Kolik mužů má obvykle posádka takové pevnosti?“ zeptal se Horác.

Hraničář pokrčil rameny. „Půl tuctu. Možná tucet.“

„Nezdá se, že by tu někdo byl,“ rozhlížel se Horác. Halt se na něj úkosem podíval.

„Ani mně to neuniklo,“ poznamenal. Pak dodal: „Co je to tamhle?“

Ve stínu hned za závorou jako by něco leželo. Oba shodně pobídlí koně do cvalu a rychle urazili vzdálenost, která je dělila od pevnůstky. Halt už tušil, co tam najdou.

Byl to mrtvý Skandijec. Ležel v tratolišti krve vsáknuté do sněhu. Bylo tam ještě deset dalších, všichni mrtví a všichni se spoustou ran v trupu i končetinách. Oba jezdci opatrně sesedli, procházeli mezi těly a pozorně si prohlíželi hrůzný výjev.

„Kdo to mohl udělat?“ zděsil se Horác. „Bodali do nich znovu a znovu.“

„Nebodali,“ opravil ho Halt. „Stříleli. Jsou to rány po šípech. A pak ti střelci vytrhali šípy z těl. Až na tenhle.“ Zvedl polovinu zlomeného šípu, která zůstala ležet pod jedním tělem. Skandijec šíp pravděpodobně zlomil při pokusu vytáhnout ho z rány. Druhá půlka dosud pevně vězela v jeho stehně. Halt zkoumal styl opeření šípu a značku namalovanou na jeho konci. Lukostřelci své šípy často takto označovali.

„Poznáte, kdo to udělal?“ tiše se zeptal Horác. Halt zvedl hlavu a jejich pohledy se setkaly. Horác spatřil v hraničářových očích vážné znepokojení. Ta skutečnost sama o sobě byla

tísnivější než pohled na okolní masakr. Věděl, že Halta jen tak něco z míry nevyvede.

„Myslím, že ano,“ řekl hraničář. „A nelíbí se mi to. Zdá se, že Temudžajové se zase dali do pohybu.“

Sedm

Stopy vedly na východ. Alespoň takový hlavní směr z nich Will vyvodil. Neznámý jezdec sjížděl z kopce dolů po stezkách, které se stáčely a klikatily hustým borovým lesem. Ale pokaždé, když měl jezdec možnost další cestu si vybrat, nebo když se stezka větvila, zvolil takový směr, který by ho mohl zavést dál směrem na východ.

Will byl vyčerpaný dřív, než uběhla první hodina. Zarputile však pokračoval dál, občas klopýtl a mockrát upadl – natáhl se do sněhu jak dlouhý tak široký, ležel a hekal.

Napadlo ho, jak by bylo snadné jen tak zůstat ležet. Nechat odeznít bolest ve svalech odvyklých námaze, nechat zklidnit krev tepající ve spáncích a jenom... spát.

Pokaždé, když byl v takovém pokušení, vzpomínal na Evanlyn. Na to, jak ho vlekla nahoru do hor. Jak mu pomohla uprchnout z otroctví, kde by ho čekala jistá smrt. Jak o něj pečovala a vyléčila ho ze závislosti na hřejivé trávě, která mu otupila rozum. A když myslel na Evanlyn a na to, co pro něj udělala, pokaždé našel zbyteček síly a vůle. A znovu se vyhrabal na nohy, potácel se vpřed a sledoval stopy ve sněhu.

Vlekl nohy dál a oči upíral dolů ke stopám. Nic jiného nevnímal, ničeho jiného si nevšímal. Viděl jen otisky kopyt ve sněhu.

Slunce kleslo za horu a mrazivý chlad, který nastoupil okamžitě po jeho západu, se Willovi prokousal oblečením propoceným námahou a zahryzával se mu hluboko do těla. Otupěle uvažoval, jak je dobře, že ho napadlo vzít s sebou deky. Až se konečně zastaví na noc, vlhké oblečení by ho mohlo stát život. Kdyby se nemohl zabalit do hřejivých a suchých dek, nejspíš by umrzl.

Stíny se prohlubovaly a bylo jasné, že noc přijde brzy. Will šel pořád dál, pokračoval, dokud se otisky kopyt daly rozeznat. Byl příliš unavený na to, aby postřehl malé odchylky stopy, například hluboké rýhy, které kůň vyrýval nataženými předními nohama, když klouzal po strmých úsecích stezky. Těchto míst si všiml jen díky tomu, že na nich častokrát sám upadl. Nepřečetl žádný z drobných tajných vzkazů, které se před časem naučil vnímat. Stačilo mu, že je tu jasná stopa, kterou může sledovat.

Ničeho jiného nebyl schopen.

Už bylo dlouho po setmění a Will přestával na stopu vidět. Ale pokračoval, zatím se stezka nevětvila a nevyskytla se žádná odbočka, kde by musel volit mezi dvěma směry. Jakmile k takovému místu dorazil, rozhodl se, že zastaví a utáboří se na noc. Zabalí se do dek. Možná by se dokonce mohl odvážit rozdělat malý, pečlivě chráněný ohniček, u něhož by si usušil oblečení. S ohněm by přišlo teplo. A pohodlí. A světlo.

A dým.

Dým? Cítil ho, i když na oheň jen myslel. Dým z borového dříví – vše prostupující vůně skandijského života, vůně hořící borové smůly prýstící ze dřeva a syčící v plamenech. Stál a zlehka přešlapoval. Pomyslel na oheň a v tom okamžiku ucítil dým. Unavená mysl se pokoušela najít mezi těmi dvěma věcmi souvislost, pak si uvědomil, že žádná není, že je to jen náhoda. Ucítil dým proto, že někde nablízku hoří oheň.

Snažil se přemýšlet. Oheň znamenal tábor. A to téměř jistě znamenalo, že dostihl Evanlyn a jejího únosce. Byli někde blízko a zastavili na noc. Teď je musel jen najít a...

„A co?“ položil sám sobě otázku hlasem ochraptělým únavou. Dal si pořádný doušek vody z měchu, který mu visel u pasu. Potrásl hlavou, aby se pročistila. Řadu hodin se celou svou bytostí soustředil na jediný úkol – dostihnout neznámého jezdce. Když byl teď skoro u cíle, zjišťoval, že nemá plán, co dělat dál. Jedno bylo jisté, nedokázal by vysvobodit Evanlyn hrubou silou. Padal únavou, byl jako mátoha, nezdolal by ani vrabčáka.

„Co by udělal Halt?“ ptal se sám sebe. V posledních měsících se pro něj tahle otázka stala zaklínadlem, když nevěděl kudy kam. Snažil se představit si svého zkušeného učitele vedle sebe, jak na něj potutelně hledí a nabádá ho, aby problém řešil samostatně. Nejprve myslet, pak teprve jednat. Jako by mu v uších zněl hlas, který si tak dobře pamatoval.

Nejdřív se dívej, říkával rád Halt. Pak jednej.

Will spokojeně pokýval hlavou. Prozatím problém vyřešil.

„Nejdřív podívat,“ opakoval si chraptivě. „Potom odpočívat. Potom jednat.“

Dopřál si pár minut odpočinku. Dřepl si a opřel se o drsný kmen borovice. Když se opět narovnával, všechny ztuhlé svaly se vzpouzely. Pak pokračoval dál po stopě a postupoval s mimořádnou opatrností.

Dým byl cítit silněji. Měl v sobě ještě nějakou příměs a Will poznal vůni pečeného masa. Po několika minutách dokázal před sebou rozeznat slabou oranžovou záři. Světlo ohně se odráželo od bělostného sněhu všude kolem, sílilo a nabíralo na jas. Uvědomil si, že mu ještě kus cesty zbývá, a pokračoval po stezce. Když usoudil, že se nachází asi šedesát kroků od ohně, tiše se stáhl mezi stromy a brodil se sněhem sahajícím po kolena i výš.

Stromy prořídly a objevila se malá mýtina s ohništěm a táborem postaveným kolem. Will se přikrčil a kousek po kousku postupoval dál. Držel se v skrytu temných stínů pod

borovicemi. Dokázal rozeznat baňaté stany, byly tři, rozmístěné v půlkruhu kolem ohně. Nikde se nic nehýbalo. Pochopil, že vůně pečínky nejspíš zůstala viset v nehybném průzračném vzduchu ještě dlouho potom, co bylo maso snědno. Pomalu se sunul vpřed, když vtom se za stany něco pohnulo. Will ztuhl jako kámen, ani se nehnul. Do slabého světla, které vrhal oheň, vkročil muž. Byl podsaditý, oblečený v kožešinách a na hlavě měl velkou kožešinovou čepici. Byl ozbrojený. U pasu mu visel zakřivený meč a v pravé ruce držel štíhlé kopí. To opřel násadou o zem.

Will si všiml dalších podrobností. Po jedné straně byli mezi stromy uvázaní koně, celkem šest. Usoudil, že to znamená šest mužů. Zamračeně uvažoval, jak by mohl dostat Evanlyn z toho místa pryč, a pak si uvědomil, že ji zatím ani nezahlédl. Přejel očima celý tábor, napadlo ho, jestli není v některém stanu. Pak ji spatřil.

Choulila se pod stromem, po ramena přikrytá houní. Když se podíval pečlivěji, poznal, že je přivázaná. Oči ho pálily únavou, promnul si je hřbetem ruky, potom dvěma prsty sevřel kořen nosu, aby se mu zrak zaostřil. Bojoval marně. Byl příliš vyčerpaný.

Začal se stahovat do lesa a poohlížel se po místě, kde by se mohl ukrýt a odpočívat. Dnes v noci nikam neodjedou, říkal si, a on si potřeboval oddechnout a nabrat sílu, teprve pak mohl něco podniknout. Byl tak unavený, že ani nedokázal začít vymýšlet nějaký kloudný plán.

Odpočine si, najde místo dost vzdálené, aby mu poskytlo úkryt, ale zase ne tak daleko, aby neslyšel, až se tábor ráno probudí. S lítostí si uvědomil, že na nějaký ohniček se nedá ani pomyslet. Ale měl přece deky, alespoň něco.

Našel velikou borovici s převýslými větvemi a zalezl pod ně. Doufal, že obyvatelé tábora nepůjdou ráno na obhlídku a neobjeví jeho stopy. Pak mu došlo, že proti tomu nemůže nic udělat. Rozmotal srolované deky, zabalil se do nich a opřel se zády o tlustý kmen stromu.

Vůbec si nebyl jistý, jestli neusnul dřív, než vlastně zavřel oči. A pokud ne, tak usnul vzápětí potom.

* * *

Předchozího večera Evanlyn vycítila nevraživost mezi oběma muži. Ráno dosáhla roztržka vrcholu.

Evanlyn to nemohla vědět, ale jednalo se o poslední v celé řadě jejich hádek. Malý průzkumný oddíl byl jedním z mnoha, které pronikly přes hranici do Skandie. Muž, jehož Evanlyn spatřila před několika týdny nedaleko chaty, kde s Willem trávili zimu, byl vlastně členem jednoho podobného oddílu.

Čren, muž, který ji zajal, byl příslušníkem vysoce postaveného temudžajského rodu. U Temudžajů bylo zvykem posílat mladé urozené muže na jeden rok do armády, aby sloužili jako obyčejní vojáci, až teprve potom se stávali členy důstojnického sboru. Atlan, velitel oddílu průzkumníků, byl starý voják, seržant s letitou zkušeností. Ale věděl, že jako obyčejný muž z lidu nikdy nedosáhne vyšší hodnosti. Hněvalo ho, že nafoukaný, paličatý Čren ho brzy přeskočí, stejně jako Črena hněvalo, že dostává rozkazy od někoho, kdo pochází z nižší vrstvy. Včera se vydal do hor na vlastní pěst, seržantovi naschvál.

Evanlyn zajal jen z rozmaru, na následky vůbec nepomyslel. Bylo by bývalo lepší, kdyby se neukazoval a nechal ji, ať si jde po svém. Průzkumný oddíl měl přísný rozkaz vyhnout se odhalení a neměl brát zajatce.

Atlan se rozhodl pro nejjednodušší způsob – musejí dívku zabít. Dokud byla naživu, hrozilo nebezpečí, že uprchne a prozradí je. Atlan věděl, že kdyby k tomu došlo, zaplatil by to on sám životem. Nelitoval ji. Necítil k ní ani nepřátelství. Byla mu lhostejná. Nebyla příslušnicí Lidu, a tak ji ani nešlo považovat za člověka.

Poručil Črenovi, ať ji zabije. Čren odmítl – ne z nějakého útlocitu vůči Evanlyn, ale prostě proto, aby se seržantovi vzepřel.

Evanlyn vyděšeně přihlížela jejich hádce. Pořád ukazovali na ni, takže bylo zřejmé, že ona je příčinou sporu. A jak se hádka stupňovala, bylo zřejmé i to, že jí hrozí čím dál větší nebezpečí. Nakonec se starší z obou mužů rozpřáhl a mladšímu vlepil políček. Ten zavrával a ustoupil několik kroků vzad. Pak se starší muž otočil, rázoval směrem k Evanlyn a tasil zakřivenou šavli.

Přejela očima od zbraně v jeho ruce ke strohému výrazu jeho tváře. Nebyla v něm žádná zášť, žádná zlost. Byl to jen odhodlaný výraz někoho, kdo se bez sebemenšího zaváhání chystá ukončit její život.

Evanlyn otevřela ústa k výkřiku. Hrůza toho okamžiku jí však zmrazila hlas v hrdle a dívka se přikrčila, s pusou otevřenou, a hleděla na blížící se smrt. Je to zvláštní, pomyslela si, že ji přivlekli až sem, nechali ji přečkat noc, a pak se rozhodli ji zabít.

Zdálo se tak zbytečné umřít právě takhle.

Osm

Halt pečlivě prohlížel změt' stop v měkkém sněhu. Poklekl na místě, kde byla země hodně rozrytá, a zachmuřeně se snažil pochopit, co se tu asi odehrálo. Horác čekal a hořel zvědavostí.

Konečně se Halt zvedl. „Bylo jich nejmín třicet,“ zamumlal. „Možná víc.“

„Halte?“ nesměle ho oslovil Horác. Sice nevěděl, jestli se Halt nechystá uvádět další podrobnosti, ale už nevydržel dál čekat. Hraničář však odcházel od palisády a sledoval další stopy, které vedly do hor za průsmykem.

„Malý oddíl, tak pět nebo šest, pokračoval dál do Skandie. Ostatní se vrátili cestou, kterou přijeli.“

Příslušné směry ukazoval špičkou luku. Hovořil spíš sám k sobě než k Horácovi a v duchu si potvrzoval, co mu stopy prozradily.

„Ale kdo to je, Halte?“ rychle se zeptal Horác a doufal, že prolomí hraničářovu samomluvu. Halt udělal několik dalších kroků směrem, jímž se vydala menší skupina mužů.

„Temudžajové,“ prohodil stručně přes rameno.

Horác rozčileně zakoulel očima. „To už jste říkal,“ připomněl. „Ale kdo vlastně jsou Temudžajové?“

Halt se zastavil a ohlédl se po něm. Horácovi blesklo hlavou, že si vyslechne další poznámky o bídném stavu svého vzdělání. Pak se hraničářovi ve tváři mihlo pochopení a mírnějším tónem než obvykle řekl: „Ano, myslím, že zatím nebyl důvod, proč bys o nich měl něco slyšet, že?“

Horác se bál rušit a pouze zavrtěl hlavou.

„Jsou to kočovní jezdcí z východních stepí,“ řekl hraničář. Horác nechápavě svažil čelo.

„Stepí?“ opáčil.

„Stepi jsou pláne a pastviny na východě. Nikdo přesně neví, odkud Temudžajové pocházejí. Kdysi tvořili jen skupiny více či méně spřátelených nepočetných kmenů, ale pak je sjednotil Temgal a stal se prvním chánem chánů.“

„Chánem chánů?“ nesměle ho přerušil Horác. Vůbec nechápal, co ta slova znamenají. Halt pokýval hlavou a pokračoval ve vysvětlování.

„Vůdce každé tlupy si říkal chán. Když se Temgal stal nejvyšším vládcem, vytvořil titul chán chánů, něco jako vládce vládů.“

Horác pomalu přikývl. „Ale kdo byl ten Temgal?“ ptal se a rychle dodal: „Myslím jako odkud se vzal?“

Tentokrát Halt pokrčil rameny. „To vlastně nikdo neví. Podle legendy to byl obyčejný pastýř. Ale nějak se z něj stal vůdce jednoho kmene a pak ho spojil s dalším a dalším. Výsledkem bylo, že proměnil Temudžaje v národ bojovníků – pravděpodobně nejlepší lehkou kavalerii na světě. Neznají strach, jsou velmi dobře organizovaní a v boji jsou velice nelítostní. Pokud vím, nikdy nebyli poraženi.“

„A co dělají tady?“ zeptal se Horác. Halt se na něj vážně zadíval, kousal si ret a přemýšlel, jak odpovědět.

„To je správná otázka,“ řekl. „Možná bychom měli sledovat tu menší skupinu a uvidíme, co zjistíme. Alespoň za tu dobu, co budou mířit směrem, kterým potřebujeme jet my.“

Navlékl si luk na levé rameno a přešel k místu, kde pokojně stál Abelard s uzdou visící volně na zem. Horác si pospíšil za ním a vyhoupl se do sedla černého bojového koně, na němž

předtím jel, aby udělal dojem na hraniční stráž. Celá ta paráda, kterou na sebe navlékl, aby dobře sehrál galického kurýra, najednou trochu pozbyla smyslu. Pobídl vraníka patou a vyrazil za Haltem.

Oba další koně následovali za nimi, bojový kůň na vodici uzdě a Cuk pokojně klusal sám, jeho nebylo třeba pobízet ani vést.

* * *

Halt se nahnul ze sedla a pečlivě prohlížel sněh.

„Podívejme, kdo se vrátil,“ ukazoval na stopu ve sněhu. Horác popojel blíž a civěl na zem. Neviděl nic zvláštního, jenom změt' otisků kopyt, které se daly v měkkém, mokrému sněhu špatně rozeznat.

„Co to znamená?“ zeptal se nakonec.

Halt odpovídal, aniž zvedl oči od stopy. „Osamělý jezdec, který se předtím odpojil, se vrátil.“

O kus zpět se totiž stopa rozdělila, jeden jezdec tlupu opustil a zamířil hlouběji do Skandie, zatímco hlavní část se stáčela k severu a udržovala stále stejný odstup od hranice. Osamělý jezdec se podle všeho nyní opět ke skupině přidal.

„Nu, aspoň je to jednodušší. Už se nemusíme obávat, že ho budeme mít za sebou, když půjdeme po stopě těch ostatních,“ prohlásil Halt. Vyjel s Abelardem kupředu, pak zastavil a soustředěně přimhouřil oči.

„To je zvláštní,“ zamumlal, sklouzl ze sedla a poklekl na koleno do sněhu. Pozorně zkoumal stopy, pak se upřeně zadíval zpátky směrem, odkud přijel osamělý jezdec, který se znovu přidal ke skupině. Něco zabručel, zvedl se a z kolena smetal mokrá sněh.

„Co se děje?“ zajímal se Horác. Halt protáhl obličej. Nebyl si úplně jistý tím, co viděl, a to mu vadilo. V podobných situacích neměl rád nejistotu.

„Ten osamělý jezdec se nepřipojil ke skupině tady. Oni tudy projeli nejmíň o den dřív než on,“ řekl nakonec. Horác pokrčil rameny. Podle něj to mělo jednoduchou příčinu.

„Tak jel za nimi na smluvené místo setkání,“ vyjádřil svůj názor a Halt souhlasně přikyvoval.

„To je velmi pravděpodobné. Jedná se zřejmě o průzkumný oddíl a on nejspíš pátral na vlastní pěst. Otázkou je, kdo sledoval jeho, když se vracel.“

Horácova obočí vyjela vzhůru. „Někdo ho sledoval?“ divil se. Halt nespokojeně povzdechl.

„Není to jisté,“ řekl stručně. „Ale vypadá to tak. Sníh rychle taje a stopy nejsou dost zřetelné. Je celkem snadné číst stopy koní, ale tenhle nový hráč ve hře jde pěšky... Totiž, pokud tudy opravdu někdo šel,“ zapochyboval.

„Takže...“ ozval se Horác. „Co uděláme?“

Halt se rozhodl. „Půjďme za nimi,“ prohlásil a znovu nasedl. „Nebudu moci klidně spát, dokud nezjistím, co se tady děje. Záhady nemám rád.“

Záhád ještě přibylo o hodinu později, když Cuk, tiše krácející za oběma jezdci, najednou pohodil hlavou a hlasitě zaržál. Přišlo to tak nečekaně, že Halt i Horác se otočili v sedle a udiveně na koníka zírali. Cuk znovu zařehťal, táhle, stoupavě a trochu úzkostně. Horácův volný kůň sebou na provaze trhl a polekaně zařehťal. I vraník se chystal připojit, ale Horác ho zvládl. Abelard pochopitelně zůstal potichu.

Halt dal rozzlobeně Cukovi rukou znamení, ať je zticha, a řehťání přestalo. Druzí dva koně se také zklidnili.

Ale Cuk stál dál ve stopě, přední nohy široce rozkročené, hlavu vztyčenou a rozšířenými nozdrami prověřoval studený vzduch. Třásl se po celém těle. Další naříkavé zaržání se dralo ven a pouze vynikající výcvik hraničářských koní mu zabránil ho vydat.

„Co to k čertu...,“ ulevil si Halt, potom sjel ze sedla, došel k nešťastnému koníkovi a poplácával ho po krku.

„Tiše, chlapče,“ šeptal. „Jen klid. Co se to s tebou děje?“

Konejšivý hlas a vlídné doteky koníka uklidnily. Sklonil hlavu a otíral se čelem o Haltovu hrud'. Hraničář ho hladil po uších a pořád k němu tiše promlouval.

„No tak... Kdybys tak uměl mluvit, vid'? Ty něco víš. Něco cítíš, že je to tak?“

Horác zvědavě přihlížel, jak se koník zvolna upokojuje. Neuniklo mu ale, že má uši stále vztyčené a je ve střehu. Možná se nechal uchlácholit, ale v pořádku není, uvědomil si bojovnický učeň.

„Nikdy jsem neviděl, že by se hraničářský kůň takhle choval,“ řekl tiše. Halt na něho pohlédl ustaranýma očima.

„Ani já ne,“ přiznával. „Právě to mi dělá starost.“

Horác se na Cuka pozorně zadíval. „Zdá se, že je trochu klidnější,“ poznamenal nejistě. Halt přejel rukou po koníkově boku.

„Je pořád napjatý jako struna, ale myslím, že můžeme jet dál. Do tmy zbývá asi jen hodina a já chci zjistit, kde se tihle naši přátelé utábořili na noc.“

Naposled jemně poplácal Cuka po krku, pak nasedl na Abelarda a vydali se znovu po stopě.

Devět

Will strávil neklidnou noc v úkrytu pod větvemi borovice. Zabalil se do obou tenkých dek, ale na udržení tepla zdaleka nestačily. Občas nakrátko zdříml, ale budil ho chlad a neodbytné myšlenky.

V první řadě to byl pocit, že na tohle nestačí. Bylo třeba vysvobodit Evanlyn z rukou únosců, ale on neměl vůbec žádnou představu, jak by takový úkol mohl provést. V táboře bylo šest mužů, dobře ozbrojených a podle všeho zdatných. On byl jen kluk, vyzbrojený pouze malým loveckým lukem a krátkou dýkou. Jeho šípy byly dobré nanejvýš na drobnou zvěř, hroty měly vyrobené vytvrzením dřeva nad žhavými uhlíky a přiosťřením. Ani trochu se nepodobaly širokým, jako šídlo ostrým hrotům šípů, které míval ve svém toulci hraničářského učně. Staré araluenské rčení pravilo, že za opaskem hraničáře jsou životy čtyřadvaceti mužů. Odkazovalo na pověstnou přesnost hraničářů při střelbě z luku a na skutečnost, že plný hraničářský toulec obvykle obsahoval dva tucty šípů.

Během dlouhých minut bdění se Will znovu a znovu snažil něco vymyslet. Trpce si uvědomoval, že jako hraničář by měl umět dobře uvažovat a plánovat. Měl pocit, že svou neschopností něco vymyslet nechává Evanlyn na holičkách. A

také ostatní. V polospánku a dřímotách viděl v duchu Haltovu vousatou tvář, jak se na něj usmívá a naléhá, ať vymyslí nějaký plán. Pak se úsměv vytrácel, nejprve ho vystřídal hněv a nakonec zklamání. Will si vzpomněl na Horáce, svého kamaráda a společníka při cestě Celtikou k Morgarathovu mostu. Urostlý a silný bojovnický učeň vždy s klidem nechával Willa, aby přemýšlel za něj. Will si nešťastně povzdechl při pomýšlení, jak bláhová to byla důvěra. Báł se, že se u něj projevuje nějaký opožděný následek závislosti na hřejivé trávě. Možná že droga rozežírala mozek a člověk pak nebyl schopen samostatně uvažovat.

Znovu a znovu během té hrozné noci pokládal sám sobě otázku: „Co by udělal Halt?“ Ale prostředek, tak účinný při hledání řešení problémů v minulosti, nezabíral. Neozýval se žádný hlas, který by mu odněkud z hlubin mysli poskytl návod nebo radu.

Pravdou samozřejmě bylo, že za daných okolností se nedalo vymyslet nic, co by Will mohl podniknout. Byl vlastně neozbrojený, stál proti velké přesile v neznámém prostředí a byl žalostně zesláblý. Mohl nanejvýš pozorovat tábor cizinců a doufat, že náhoda přinese nějakou událost, která mu poskytne příležitost dostat se k Evanlyn a zmizet s ní mezi stromy.

Nakonec vzdal pokus o odpočinek, vyplazil se zpod borovice a posbíral své skrovné vybavení. Podle postavení hvězd na obloze poznal, že první ranní paprsky slunce proniknou korunami stromů zhruba za hodinu.

„Aspoň něco jsem nezapomněl,“ povzdechl si zničeně. Mluvil sám k sobě nahlas, začal s tím už v noci.

Rozmýšlel se, pak se rozhodl a vydal se lesem k tábořišti. Vždycky je naděje, že se něco přihodí. Hlídka třeba usne, nebo se vzdálí do lesa prověřit nějaký podezřelý zvuk, a cesta k záchraně Evanlyn bude volná.

Nebylo to pravděpodobné, ale možné to bylo. A kdyby se taková příležitost naskytla, bylo nesmírně důležité, aby Will byl poblíž a mohl ji využít. Alespoň by získal jednoznačný signál co podniknout a mohl by se jím řídit. Postupoval tedy co

nejtišeji vpřed, s jednou dekou přehozenou přes ramena jako plášť.

Cesta zpátky k malému táboru mu trvala deset minut. Když se k němu dostal, jeho naděje vzaly za své. Hlídka zůstávala bdělá, a jak si Will všiml, muži se vystřídalí, takže nastoupil odpočatý muž. Prováděl pravidelné obchůzky po okolí tábora, při kterých procházel zhruba pětadvacet kroků od místa, kde se chlapec krčil v úkrytu za stromem. Nic nenasvědčovalo tomu, že by jeho pozornost ochabovala. Oči mu neustále těkaly z místa na místo, přejížděly okolní les a pátraly po náznacích každého neobvyklého pohybu.

Will závistivě sledoval luk s dvojitým zakřivením a s napnutou tětivou zavěšený na mužově pravém rameni. Hodně se podobal tomu, který Will dostal od Halta, když k podmračenému hraničáři nastoupil do učení. Matně si vzpomínal, jak se Halt zmínil, že tyhle luky se naučil vyrábět od bojovníků z východních stepí. Napadlo ho, jestli ti muži nepocházejí právě odtamtud.

Pomyslel si, že na rozdíl od hračky, kterou měl u sebe, je luk strážného opravdová zbraň. Kdyby teď měl v ruce takový luk a pár z těch šípů, které vykukovaly z mužova toulce na zádech, možná by s tím něco dokázal. Na chvíli si pohrával s nápadem, že strážného přepadne a zmocní se jeho luku. Musel se ale toho nápadu vzdát.

Neexistoval žádný způsob, jak by se mohl k muži dostat a on ho přitom neviděl nebo neslyšel. A i kdyby se mu to povedlo, měl malou naději, že by přemohl ozbrojeného bojovníka. Pustit se s malou dýkou proti jeho šavli by se rovnalo sebevraždě. Mohl by pochopitelně zkusit zasáhnout strážného nožem na dálku – jenže nůž byl špatně vyvážený a k vrhání se nehodil, protože měl příliš lehký jilec a ten by čepel nedonesl k cíli.

A tak se Will krčil ve sněhu u kmene stromu, všechno sledoval a čekal na příležitost, která však nepřicházela. Na jednom konci tábora rozeznal schoulenou postavu Evanlyn. Kolem stromu, u něhož byla přivázaná, bylo dost místa.

Nedokázal by se k ní přiblížit bez toho, že by si ho strážný všiml. Všechno vypadalo beznadějně.

Udolaný zimou a probdělou nocí nejspíš na chvílku usnul. Probudil ho totiž zvuk hlasů.

Bylo těsně po rozbřesku, slabé světlo šikmo pronikalo mezerami mezi stromy, které na mýtinu vrhaly dlouhé stíny. Dva ze skupinky bojovníků stáli kousek stranou od ostatních a hádali se. Slova byla pro Willa nesrozumitelná, ale o příčině jejich sporu nebylo pochyb, protože jeden neustále ukazoval na Evanlyn, která byla pořád ještě přivázaná u stromu. Choulila se pod dekou, kterou jí dali, a s vytřeštěnýma očima všechno sledovala.

Jak hádka pokračovala, oba muži byli čím dál vzteklejší a ukřičenější. Nakonec se starší z nich neovládl. Uhodil druhého a ten zavrával. Pak jedenkrát kývl, jako by uspokojením, otočil se k Evanlyn a jeho ruka sjela k jilci šavle.

Will na okamžik ztuhl. Když muž vytasil šavli a vykročil k Evanlyn, zdálo se nemožné uvěřit, že jí chce ublížit. Samozřejmost, s jakou se pohyboval, jako by popírala každý nepřátelský úmysl. A přece právě samozřejmost a nenucenost stupňovala ve Willovi pocit hrůzy. Muž se rozpřáhl šavlí nad Evanlyn. Dívka otevřela ústa, ale nevydala hlásku. Will pochopil, že pro toho skrčka s křivýma nohama neznamená zabití Evanlyn nic, vůbec nic.

Ve chvíli, kdy bojovník spustil ruku k jilci šavle, začaly Willovy ruce jednat o své vlastní vůli. Z toulce vyjel šíp a byl vložen do tětiny. Zakřivená čepel šavle se zvedla a Evanlyn se ve sněhu přikrčila, s jednou rukou zvednutou v marném pokusu odvrátit smrtelný úder. Will vystoupil zpoza stromu, napjal luk na plný nátah a jeho mysl rychle vyhodnotila situaci.

Zabít svým šípem nemohl. Byl to vlastně jen špičatý klacík, i když hrot byl tvrzený v ohni. Pokud by mířil na mužovo tělo, tlusté kožešiny a kožená kazajka by šíp zadržely dřív, než by vůbec škrábl kůži. Bylo jen jedno místo, které nebylo chráněné a při jehož zasažení měl Will největší šanci, že zastaví ránu šavlí. Když muž zdvihl ruku, obnažilo se jeho zápěstí a nad

tlustým kožešinovým rukávem se ukázal kousek holé kůže. To vše Will zaznamenal v kratičkém čase, který mu zabralo přitažení jednoduchého opeření šípu k tváři. Plynule zamířil na mužovo zápěstí, hrot šípu mírně nadzvedl nad cíl, aby vyrovnal pokles za letu, zadržel dech a pustil tětivu.

Luk trochu zadrnčel, lehký šíp se prudce vznesl, obloukem přesvištěl vzdálenost k bojovníkovi a jeho hrot zajel do měkkého masa zápěstí.

Will zaslechl přiškrcený výkřik bolesti, ale ruce dál pracovaly v dobře nacvičeném rytmu a nový šíp byl vložen do tětivy a odlétal za prvním. Šavle vypadla muži z ruky a neslyšně vklouzla do hlubokého sněhu. Evanlyn sebou trhla, protože čepel ostrá jako břitva jen o vlásek minula její ruku. Druhý šíp narazil do mužova tlustého rukávu a neškodně v něm uvízl. Muž se držel za pravé zápěstí a po ruce mu stékala krev.

Ačkoli byl otřesený a zaskočený, přece jen instinktivně pohlédl směrem, odkud šíp přilétl. A protože Will vystřelil podruhé, postřehl pohyb a rozeznal malou postavu za mýtinou. Vztekle zavrčel, pustil zraněné zápěstí a levou rukou vytrhl z opasku dlouhou dýku. Na Evanlyn v tu chvíli zapomněl, ukazoval svým mužům do míst, kde stál útočník, a křičel, ať se pusť za ním. Sám se rovněž rozběhl k Willovi.

Willův třetí šíp muže zpomalil, prolétl mu kolem obličeje a přinutil ho uskočit stranou. Hned však běžel dál a v patách za ním dva jeho vojáci. Ve stejný okamžik Will spatřil, že k Evanlyn zamířil čtvrtý muž. Srdce se mu sevřelo, protože pochopil, že prohrál. V zoufalství na něj vyslal další svištící střelu, i když věděl, že je to marné. Otočil se, aby se postavil čelem k přibíhajícímu bojovníkovi, odhodil zbytečný luk a sáhl za opasek pro nůž.

A pak zaslechl zvuk, který znal z dřívějšíka. Zvuk, který naháněl husí kůži a který mu byl díky hodinám stráveným v lesích kolem hradu Redmontu děsivě povědomý.

Někde za jeho zády se ozvalo hluboké ostré zadrnčení, potom vzduch prořalo zasvištění těžkého šípu letícího neuvěřitelnou rychlostí a vyslaného mimořádnou silou.

Nakonec Will uslyšel důkladné plácnutí, když střela zasáhla cíl.

Černý šíp s šedivou letkou se objevil uprostřed hrudi přibíhajícího bojovníka. Muž se svalil na záda do sněhu. Další zadrnčení, svist a plácnutí a k zemi se poroučel i druhý muž. Třetí se otočil a utíkal ke koním uvázaným na druhém konci tábora. Údery cválajících kopyt Willovi prozradily, že zbývající dva už před zlověstnou přesností dlouhého luku vzali do zaječích.

Will váhal, v hlavě měl zmatek. Instinktivně tušil, co se stalo. Jeho rozum však nevěděl, jak k tomu mohlo dojít. Obrátil se a ve vzdálenosti asi čtyřiceti kroků za sebou spatřil obrys postavy v šedivé pláštěnce. Stále držela luk se založeným šípem, připravený ke střelbě.

„Halte?“ vykřikl, ale hlas se mu zlomil. Rozběhl se k postavě, ale pak se vzpamatoval. Evanlyn je pořád v nebezpečí! Když se otočil, uslyšel zařinčení oceli a viděl, že se Evanlyn podařilo uchopit ležící šavli a odvrátit první útok.

Ale znamenalo to jen krátký odklad, protože byla stále uvázaná u stromu. Will ukazoval směrem k Evanlyn, divoce křičel a zoufale vybízel Halta ke střelbě. Pak mu došlo, že stromy zakrývají hraničářovi výhled.

Vzápětí se k bojující dívce a útočnickovi přihrnula další postava, vysoká a urostlá, překvapivě povědomá, v kroužkové košili a bílém kabátci s prapodivným znakem připomínajícím zjednodušený obrázek dubového listu.

Dlouhý rovný meč zastavil zakřivené ostří směřující švihem dolů. Pak zachránce skočil mezi Evanlyn a muže, který se ji pokoušel zabít, a řadou bleskových úderů mečem útočníka zatlačil pryč. V boji byl očividně lepší a protivník před ním ustupoval; jeho kryty a údery byly stále zoufalejší, protože pochopil, že má před sebou nesrovnatelně lepšího soupeře. Učinil nemotorný výpad zakřivenou čepelí, a když ji protivník odklonil, setrvačností pokračoval vpřed, ztratil rovnováhu a vystavil se odvetnému rubovému seku, který se už na něj řítí...

„Nezabíjej ho!“ zakřičel v poslední chvíli Halt. Horác pootočil zápěstí a čepel dopadla ze strany na mužovu hlavu nikoliv ostrým, ale naplocho. Muž obrátil oči v sloup a klesl k zemi. Byl omráčený.

A také měl velké štěstí.

„Potřebujeme ho živého,“ dodal mírně Halt. Pak se lehce zakymácel pod nárazem štíhlého těla, které se k němu bezhlavě přihnalo. Kolem pasu se mu ovinuly ruce a Will vzlykal, radostně žvatlal a objímal svého učitele, druha a přítele. Halt ho lehce poplácával po rameni a překvapeně zjistil, že mu po tváři stéká slza.

Horác přetřel mečem řemen, jímž byla spoutána Evanlyn, a šetrně jí pomohl na nohy.

„Nestalo se ti nic?“ ptal se starostlivě, a když zjistil, že ne, rozlil se mu po tváři široký spokojený úsměv.

„Ach, Horáci, díky bohu, že jsi tady!“ vzlykala dívka, vrhla se mu kolem krku a ukryla tvář na jeho hrudi. Horác byl najednou v koncích. Chtěl ji také obejmout, ale uvědomil si, že stále drží meč, a rozpačitě zaváhal. Pak se rozhodl, položil meč na zem a ovinul ruce kolem Evanlyn. Vnímal její hebkost a cítil jemnou vůni pokožky a vlasů.

Jeho úsměv se ještě víc roztáhl, i když by si sám nemyslel, že je to vůbec možné. Usoudil, že být hrdinou má nesporné výhody.

Deset

„Vy vážně chcete říct, že Horáce mají v Galice za hrdinu?“ nevěřicně se ptal Will a nebyl si tak docela jistý, jestli si z něj Halt s Horácem neutahují. Ale prošedivělý hraničář důrazně kýval hlavou.

„Za vsutku váženou osobu,“ prohlásil. Evanlyn se otočila k mladému urostlému bojovníkovi, natáhla se a zlehka ho pohladila po ruce.

„Já tomu věřím,“ prohlásila. „Viděli jste, jak se postaral o toho temudžajského vojáka, který mě chtěl zabít?“ V očích se jí objevil nezvykle vroucí pohled, a protože Willovi to neuniklo, pocítil náhlé bodnutí žárlivosti na kamaráda. Pak tu nepěknou myšlenku zahnal.

Haltovi se nechtělo zůstávat moc blízko u temudžajského tábořiště. Nevěděli, jak daleko je hlavní jednotka, a mohlo se stát, že ti dva vojáci, kteří uprchli, přivedou ostatní.

Vraceli se po cestě, po níž dorazili Halt s Horácem, zpět k hraničnímu přechodu, kde našli první stopy Temudžajů. Kolem poledne dojeli na návrší, odkud byl dobrý rozhled po okolní krajině a kde byla i plochá prohlubeň, která jim poskytla úkryt. Odsud mohli dobře vidět, aniž by sami byli spatřeni, a Halt rozhodl, že se utáboří, dokud si neujasní, jak postupovat dál.

Pod ochranou hájku mladých borovic rozdělali malý oheň a připravili jídlo.

Evanlyn s Willem se hltavě vrhli na chutné dušené maso, které hraničář uvařil, a chvíli nebylo slyšet nic jiného než usilovné žvýkání a polykání.

Pak si navzájem začali sdělovat, co všechno zažili od závěrečné bitvy s wargalskou armádou na Uthalských pláních. Willovi údivem spadla čelist, když Halt vyprávěl, jak Horác v souboji muž proti muži porazil strašlivého lorda Morgaratha.

Horác se tvářil dost rozpačitě a Halt si toho všiml, takže líčil souboj odlehčeným tónem a zvesela prohlašoval, že mladík spíš nešikovně zakopl a spadl pod kopyta řítícího se Morgarathova bojového koně, než že se k tomu činu uchýlil jako k poslednímu pokusu zvrátit situaci a vyhodit svého protivníka ze sedla. Bojovnícký učeň zrudl a upozornil, že rozhodující fintu – obranu dvěma noži – ho naučil Gilan a že při cestě napříč Celtikou s Willem strávili spoustu času jejím procvičováním. Vyznělo to tak, jako kdyby si podíl na jeho vítězství zasloužil i Will. Když Horác mluvil, Will se pohodlně opřel o strom a uvažoval, jak moc se změnil. Když spolu vyrůstali jako sirotci v hradní opatrovně, byl Horác jeho velkým nepřítelem, a teď se z něho stal nejlepší kamarád.

Tedy, jeden z nejlepších kamarádů, napadlo Willa, když ucítil, jak se mu o rameno otírá chundelatá hlava. Natočil se dozadu a natáhl ruku, aby Cuka pohladil po uších a poškrábal místečko mezi nimi, jak to mají koně rádi. Pod dotekem pánovy ruky Cuk potěšeně zafuněl. Od té doby, co byli zase spolu, se koník odmítal vzdálit od Willa dál než na jeden nebo dva kroky.

Halt se na oba zadíval přes táborový oheň a v duchu se usmíval. Nesmírně se mu ulevilo, když konečně svého učně našel. Poté, co bezmocně přihlížel, jak vlčí loď odplouvá od araluenského pobřeží s Willem na palubě, dlouhé měsíce velmi trpěl. Tíha výčitek z něj nyní spadla. Předtím měl pocit, že chlapce zklamal, že ho nějak podvedl. Když ho teď měl zpátky u sebe, cítil se opět naprosto spokojený. Včerejší události sice

vzbudily nové obavy, ty ale mohly prozatím počkat a on si mohl užívat šťastného shledání.

„Myslíš, že bys toho svého koně dokázal přesvědčit, aby aspoň chvíli zůstal u sobě rovných?“ zeptal se naoko přísně. „Jinak si snad začne myslet, že je jeden z nás.“

„Od chvíle, kdy jsme prvně narazili na tvoji stopu, doháněl Halta k šílenství,“ dodal Horác. Byl rád, že se přestalo hovořit o jeho hrdinských skutcích. „Určitě zachytil tvůj pach a poznal, že sledujeme tebe, i když Haltovi to nedošlo.“

Nato Halt povytáhl jedno obočí. „Tak Haltovi to nedošlo?“ dobíral si Horáce. „Takže tobě nejspíš ano?“

Horác pokrčil rameny. „Já jsem jen bojovník,“ odpověděl. „Ode mě se nečeká, že budu nad něčím hloubat. To přenechám vám hraničářům.“

„Musím přiznat, že mě to zmátlo,“ připustil Halt. „Nikdy jsem neviděl, že by se hraničářský kůň takhle choval. I když jsem mu dal povel, aby se uklidnil a byl zticha, bylo vidět, že něco ví. A když jsi pak vystoupil zpoza stromů a vystřelil, vypadalo to, že se za tebou rozběhne.“

Will dál škrábal chlupatou hlavu skloněnou k němu a usmíval se od ucha k uchu. Rozhlédl se kolem sebe. S Haltem a v kruhu nejbližších přátel se cítil šťastně a bezpečně – což byl pocit, který mu víc než rok chyběl. Usmíval se na hraničáře a ulevilo se mu, že Halt má z jeho činů radost. Evanlyn vyprávěla o cestě přes Bílé moře a o všem, co se přihodilo, než dopluli do Hallasholmu.

Horác zíral na Willa s neskrývaným obdivem, když popisovala, jak v zakouřené, vymrzlé chatě na pustém ostrově, kde přečkávali období nejhorších bouří na Bílém moři, pokořil kapitána vlčí lodi Slagora. Halt se na svého učně jen pronikavě zadíval a kývl hlavou. Pro Willa toto Haltovo prosté kývnutí znamenalo víc než hromada chvály od kohokoli jiného – hlavně proto, že nebyl zrovna moc pyšný na to, co se s ním pak dělo v Hallasholmu, a na svoji závislost na hřejivé trávě. Báł se, že ho bude Halt odsuzovat, ale když Evanlyn vyprávěla, jak byla skoro zoufalá, když ve stodole, kde nocovali otroci

pracující na dvoře, našla Willa otupělého a bez vlastní vůle, hraničář jen znovu kývl a tiše proklínal lidi, kteří něco takového podstrčí jiným. Pohlédl přes oheň na Willa a setkal se s jeho ustrašeným pohledem. Will v očích svého učitele spatřil hluboký, přehluboký smutek.

„Je mi moc líto, že jsi musel zažít takové věci,“ řekl Halt mírně a Will věděl, že všechno zase bude jako dřív.

Konečně se dosyta vypovídali. Některé podrobnosti se ještě doplní během následujících týdnů a některé zůstanou zapomenuty. V podstatě si ale navzájem sdělili vše, co kdo z nich zažil.

Jedna část Haltova příběhu však zůstala utajena. Will ani Evanlyn se nedověděli, že Halt je ve vyhnanství a že byl vyloučen z hraničářského sboru. Jak řekl Horácovi, než překročili hranici, nechtěl to teď rozebírat.

Stíny se prodlužovaly a Halt se opět odebral k místu, kde se svázanýma rukama a nohama ležel jejich zajatec. Na pár minut mu uvolnil pouta, nejprve na rukou, potom na nohách, přičemž předtím, než rozvázal nohy, pouta na rukou zase utáhl. Temudžajský bojovník ocenil krátkou úlevu zabručáním. Toho odpoledne to Halt provedl už po několikáté, aby muži kvůli zhoršenému proudění krve neodumřely končetiny.

Zároveň tak měl příležitost přesvědčit se, že pouta jsou pořád utažená, že se zajatci nepodařilo je povolit ani se z nich vykrotit. Přestože věděl, že žádnou odpověď nedostane, vyptával se Halt vojáka, jak se jmenuje a ke které jednotce patří. Halt sice uměl docela plynne hovořit temudžajským jazykem, protože u Lidu, jak Temudžajové sami sebe nazývali, strávil několik let, ale neviděl důvod, proč by to měl před zajatcem prozrazovat. Proto používal obchodnický jazyk, společný všem obyvatelům této části světa – jednoduchou směsicí galických, teutonských a temudžajských výrazů.

Jak Halt očekával, Temudžaj jednoduše dělal, že neslyší. Halt pokrčil rameny a hluboce zamyšlený odcházel. Horác seděl u ohně, pečlivě čistil a mazal meč. Evanlyn měla hlídku na vrcholku kopce a sledovala krajinu dole pod nimi. Za půl

hodiny bude třeba ji vystřídat, napadlo Halta. Přecházel sem a tam a přemýšlel o problému, který mu ležel v hlavě. Zjistil, že nechodí sám, zvedl hlavu a usmál se na Willa, který kráčel po jeho boku oblečený do strakaté šedo-zelené hraničářské pláštěnky. Halt mu ji přivezl a kromě ní také luk a saxonský nůž. Pochvu na dva nože pro něj neměl, protože to byla výstroj, kterou hraničáři dostávali od sboru a Halt jako člen ze sboru vyloučený ji nemohl získat. Will si toho zatím ještě nevšiml.

„Co máte za problém, Halte?“ zeptal se mladík.

Halt se zastavil a pohlédl na něj, obočí povytažené způsobem, který Will tak důvěrně znal.

„Problém?“ opáčil. Will se usmál, nenechal se odradit ani zmást. Hodně za ten rok vyspěl, napadlo Halta, když si uvědomil, jak stejná odpověď kdysi dokázala chlapce vyvést z míry.

„Když přecházíte sem a tam jako šelma v kleci, většinou to znamená, že se pokoušíte vyřešit nějaký problém,“ prohlásil Will. Halt si zamyšleně kousal ret.

„To už jsi ve svém životě viděl tolik šelem? V kleci a tak?“ zeptal se.

Will se usmíval od ucha k uchu. „A když se mě pokoušíte zmást tím, že se zeptáte na něco jiného, tak *vím jistě*, že přemýšlíte o nějakém problému,“ pokračoval. Halt se konečně vzdal. Netušil, že jeho chování je tak průhledné. V duchu si řekl, že s tím bude muset něco udělat, a pak ho napadlo, jestli na takové změny chování není už moc starý.

„Nu dobrá,“ připustil. „Musím přiznat, že opravdu o něčem přemýšlím. Není to nic důležitého. Ty si kvůli tomu nedělej starosti.“

„O co jde?“ zeptal se bez okolků učeň. Halt naklonil hlavu ke straně.

„Podívej,“ vysvětloval, „když říkám ‚nedělej si starosti‘, tak tím chci říct, že není žádný důvod, abychom to dál rozebírali.“

„To já vím,“ usmíval se stále jeho učeň. „Ale stejně, o co jde?“

Halt se zhluboka nadechl, a potom si jen povzdechl. „Mám dojem, že kdysi jsem míval mnohem větší autoritu, než mám zřejmě teď,“ posteskl si. Pak si uvědomil, že Willa napíná, a povolil.

„Jde o ty Temudžaje,“ řekl. „Rád bych věděl, co mají za lubem.“ Pohlédl na druhou stranu tábořiště, kde seděl pečlivě spoutaný temudžajský voják. „A naděje, že se něco dozvím tamhle od toho hochy, je asi taková jako vyhlídky sněhové koule v pekle.“

Will pokrčil rameny. „A je nám vůbec něco po tom?“ zeptal se. „Můžeme je klidně nechat, ať si to se Skandijci vyřídí mezi sebou.“

Halt si mnul bradu a uvažoval o těch slovech. „Vidím, že to bereš podle starého hesla ‚Nepřítel mého nepřítele je můj přítel‘,“ poznamenal a Will znovu pokrčil rameny.

„Zrovna takhle jsem to nemyslel,“ řekl. „Ale je to docela výstižné, nezdá se vám? Když budou mít Skandijci plné ruce práce s Temudžaji, pak nás nebudou moct otravovat svými nájezdy na pobřeží, je to tak?“

„To je do jisté míry pravda,“ uznal Halt. „Ale je tu ještě jedno staré pořekadlo: ‚Lepší je zlo, které znáš‘. Už jsi ho někdy slyšel?“

„Ano. Chcete tím říct, že Temudžajové by mohli být mnohem větší zlo, než jsou Skandijci?“

„No samozřejmě. Jestli porazí Skandijce, nic je nezastaví v postupu na Teutland, Galiku a nakonec i Araluen.“

„Jenže to by právě napřed museli porazit Skandijce, že?“ namítl Will. Na vlastní kůži zakusil, jak divocí a neohrožení válečníci Skandijci jsou. Dovedl si představit, že Skandijci odolají náporu Temudžajů, že Temudžajům se nepodaří proniknout k dalším zemím na západě a nakonec se obě strany válkou těžce vyčerpají a na nějaký čas přestanou být hrozbou. Byl sám se sebou spokojený, jaký je to dokonalý strategický názor. Další Haltova slova však jeho spokojenost otřásla.

„Ale ano, oni je porazí. V tom se neplet'. Bude to krutá a krvavá válka, ale Temudžajové zvítězí.“

Jedenáct

Po večerním jídle Halt všechny svolal. Seděli zachumlaní v pláštích kolem skomírajícího ohně. S příchodem večera vítr zesílil a strašidelně hvízdal ve větvích stromů. Noc byla jasná a na obloze bíle zářil půlměsíc.

„S Willem už jsem mluvil předtím,“ řekl Halt. „A protože ten rozhovor se vlastně týká nás všech, rozhodl jsem se, že bude správné, když vám řeknu, co si myslím.“

Horác s Evanlyn si vyměnili nechápavé pohledy. Oba se domnívali, že učitel s žákem prostě společně dohánějí zameškaný čas. Nyní se zdálo, že je v tom ještě něco jiného.

„V první řadě,“ pokračoval Halt, když viděl, že všichni napjatě poslouchají, „je mým cílem dostat vás, to jako Willa, pr–,“ zaváhal a Evanlynin titul nedořekl. Všichni se shodli, že pro ni bude bezpečnější, když bude používat náhradní jméno, dokud se nevrátí domů. Opravil se. „Willa, Evanlyn a Horáce, samozřejmě, přes hranici ze Skandie. Jako uprchlí zajatci byste byli ve vážném nebezpečí, kdyby vás Skandijci znovu zajali. A jak všichni víme, tohle nebezpečí je pro Evanlyn ještě větší.“

Všichni tři naslouchající přikyvovali. Will vyprávěl Haltovi a Horácovi, jaké ohrožení by pro Evanlyn znamenalo, kdyby Ragnak odhalil, že ve skutečnosti je dcerou krále Duncana.

Oberjarl složil krvavou přísahu vallům, trojici krutých hlavních bohů skandijské víry, v níž přísahal smrt všem příbuzným araluenského krále.

„Na druhou stranu,“ pokračoval Halt, „jsem hluboce znepokojen přítomností Temudžajů zde, na hranicích Skandie. Tak daleko na západě se neobjevili už dvacet let – a když to udělali naposled, ohrozili celý západní svět.“

Viděl, že ho soustředěně poslouchají. Horác s Evanlyn se mírně nakláněli směrem k němu. Zář ohně dopadala na zmatený výraz ve tváři mladého bojovníka.

„Vážně, Halte? Nepřeháníte?“ zeptal se Horác.

Will se úkosem podíval na kamaráda. „To jsem si myslel taky,“ přiznal tiše, „ale zdá se, že nepřehání.“

Halt rozhodně zavrtěl hlavou. „Kéž bych přeháněl,“ řekl. „Ale jestli se dala do pohybu temudžajská armáda, je to hrozba pro všechny země, včetně Araluenu.“

„Halte, co se stalo minule?“ zeptala se Evanlyn nesměle a v hlase jí zaznívaly obavy. „Byl jste u toho? Bojoval jste s nimi?“

Halt se rozmýšlel. Zdálo se, že se mu moc nechce mluvit o předchozích zkušenostech s Temudžaji. Nakonec se však zřejmě rozhodl.

„Bojoval jsem na jejich straně a nakonec i proti nim,“ přiznal na rovinu. „Chtěli jsme se od nich naučit jisté věci a mě poslali, abych se je naučil já.“

Horác sraštil čelo. „Jako například co?“ zeptal se. „Co se mohli hraničáři naučit od bandy divokých koňáků?“ Dlužno přiznat, že Horác měl poněkud přehnanou představu o rozsahu znalostí hraničářského sboru. Myslel si, že prostě vědí všechno, co stojí za věděním.

„Chtěli jste se naučit, jak vyrábějí své luky, vidíte?“ řekl najednou Will. Vzpomněl si, jak vypadaly luky těch mužů a jak podobné byly jejich vlastním lukům. Halt na něj pohlédl a kývl.

„Mimo jiné. Ale něco bylo ještě důležitější. Byl jsem vyslán, abych s nimi uzavřel obchod a získal od nich pár

hřebců a klisen. Hraničářští koně, na kterých dnes jezdíme, původně pocházejí z temudžajských stád," vysvětloval. „Luky s dvojím zakřivením byly pro nás zajímavé, ale když se vezme v úvahu, jak složitá a časově náročná je jejich výroba, nepředstavovaly oproti dlouhému luku žádné převratné zlepšení. Ale koně, to bylo něco docela jiného.“

„A oni je klidně prodali?“ zeptal se Will. Při řeči se otočil a prohlížel si malého huňatého koníka stojícího pár kroků za ním. Cuk viděl, že se Will otáčí a dívá se na něj, a tak slabě zaržál na pozdrav. Když to Halt teď zmínil, skutečně tu byla velká podobnost s koňmi, které Will spatřil v temudžajském táboře.

„Kdepak!“ zavrtěl Halt hlavou. „Chovné stádo žárlivě střežili. Temudžajský národ po mně pravděpodobně ještě stále pase jako po zloději koní.“

„Vy jste je ukradl?“ mírně pohoršeným tónem se zeptal Horác.

Halt skryl úsměv a odpověděl.

„Dal jsem za ně podle mého soudu dost slušnou cenu,“ řekl jim. „Temudžajové měli o celé věci jiné představy. Za nic na světě nechtěli koně prodat.“

„Tak dobře,“ netrpělivě se ozval Will a odsunul tak otázku, jestli byli koně koupeni nebo ukradeni, „co se stalo, když jejich armáda přitáhla? Kam až se dostali?“

Halt kusem ohořelého klacku prohrabával hromádku uhlíků, dokud nevyskočilo pár ohnivých jazýčků. „Tenkrát mířili dál na jih,“ řekl. „Hravě ovládli národ Ursaliů a Království středu. Nic je nezastavilo. Jsou to válečníci tělem i duší – rychlí, neuvěřitelně odvážní a především velice ukáznění. Vždy bojovali ve velkých jednotkách, zatímco vojsko stojící proti nim bylo skoro pokaždé nakonec roztrženo na malé skupinky čítající asi tucet mužů.“

„Jak to dokázali?“ zeptala se Evanlyn. Vyznala se v záležitostech kolem otcovy armády natolik, aby věděla, že největší problém, před nímž stojí každý velitel v probíhající bitvě, je udržet řádné velení a neztratit spojení s podřízenými

jednotkami. Halt na ni pohlédl a vycítil, že za tou otázkou se skrývá opravdový zájem.

„Mají vypracovaný signalizační systém, který nejvyššímu veliteli umožňuje při plánovaném manévru řídit celé vojsko,“ vysvětloval jí. „Je to velmi složitý systém založený na různých sestavách barevných praporků. Umějí ho dokonce používat i v noci,“ pokračoval, „praporky jednoduše nahradí barevnými lampami. Upřímně řečeno, když táhli směrem k moři, žádné vojsko nebylo schopné je zastavit.“

Probili se severovýchodním cípem Teutlandu, potom dál přes Galiku. Porazili každou armádu, která se jim postavila. Několikrát bojovali proti velké přesile, ale díky taktice a kázni byli neporazitelní. Zastavili se pouhé tři dny jízdy od galického pobřeží.“

„Proč se zastavili?“ zeptal se Will. Když Halt líčil neporazitelnost temudžajské armády, všem třem mladým posluchačům běžel mráz zádech. Při poslední otázce se Halt suše zasmál.

„Kvůli politice,“ odvětil. „A kvůli míse zkažených sladkovodních škeblí.“

„Kvůli politice?“ znechuceně odfrkl Horác. Jako válečník zdravě opovrhoval politikou i všemi, kdo se jí zabývají.

„Přesně tak. Stalo se to, když byl nejvyšším chánem, tedy jejich vůdcem, Matlik. U takových národů, jako jsou Temudžajové, je to nejisté postavení. Získá je ten nejsilnější uchazeč a málokterý nejvyšší chán umře v posteli. Ačkoli, jak se později ukázalo, Matlik právě tak zemřel,“ dodal bezděčně a pak pokračoval.

„A proto každý, kdo by představoval hrozbu, dostane přidělený úkol, který ho udrží dostatečně daleko od domova. V tomto případě byli tou nejpravděpodobnější hrozbou Matlikův bratr, synovec a bratranec z druhého kolena. Takže Matlik se postaral, aby měli plné ruce práce v armádě. Nejenže tak nemohli nikoho štvát proti němu, ale také se hlídali navzájem. Přirozeně jeden druhému vůbec nedůvěřovali.“

„Nebylo to nebezpečné, svěřit jim velení armády?“ zeptal se Will. Halt uznal, že to je dobrá otázka.

„U jiných armád by to tak bylo. Ale systém velení byl vytvořený tak, aby nikdo z nich nemohl získat veškerou moc. Matlikův bratr Twalik byl hlavní stratég, synovec měl na starosti pokladnu a bratranec zásobování. Takže jeden vojáky vedl, druhý jim vyplácel žold a třetí je živil. Všichni tři si zasloužili věrnost vojáků rovným dílem. Takhle se mohli navzájem držet v šachu.“

„No a kdy došlo na ty škeble?“ zeptal se Horác. Jídlo bylo téma, které ho vždycky zajímalo. Halt si poposedl a opřel se zády o strom.

„Matlik měl velmi rád sladkovodní škeble,“ vyprávěl. „Tak moc, že chtěl, aby mu jich žena připravila celou mísu i v době, kdy se daly těžko sehnat. A některé byly zřejmě zkažené, takže dostal při jídle těžký záchvat. Křičel, držel se za krk a v hlubokém bezvědomí padl k zemi. Bylo jasné, že umírá.“

Pochopitelně že když se ta novina dostala k armádě, tři hlavní zájemci o nejvyšší post se k chánovu dvoru museli dostat rychle. Nástupce se volil z vyšších chánů a ti tři věděli, že pokud by se nevrátili včas, aby stihli rozdat úplatky a nakoupit hlasy, vyhrál by někdo jiný.“

„Takže oni prostě ukončili tažení?“ zeptal se Will. „I když se dostali až tak daleko?“

Halt pohrdavě mávl rukou.

„Byla to prospěchářská banda,“ prohlásil. „Mysleli si, že Galika jim nikam neuteče. Už jednou se do ní probili a mohli to kdykoli zopakovat. Ale možnost stát se nejvyšším vládcem se naskytne jen jednou za život.“

„Takže západní část světa zachránila mísa zkažených škeblí?“ divila se Evanlyn. Prošedivělý hraničář se pochmurně usmál: „Je překvapivé, jak často o věcech rozhodují bezvýznamné maličkosti.“

„A kde jste byl vy, Halte, když se tohle všechno dělo?“ zeptal se Will svého učitele.

Halt se při té vzpomínce opět usmál. „Řekl bych, že to byl jeden z okamžiků, na které se nikdy nezapomíná,“ prohlásil. „Uháněl jsem k pobřeží, se stádečkem...“ odmlčel se a pokradmu se podíval na Horáce. „... řádně zakoupených koní, s temudžajskou ozbrojenou stráží v zádech. Pomalu mě doháněli. Jednoho rána najednou zarazili koně a jen hleděli, jak ujíždím. Pak se obrátili a odcválali zpátky na východ – až do rodné země.“

Když skončil s vyprávěním, chvíli bylo ticho. Halt by se vsadil, že jako první vyrukuje s nějakou další otázkou Will. A nemýlil se.

„A kdo se tedy stal chánem chánů?“ zeptal se Will. „Bratr, synovec, nebo bratranec?“

„Ani jeden z nich,“ odpověděl Halt. „Při volbě vyhrál uchazeč, který chtěl dobývat země ležící na východ od temudžajské země. Ti tři byli popraveni za to, že nesplnili svůj úkol na západě.“ Znovu prohrábl oheň a hlavou mu běžely vzpomínky na den, kdy ho pronásledovatelé náhle přestali stíhat a nechali ho vyváznout.

„A teď jsou tu zase zpátky,“ řekl zamyšleně. „Zajímalo by mě, co mají za lubem tentokrát.“

Dvanáct

Druhý den ráno zrušili tábor a vydali se dolů k průsmyku, který vedl k hranici. Horác nabídl Evanlyn černého bojového koně, který předtím patřil Deparnieuxovi. Když namítala, že je to mnohem lepší kůň než hnědák, na němž Horác jede, plaše se usmál.

„Možná je. Ale já jsem na Kikra zvyklý. Známe se.“ A tím záležitost skončila. Zajatec jel na jednom z koní, které vzali z temudžajského tábora. Další kůň vezl vaky a zásoby, jež až doteď nesl Cuk. Hraničářský koník pochopitelně hrdě nesl svého dlouho ztraceného pána.

Když se blížili k lesu na úpatí kopce, Cuk zase jednou projevil radost pohozením hlavou a zaržáním. Halt se s úsměvem otočil v sedle.

„Jsem rád, že je šťastný,“ řekl. „Ale pevně doufám, že nemá v úmyslu radovat se po celou cestu domů.“

Will se také usmál, naklonil se a poplácal koníkův huňatý krk.

„Brzy se uklidní,“ prohlásil. Po Willově doteku Cuk několik kroků poskočil a znovu pohodil hlavou. Abelard kupodivu udělal přesně to samé.

„A teď nakazil i mého koně,“ udiveně zvolal Halt. Uklidnil Abelarda několika tichými slovy a pak se znovu obrátil k Willovi. „V každém případě se zdá, že koně tě mají v oblibě. Já myslel...“ Zmlkl a větu nedokončil. Will sledoval, jak se jeho tělo pozorně napjalo, sedě oděný hraničář se otočil v sedle a pozorně se zadíval mezi stromy, které je nyní obklopovaly z obou stran.

„Zatraceně!“ zamumlal. Obrátil se k Horácovi a Evanlyn, kteří jeli vzadu a vedli koně se zajatcem, ale než stačil něco říct, z lesa se ozval dusot nohou, za jejich zády se vynořil oddíl ozbrojených bojovníků a odřízl jim ústup.

Halt se rychle zase otočil zpátky. Mezi stromy se objevila druhá část oddílu, rozvinula se do stran a uzavřela kruh.

„Skandijci!“ vykřikl Will, když spatřil rohaté helmice a kulaté dřevěné štíty mlčenlivých bojovníků. Haltovi poklesla ramena, měl na sebe zlost.

„Ano. Koně se nás pokoušeli varovat. Byl jsem tak posedlý představou, že Cuk se chová neobvykle, že jsem si to neuvědomil.“

Vpřed vystoupila hřmotná postava. Na hlavě měla helmici s obrovskými rohy a o pravé rameno nedbale opřenou oboustrannou bojovou sekeru. Za Haltovými zády se ozvalo hrozivé syknutí oceli škrtaající o kůži, když Horác tasil meč. Aniž by se Halt otočil, řekl:

„Horáci, schovej ten meč. Myslím, že je jich moc, dokonce i na tebe.“

Jakmile se Horác pohnul, velká sekera se okamžitě zvedla a připravila se k ráně. Skandijec ji držel, jako by to byla hračka. Pak promluvil a Will sebou trhl, protože uslyšel známý hlas.

„Byl bych rád, kdybyste sesedli, jestli nejste proti.“

Will se neovládl a vyhrkl: „Erak!“ Muž přistoupil blíž a pozorně se zadíval na druhou postavu oblečenou v pláštěnce. Kapuce ukrývala Willovu tvář, takže jarl ho hned nepoznal. Teď si prohlédl chlapcovy rysy a zamračil se, když zjistil, že i další z jezdců je mu povědomý. Evanlyn byla zahalená v plášti, aby jí nebylo zima, takže zpočátku nepoznal ani ji. Teď si ale

byl jist, že to musí být ona. Tiše zaklel, aby ho nikdo neslyšel, a pak se ovládl.

„Dolů!“ poručil. „A všichni.“

Když čtyři jezdci sesedali, Erak pokynul kroužku svých bojovníků, ať ustoupí. Se zájmem si všiml, že pátý jezdec je ke koni přivázaný a příkaz nemůže splnit. Ukázal dvěma svým mužům, ať zajatci z koně pomůžou.

Halt shodil kapuci pláštěnky z hlavy a Erak si pečlivě prohlížel jeho zachmuřenou, vousatou tvář. Když stál na zemi, vypadal ten muž překvapivě malý, zejména ve srovnání s urostlým Erakem. Will si chtěl sundat kapuci, ale Erak ho pokynem ruky zadržel.

„Teď to nech být,“ přikázal tlumeně. Nevěděl, kolik z jeho mužů by mohlo poznat bývalého otroka, který před řadou měsíců uprchl z Hallasholmu, ale něco mu říkalo, že čím méně jich bude, tím líp. Varovně pohlédl na Evanlyn.

„Ty taky,“ poručil a ona kývla hlavou na srozuměnou. Erak zaměřil svůj pohled zpět na Halta.

„Tebe už jsem viděl,“ řekl. Halt kývl.

„Jestli jsi jarl Erak, viděli jsme se krátce na břehu moře u bažin,“ řekl a v Erakových očích blesklo poznání. Povědomá mu nebyla mužova tvář, ale spíš držení těla – způsob, jak se pohyboval, a mohutný dlouhý luk, který stále držel. Halt pokračoval. „Vzpomínám si, že jsme tehdy byli od sebe dost daleko.“

„Pamatuju se, že to bylo přesně na dostřel luku,“ zabručel Erak a Halt to potvrdil kývnutím. Když Skandijec znovu pohlédl na luk a toulec se šípy zavěšený u Haltova opasku, tvář mu potemněla hněvem.

„A teď se zřejmě chystáš provést další špatnost,“ prohodil. „Ale co s tím mají společného tihle dva, to na mou duši nechápu.“ Poslední větu pronesl rozpačitě a palcem přitom ukazoval na Willa a Evanlyn.

Teď byl na řadě Halt, aby vypadal zmateně. „Jakou špatnost?“

Erak znechuceně odfrkl. „Viděl jsem tě s tím lukem, pamatuješ? Vím, čeho jsi schopen. A další výsledky tvé práce jsem viděl v Hadím průsmyku.“

Haltovi svitlo. Vzpomněl si na hrozný pohled na mrtvá těla v malé pohraniční pevnosti. To musí být průsmyk, o němž Skandijec mluví. Protože vojáci v pevnosti byli zabiti šípy a protože Erak věděl, jak dobře Halt umí střílet, dospěl k rychlému, i když zcela nesprávnému závěru.

„To jsme nebyli my,“ řekl a zavrtěl hlavou. Erak k němu přistoupil blíž.

„Že ne? Já je viděl. Všichni zastřelení šípy. A vaše stopy sledujeme odtamtud.“

„Tak sledujete,“ řekl Halt klidně, „ale jestli se trochu vyznáš ve stopování, měl bys poznat, že tam byli jenom dva z nás. Našli jsme posádku mrtvou a přechod opuštěný. A sledovali jsme stopy větší tlupy – těch, kdo je zabili.“

Erak váhal. Stopař nebyl. Byl námořní kapitán. Ale jeden z jeho mužů chodil občas na lov. Sice nerozuměl stopám tak dobře jako zkušený hraničář, ale Erak si teď vzpomněl, že vlastně zmínil možnost, že tam byly dvě různé skupiny.

Zaskočen obratem událostí se zeptal: „Když jste to neudělali vy, tak kdo teda?“

Halt zdviženým palcem ukázal na spoutaného zajatce. „On – a jeho druhové,“ řekl. „Patřil k temudžajskému průzkumnému oddílu, na který jsme narazili včera. Na pohraniční posádku zaútočila větší jednotka, šest z nich pak projelo do Skandie.“

„Říkáš, že to byli Temudžajové?“ ujišťoval se Erak. Pochopitelně, že věděl o bojovném národě z východu, ale od té doby, co se naposled objevili ve Skandii, uplynula desetiletí.

„Pár jsme jich zabili,“ řekl mu Halt. „Dva utekli a tohohle jsme zajali.“

Erak přistoupil ke spoutanému zajatci. Stál tam se svázanýma rukama a nenávisným pohledem sledoval velké severany stojící kolem. Erak si prohlížel širokou, snědou tvář a kožešiny, v nichž byl muž oblečený.

„Je to opravdu Temudžaj... ale co tady dělali?“ zeptal se spíše sám sebe.

„Tu samou otázku si kladu i já,“ odtušil Halt. Erak po něm rozzlobeně blýskl očima. Neměl rád, když ho něco mátl. Měl raději jednoduché, přímočaré problémy – takové, které se daly řešit sekerou.

„Když už jsme u toho,“ obořil se zhurta, „co tady děláš ty?“

Halt na Eraka rozvážně pohlédl. Nenechal se zastrašit zlostným tónem jeho hlasu. „Přišel jsem pro chlapce,“ řekl klidně. Erak se podíval na něj, potom na malou postavu vedle něj, s tváří stále ukrytou pod šedě strakatou kapucí. Zlost opadla stejně rychle, jako vzplála.

„Aha,“ řekl klidnějším hlasem. „Říkal, že přijdeš.“

Erak, jako většina Skandijců, oceňoval věrnost a odvahu. Vzpomněl si na něco, čím si už nějaký čas lámal hlavu.

„Tam u moře,“ řekl. „Jak jsi nás našel?“

„Ztratili jste tam jednoho muže,“ odpověděl Halt. „Dozvěděl jsem se to od něj.“

Erak se zatvářil vysloveně nedůvěřivě.

„Nordel? Ten by ti radši plivnul do tváře, než aby ti něco prozradil.“

„Myslím, že měl pocit, že mi to dluží,“ tiše řekl Halt.

„Umíral, ale vypadl mu z ruky meč a já mu ho podal.“

Erak chtěl něco odseknout, ale zarazil se. Skandijci věřili, že když muž zemře bez své zbraně v rukou, jeho duše bude navěky ztracena. Zdálo se, že hraničář o tom něco ví.

„Pak jsem ti zavázán,“ řekl nakonec. A po další odmlce dodal: „I když nevím, co to má společného s tímhle.“ Zamyšleně se poškrábal ve vousech a hleděl na malého, zuřivého temudžajského vojáka, který vypadal doslova jako polapený dravec. „A moc rád bych věděl, k čemu se tenhle chlapík a ta jeho banda chystají.“

„Přesně to jsem chtěl zjistit i já,“ řekl Halt. „Měl jsem v plánu převést své společníky přes hranici do Teutlandu. Pak jsem se chtěl vrátit zpátky s tímhle naším kamarádem a najít ostatní Temudžaje – a zjistit, kolik jich je.“

Erak odfrkl. „Myslíš, že se od něj něco dozvíš?“ zapochyboval. „Já toho o Temudžajích moc nevím, ale jedno vím jistě: můžeš je umučit k smrti, ale nikdy neprozradí nic, co nechtějí.“

„Ano. To jsem slyšel i já,“ připustil Halt. „Ale o jednom způsobu bych věděl.“

„Ale, že bys věděl?“ posměšně opáčil jarl. „A o jaký ,způsob‘ jde?“

Halt pohlédl na temudžajského vojáka, jak se zájmem sleduje jejich rozhovor. Halt si byl jistý, že zná obchodnický jazyk, ale netušil, nakolik rozumí běžnému hovoru. Byl členem průzkumného oddílu, takže bylo pravděpodobné, že místní jazyk do jisté míry ovládá. Uchopil jarla za paži a odvedl ho pár kroků stranou, aby je nikdo neslyšel.

„Napadlo mě, že ho nechám utéct,“ svěřil se klidně.

Třináct

Oba muži stáli nad hromádkou provazů pohozených na sněhu. Erak našpulil rty a pak se obrátil k Haltovi.

„Nu, zatím ti to vychází.“ řekl. „Ten malý mizera zdrhnul hned, jak se Olak zatvářil, že na stráži usnul.“ Úkosem pohlédl na velkého Skandijce, jemuž připadla poslední hlídka. „Doufám, že jsi jen *předstíral*, že spíš?“ dodal trochu jedovatě.

Olak se klidně usmíval. „Byl jsem skvělý, jarle Eraku,“ odpověděl. „Ještě nikdy jsi neviděl tak přesvědčivýho spáče. Měl jsem se dát k potulným hercům.“

Erak pochybovačně zavrčel. „Takže co dál?“ zeptal se Halta.

„Teď půjdu za ním a on mě dovede k hlavní jednotce Temudžajů,“ řekl hraničář. „Jak jsme o tom včera večer mluvili.“

„Přemýšlel jsem,“ řekl na to Erak. „A rozhodl jsem se, že uděláme změnu. Půjdu s tebou.“

Halt už byl na cestě k místu, kde měli uvázané koně. Zastavil se a s rozhodným výrazem ve tváři se otočil ke skandijskému veliteli. „Probrali jsme to včera večer. Dohodli jsme se, že když půjdu sám, budu rychlejší a méně nápadný.“

„Ne. Nedohodli jsme se. Dohodnul ses jen ty,“ opravil ho Erak. „A i kdybys měl pravdu, tak se nanejvýš budeš muset smířit s tím, že to nepůjde tak rychle a potichu a budeš na to muset brát ohled.“

Halt se nadechl k námitce, ale Erak ho předešel.

„Měj rozum,“ řekl. „Shodli jsme se, že okolnosti z nás zřejmě dělají dočasně spojence –“

„A proto si necháváš moje tři společníky jako rukojmí,“ kousavě poznamenal Halt a Erak jen pokrčil rameny.

„Pochopitelně. Jsou moje záruka, že se vrátíš. Ale co bys dělal na mém místě? Jestli je někde blízko temudžajská armáda, já nemůžu přinést svému oberjarlovi zprávu z druhé ruky. Chci je vidět sám. Takže jdu s tebou. Možná potřebuju, abys zajatce stopoval ty, ale koukat můžu sám.“

Odmíchl se a čekal, co na to Halt řekne. Hraničář mlčel, a tak Erak pokračoval: „A rukojmí jsou záruka, že se vrátíš. Ale nezaručují, že mi podáš přesnou zprávu – nebo dokonce poctivou.“

Zdálo se, že Halt jeho prohlášení několik vteřin zvažuje. Pak objevil jistou výhodu.

„Dobrá,“ souhlasil. „Ale jestli půjdeš se mnou, pak není třeba, abys držel moje společníky jako rukojmí a záruku, že se vrátím. Nech je přejít přes hranici, a my dva půjdeme společně hledat Temudžaje.“

Erak se na něj usmál a zvolna vrtěl hlavou. „Tak to ne,“ odmítl. „Rád bych si myslel, že ti můžu věřit, ale vážně neznám žádný důvod, proč bych měl. Když budeš vědět, že moji chlapi mají tvoje přátele, třeba tě pak nenapadne vrazit mi do zad jeden z těch tvých nožů, jen co zajedeme tamhle za ten kopec.“

Halt rozhodil rukama a ohradil se. „Ty si vážně myslíš, že takový zakrslík jako já by dokázal přemoci velkého a urostlého mořského vlka, jako jsi ty?“

Erak se nevesele zašklebil. „To ani omylem,“ řekl. „Ale takhle budu moci bez obav v noci spát nebo se k tobě otáčet zády.“

Halt si nemohl pomoci a na tváři se mu objevil náznak úsměvu. „To zní rozumně,“ souhlasil. „Tak můžeme vyrazit, dokud je stopa ještě čerstvá, nebo se tu chceš se mnou dohadovat tak dlouho, až roztaje sníh?“

Erak pokrčil rameny. „To ty se pořád o něčem dohaduješ,“ prohlásil. „Jdeme.“

* * *

Když Abelard začal prudký kopec zdolávat s větší jistotou, Halt se ohlédl přes rameno. Na hřbetě temudžajského koně za ním balancoval Erak. Zajatec uprchl po svých a Halt rozhodl, že malý chundelatý pony bude pro Eraka vhodnější než některý z Horácových bojových koní. Skandijští bojovníci, jak bylo jejich zvykem, putovali pěšky.

„Tvrdil jsi, že umíš jezdit na koni,“ rýpl si Halt, když jarl nervózně chňapl po husté hřívě svého koně. Spíše než díky vrozenému citu pro rovnováhu se v sedle držel silou vůle.

„To jsem tvrdil,“ ucedil skrz zaťaté zuby Erak. „Ale netvrdil jsem, že umím jezdit dobře.“

Stopu uprchlého temudžajského vojáka sledovali celý den. Když projeli Hadím průsmekem, stopa se obloukem stočila od teutlandské hranice a opět byli asi na dvě míle na skandijském území. Halt potřásl hlavou, pak jeho oči znovu sjely k zemi a hledaly drobné stopy, které za sebou zanechával prchající Temudžaj.

„Je dost dobrý,“ zabručel.

„Kdo jako?“ vyrazil ze sebe Erak, protože jeho kůň se prohnul a několik kroků klouzal vpřed. Halt ukázal na stopu, kterou sledoval. Skandijec se díval, ale nic neviděl.

„Ten Temudžaj,“ odvětil Halt. „Zametá stopy. Nemyslím si, že by ho tvůj člověk dokázal sledovat.“

A o to právě šlo. Když se Halt s Erakem včera večer dohodli, že spojí své síly, bylo to proto, že potřebovali jeden druhého. Halt měl přirozeně zájem zjistit, k čemu se Temudžajové chystají. Erak potřeboval totéž. Ale potřeboval i

Haltovo stopařské umění. Až moc si byl vědom omezených možností svého stopaře.

„No,“ odsekl, „proto jsi tady, ne?“

„Ano,“ pochmurně se usmál Halt. „Otázkou je, proč jsi tady ty?“

Erak moudře mlčel. Soustředil své síly, aby se udržel na huňatém koníkovi, který s nezvykle těžkým břemenem v podobě hromotluckého skandijského námořního kapitána namáhavě zdolával strmý kopec.

Koně se vydrápali posledních pár kroků vzhůru mokrým sněhem a Halt s Erakem se ocitli na hřebeni. Pod nimi se rozkládalo hluboké, široké údolí a za ním se táhlo další pásmo hor.

Z údolí pod nimi, kam až oko dohlédlo, stoupaly v podvečerním vzduchu k nebi kotouče dýmu ze spousty táborových ohňů – bylo jich nesčíslně a obklopovalo je ještě větší množství okrouhlých plstěných stanů. Dým byl cítit až na hřebeni. Nebyl opojně voňavý jako kouř z borovic, ale štiplavý a nakyslý. Erak s odporem nakrčil nos.

„Co to pálejí?“ zeptal se.

„Sušený koňský trus,“ stručně odpověděl Halt. „Zdroj paliva mají pořád s sebou. Podívej.“

Ukazoval směrem, kde se nacházelo stádo temudžajských koní, obrovská, jednolitá masa, která jako by se přelévala údolím při hledání čerstvé pastvy.

„U Gorlogových zubů!“ zvolal Erak, omráčený jejich počtem. „Kolik jich tam je?“

„Deset tisíc, možná dvanáct,“ stručně odpověděl Halt. Skandijec tiše hvízdal.

„Jseš si jistý? Jak to můžeš vědět?“ Nebyla to moc chytrá otázka, ale velikost koňského stáda Eraka zdrtila a zeptal se spíš proto, aby něco řekl, než z jiného důvodu. Halt na něj ostře pohlédl.

„To je starý jezdecký trik,“ poznamenal suše. „Sečteš nohy a vydělíš čtyřmi.“

Erak mu pohled oplatil. „Zeptal jsem se, jen aby řeč nestála, hraničáři,“ odsekl. Na Halta jeho prohlášení neudělalo žádný dojem.

„Tak radši mlč,“ odpověděl stručně. Na několik minut zavládlo mezi nimi ticho a oba sledovali nepřátelské ležení.

„Ty říkáš, že tam dole je deset až dvanáct tisíc bojovníků?“ zeptal se Erak nakonec. To číslo nahánělo strach. Skandie proti nim mohla postavit nanejvýš patnáct set bojovníků. Možná dva tisíce, v krajním případě. Což znamenalo přesilu šesti nebo sedmi na jednoho. Halt však zavrtěl hlavou.

„Spíš tak pět až šest tisíc,“ odhadoval. „Každý bojovník bude mít nejmín dva koně. A pravděpodobně tam bude dalších čtyři až pět tisíc lidí v doprovodných oddílech s výstrojí a zásobami, ale ti asi nebudou bojovat.“

To už je trochu lepší, pomyslel si Erak. Přesila klesla tak na tři až čtyři na jednoho. Trochu lepší, pomyslel si. Ale ne o moc. Zdaleka ne o moc lepší.

Čtrnáct

„Počkej tady,“ stručně řekl Halt. „Jdu dolů a podívám se zblízka.“

„K d'asu s čekáním,“ prohlásil Erak. „Jdu s tebou.“

Halt pohlédl na velkého Skandijce. Věděl, že je zbytečné mu jeho nápad rozmlouvat. Ale přece jen se o to pokusil.

„Asi nemá smysl zdůrazňovat, že budu muset být co nejméně nápadný?“

Erak zavrtěl hlavou. „Ani co by se za nehet vešlo. Moje důvody se nezměnily. Neponesu oberjarlovi zprávu z druhý ruky. Chci se na ty lidi podívat zblízka, udělat si představu, koho proti sobě máme.“

„Já ti povím, koho proti sobě máte,“ pochmurně řekl Halt.

„Zjistím si to sám,“ paličatě trval na svém jarl. Halt pokrčil rameny a nakonec ustoupil.

„Dobrá. Ale postupuj opatrně a snaž se nenadělat moc rámusu. Temudžajové nejsou hlupáci, vždyť víš. V lese kolem tábora budou předsunuté hlídky a budou i v bezprostřední blízkosti tábora.“

„No tak mi prostě řekneš, kde jsou, a já se jim vyhnu,“ trochu dopáleně odpověděl Erak. „Já se umím chovat nenápadně, když potřebuju.“

„Počítám, že asi tak, jako umíš jezdit na koni,“ tiše zamumlal Halt. Skandijec předstíral, že to neslyšel, a dál na Halta sverepě zíral. Po chvíli Halt pokrčil rameny. „Dobrá, tak jdeme na to.“

Koně nechali na druhé straně pod horským hřebenem a začali se prodírat lesem dolů do údolí. Když ušli pár set kroků, Halt se otočil ke Skandijci.

„Jsou v těchhle horách medvědi?“ zeptal se.

Jeho společník přikývl. „Samozřejmě. Ale je na ně trošku moc brzy, aby se tu motali. Proč?“

Halt dlouze vzdychl. „Jen stéblo naděje, nic víc. Když Temudžajové uslyší ten rachot ve křoví, třeba si budou myslet, že jsi medvěd.“

Erak se zasmál. Ale oči měl přitom studené jako led.

„Jsi docela zábavný chlapík,“ sdělil Haltovi. „Občas mám chuť vzít tě po hlavě sekerou.“

„Kdyby se ti podařilo udělat to potichu, skoro bych to uvítal,“ řekl na to Halt. Pak se otočil a pokračoval jako první z kopce dolů, pohyboval se mezi stromy jako duch, klouzal od jednoho stínu k druhému, aniž se někde pohnula větévka.

Erak se pokoušel přizpůsobit hraničářovým pohybům. Bez úspěchu. Pokaždé, když mu zavrzal sníh pod nohama, pokaždé, když se větev, kolem níž prošel, se švihnutím narovnala, v Haltovi zatrnulo. Právě se rozhodl, že jakmile budou na dostřel od temudžajského tábora, bude muset Skandijce nechat vzadu, když vtom letmo cosi zahlédl mezi stromy na levé straně. Rychle zvedl ruku a dal Erakovi znamení, aby se zastavil. Velký Skandijec nepochopil naléhavost pokynu a dusal dál, dokud nestál vedle Halta.

„Co je?“ zeptal se. Snažil se mluvit potichu, ale Haltovi to stejně připadalo jako řev, který se rozléhá široko daleko.

Přiložil ústa těsně ke Skandijcovu uchu a sotva slyšitelným šepotem vydechl: „Naslouchací hlídka. Mezi stromy.“

Byl to známý temudžajský postup: vždy, když se vojsko utábořilo na noc, rozestavili řadu maskovaných dvoučlenných naslouchacích hlídek, které měly tábor včas varovat v případě

pokusu o překvapivý útok. Halt s Erakem právě kolem jedné prošli, takže se nyní nacházela vlevo za nimi. Halt si na okamžik pohrával s myšlenkou, že by pokračoval v sestupu, ale pak ji zavrhl. Hlídky byly obvykle rozmístěné do šířky. Že jednou prošli, neznamenal, že před sebou nemají další. Rozhodl se, že bude nejlepší vzdát to včas, co nejdříve se stáhnout a spoléhat se, že houstnoucí tma je skryje. Museli by se sice rozloučit s představou, že se podívají na temudžajské vojsko zblízka, ale nedalo se nic dělat. Navíc když měl s sebou Eraka, bylo nepravděpodobné, že by se jim podařilo dostat se blíž, aniž by je někdo uviděl – nebo spíš uslyšel. Nahnul se těsně k druhému muži a opět tiše promluvil.

„Pojď za mnou. Pomalu. A dávej pozor, kam šlapeš.“

Sníh pod stromy byl posetý větvemi a borovými šiškami. Při cestě z kopce dolů to několikrát s Haltem trhlo, když Erakovy těžké tlapy dupaly ve spadlých větvích a s ohlušujícím praskotem je drtily.

Halt se polehoučku jako stín míhal mezi stromy, a když urazil asi padesát kroků, vklouzl za jeden z nich. Ohlédl se, zamával na Skandijce a s narůstajícími obavami chvíli přihlížel, jak se kolohnát sune vpřed a ve snaze opatrně našlapovat se nebezpečně kymácí. Nakonec už Halt ten pohled dál nevydržel a s obavou se zadíval doleva, aby zjistil, jestli naslouchací hlídka něco nezahlédla nebo nezaslechla.

Vtom se zdola ze svahu ozvalo ostré prásknutí a po něm přidušená kletba. Ztrouchnivělá větev se zlomila v půli a Erak vrávorál s jednou nohou ve vzduchu.

„Ztuhni,“ mumlal si Halt pro sebe a úpěnlivě doufal, že to nemehlo bude dost při smyslech, aby se nepohnulo. Ale kdepak. Erak místo toho udělal osudovou chybu, jakou skoro vždy udělají nezkušení stopaři. Hnal se do úkrytu a doufal, že rychlostí může nahradit chytrost. Prudký pohyb ho prozradil temudžajské naslouchací hlídce.

Shora se ozval výkřik a na strom, za nímž se Skandijec ukryl, dopadla sprška šípů. Halt vykoukl zpoza svého stromu. V přítmí spatřil obrysy dvou mužů. Jeden se vzdaloval a troubil

přítom na roh. Druhý vzpřímeně stál, s šípem vloženým v těživě luku a s očima zavrtanýma do místa, kde se skrýval Erak. Čekal, až se Skandijec pohne. Čekal, až na něj bude moct vypustit smrtonosný šíp.

Halt se musel postarat, aby měl Erak naději vyváznout. Tiše zavolal.

„Já vylezu a odlákám jeho pozornost. Hned jak to udělám, ty se přesuň za vedlejší strom.“

Skandijec kývl. Mírně se přikrčil a chystal se vyběhnout. Halt znovu tlumeně volal.

„Jen za vedlejší. Dál ne,“ upozorňoval. „Dál to nestihneš, hned tě zase uvidí. Věř mi.“

Skandijec opět kývl hlavou. Viděl, s jakou rychlostí a přesností temudžajský strážce vystřelil poprvé. Netušil, jak se dostane dál než za vedlejší strom. Haltova lest s odvedením pozornosti se dala použít jen jednou. Doufal, že hraničář vymyslí ještě něco jiného. Když slyšel pronikavé vřeštění rohu druhého člena hlídky, sbíhajícího z kopce a přivolávajícího posily, málem se mu podlomila kolena. Ať Halt udělá cokoli, myslel si, hlavně ať to udělá co nejdřív.

Erak nejasně viděl postavu hraničáře, když vystoupila zpoza stromu. Nezdržoval se a vyrazil. Nohy produsaly sněhem a pak se jarl střemhlav vrhl za tlustý kmen borovice. Přímo nad hlavou mu prosvištěl šíp. Srdce mu zběsile bušilo, i když při divokém, bezhlavém úprku neurazil víc než tucet kroků. Podíval se, kde je Halt. Byl zpátky v úkrytu, o pět nebo šest kroků dál. Luk měl připravený, šíp vložený do těivy. Soustředěně se mračil. Ucítil na sobě Skandijcův pohled a zavolal na něj.

„Vykoukni. Opatrně – moc se neukazuj, aby po tobě nemohl vystřelit. Podívej se, jestli je pořád na stejném místě.“

Erak kývl a jedním okem vykoukl zpoza kmene stromu. Temudžajský voják stál pořád tam kde předtím, s lukem napůl nataženým. Za těchto okolností byl ve výhodě – kdyby se Halt nebo Erak pohnul, mohl ihned vystřelit. Halt by naproti tomu

musel vystoupit z úkrytu, najít nepřítele, zamířit a vystřelit. Než by provedl první dva úkony, bylo by po něm.

„Nepohnul se,“ zavolal Erak na hraničáře.

„Řekni mi, kdyby to udělal,“ tiše požádal Halt. Erak kývl. Ležel na břiše ve sněhu a za stromem vykukoval jen kousíček jeho obličeje.

Halt se opřel o drsnou kůru stromu, zavřel oči a zhluboka dýchal. Musel vystřelit naslepo, řídit se instinktem. Promítl si znovu v duchu temnou Temudžajovu postavu, rýsující se na pozadí světlejšího sněhu. Vybavil si jeho postoj, uložil si ho do paměti a předal mysli vládu nad rukama, aby zamíření a vypuštění šípu proběhlo instinktivně. Přiměl svůj dech, aby se ustálil v klidném, pomalém a pravidelném rytmu. Tajemstvím rychlosti je nepospíchat, říkal si pro sebe. Duševním zrakem sledoval dráhu šípu, až ho vystřelí. Představoval si ji znovu a znovu, až se stala součástí jeho samého – přirozeným prodloužením jeho bytosti.

Pak se v stavu téměř podobném transu dal do pohybu.

Hladce. Rytmicky. Vystupuje z úkrytu, plynule se otáčí levým ramenem směrem k cíli, pravá ruka napíná tětivu, levá ruka odtlačuje luk, až je úplně napnutý. Míření a vystřelení po paměti. Temnou postavu mezi stromy spatřil, až když byl šíp vypuštěný a razil si vzduchem cestu k cíli.

A když nakonec lukostřelce skutečně uviděl na vlastní oči, věděl, že to byla dobrá rána.

Mohutný šíp zasáhl cíl. Temudžaj se svalil na záda, jeho šíp, o půl vteřiny opožděný, vylétl vysoko a neškodně do korun borovic.

Erak se vyhrabal na nohy a s téměř posvátnou úctou hleděl na malou postavu v šedé pláštěnce.

Všiml si, že v tětivě dlouhého luku už je vložený další šíp. Vůbec neviděl, že by to hraničář udělal.

„U všech bohů,“ zabručel a plácl svou obří prackou malého střelce po rameni. „Jsem rád, že jsi na mojí straně.“

Halt krátce potřásl hlavou, aby se vzpamatoval. Zabodl do velkého Skandijce zlostný pohled.

„Říkal jsem ti, abys dával pozor, kam šlapeš,“ vyčetl mu. Erak pokrčil rameny.

„Já dával,“ bránil se kajícně. „Ale jak jsem měl plno práce s koukáním pod nohy, tak jsem hlavou praštil do té větve. Rupla na dvě půlky.“

Halt zdvihl obočí. „Počítám, že teď nemluvíš o svojí hlavě,“ zamumlal. Erak se po té připomínce zamračil.

„Jistě že ne,“ odpověděl.

„Velká škoda,“ řekl Halt a pak ukázal nahoru na kopec. „A teď rychle pryč odsud.“

Patnáct

Když dorazili na hřeben hory, Halt se zastavil, aby se ohlédl. Erak se vztyčil vedle něj, ale Halt ho chytil za ruku a drsně ho postrčil směrem k uvázaným koním.

„Běž dál!“ křikl.

Z údolí k nim zaznívalo poplašné troubení rohů a slabé výkřiky. Na svahu kopce, mnohem blíž pod nimi, bylo vidět, jak se mezi stromy míhají Temudžajové. Byli to členové naslouchacích hlídek, kteří se předtím ukrývali na svých postech a nyní je opustili a mířili vzhůru, aby oba vetřelce pronásledovali.

„Jak vosí hnízdo,“ mumlal si tiše Halt. Odhadoval, že kopcem nahoru za nimi se žene přinejmenším půl tuctu jezdců. Větší oddíl se zřejmě shromažďoval dole v táboře a měli v úmyslu horu objet, aby jeho a Eraka mezi sebou sevřely dvě skupiny pronásledovatelů.

Byl přesvědčený, že sám a na Abelardovi by jim unikl raz dva. Ale nebyl si tak jistý, že to půjde se Skandijcem. Viděl, jak umí Erak jezdit na koni – o jízdě se vůbec nedalo mluvit. V sedle ho zřejmě držela jen mimořádná síla vůle, nic jiného. Halt věděl, že musí vymyslet nějakou zdržovací taktiku, která

by pronásledovatele zpomalila a jemu s Erakem poskytla čas dostat se zpátky k oddílu Skandijců.

A i když byli stále vlastně nepřátelé, ani na chvíli ho nenapadlo, že by Skandijce opustil a nechal ho napospas Temudžajům.

Ohlédl se po místě, kde přivázali Erakova koně – Abelard samozřejmě žádné přivazování nepotřeboval. S mírným uspokojením zjistil, že kapitán vlčí lodi už stačil vylézt do sedla a nemotorně dřepí na svém malém huňatém oři. Halt ho pobídl jednoznačným gestem.

„Dělej!“ křičel. „Jed’! Jed’! Jed’!“

Erak další pokyny nepotřeboval. Otočil koně z kopce dolů a povážlivě se zakymácel. V sedle se udržel jen díky tomu, že rukou chňapl po hřívě a silnými stehny obemkl soudkovité koňské tělo. Napůl v sedle a napůl mimo ně pobízel temudžajského koníka k jízdě dolů, smýkal se a klouzal měkkým mokřým sněhem a nebezpečně kličkoval mezi stromy. V jednu chvíli se zapomněl sehnout, když kůň projížděl pod nízkými větvemi velké borovice obtěžkanými sněhem. Ze stromu se snesla lavina, a když se z ní kůň i jezdec vynořili, vypadali jako podivní sněhuláci.

Halt se zlehka vyhoupl do Abelardova sedla, kůň se hladce otočil a pustil se do plného trysku snad ještě dřív, než nabral dech. Halt seděl uvolněně a Abelard klouzal, brzdil, smekal se a vyrovnával krok a každým okamžikem doháněl druhého jezdce.

Bude rád, jestli ujede dalších šedesát kroků, pomyslel si Halt, když viděl, jak Erakův kůň, napůl ponechán sám sobě, uhýbá, podkluzuje a smeká se mezi stromy. Zdálo se, že je jen otázkou času, kdy kůň i s jezdce narazí do některé z velkých borovic.

Halt pobídl Abelarda k většímu spěchu a kůň okamžitě poslechl. Rychle ujížděli vedle Erakova koně a Halt se natáhl, aby chytil vlající otěže. Erak už je dávno pustil a křečovitě se držel sedlové rozsochy.

Halt nyní střemhlavý úprk druhého koně aspoň trochu řídil. Abelard se jistým a svižným krokem proplétal mezi stromy a Halt nechal vše na něm. Druhá otěž mu trhala a cukala rukou, ale nepustil ji a nutil druhého koně, aby následoval v Abelardových stopách. Abelard volil nejkratší a zároveň nejširší cestu po úbočí hory, přesně jak byl vycvičený. Měli za sebou dvě třetiny cesty dolů a Halt začínal vyhlídky na únik vidět mnohem nadějněji, když vtom se z horského hřebene za jejich zády rozlehl křik a troubení těch zpropadených rohů. Chvatně se ohlédl, ale husté stromy mu zakrývaly výhled. Nicméně věděl, že ty zvuky znamenají, že pronásledovatelé dosáhli hřebene.

A věděl, že je pouze otázkou času, kdy ho dostihnou, tak jako on dostihl hromotluckého Skandijce na malém koni.

Přes obličej ho švihla větvička a vehnala mu slzy do očí jako trest za to, že se nedívá na cestu. Zatřepal hlavou, aby setřásl spršku sněhu, která se snesla z větvičky, a když viděl, že cesta vpřed je volná, rychle se znovu otočil, aby Eraka povzbudil.

„Pořádně se drž!“ zakřičel a Skandijec se neprodleně zachoval přesně opačně – jednou rukou se pustil, aby mohl potvrdit, že slyší.

„O mě se neboj!“ hulákal. „Jsem v pořádku!“

Halt zavrtěl hlavou. Upřímně řečeno, pytel brambor by si na koňském hřbetě počínal líp než Erak. Žasl, jak se Skandijec vůbec může udržet na nohou na rozkymácené vlčí lodi. Všiml si, že stromy kolem nich řídnou. Pak zleva uslyšel pronikavý zvuk jednoho z temudžajských rohů a pochopil, že první ze skupin, které vyjely z tábora a objížděly horu, se už blíží, aby jim zabránila v útěku. Šance jsou vyrovnané, pomyslel si pochmurně. Slabě zvýšil tlak kolenem a Abelard cválal ještě rychleji. Zezadu slyšel, jak Erak vyděšeně vyjekl, protože opět málem spadl ze sedla. Dalším rychlým pohledem zjistil, že Skandijec je pořád na koni. Dorazili na rovný úsek cesty mezi horami.

Nemýlil se. Šance byly vyrovnané. První jezdci z temudžajského oddílu se vyřítili na rovinku mezi horami ve vzdálenosti necelých tří set kroků od nich. Halt k sobě prudce přitáhl Erakova koně, pobídl Abelarda patami a oba je hnali cvalem po stezce, po níž předtím přijeli. Na širší cestě bylo snadnější se ohlédnout. Zjistil, že ve skupince pronásledovatelů je nejméně tucet jezdců. Na chvíli měl prošedivělý hraničář neodbytný pocit, že přesně tohle už jednou zažil. Jeho mysl se bleskově vrátila o mnoho let zpátky do doby, kdy hnali stádo ukradených koní a v patách měl jiný oddíl Temudžajů dychtících po jeho krvi. Neradostně se usmál. Samozřejmě, že ti koně byli kradení. Když vyprávěl Horácovi o svém předchozím setkání s jezdci z východních stepí, prostě ho nechtěl ještě víc zklamat. Měl tehdy pocit, že toho dne zažil Horác rozčarování už dost.

Mírně s Abelardem zvolnil, aby je druhý kůň dojel, a hodil otěže skandijskému jarlovi, který nadskakoval a kolébal se v sedle vedle něj. Erak je kupodivu chytil. Reflexy má rozhodně v pořádku, pomyslel si Halt.

„Jed' dál!“ křičel na Skandijce.

„Co... co... chceš... dělat?“ vyřázel ze sebe trhaně Erak, protože to s ním v sedle házelo.

„Trochu je zdržím,“ stručně sdělil Halt. „Ty ale nezastavuj. Jed' dál, jak nejrychleji můžeš!“

Erak nadskakoval v sedle a zuby mu cvakaly. „Rychleji... to... nejde!“ odpověděl. Jenže Halt už vrtěl hlavou. Stáhl z ramene dlouhý luk, uchopil ho pravou rukou a zešíroka se rozmáchl. Erak sice pochopil, co přijde, ale už bylo pozdě a nemohl s tím nic udělat.

„Ne!“ vykřikl. „Nech...!“

Jenže vzápětí luk švihl jeho koně přes zadek a nebohé zvíře vyrazilo jako bodnuté. Svým způsobem tomu tak bylo.

Kletba, kterou měl Erak pro Halta připravenou, přešla do táhlého zaskučení a jarl znovu hrábl po sedlové rozsoše, aby nespádl. Vteřinu nebo dvě zuřil. Pak si uvědomil, že je pořád v sedle, že se dokáže udržet i při takovém šíleném cvalu. Takže

když kůň začal zpomalovat do pohodlnějšího kroku, Erak ho svou velkou tlapou několikrát plácl po zadku a hnal ho dál.

Halt spokojeně sledoval, jak jeho společník ujíždí a pobízí koně k větší rychlosti. Během několika vteřin se Erak prohnal zákrutem stezky vedoucí mezi horami a zmizel Haltovi z očí.

Po dobře nacvičeném povelu kolenem se Abelard poslušně zvedl na zadní a pootočil se tak, aby stál bokem k dosavadnímu směru jízdy.

V mžiku tak přešel z prudkého běhu do naprostého klidu. Stál nehybně jako skála a jeho pán se zvedl v třmenech a přitom vložil šíp do tětiny mohutného dlouhého luku.

Halt věděl, že při střelbě na dálku je jeho dlouhý luk lepší než menší zakřivené luky Temudžajů. Nechal je dojet ještě o kousek blíž, vyhodnotil rychlost, s níž překonávají vzdálenost k němu, a odhadoval, kdy má vystřelit, tak aby šíp dolétl do daného bodu přesně v okamžiku, kdy tam dorazí i vedoucí jezdec. Vše prováděl bez přemýšlení, nechal se vést hluboko zakořeněnými instinkty a návyky získanými dlouholetým cvikem. Aniž si to vlastně uvědomil, uvolnil tětinu a šíp se nevysokým obloukem nesl směrem k pronásledovatelům.

Když šíp srazil vedoucího jezdce ze sedla, byli od něj vzdáleni dvě stě kroků. Muž se svezl šikmo k zemi, snažil se udržet otěže v rukou a koně strhával s sebou. Jezdec následující bezprostředně za ním byl naprosto zaskočen a neměl šanci vyhnout se padlému koni svého vůdce. Zřítil se i s koněm k zemi a připojil se k propletenici nohou, rukou a těl válejících se v záplavě rozrytého sněhu.

Ve skupině jedoucích za nimi zavládl zmatek, jezdci trhali otěžemi, aby objeli chumel před sebou. Ve snaze vyhnout se srážce se koně motali a stavěli na zadní, pletli se jeden druhému do cesty, toporně podkluzovali ve sněhu a skákali do všech stran. Zatímco se tam mleli, Halt cválal pryč, projel zákrutem stezky a uháněl za Erakem.

Temudžajové postupně uklidnili své koně. Vůdcův kůň se vyhrabal na nohy, pokulhával a divoce funěl a frkal. Jeho jezdec ležel na sněhu uprostřed zvětšující se rudé skvrny.

Ostatní muži nyní spatřili příčinu všeho zmatku: mohutný, černě opeřený šíp, který přilétl a zabil jejich velitele. Luky dosud vždy rozsévaly smrt z jejich rukou a oni nebyli zvyklí stát na straně obětí – a navíc na takovou vzdálenost. Pochopili, že si při pronásledování dvou prchajících jezdců možná nepočínali právě nejrozumněji. Temudžajové nebyli zbabělci. Ale nebyli ani blázni. Právě viděli jasný důkaz nepochopitelných schopností prchajících mužů. Znovu se seřadili a pustili se do pronásledování, ale tentokrát už ne tak rychle a zbrkle.

Jezdec, který narazil do padlého vůdce jako první, zůstal pozadu. Marně se pokoušel chytit velitelova koně. Jeho vlastní kůň si při pádu zlomil vaz. Nezdálo se však, že by muž nějak zvlášť pospíchal, aby se znovu zapojil do štvance.

Šestnáct

Halt zastavil ještě dvakrát, aby jezdce za sebou zpomalil. V obou případech sesedl a poslal Abelarda za nejbližší ohyb stezky, aby ho nebylo vidět. Potom čekal, stál v hlubokém stínu, který vrhaly velké borovice, a ve své šedě a zeleně skvrnitě pláštěnce byl téměř neviditelný.

Když se Temudžajové na koních objevili v zatáčce za ním, Halt dlouhým obloukem vypustil rychle za sebou dva šípy, tak aby letěly z největší možné vzdálenosti. Jezdci pokaždé pochopili, že po nich střílí, až v okamžiku, kdy dva z nich rozhodili rukama a skáceli se ze sedel do sněhu.

Stanoviště ke střelbě ze zálohy si Halt vybíral pečlivě. Volil je tak, aby bylo dobře vidět na cestu za ním, ale každý takový úsek nevyužil. Temudžajové totiž vždy, když projeli zatáčkou a spatřili před sebou prázdnou stezku, očekávali, že uslyší povědomý svist černě opeřených šípů snášejících se na ně z nebe.

V posledních dvou případech Halta vůbec nespatri, dokud se nepohnul, aby nasedl na Abelarda. Temudžajové museli proto být při průjezdu každým zákrutem stezky stále obezřetnější, takže z divokého trysku zpomalili do váhavého klusu. Jeli po neznámé cestě, takže nemohli vědět, co přijde za

další zatačkou. Brzy začali docházet k názoru, že ty dva muže, kteří špehovali jejich tábor, není vlastně nutné zajmout. Dva muži jim nemohli nijak zvlášť uškodit, a i kdyby varovali skandijskou armádu, nezáleželo na tom, protože Temudžajové byli stejně připraveni na boj.

Přesně v tento závěr Halt doufal. Po dvou zastávkách pobídl Abelarda do vytrvalého cvalu a brzy dohnal Eraka. Skandijský jarl se kolébal a kymácel v sedle, jeho kůň jel už pouze klusem. Erak slyšel tlumené dusání kopyt za svými zády a nemotorně se otočil. Nejspíš očekával, že uvidí, jak se za ním řítí smečka Temudžajů. Ulevilo se mu, když poznal postavu hraničáře v šedé pláštěnce. Jeho koník sám od sebe zmínil klus a Abelard se zařadil vedle něj. Halt zpomalil a vyrovnal krok s temudžajským koněm.

„Kde... jsi... byl?“ zeptal se Erak trhaně.

Halt ukázal za sebe na stezku. „Snažil jsem se pro nás získat trochu času,“ odpověděl. „Nemůžeš toho svého koně pobídnout, aby jel malinko rychleji?“

Erak se zatvářil uraženě. Domníval se, že jede docela rychle.

„Abys věděl, já jsem vynikající jezdec,“ ohradil se škrobeně. Halt se ohlédl přes rameno. Nic nenasvědčovalo, že by je někdo pronásledoval, ale těžko říct, jak dlouho Temudžajům potrvá, než pochopí, že na ně nečíhá za každým zákrutem. Kdyby s Erakem pokračovali tímhle hlemýždím tempem, pronásledovatelé by je brzy dostihli.

„Tak si tomu věř,“ zvolal, „ale za sebou máme asi dvacet Temudžajů a ti jsou vynikající určitě. A teď sebou hod!“

Erak sledoval, jak se luk opět zvedá do výše nad zadkem jeho koně. Tentokrát neplýtl časem ani dechem, aby řval na Halta, ať to nedělá. Raději hrábl po koňské hřívě a křečovitě se jí chytil, aby nespádl, když kůň znovu vystřelil jako šipka. Erak hopsal v sedle nahoru a dolů, klátil se na všechny strany a strašně ho to bolelo. Utěšoval se představou, že až bude po všem, utrhne hraničárovi hlavu.

Ujížděli dál a pokaždé, když temudžajský kůň zpomaloval, pomohl mu Halt k větší rychlosti. Krajina kolem začínala

vypadat povědomě a pak docválali k úpatí Hadího průsmyku a vyjeli k opuštěnému hraničnímu postu. V táboře za dřevěným opevněním malé pevnosti na ně čekalo dvacet Erakových Skandijců, Evanlyn a oba učňové. Když se v průsmyku objevili dva jezdci uhánějící jako o život, Skandijci hbitě vyskočili a sáhli po zbraních.

Halt zarazil Abelarda vedle svých tří společníků. Erak se ho pokusil napodobit, ale jeho kůň uběhl dalších zhruba pětadvacet kroků a Erak ho musel nemotorně obrátit. Kymácel se a klouzal přitom v sedle, a když se kůň konečně rozhodl zastavit, nemohlo to dopadnout jinak, než že se Erak svalil do sněhu jako pytel.

Zatímco se sbíral ze země, dva nebo tři Skandijci se nerozvážně zasmáli. Jarl po nich šlehl mrazivým pohledem – s nimi si to ještě vyřídí. Smích mužům odumřel na rtech stejně rychle, jako se zrodil.

Halt přehodil nohu přes sedlovou hrušku a sklouzl dolů. Vděčně popleskal Abelarda po krku. Koník se ani nezahlýchal. Dokázal by běžet celý den, kdyby bylo třeba. Hraničář pohlédl na tázavé obličej kolem sebe.

„Našli jste hlavní jednotku?“ zeptal se nakonec Will.

Halt zachmuřeně přikývl. „Ano, to jsme tedy našli.“

„Jsou jich mraky,“ doplnil Erak. Skandijci překvapeně hlučeli. Erak zvedl ruku, aby se uklidnili.

„Je jich tam možná pět nebo šest tisíc a nejspíš teď míří sem.“ Když zmínil počet, Skandijci znovu zašuměli překvapením a údivem. Jeden z nich přistoupil blíž.

„Co chtějí, Eraku?“ ptal se. „Proč tady jsou?“

Na otázky místo Eraka odpověděl hraničář. „Chtějí to, co chtějí vždycky,“ prohlásil ponuře. „Chtějí vaši zemi. A jsou tady proto, aby vám ji vzali.“

Všichni přítomní si vyměňovali vyjevené pohledy. Potom Erak usoudil, že je na čase, aby ukázal, že se nezalekne.

„No tak zjistí, že my jsme pořádně tvrdý oříšek,“ prohlásil. Máchl bojovou sekerou k pevnosti za nimi. „Pošleme zprávu do Hallasholmu a mezitím obsadíme tuhle pevnost a nepustíme

je dál,“ řekl. „Ať je jich třeba pět tisíc, ale průsmkem se k nám můžou dostat jen po malých skupinách. Měli bychom ho udržet přinejmenším čtyři nebo pět dní.“

Skandijci souhlasně bručeli a pár z nich zkusmo máchalo sekerami ve vzduchu. Jejich důvěra k jarlovi stoupla, protože měl jasný plán, co udělat. A byl to plán, který vyhovoval skandijské povaze: jednoduchý, přímočarý, snadno proveditelný a bojovný. Erak pohlédl na Halta. Ten tiše přihlížel a opíral se o dlouhý luk, vysoký jako dospělý muž.

„Budeme od tebe ještě potřebovat toho koně,“ řekl Erak a kývl hlavou směrem ke koni, na němž přijel. „Jeden můj člověk dojede do Hallasholmu a všechny zburcuje. My ostatní tu zůstaneme a budeme bojovat.“ Nato Skandijci opět divoce zavřeli. Jarl pokračoval: „Co se vás týče, můžete tu zůstat a bojovat s námi, nebo si jít po svých. Mně na tom nezáleží.“

Halt zavrtěl hlavou a ve tváři se mu objevilo trpké zklamání.

„Pro nás už je teď pozdě,“ řekl prostě. Obrátil se ke svým společníkům a omluvně pokrčil rameny. „Kdybychom se vraceli do Teutlandu, narazíme přímo na temudžajskou hlavní armádu. Nemáme jinou možnost než zůstat tady.“

Will pohlédl na Evanlyn a potom na Horáce. Žaludek se mu nepříjemně sevřel. Už se jim to skoro povedlo, cesta domů byla tak blízko.

„Je to moje chyba,“ řekl Halt oběma bývalým zajatcům. „Měl jsem vás rovnou odvést pryč a nestarat se, k čemu se chystají Temudžajové. Myslel jsem si, že v nejhorším případě půjde o velký průzkumný oddíl. Netušil jsem, že je to vojenské tažení.“

„To je v pořádku, Halte,“ řekl Will. Nerad viděl, jak se jeho učitel omlouvá a obviňuje sám sebe. Podle něj Halt žádnou chybu neudělal. Horác nemeškal a rychle souhlasil.

„Zůstaneme tady a budeme hájit průsmek se Skandijci,“ prohlásil. Mořský válečník, který stál u něj nejbliž, ho srdečně poplácal po zádech.

„To je správná řeč, mladíku!“ ocenil Horácův úmysl a několik dalších Skandijců sborově přizvukovalo. Halt však zavrtěl hlavou.

„Tady by neměl zůstat nikdo. Nemá to smysl.“

Mezi Skandijci vyvolala jeho slova hněvivé a posměšné výkřiky. Erak je zklidnil, přikročil blíž a upřeně shlížel na drobnou postavu v šedé pláštěnce.

„Jo, má to smysl,“ pronesl hrozivě tichým hlasem. „Zdržíme je tady, dokud Ragnak nesvolá vojsko, aby nám přišel na pomoc. Je nás dvacet. Mělo by to bohatě stačit, abychom ty skrčky na chvíli zdrželi. Bude to něco jiného, než když povraždili zdejší posádku. Těch byl jen tucet. A my je buď zadržíme, anebo při tom pokusu padneme. I kdybychom je zdrželi jen o tři nebo čtyři dny, tak to stojí za to.“

„Nepřežijete ani tři nebo čtyři hodiny,“ bez obalu řekl Halt. Skupinka Skandijců nevraživě ztichla. Taková urážka jim vyrazila dech. První se vzpamatoval Erak.

„Jestli si to myslíš,“ řekl jízlivým tónem, „tak jsi ještě nikdy neviděl Skandijce bojovat.“ Ted' se vzpamatovali i ostatní Skandijci a všichni jako jeden rozhořčeně dávali za pravdu Erakovi a pošklebovali se Haltovi. Hraničář počkal, dokud se křik neztišil. Skandijský hněv mu strach nenaháněl. Konečně zmlkli.

„Sám dobře víš, že viděl,“ odpověděl a neuhnul pohledem před Erakovými očima.

Skandijský vůdce svraštil čelo. Věděl, že Halt má pověst vynikajícího bojovníka a taktika. Byl přece jen hraničář a Erak o záhadném sboru hraničářů věděl dost, aby mu bylo jasné, že nejspíš neplývají nesmyslnými urážkami ani nemluví do větru.

„Otázkou je,“ pokračoval Halt, „jestli vy jste někdy viděli bojovat Temudžaje.“

Nechal ta slova viset v mrazivém vzduchu. Skandijci byli chvíli zticha. Nikdo z nich samozřejmě Temudžaje bojovat neviděl. Halt si byl vědom, že ho všichni sledují, a tak pokračoval.

„Protože já je viděl. A řeknu vám, co bych udělal, kdybych byl na místě temudžajského generála.“

Máchnutím ruky ukázal na strmé stěny průsmyku tyčící se nad pevností. Byly porostlé borovou klečí, která se dokázala uchytit v kamení a sněhu na téměř kolmém srázu.

„Poslal bych oddíl vojáků nahoru na svahy průsmyku tady nad námi. Řekněme tak dvě stě mužů. A poručil bych jim, aby odtamtud zastřelili každého, kdo bude tak hloupý, že vystrčí hlavu z pevnosti.“

Všechny zraky sledovaly směr, jímž ukazovala jeho ruka. Jeden ze Skandijců posměšně zasykl: „Tam nahoru by se nikdy nedostali. Po těch skalách nejde lézt.“

Halt se otočil a zahleděl se mu zpříma do očí. Chtěl být co nejpřesvědčivější, aby muž jeho slova pochopil a uvěřil mu.

„Není pravda, že to nejde. Půjde to, i když hodně těžko. A oni to udělají. Věř mi, já viděl, co všechno dokážou. Bude je to možná stát padesát životů, ale jim se to vyplatí.“

Erak si bedlivě prohlížel strmé skály nad pevností a v rychle slábnoucím podvečerním světle mhouřil oči. Třeba má hraničář pravdu, pomyslel si. Uměl si představit, že by se tam možná nějak vydrápal, kdyby měl lana a další výstroj a hrstku pečlivě vybraných námořníků – takových, co měli na starost velké čtvercové plachty na vlčích lodích a po stěžni lezli nahoru a dolů stejně lehce, jako se pohybovali po palubě. Jenže Temudžajové jsou jízdní válečníci, napadlo ho. Vyslovil námitku.

„Tam nahoru koně nikdy nedostanou.“

„Tam nahoře koně nebudou *potřebovat*,“ namítl Halt. „Budou tam jen sedět a zasypávat vás střelami. Pevnost sice ovládá průsmyk, ale tam seshora můžeš ovládat pevnost.“

Erak chvíli mlčel. Znovu zvedl oči ke strmým stěnám průsmyku. Když se tam mohly udržet stromy, rozumoval, tak proč ne lidé – ke všemu odhodlaní bojovníci. A on věřil, že tihle Temudžajové ke všemu odhodlaní jsou.

„Smiř se s tím,“ pokračoval Halt, „tahle pevnost nikdy neměla sloužit k obraně. Je to jen kontrolní stanoviště pro lidi,

kteří chtějí přejít přes hranici, nic víc. Není zkratka postavená tak, aby mohla odolat útočícímu vojsku.“

Erak zkoumavě hleděl na hraničáře. Čím víc o Haltových slovech přemýšlel, tím větší mu dávala smysl. Uměl si představit, jak by bylo zlé, kdyby uvízl v pasti uvnitř pevnosti, shora ze skal by ho ostřelovala stovka lukostřelců a on by se nemohl bránit.

„Asi máš pravdu,“ řekl pomalu. Začal si názorů nevyzpytatelného hraničáře vážit. A byl natolik poctivý, aby přiznal, že Halt má mnohem více zkušeností s východními nájezdníky než on. Uvědomil si, že všechno, co o nich Halt zatím řekl, se potvrdilo. Rozhodl se k nečekanému kroku – předat velení Haltovi.

„Co tedy navrhuješ udělat?“ zeptal se. Jeho muži na něho překvapeně zírali, ale Erak je zpražil pohledem, a tak raději mlčeli. Halt kývl, ocenil nelehké rozhodnutí, které jarl právě učinil.

„V jednom jsi měl pravdu,“ řekl. „Musíme varovat Ragnaka. Nemá smysl, abychom tady dál marnili čas. Temudžajům potrvá nejméně půl dne, než se dá celá armáda na pochod. Ještě víc jim zabere cesta tímhle úzkým průsmykem. Musíme ten čas, který máme, využít. Pojedeme – a poběžíme – ze všech sil rovnou do Hallasholmu.“

Sedmnáct

Krátce potom, co se vydali na cestu do Hallasholmu, padla noc. Pokračovali však dál, protože měsíc plující po čisté obloze nad jejich hlavami byl téměř v úplňku.

Halt, Evanlyn a oba učňové jeli na koních, zatímco Skandijci, v čele se svým jarlem, běželi vytrvalým klusem. Halt navrhl, aby Erak opět nasedl na ukořistěného temudžajského koně, jeho nabídka však byla velmi pohotově odmítnuta. Erak byl zřejmě rád, že stojí nohama na pevné zemi, a nehodlal na tom nic měnit. Po hodinách strávených v sedle byl jako rozlámaný a připadalo mu, že má zadnici jednu velkou modřinu. Byl šťastný, že může tu bolest rozchodit.

Přestože Skandijci jen běželi, bylo podle Halta tempo, které udržovali, uspokojivé. I když měli mořští vlci své nedostatky, byli ve skvělé kondici. Dokázali neúnavně klusat celou noc, jen s krátkými přestávkami po každé hodině.

V jednu chvíli pobídl Horác Kikra a dojel Halta.

„Neměli bychom taky jít pěšky?“ zeptal se. Halt povytáhl jedno obočí.

„Proč?“ zeptal se. Urostlý mládenec pokrčil rameny, nevěděl, jak se přesně vyjádřit.

„Jako projev přátelství,“ řekl nakonec. „Cítili by, že jsme na tom všichni stejně.“

Halt věděl, že smysl pro vzájemnou soudržnost se v prvních letech výcviku v bojové škole hodně zdůrazňuje. Byla to součást vznešených rytířských zásad. Někdy si říkal, že by neškodilo, kdyby sir Rodney, hlava bojové školy na hradě Redmontu, dopřál svým svěřencům i krátkou lekci z opravdového života.

„Nu, – a já bych zase cítil, že mě bolí nohy,“ odpověděl po chvíli. „To by nemělo smysl, Horáci. Skandijcům je jedno, jestli jdeme, nebo jedeme. A když něco nemá smysl, je nejlepší nepouštět se do toho.“

Horác několikrát kývl. Po pravdě řečeno se mu ulevilo, že Halt jeho návrh zamítl. Pro něho samotného bylo mnohem lepší sedět v sedle, než plahočit se sněhem po svých. A když o tom teď uvažoval, nezdálo se, že by Skandijcům bylo proti srsti, že čtyři Araluenci jedou na koních, zatímco oni musejí běžet.

Během jedné z kratičkových zastávek vyhledal Halt očima Willa a téměř nepostřehnutelným posunkem ho odvolal stranou. Poodešli kousek od ostatních členů skupiny odpočívajících na sněhu. Několik Skandijců se za nimi s vlažným zájmem podívalo, ale většina se o ně nestarala.

Když Halt usoudil, že jsou dostatečně mimo doslech, vzal Willa kolem ramen a přitáhl ho blíž k sobě.

„Ten Skandijec Erak,“ řekl. „Co si o něm myslíš?“

Will sraštil čelo. Vzpomínal, jak se k němu Erak choval od té doby, co jeho i Evanlyn zajal u mostu v Celtice. V první řadě je bránil před Morgarathem, odmítl je vzbouřenému lordovi vydat. Pak cestou přes Bílé moře i během pobytu na ostrůvku Skorghijlu se k nim oběma choval s jistou drsnou vlídností. A konečně byl i hlavním strůjcem jejich útěku z Hallasholmu – dal jim oblečení, jídlo a ponyho a řekl jim, kudy se jde k lovecké chatě v horách.

Mohl odpovědět jen jediným způsobem.

„Mně se líbí,“ řekl Will. Halt párkrát kývl.

„Ano,“ souhlasil. „Mně taky. Ale věříš mu? To je něco jiného, než když se ti někdo líbí.“

Will otevřel pusu k okamžité odpovědi, pak se odmlčel a uvažoval, jestli nebude ukvapená. Potom ho napadlo, že důvěra přichází vždycky znenadání, a už neváhal.

„Ano,“ prohlásil. „Věřím.“

Halt si palcem a ukazovákem mnul bradu. „Musím říct, že s tebou souhlasím.“

„Pochopte, Halte, pomohl nám přece uprchnout,“ připomněl Will a hraničář kývl, že rozumí.

„Já vím,“ řekl. „Právě to jsem měl na mysli.“

Byl si vědom chlapcova zvědavého pohledu, ale víc neřekl. Zatímco skupinka pokračovala v postupu směrem k pobřeží, Halt si lámal hlavu, jak ochránit Willa a Evanlyn, až se dostanou zpátky do Hallasholmu, odkud jako otroci uprchli. Teď si okolnosti vynucují, aby je Skandijci považovali za spojence. Ale jakmile se vrátí do hlavního sídla, všechno by se mohlo zvrtnout. A v případě Evanlyn může být ještě hůř, pokud by se skandijský oberjarl dozvěděl, kdo ve skutečnosti je.

Ať se snažil jak se snažil, hraničář nedokázal vymyslet žádné přijatelnější řešení než to současné. Cestu na jih zatarasily tisíce temudžajských vojáků a nebyla žádná naděje, že by se mu podařilo nenápadně přes ně projít s trojicí mladých lidí. On s Willem by to možná dokázali. I když i to bylo s velkým otazníkem. Ale věděl toho o Temudžajích dost, aby mu bylo jasné, že s Horácem a Evanlyn by je určitě chytili.

Prozatím tedy neměli žádnou jinou volbu než zamířit do Hallasholmu. Někde v koutku jeho mysli se rodil nápad, že by mohli sebrat nějaký člun. Nebo dokonce přesvědčit Eraka, aby je dopravil podél pobřeží na jih. Tak by se vyhnuli postupujícímu temudžajskému vojsku. Věděl, že časem se bude muset pokusit o nějakou dohodu se skandijským jarlem.

Příležitost se naskytla při další zastávce na odpočinek. A přišel s tím jarl sám. Zatímco Skandijci si udělali pohodlí pod borovicemi, Erak se jakoby náhodou přiblížil k místu, kde Halt

právě ze své čutory naléval vodu do skládací plátěné nádoby pro Abelarda. Kůň srkavě pil a kapitán vlčí lodi stál opodál a přihlížel. Halt si byl jeho přítomnosti plně vědom, ale pokračoval ve své činnosti.

Když se kůň napil, Halt se zeptal, aniž zvedl hlavu: „Máš něco na srdci?“

Jarl rozpačitě přešlápl z nohy na nohu.

„Musíme si promluvit,“ vymáčkl se konečně a Halt pokrčil rameny.

„Zdá se, že to právě děláme,“ řekl, jako by se nechumelilo. Vycítil, že skandijský vůdce po něm něco chce, a soudil, že by to mohla být příležitost, jak získat při vyjednávání výhodu.

Erak se opatrně rozhlédl, aby se ujistil, že v doslechu není nikdo z jeho lidí. Věděl, že nápad, který se chystá předložit, by se jim nelíbil. Zároveň však věděl, že je to dobrý nápad. A užitečný.

„Tos byl ty, tam v bitvě u Trnového lesa, vid’?“ začal oklikou. Halt se otočil, aby se na Eraka mohl podívat.

„Byl jsem tam,“ řekl. „A stejně tak i pár stovek dalších.“

Skandijec netrpělivě máchl rukou. „Ano, ano,“ souhlasil. „Ale tys to vedl, byls tam jako taktik, ne?“

Halt skromně pokrčil rameny.

„To může být pravda,“ přisvědčil opatrně. Bitva u Trnového lesa skončila pro Skandijce porážkou. Napadlo ho, jestli Erak teď neuvažuje o nějaké pomstě na člověku, který vedl araluenské vojsko. Sice by to nezapadalo do jeho dosavadních představ o tomhle Skandijci, ale člověk nikdy neví.

Erak však zadumaně pokyvoval hlavou. Dřepl si, zvedl borovou větvičku a bezmyšlenkovitě s ní čmáral do sněhu.

„A tyhle Temudžaje znáš, vid’?“ prohodil. „Ty víš, jak bojujou – jak mají organizovanou armádu?“

Nyní byla řada na Haltovi, aby kývl. „Říkal jsem to. Někaký čas jsem mezi nimi žil.“

„Takže...“ Erak se odmlčel a Halt poznal, že teď přijde rozhodující část rozhovoru. „Znáš jejich silný stránky a jejich slabiny?“

Hraničář se krátce, drsně zasmál. „Slabin zrovna moc nemají,“ prohodil, ale Erak zarputile pokračoval a při řeči zarýval větvičku do sněhu čím dál hlouběji.

„Ale věděl bys, jak proti nim bojovat? Jak je porazit?“

Halt už začínal tušit, odkud vítr fouká. A zároveň se v něm probudila slabá naděje. Možná teď získá něco, co se mu bude hodit, aby ochránil Willa a Evanlyn.

„My bojujeme jako jednotlivci,“ tiše řekl jarl. Zdálo se, že mluví spíš sám k sobě. „Nejsme organizovaní. Nemáme žádnou taktiku. Žádný plán boje.“

„Vy Skandijci jste vyhráli pěkných pár bitev,“ připomněl Halt mírně. Erak k němu vzhlédl a Halt viděl, jak je mořskému vlkovi nepříjemné pokračovat dál.

„Jen otevřený srážky. Tak každou druhou. Nebo dokonce dvě ze tří. Pochtivý, jednoduchý bitvy. Prostý střety zbraní. S tím si umíme poradit. Ale tohle... to je něco jiného.“

„Temudžajové mají asi nejúspěšnější armádu na světě,“ řekl na to Halt. „Možná s výjimkou Aridiů z jižních pouští.“

Chvilí bylo ticho. Halt si přál, aby Skandijec udělal poslední krok, který zbýval. Viděl, jak se Erak nadechl a řekl: „Mohl bys nám ukázat, jak je porazit.“

A bylo to venku – přesně to, v co Halt začínal doufat. Odpovídal s opatrností rybáře, který cítí, že ryba začíná zabírat. Dával si pozor, aby se dychtivost, která ho naplnila, ani stínem neprojevila na jeho hlase.

„I kdybych mohl, pochybuju, že bych takovou příležitost dostal,“ řekl a snažil se, aby to vyznělo patřičně odmítavě. Erak vyskočil a v očích mu hněvivě blýsklo.

„Já ti ji můžu nabídnout,“ prohlásil. Halt mu pohlédl do očí a nenechal se zastrašit jejich zlostným výrazem.

„Ty nejsi oberjarl,“ řekl bez obalu. Erak potřásl hlavou a Haltovu námitku potvrdil.

„To nejsem,“ připustil. „Ale jsem vysoký vojenský velitel. V naší válečný radě mám významný postavení.“

Na Halta to zřejmě neudělalo valný dojem. „Dost významné na to, abys přesvědčil ostatní, že mají přijmout za vůdce cizince?“

Erak rozhodně zavrtěl hlavou.

„Ne za vůdce,“ řekl. „Skandijci by nikdy neposlouchali tvé rozkazy. Ani žádnýho jinýho cizince. Ale jako poradce – válečného taktika. V radě jsou i jiní, kteří si uvědomují, že takové odborníky potřebujeme. Chápou, že musíme umět bojovat jako jednolitá armáda, ne jako tisíc jednotlivců. Například Borsa se mnou bude souhlasit.“

Halt zdvihl jedno obočí. „Borsa?“ Jména některých skandijských vůdců znal. Tohle bylo neznámé.

„Hilfmann – Ragnakův hlavní správce,“ vysvětloval Erak. „Není sice žádný voják, ale Ragnak dá na jeho názory a rozum.“

„Řekneme si to na rovinu,“ pomalu začal Halt. „Ty po mně chceš, abych se k vám přidal jako taktický poradce a pomohl vám najít způsob, jak porazit Temudžaje. A myslíš si, že dokážeš přesvědčit Ragnaka, aby s tím nápadem souhlasil – a nezabil mě při prvním setkání.“

Erak na něj tázavě hleděl. Halt pokračoval.

„Vím, že Araluence nemá nijak v lásce. Konec konců, jeho syn padl u Trnového lesa.“

„Byl bys pod mojí ochranou,“ prohlásil nakonec Erak. „Ragnak by na to musel brát ohled, nebo se mnou bojovat. A já si myslím, že do toho by se mu moc nechtělo. Ať radu přesvědčím nebo ne – a já věřím, že to dokážu – v Hallasholmu budeš v bezpečí.“

A náhle tu byla příležitost, na kterou Halt čekal.

„A co moji společníci?“ zeptal se. „Will a ta dívka jsou uprchlí otroci.“

Erak jen mávl rukou. „To je maličkost ve srovnání s tím, že se na nás valí cizí armáda,“ řekl. „Tví přátelé budou v bezpečí. Máš moje slovo.“

„Za všech okolností?“ naléhal Halt. Chtěl, aby mu Skandijec slíbil bezvýhradnou ochranu. Věděl, že žádný jarl by takový slib nikdy neporušil.

„Za všech okolností,“ odpověděl Erak a podal hraničáři ruku. Pevným stiskem rukou dohodu zpečetili.

„Tak,“ prohlásil Halt, „teď už musím jen vymyslet způsob, jak porazit ty d'ábly na koních.“

Erak se na něj zašklebil. „To bude hračka,“ prohlásil. „Horší bude ten způsob prosadit u Ragnaka.“

Osmnáct

Jak se ukázalo, byl to úkol podstatně lehčí, než si Erak nebo Halt mysleli.

Ragnak byl všechno možné, ale ne blázen. Když se malý oddíl vrátil do Hallasholmu s novinou, že armáda skoro šesti tisíc temudžajských jízdních válečníků se chystá zaútočit na jeho zemi, spočítal si všechno stejným způsobem jako předtím Erak. Věděl, že by nedokázal postavit vojsko větší než patnáct set bojovníků – možná méně, když vzal v úvahu, že některé z odlehlých osad poblíž hranice byly pravděpodobně už dobyté a ztracené.

Ani Ragnak, podobně jako většina Skandijců, se nebál smrti v bitvě. Zároveň se však nedomníval, že člověk by měl takový konec vyhledávat, aniž by nejdřív vyzkoušel jiné možnosti. Pokud existoval způsob, jak útočníky porazit, hodlal ho vyzkoušet. Takže když mu Erak pověděl, že Halt Temudžaje zná a je ochoten propůjčit své služby Skandijcům, a když Borsa a někteří další členové rady takový plán uvítali, přijal ten návrh jen s malými výhradami. Co se uprchlých otroků týkalo, tím se úplně odmítl zabývat. Za běžných okolností by na potrestání uprchlíků trval, aby ostatní otroky od něčeho podobného odradil. Jenže okolnosti běžné nebyly. S cizí

armádou přede dveřmi se záležitost znovu zajatých otroků jevila jako velice podružná.

Vyžadoval však osobní setkání s Haltem ve svých soukromých komnatách a mezi čtyřma očima.

O hraničářích jako sboru toho věděl dost, aby měl úctu k jejich schopnostem a odvaze. Chtěl mít ale příležitost posoudit Halta jako člověka. Jednou z velkých předností skandijského vůdce Ragnaka byla schopnost odhadnout lidi. Důkazem tohoto umění byla skutečnost, že pro řešení náročnějších úkolů, které vládnutí svobodymilovným a popudlivým válečníkům přinášelo, si obvykle vybíral Eraka.

Halt byl uveden do nízké, dřevem obložené komnaty, v níž Ragnak trávil svůj volný čas – a oberjarl si musel neradostně přiznat, že volna má v poslední době velice málo. Místnost vypadala podobně jako světnice všech vysoce postavených Skandijců – v krbu hořela borová polena, nábytek vyřezaný z borovice pokrývaly medvědí kožešiny a výzdobu tvořila různorodá směsice výsledků dlouholetého plenění pobřežních osad a cizích lodí.

Hlavní ozdobou komnaty byl obrovský křišťálový lustr, uloupený před lety v jednom opatství na pobřeží Stálého moře. Jelikož strop nebyl dost vysoko, aby na něj Ragnak mohl lustr pověsit, rozhodl se postavit ho na hrubý borový stůl. Lustr vévodil celé místnosti a do stísněného prostoru se hodil asi jako pěst na oko. A v poloze na stole se navíc nedal používat k původnímu účelu. Bylo vyloučené, aby jeho padesát malých olejových lampiček mohlo bezpečně hořet a svítit.

Jenže Ragnak lustr miloval. Pro něj byl zhmotněním nejvyššího umění. I když se do místnosti moc nehodil, byl výjimečně krásný, a proto ho tu nechával.

Halt zaklepal na dveře, a když byl vyzván, vstoupil. Ragnak zvedl oči od svitku, který pročítal, a zamračil se. Bojovou zdatnost si spojoval s tělesnou silou a velikostí. Muž před ním sice vypadal dost zdatně, ale kdyby oba stáli, jeho hlava by oberjarlovi sahala sotva po ramena. Co naplat, byl malý.

„Takže ty jsi Halt,“ řekl nijak zvlášť nadšeně. Sledoval, jak malý muž okamžitě povytáhl jedno obočí a pak odpověděl, přesně stejným tónem: „Takže ty jsi Ragnak.“

Ragnakovo huňaté obočí se hněvivě stáhlo. V duchu však pocítil záblesk úcty k muži před sebou. Líbila se mu hraničářova přímočará odpověď, líbilo se mu, že se nenechal nijak zastrašit.

„Všichni mě oslovují ‚oberjarle‘,“ připomněl hrozivě.

Halt jen nepatrně pokrčil rameny.

„Dobrá, oberjarle,“ odtušil. „Udělám to i já.“

Halt měřil oberjarla bystrým pohledem. Byl velký, ale to bylo u Skandijců dost běžné. Nebyl ale statný tím způsobem, do něhož za pár let doroste Horác – široká ramena a štíhlé boky. Spíš měl mohutné celé tělo, byl stavěný jako medvěd, tak jako všichni Skandijci. Na nohou i na rukou hroudy svalů, tvář vousatá – dlouhý hustý plnovous byl pečlivě rozdělený do dvou pramenů. Vlasy měl původně rudé, ale pod tíhou let získávaly barvu vychladlého popela.

Na jedné tváři měl vybledlou jizvu, která začínala těsně pod levým okem a táhla se až na špičku brady. Halt soudil, že jde nejspíš o nějaké staré zranění. K tomu nebylo co dodat. Skandijci si své vůdce vybírali z řad válečníků.

Nejvíce Halta zaujaly oči. Postřehl v nich nelibost. Čekal, že ji tam najde. Ragnak měl hluboko posazené oči a Halt v nich viděl i chytrost a prohnalost. Byl tomu rád.

Kdyby byl Ragnak hlupák, bylo by Haltovo postavení neudržitelné. Halt věděl o oberjarlově zatvrzelé nelibosti vůči hraničářům a věděl, co je její příčinou. Moudrý vůdce by si však uvědomil Haltovu užitečnost a byl by připraven pro dobro svého lidu odložit osobní odpor stranou.

„Já nemám hraničáře nijak v lásce,“ řekl oberjarl. Jeho myšlenky se zřejmě ubíraly podobnými cestičkami jako Haltovy.

„Nemáš k tomu žádný důvod,“ souhlasil Halt. „Ale mohl bych ti být užitečný.“

„To jsem slyšel,“ odvětil skandijský vůdce a znovu si uvědomil, že hraničářova otevřenost se mu líbí.

Když Ragnak uslyšel zprávu o smrti svého syna u Trnového lesa, byl zdrcený žalem a ovládl ho hněv – na Araluence, hraničáře a hlavně na krále Duncana.

Ale to byl pouze okamžitý a přirozený projev velkého žalu. Ragnak nebyl snílek, a tak si plně uvědomoval, že jeho syn riskoval život, když se pustil do toho zlořečeného dobrodružství s Morgarathovým vojskem. A smrt v boji byla u Skandijců žijících hlavně pro nájezdy a kořist vlastně docela běžná. Takže jak měsíce ubíhaly, Ragnakův hněv opadal a ubývalo i žalu. Jeho syn padl čestně, se zbraní v ruce. To by si přál každý Skandijec. Nedalo se říct, že k hraničářům cítí nějakou náklonnost, ale uměl ocenit jejich schopnosti a odvahu a uměl si jich vážit jako protivníků.

Nebo třeba i jako spojenců.

Něco úplně jiného však byla Ragnakova přísaha pomsty králi Duncanovi a jeho rodu. Je možné, že kdyby byl počkal, hněv by polevil a zvítězil by mnohem rozumnější postoj. Jenže jednal unáhleně a složil přísahu vallům, strašlivé trojici bohů, která vládla skandijskému náboženství, a tato přísaha byla nezměnitelná.

Ragnak nejspíš mohl přijmout Halta za spojence. Byl schopen uznat, že tytéž vlastnosti, které z hraničáře dělají nebezpečného protivníka, z něj mohou udělat užitečného spojence v nadcházejícím boji proti temudžajským vetřelcům. Bylo by to jeho osobní rozhodnutí. Jenže přísahu vallům, že se pomstí Duncanovi, nemohl odvolat.

Zatímco Ragnakovi tohle všechno táhlo hlavou, mírně prošedivělý hraničář tiše stál před ním a čekal, až promluví. Ragnak rozzlobeně potřásl hlavou. V poslední době se mu stávalo, že uprostřed debaty se v myšlenkách někam zatoulal.

„Takže,“ houkl na Halta, „můžeš nám pomoci?“

Halt odpověděl bez zaváhání: „Jsem ochoten udělat vše, co bude v mých silách. Zatím mě nenapadá, co to bude.“

„Nenapadá!“ rýpl si Ragnak. „Mně říkali, že hraničáři mají nápadů vždycky plno.“

Halt zavrtěl hlavou. „Nejdřív potřebuju vyhodnotit, v čem jste silní a kde jsou vaše slabiny. A potom budu potřebovat podrobné mapy zdejší krajiny. Musíme najít místo, které jim co nejvíc znemožní využít početní převahu. Pak se na Temudžaje pojedou ještě jednou podívat. Když jsem je viděl naposled, měl jsem plné ruce práce se záchranou života tvého významného jarla. Až s tím vším budu hotov, budu moct zřejmě odpovědět na tvoji otázku.“

Ragnak si hryzal knír a přemýšlel o hraničářových slovech. Zapůsobila na něj, to by byl nečekal. Ragnakova schopnost plánovat bitvu se obvykle omezila na zvolání: „Připravení? Za mnou!“ Načež se v čele svých mužů vrhl do přímého útoku.

Napadlo ho, že hraničář možná bude nakonec užitečný.

„Uvědom si ale jednu věc, oberjarle,“ pokračoval Halt a Ragnak na něj překvapeně pohlédl, zaskočen nesmlouvavě velitelským tónem hraničářova hlasu.

„Budu se tě vyptávat na řízení vaší země, vaše bojovníky, jejich počet. Takové otázky by mi mohly poskytnout výhodu v případě nějakých budoucích sporů mezi našimi zeměmi.“

„Chápu...“ pomalu řekl Ragnak. Rozhovor se začínal ubírat směrem, který mu nebyl po chuti.

„Budeš v pokušení lhát. Nadsazovat váš počet i vaše schopnosti. Nedělej to.“

Oberjarla opět zarazil rázný rozkazovačný tón. Haltův pohled byl však neústupný.

„Jestli ti mám pomáhat, bude nutné, aby ses ke mně choval čestně. A stejně tak tvoji jarlové.“

Ragnak o jeho slovech krátce přemýšlel a potom ztěžka kývl.

„Ujednáno,“ řekl. „Nezapomeň ale,“ dodal, „že sekera seká na obě strany. Ty nám zase odhalíš, jak uvažuješ a jak plánuješ bitvu.“

Halt uznal oberjarlovu připomínku a po rtech mu opět přelétl náznak úsměvu.

„To je pravda,“ souhlasil. „Myslím, že pokud chceme vyhrát, musí být každý z nás ochoten něco obětovat.“

Oba muži se navzájem pozorovali. Každý z nich usoudil, že to, co vidí v těch druhých očích, se mu líbí. Ragnak pokynul k jednomu z mohutných křesel z borového dřeva.

„Posad' se!“ vybídl Halt. Ukázal na džbán galického vína, který stál na stole a téměř se ztrácel v třípytivých ověsech křišťálového lustru.

„Napij se a jedno mi řekni. Proč se podle tebe Temudžajové rozhodli, že budou dělat potíže zrovna ve Skandii? Přece by určitě měli jednodušší cestu přes Teutland a Galiku?“

Halt si nalil sklenici jiskrného červeného vína a zhluboka se napil. Ocenil víno povytažením jednoho obočí. Ragnak rozhodně umí ukrást dobré víno, pomyslel si.

„Sám se tomu divím,“ řekl zvolna. Přál si, aby křeslo, v němž sedí, bylo vyrobené pro někoho, kdo je menší než normální skandijský obr. Nohama se sotva dotýkal země a cítil se jako malý kluk v pracovně svého táty. „I kdyby tady vyhráli, musejí vědět, že vy budete hodně tvrdý oříšek. Rozhodně tvrdší než třeba Teutland'ané.“

Ragnak opovržlivě odfrkl při zmnice o roztříštěném, hašteřivém národě v jižním sousedství. Rozhádání Teutland'ané, zmítání bratrovražednou nedůvěrou, byli vydáni na milost a nemilost každému dobyvateli, který by si zamanul. Kdyby to bylo ve skandijském zájmu, Ragnak by si klidně troufl se svojí malou armádou jejich zemi dobýt také.

„A Galikové jsou na tom skoro stejně tak bídne,“ pokračoval Halt. „Ti by se asi nedokázali shodnout ani na jednom společném vůdci. Takže jsem uvažoval, co Temudžaje přimělo uhnout na sever a riskovat, že tady ve Skandii dostanou do nosu.“

„A na co jsi přišel?“ vybízel ho oberjarl. Halt si dopřál další lok vína a zamyšleně sešpulil rty.

„Ptal jsem se sám sebe, co máte tak důležitého, aby to stálo za takové riziko,“ odpověděl. „A dokázal jsem přijít jen na jedinou věc.“

Odmlčel se. Bylo to dětinské, takhle Ragnaka napínat, ale nedokázal odolat. Oberjarl se k němu nedočkavě nakláněl, přesně jak Halt předpokládal.

„Co je to? Co chtějí?“

„Lodě,“ řekl Halt. „Temudžajové chtějí ovládnout moře. A to znamená, že tady se nezastaví. Mají v plánu napadnout i Araluen.“

Devatenáct

Evanlyn sledovala, jak se Will cvičí ve střelbě. Jakmile se dostali do Hallasholmu, Halt na tom trval. Willova rychlost i přesnost se zhoršily víc, než bylo pro Halta přijatelné, a tak nelenil a ihned to svému uční sdělil.

„Pamatuješ si na zlaté pravidlo?“ zeptal se poté, co přihlížel, jak Will nastřílel tucet šípů do různých terčů rozmístěných v půlkruhu ve vzdálenosti od šedesáti do tří set kroků. Vzdálenější cíle hodně šípů minulo a Willovi trvalo příliš dlouho, než vystřílel celou sadu dvanácti střel.

Will zkroušeně pohlédl na učitele. Byl si vědom, jak špatný výkon podal. Podmračený Halt nevěřicně kroutil hlavou. Všechno bylo ještě horší, protože právě v tu chvíli se přišli podívat i Horác s Evanlyn.

„Cvičit?“ nešťastně se zeptal Will a Halt kývl hlavou.

„Cvičit,“ potvrdil. Když se vydali posbírat vystřílené šípky, Halt položil chlapci ruku kolem ramen a utěšoval ho.

„Nevěš kvůli tomu hlavu,“ říkal mu. „Techniku máš pořád dobrou. Ale nemůžeš čekat, že se udržíš ve formě, když celou zimu strávíš stavěním sněhuláků někde v horách.“

„Stavěním sněhuláků?“ rozhořčil se Will. „Řeknu vám, že tam nahoře v horách to bylo pořádně drsné...“ Zarazil se,

protože mu došlo, že Halt to řekl jako vtip. Musel ale uznat, že jinak měl pravdu. Jediný způsob, jak bylo možné si při střelbě z luku udržet téměř instinktivní přesnost a rychlost, která je příznačná pro správného hraničáře, bylo cvičení, nepřetržité a poctivé.

V dalších dnech se vydával na cvičiště a neúnavně pracoval na tom, aby své dovednosti znovu zdokonalil. Někdejší zručnost, síla a zdatnost se plně obnovily a přicházel i hlouček diváků. I když se Will ještě nemohl pochlubit takovým mistrovstvím jako hotoví hraničáři, uměl střílet mnohem líp než obyčejní lukostřelci, a Skandijci i někteří z otroků ho sledovali s velkou úctou.

Zdálo se však, že Evanlyn a Horác mají celé dny na práci něco jiného – jezdili na koni a chodili do okolních lesů, nebo si občas vypůjčili v zátoce lehký malý člun. Pochopitelně, že Willovi nabízeli, ať jde s nimi, ale on pokaždé odpovídal, že se musí věnovat výcviku.

Několikrát s nimi klidně mohl jít. Ale protože se cítil dotčený, vymluvil se i v takových případech a tvrdil, že potřebuje na něčem mimořádně zapracovat.

Willovo úsilí se ještě vystupňovalo, jakmile mu Erak vydal pouzdro s dvěma noži, které mu sebral, když je s Evanlyn Skandijci zajali. Erak si jako správný chamtivec zbraně nechal, ale teď mu to nedalo a vrátil je právoplatnému majiteli. Halt utrousil, že si brzy prověří i Willovo umění vrhat nožem. Dosavadní zkušenost Willa poučila, že dlouhými měsíci nečinnosti nejspíš utrpěly i tyto schopnosti. Takže se pustil do jejich obnovování. Městečkem Hallasholmem se brzy rozléhaly dunivé nárazy vrhacího a saxonského nože, jež se zabodávaly do terče z měkkého borového dřeva.

S každým dalším dnem se Willova přesnost a rychlost při práci s lukem i s noži zlepšovala. Znovu se obnovovaly hladké a plynulé pohyby, které usilovně nacvičoval s Haltem během spousty hodin strávených v lesích kolem hradu Redmontu.

Nyní s lehkostí střídal terče, ruka s lukem se zvedala a klesala podle změny vzdálenosti, oči měl doširoka otevřené a

byl schopen sledovat zároveň luk, šíp i plánovaný cíl. Měl radost, že Evanlyn si vybrala právě dnešek, aby se přišla podívat, jak cvičí. Byl celý šťastný a pyšný, když šípy jeden za druhým končily v terči a zabodly se buď přímo do středu, nebo tak blízko, že v tom vlastně ani nebyl žádný rozdíl.

„Tak,“ řekl spokojeně, když v rychlém sledu vystřelil dva šípy, každý na jiný terč. „Kde je dneska Horác?“

Jeden i druhý šíp zadrnčely ve správném terči, Will pokýval hlavou a otočil se o čtvrt kruhu, aby vystřelil na jeden z blízkých terčů.

Další náraz. Další zadrnčení.

Evanlyn pokrčila rameny. „Řekla bych, že ho kvůli tobě přepadly výčitky svědomí,“ odpověděla. „Myslí si, že by měl taky trochu cvičit. Pustil se do toho s několika Skandijci z Erakovy posádky.“

„Aha,“ řekl Will a odmlčel se, aby vystřelil na jeden ze vzdálenějších terčů. Sledoval šíp, jak se obloukem nese vzduchem a zabodává se přesně do středu kruhu.

„A proč ses nešla podívat tam?“ Měl radost, že Evanlyn se rozhodla pro něj, že nešla sledovat Horáce, s nímž v posledních dnech trávila tolik času. Její odpověď však malý plamínek radosti zadusila.

„Já tam byla,“ řekla. „Ale když se pár minut díváš, jak do sebe dva lidi tlučou, začneš z toho mít divný pocit. Takže mě napadlo jít se kouknout na tebe, jak moc ses zlepšil.“

„Aha, vážně?“ řekl trochu dotčeně. „Tak doufám, že nemáš pocit, že marníš čas.“

Evanlyn na něj pohlédla. Stál zády k ní a střílel sled tří šípů na tři terče – první ve vzdálenosti osmdesát kroků, druhý sto a třetí sto dvacet. Všimla si dotčeného tónu jeho hlasu a nechápala, co mu přelítlo přes nos. Rozhodla se, že na otázku neodpoví. Místo toho se vyjádřila ke střelbě, protože všechny šípy správně našly cíl.

„Jak to děláš?“ zeptala se. Will se zastavil a otočil se. V jejím hlase zněl opravdový zájem. Nebyla to otázka pronesená jen tak z nudy.

„Co jako?“

Ukázala na tři terče.

„Jak víš, kam až máš zvednout luk pro každou tu vzdálenost?“ ptala se. Otázka ho na chvíli zaskočila. Nakonec pokrčil rameny.

„Já prostě... cítím to,“ řekl rozpačitě. Pak se zamyslel a snažil se odpovědět poctivě. „Je to věc cviku. Když se to opakuje pořád a pořád dokola, stane se z toho něco jako... instinkt. Aspoň myslím.“

„Takže kdybych si vzala luk, řekl bys mi, jak vysoko ho mám zvednout, abych se trefila například do toho prostředního terče?“ zeptala se. Will naklonil hlavu ke straně a uvažoval o jejím nápadu.

„Tedy... úplně tak to není. Myslím, že bych mohl, ale... jsou tu ještě další tři věci.“

Evanlyn se zatvářila trochu nechápavě a Will pokračoval.

„Třeba vypuštění šípu... musí být plynulé. Nesmíš s ním trhnout, jinak šíp vybočí z dráhy. A síla tahu by v tvém případě asi byla proměnlivá.“

„Síla tahu?“

Will předvedl napínání tětiny do plného náahu. „Čím víc ji napneš, tím větší sílu udělíš šípu. Když ji nenapneš přesně tak, jak jsem to udělal já, výsledek nebude stejný.“

Přemýšlela o jeho odpovědi. Znělo to rozumně. Zamýšleně špulila pusu a jednou nebo dvakrát přikývla.

„Rozumím,“ řekla. Bylo slyšet, že je trochu zklamaná.

„Je v tom snad nějaký problém?“ zeptal se Will a ona si hluboce povzdechla.

„Tak trochu jsem doufala, že bys mě třeba mohl naučit střílet, abych taky byla nějak užitečná, až se objeví Temudžajové,“ vysvětlovala dost smutně.

Will se zasmál. „No, třeba bych mohl – kdyby na to bylo dost času, asi tak rok.“

„Já nepotřebuju být kdovíjak skvělá,“ řekla. „Myslela jsem, že bys mi třeba mohl ukázat jen nějaké základní věci, abych mohla... víš...“ Nejistě zmlkla.

Will se zatvářil zkroušeně, bylo mu líto, že se jí předtím vysmál.

„Obávám se, že to opravdové tajemství je ve spoustě hodin nácviku,“ řekl. „I když ti ukážu jen základy, nedají se naučit za jeden nebo dva týdny.“

Evanlyn opět pokrčila rameny.

„To chápu, že nedají.“ Došlo jí, že to nebyl rozumný nápad. Cítila se hloupě a raději začala mluvit o něčem jiném. „To si myslí Halt – že se sem dostanou tak za jeden nebo dva týdny?“

Will vystřelil poslední šíp ze sady a odložil luk.

„Říkal, že by to mohli stihnout. Ale myslí si, že jim to potrvá déle. Když se to tak vezme, vědí, že Skandijci jim nikam neutečou.“ Šel sbírat šípy, a tak ji pokynem ruky vybídl, aby šla s ním. Vykročili spolu přes cvičnou louku.

„Halt si prý myslí,“ řekla, „že Temudžajové chtějí skandijské lodě.“

Will kývl. „Když o tom člověk uvažuje, dává to smysl. Teutland a Galiku můžou zabrat, kdy se jim zlíbí. Ale pak by měli v zádech nebezpečného nepřítele. A Skandijci by na ně mohli podnikat nájezdy od moře.“

„To chápu,“ přitakala Evanlyn a vytahovala šípy z terče vzdáleného osmdesát kroků. „Ale nezdá se ti, že úvaha, že by mohli zaútočit na Araluen, je trochu přitažená za vlasy?“

„Vůbec ne,“ odpověděl Will. „Ber je těsně u hrotu, když je vytahuješ,“ požádal a ukazoval na šíp, po němž právě sáhla. „Jinak se může zlomit nebo ohnout dřík. Není žádný důvod, proč by se Temudžajové měli zastavit na pobřeží Galiky. Ale kdyby se pokusili převážet vojsko na lodích a nepostarali se nejdřív o Skandijce, mohli by mít velké nepříjemnosti.“

Evanlyn chvíli mlčela. „Asi ano,“ prohlásila nakonec.

„Je to vážně jen domněnka,“ dodal Will. „Možná jen chtějí mít jistotu, že jim nikdo nevpadne do boku, až potáhnou do Teutlandu. Ale Halt vždycky říká, že nejlepší je počítat s tím nejhorším. Pak tě nemůže nic překvapit.“

„Řekla bych, že v tom má pravdu,“ souhlasila. „A kde vůbec je? Už několik dní jsem ho neviděla.“

Will ukázal hlavou směrem k severovýchodu. „Vydali se s Erakem na průzkum, zjišťují, jak Temudžajové postupují,“ řekl. „Myslím, že Halt hledá způsob, jak je zpomalit.“

Vytáhl z terče poslední šíp a uložil ho do toulce. Pak si protáhl ruce a propnul prsty.

„Tak, myslím, že si dám další kolo střelby,“ prohlásil. „Budeš se dívat?“

Evanlyn se krátce zamyslela a pak zavrtěla hlavou. „Asi se půjdu podívat, jak to jde Horácovi,“ řekla. „Pokusím se ho taky povzbudit.“ Usmála se na Willa, mávla na pozdrav a odkráčela přes cvičiště zpět k palisádě. Will hleděl za vzdalující se štíhlou, vzpřímenou postavou.

„No, to musíš,“ zamumlal tiše. Zase jednou jím projela žárlivost, když si představil, jak se Evanlyn dívá na Horáce. Pak ten pocit ze sebe setřásl a s hlavou skloněnou se loudal k palebné čáře.

„Holky,“ mudroval si pro sebe. „Jsou s nima jen problémy.“

Na zem vedle něj padl stín a on vzhlédl v naději, že Evanlyn třeba změnila rozhodnutí. Konec konců, sledovat dva hromotluky, jak do sebe navzájem třískají cvičnými meči, může být trochu nuda, napadlo ho. Ale nebyla to Evanlyn, byla to Tyrell – hezká, světlovlasá, patnáctiletá neter Erakova prvního důstojníka Svengala. Ostýchavě se na Willa usmála. Všiml si, že má úžasně modré oči.

„Můžu ti nosit šípy, hraničáři?“ zeptala se a Will velkomyslně pokrčil rameny, odepnul toulec a podával jí ho.

„Proč ne?“ řekl a její úsměv se změnil v blažený.

Bylo by přece nezdvořilé to odmítnout, řekl si.

Dvacet

Mohutná borovice se zlomila už před pár lety. Udolala ji tíha sněhu ve větvích, trouchnivění kmene a bouřlivé vichry příliš mnoha zim. Sousední stromy se ji však i ve smrti snažily podpírat a chránit před potupným pádem na zem. Přidržovaly ji propletencem větví, takže uprostřed pádu zůstávala trčet mezi nebem a zemí.

Halt se opíral o drsnou kůru, která mrtvý kmen stále pokrývala, a upřeně hleděl do údolí pod sebou, kudy líně postupovala kolona Temudžajů.

„Dávají si na čas,“ poznamenal Erak vedle něj. Hraničář se k němu otočil čelem, s jedním obočím tázavě povytaženým.

„Nic jim neuteče,“ namítl. „Nějaký čas potrvá, než dostanou vozy se zásobami přes průsmyky. Jejich koně nemají rádi úzké stezky, jsou zvyklí na otevřené stepní pláně.“

Jízdní armáda pokračovala v pomalém postupu. Halt si všiml, že táhnou neuspořádaně, a zamračil se. Neměli žádný předvoj a po stranách proudu lidí, koní a vozů mířících na sever k pětapadesát mil vzdálenému Hallasholmu neprojížděly žádné hlídky.

Halt, Erak a malý oddíl Skandijců se pustili na jihovýchod a překročili hory po příkrých úzkých stezkách, po nichž by se

Temudžajové na koních nikdy nepustili. Vydali se na výzvědy. Při sledování Temudžajů teď Halta něco napadlo.

„Poslyš, mohli bychom jejich postup ještě trochu zpomalit,“ řekl tiše. Erak se nesouhlasně ošil.

„Proč to zdržovat?“ namítl. „Čím dřív se s nima popereme, tím dřív to budeme mít za sebou.“

„Čím déle jim to bude trvat, tím víc času my získáme na přípravu,“ řekl Halt. „Kromě toho mě rozčiluje dívat se na ně, jak se loudají, nestarají se o vlastní bezpečí, ani nejedou v pořádném tvaru. To je nebetyčná drzost.“

„Myslím, žes vykládal, jak jsou mazaní?“ rýpl si Skandijec a Halt jen pokrčil rameny.

„Třeba se takhle chovají proto, že čekají váš bezhlavý útok, až když dorazí do Hallasholmu,“ vyslovil svoji domněnku Halt. Skandijský válečný vůdce přemýšlel o jeho slovech a cítil se trochu uražen.

„Copak si o nás myslí, že nemáme ani špetku smyslu pro strategii?“

Halt se snažil skrýt úsměv. „Jak ty bys *naplánoval* boj proti nim?“

Chvilí bylo ticho a potom Erak neochotně odpověděl: „Myslím, že bych jednoduše počkal, až by se dostali k nám... a pak bych na ně rovnou vlítnul.“ Upřeně se zadíval na menšího muže vedle sebe, jenže Halt až příliš okatě mlčel. Nakonec Erak dotčeně dodal: „Ale to neznamená, že by s něčím takovým měli *počítat*.“

„Přesně tak,“ souhlasil Halt. „Takže bychom jim třeba mohli trochu zamotat hlavy. Vyvést je z rovnováhy – a možná i trochu zbavit jistoty.“

„Je tohle dobrá strategie?“ zeptal se Erak a hraničář se na něj usmál.

„Nám to rozhodně udělá dobře,“ odpověděl. „A navíc, nepřítel, kterého žerou pochybnosti, bude mít menší chuť pouštět se do něčeho odvážného a překvapivého. Čím víc je od nečekaných kroků odradíme, tím líp pro nás.“

Erak o tom nápadu uvažoval. Vypadal rozumně. „Tak co chceš dělat?“ zeptal se.

Halt se podíval na dvacítku bojovníků, kteří je doprovázeli.

„Tamhle Olgak,“ ukázal na mladého velitele jednotky. „Umí plnit rozkazy, nebo se do všeho vrhá po hlavě jako každý jiný skandijský rapl?“

Erak našpulil pusy. „Každý Skandijec je tak trochu rapl, když je třeba,“ prohlásil. „Ale Olgak poslechne rozkaz, když ho vydám já.“

Halt kývl, že chápe. „Tak si s ním promluvíme,“ rozhodl.

Erak pokynul ramenatému mladíkovi, ať přistoupí, a Olgak vykročil vpřed. V pravé ruce se mu mírně pohupovala sekera a na levé paži měl navlečený velký okrouhlý štít. Zvědavě pohlédl na Eraka, ale jarl ukázal na Halta.

„Poslechni si, co má hraničář na srdci,“ nařídil a mladíkův zrak přejel k Haltovi. Hraničář si ho chvíli zkoumavě prohlížel. Jasně modré oči byly přímé a nezáludné. A zahlédl v nich i záblesk bystrého rozumu. Pokýval hlavou a pak ukázal dolů na temudžajskou armádu.

„Vidíš tu sebranku tam dole?“ zeptal se, a když mladík kývl, pokračoval: „Jedou si jako na výlet, nedrží se v útvaru, neposílají zvědy, bojovníci se motají mezi pomocníky a vozy se zásobami. Tohle není jejich styl. Víš, proč se chovají právě takhle?“

Olgak váhal a pak trochu podmračeně zavrtěl hlavou. Nejenže to nevěděl, on navíc ani netušil, k čemu by taková znalost mohla být někomu užitečná.

„Chovají se tak, protože se cítí v bezpečí,“ vysvětloval Halt. „Protože jsou přesvědčení, že vy, Skandijci, na ně prostě počkáte v Hallasholmu a pak se na ně vrhnete.“

Olgak přikývl. Dospěli k tomu, čemu rozuměl. „To taky uděláme, ne?“

Halt s Erakem si vyměnili pohledy. Jarl pokrčil rameny. Skandijci se na svět dívali jednoduše.

„Nu, ano, uděláte,“ připustil Halt. „Nakonec ano. Ale teď by neškodilo jim to trochu osladit, co říkáš?“ Odmlčel se a pak

pokračoval, trochu ostřeji: „Nebo se ti snad zamlouvá dívat se na ně, jak se projíždějí po tvojí zemi, jako by tu byli na prázdninách?“

Olgak špulil ústa a shlížel dolů na vetřelce. Teď když to hraničář vyslovil, opravdu měl dojem, že se chovají až moc bezstarostně.

„Ne,“ odpověděl. „Nezamlouvá se mi to. Tak co s tím uděláme?“

„Já s Erakem se vydáme zpátky do Hallasholmu,“ oznámil Halt a cítil, jak skandijský jarl vedle něj při těch slovech ztuhl. Erak se už zřejmě těšil na nějakou menší bitku a vůbec ho nenadchlo, když slyšel, že o ni přijde. „Ale ty se k nim dnes v noci se svými muži připlíš a zapálíte tamhlety vozy.“

Ukázal koncem dlouhého luku na půl tuctu vozů se zásobami, které bez doprovodu hlídek jely na okraji jednotky. Olgak se radostně usmál a nadšeně kývl.

„To zní dobře,“ řekl. Halt natáhl ruku, pevně stiskl mladíkovo svalnaté předloktí a přiměl Olgaka, aby se mu podíval do očí.

„Ale poslouchej, Olgaku,“ řekl naléhavě. „Udeříš a hned utečeš. Nenecháš se zatáhnout do žádné bitvy, rozumíš?“

Tento příkaz potěšil mladého Skandijce už méně. Halt mu zatřásl rukou, aby dal svým slovům větší důraz.

„Rozumíš?“ zopakoval. „Není třeba, abyste se ty a tvých dvacet mužů zapálením těch vozů proslavili. A víš proč?“

Olgak pomalu a nerad zavrtěl hlavou. Halt pokračoval.

„Protože chci, abyste se k nim zítra v noci připlížili znovu a zapálili další vozy – a zabili další Temudžaje, když na to přijde.“

Mladík už začínal chápat a nápad se mu zalíbil.

„Ale když všichni padnete hned první noc, a je jedno, jak hrdinskou smrtí, zítra budou Temudžajové klidně pokračovat dál, je to tak?“ ptal se hraničář. Olgak pochopil a přikývl.

„Takže chci, abyste každou noc zaútočili na jinou část kolony. Palte jim zásoby. Odvazujte a odhánějte koně. Zabíjejte hlídky. Rychle se objevte a rychle zmizte. A nenechte

se zatáhnout do žádné větší potyčky, to by byl váš konec. Musíte zůstat naživu a nedat jim pokoj. Víš, jak to myslím?“

Olgak znovu kývl, byl čím dál víc přesvědčený, že tenhle plán má smysl. „Nebudou tušit, kde zaútočíme příště,“ prohlásil nadšeně.

„Přesně tak,“ potvrdil Halt. „Což znamená, že budou muset rozestavit hlídky podél celé kolony. V noci budou muset postavit mimořádné hlídky. A to všechno je bude zdržovat.“

„Je to něco jako nájezd na pobřeží, ne?“ napadlo mladého Skandijce a měl tím na mysli situaci, kdy se na nepřátelském pobřeží bez varování objeví loď a zaútočí na nic netušící osady. „Máme to dělat jen v noci?“

Halt se krátce zamyslel.

„Prvních pár dní ano. Pak si najděte místo, kde se můžete rychle ztratit v kopci mezi stromy – kam se za vámi jejich koně těžko dostanou – a udeřte i za denního světla. Třeba v podvečer, nebo brzy ráno.“

„Máme je udržovat v nejistotě?“ shrnul Olgak a Halt ho pochvalně poplácal po rameni.

„Vyjádřil jsi to přesně,“ prohlásil a usmál se na mladíka. „A nezapomeň na zlaté pravidlo: udeřit tam, kde nejsou.“

Olgak nad tím hloubal. „Udeřit tam, kde nejsou?“ opáčil nakonec nejistě.

„Zaútočte v místě, kde budou mít největší rozestupy. Ať za vámi jedou. Ať vás honí. Pak se ztratíte dřív, než se k vám opravdu dostanou. Tohle si pamatuj. Je to ze všeho nejdůležitější. Musíte přežít.“

Bylo vidět, že mladý muž všechno pochopil. Olgak si pro sebe opakoval to slovo. „Přežít,“ řekl. „Rozumím.“

Halt se otočil k Erakovi a povytáhl jedno obočí. „Jarle, je důvod, abys Olgakovi ještě i ty dával rozkaz, že se nemá nechat zatáhnout do bitvy?“ otázal se. Erak otázku převedl na mladíka.

„Nuže, Olgaku, co ty na to?“ zeptal se a velitel jednotky zavrtěl hlavou.

„Vím, jak to myslíš, hraničáři,“ řekl. „Spolehni se. Je to dobrý nápad.“

„Chlapík,“ tiše řekl Halt a pak se obrátil, aby čelil otázce, která musela přijít od Eraka.

„A co budeme dělat my, zatímco si Olgak a jeho chlapi budou užívat?“ zeptal se jarl.

„Pojedeme zpátky do Hallasholmu a začneme našim kamarádům tamhle zdola chystat uvítání,“ odpověděl Halt. „A když už v tom budeme, mohli bychom vyslat dalšího půl tuctu malých oddílů, které by Temudžajům škodily podobně jako Olgak. Všechno, co nám pomůže je zpomalit, je dobré.“

Erak ve sněhu párkrát přešlápl. Halta napadlo, že vypadá jako dítě, kterému nařídili, ať někomu půjčí svou nejmilejší hračku.

„Mohl bys to udělat sám,“ vylezlo konečně z Eraka. „Co kdybych tu zůstal a pomohl Olgakovi a jeho chlapům?“ Jenže Halt zavrtěl hlavou a koutky úst se mu nepatrně cukly v téměř neznatelném úsměvu.

„Tebe potřebuju, abys jel se mnou zpátky,“ řekl prostě. „Jestli mám všechno organizovat, potřebuju, abys mě plně podpořil svojí autoritou.“

Erak otevřel ústa k pádné odpovědi, ale Olgak byl rychlejší.

„Hraničář má pravdu, jarle,“ řekl. „V Hallasholmu tě bude potřeba víc. A kromě toho, ty už jsi na takovouhle práci trochu starý, ne?“

Erak vyvalil oči a začal se zlostně ohrazovat. Pak zjistil, že se Olgak směje od ucha k uchu, a pochopil, že to měl být žert. Výhrůžně vystrčil bradu a významně pohlédl na svou širokou sekeru.

„Nejspíš ti brzy předvedu, jestli jsem starý,“ prohlásil. Olgakův úsměv se ještě víc roztáhl. Halt je oba chvíli pozoroval, pak si na pravé rameno navlékl luk, otočil se a jako první vyrazil k místu, kde nechal uvázaného Abelarda. Byl tam i pony, na něhož musel s nevolí nasednout Erak, když se vydávali na průzkumnou výpravu. Halt jednou rukou uchopil Abelardovy otěže a otočil se k mladému veliteli jednotky.

„Vím jistě, že odvedeš dobrou práci, Olgaku,“ řekl. Pak nenápadně přelétl pohledem k stále ještě rozhořčenému jarlovi a tiše dodal: „Je vidět, že jsi velmi statečný mladý muž.“

Dvacet jedna

Generál Chazkam, velitel temudžajského vpádu do Skandie, zvedl hlavu od jídla, protože do stanu vstoupil jeho zástupce. Nitzak sice v žádném případě nebyl vysoký muž, ale když procházel nízkým vchodem, musel se sehnout. Generál ukázal na polštářky rozložené na podlaze z hrubé plsti. Nitzak se shýbl, na jeden usedl a hekl úlevou. Posledních pět hodin strávil v sedle – jezdil podél vojenské kolony z jednoho konce na druhý.

Chazkam postrčil směrem k druhému muži lákavě vonící mísu s dušeným masem, z níž se právě krmil, a rukou ho vybídl, ať si poslouží. Nitzak kývl na znamení díky, zvedl z plstěné podlahy stanu jednu menší misku a se sykáním začal horké jídlo nabírat holou rukou. Pak si nacpal do pusy velký kus masa, usilovně ho žvýkal a uznale pokyvoval hlavou.

„Dobré,“ pochvaloval si. Chazkamova konkubína – generál s sebou na tažení nikdy nebral žádnou ze svých tří manželek – byla vynikající kuchařka. Během tažení byla pro generála tato vlastnost mnohem důležitější než spanilost. Chazkam kývl, tiše říhl a odstrčil svou jídelní misku. Žena rychle přispěchala, aby ji uklidila, a znovu se vrátila na své místo u kulaté stěny stanu.

„Takže,“ začal generál s dotazem, „co jsi zjistil?“

Nitzak se znechuceně ušklíbl – ne nad dalším soustem, ale nad záležitostí, o níž hodlal podat zprávu.

„Dnes večer znovu zaútočili,“ odpověděl. „Tentokrát na dvou místech. Jednou na konci kolony. Odehnali malé stádo koní. Zítra nám zabere půl dne, než je pochytáme. A další skupina přišla od pobřeží a zapálila půl tuctu zásobovacích vozů.“

Chazkam překvapeně vzhlédl. „Od pobřeží?“ podivil se a jeho zástupce to kývnutím potvrdil. Až dosud prováděli Skandijci ty své protivné nájezdy jen z hustě zalesněných kopců ve vnitrozemí, na opačné straně, než bylo úzké rovinaté pobřeží. Pokaždé rychle vyrazili, udeřili na nějaké nechráněné místo kolony a pak se stáhli do skrytu lesů a hor, kam bylo těžké je pronásledovat. Tahle novinka všechno ještě zhoršovala.

„Zřejmě mají na moři několik lodí,“ sděloval zástupce. „Ve dne se drží z dohledu, po setmění se nenápadně přiblíží a vylodí se jednotka, která na nás zaútočí. Potom se znovu stáhnou na moře.“

Chazkam se snažil vyprostit jazykem vlákno masa, které mu uvízlo mezi stoličkami. „Kam je samozřejmě nemůžeme pronásledovat,“ doplnil.

Nitzak kývl. „Znamená to, že teď budeme muset chránit kolonu z obou stran,“ poznamenal.

Chazkam zamumlal tichou kletbu. „Zpomaluje nás to,“ řekl.

Řazením mohutné kolony do pravidelných pochodových útvarů ztráceli každé ráno dlouhé hodiny. A jakmile se vydali na pochod, tempo samozřejmě určovaly nejpomalejší části kolony – vozy se zásobami a výstrojí. Mnohem rychlejší bylo postupovat jako jeden velký proud. Jenže skandijské výpady je nutily k ukázněnějšímu a organizovanějšímu postupu. Což polykalo čas.

Nitzak souhlasil. „Zpomaluje nás i to, že musíme každou noc střežit tábor.“

Chazkam si zhluboka lokl oblíbeného nápoje Temudžajů, připraveného z kvašeného ječmene. Potom podal kožený měch Nitzakovi.

„Tohle jsem tedy nečekal,“ řekl. „Jsou mnohem lépe organizovaní, než jsem si na základě zpráv od našich vyzvědačů myslel.“

Nitzak se s radostí zhluboka napil a pokrčil rameny. Podle jeho zkušeností se vyzvědači mýlili – v nejlepším případě trochu, v nejhorším úplně.

„Je to tak,“ potvrdil. „Ze všeho, co nám o těchhle lidech řekli, jsem získal dojem, že proti nám prostě vyrazí v přímém útoku a nebudou mít žádnou ucelenou strategii. V podstatě jsem očekával, že touhle dobou už s nimi budeme hotoví.“

Chazkam uvažoval. „Možná shromažďují hlavní armádu. Myslím, že nemáme jinou možnost než pokračovat dosavadním způsobem. Nakonec se nám postaví s celým vojskem, až se dostaneme k hlavnímu městu. I když to nám teď zabere víc času.“

Nitzak s dalšími slovy chvíli váhal. Pak řekl: „Jistě, generále, můžeme pokračovat jako dosud a smířit se se ztrátami, které způsobují jejich nájezdy. Jsou přece docela snesitelné.“

Byl to typicky bezcitný temudžajský postoj. Pokud budou ztráty na životech a zničené zásoby vyrovnány větší rychlostí postupu, pak se vyplatí. Chazkam zavrtěl hlavou. Ale ne kvůli starostem o lidi, jimž velel.

„Když neuděláme nic, nemůžeme si být jistí, že nepodniknou nějaký rozsáhlejší nájezd,“ vysvětloval. „Můžou mít v těch horách stovky mužů, a kdyby se rozhodli přejít od drobných útoků k něčemu mnohem většímu, měli bychom velké potíže. Jsme přece jen hodně daleko od domova.“

Nitzak chápavě přikyvoval. Tohle ho nenapadlo. Ale neodpustil si rýpavou poznámku.

„Nikdo nás nevaroval, že by něčeho takového byli schopni,“ připomněl a Chazkam se mu upřeně zadíval do očí.

„Nikdo nás nevaroval ani před tím, co se už děje,“ řekl tiše, a když mladší muž uhnul pohledem, ještě dodal: „Ať se mužstvo na každodenní pochod uspořádá do šedesátek. A myslím, že bychom na noc raději měli stavět hlídky i na stranu směrem k moři.“

Nitzak zamumlal, že rozumí. Chvilku otálel, čekal, jestli si vojevůdce nebude přát, aby pokračovali v hovoru a popíjeli z měchu několik dalších hodin, jak se někdy stávalo. Chazkam ho však drobným pokynem ruky propustil. Nitzaka napadlo, že generál vypadá unaveně. Nakrátko se zamyslel nad roky, které společně strávili na taženích, a uvědomil si, že Chazkam už není žádný mladík. To nejsem ani já, pomyslel si, když se mu připomněla bolavá kolena. Sklonil hlavu v letmém pozdravu, s dalším, taktak potlačeným heknutím se zvedl na nohy a sehnutý vyšel z plstěného stanu.

Zdáli k němu dolehly výkřiky. Podíval se, odkud přicházejí, a spatřil, jak proti noční obloze šlehají jasné plameny. Tiše zaklel. Ti zpropadení Skandijci znovu udeřili, proběhlo mu hlavou.

Kolem něj procválal houf jezdců mířících k postiženému místu. Chvíli je sledoval, byl v pokušení přidat se k nim, ale pak odolal, protože si uvědomil, že než tam dorazí, nepřítel bude dávno pryč.

Dvacet dva

Skandijská válečná rada zasedala ve Velké dvoraně. Will seděl stranou a poslouchal, jak Halt hovoří ke skandijskému vůdci a jeho hlavním poradcům. Borsa, Erak a další dva vysocí jarlové, Lorak s Ulfakem, stáli po oberjarlově boku a všichni se skláněli nad stolem, na němž Halt rozložil velkou mapu Skandie. Hraničář ukázal špičkou saxonského nože na jedno místo na mapě.

„Včera v noci,“ řekl, „byli Temudžajové tady. Necelých čtyřicet mil od Hallasholmu. Zdržovací nájezdy mají přesně ten účinek, jaký jsme chtěli. Rychlost jejich postupu klesla z téměř dvaceti mil denně na necelých osm.“

„Neměla by být jízda o něco rychlejší?“ zeptal se Ulfak. Halt se opřel nohou o lavici vedle stolu a zavrtěl hlavou.

„Až budou bojovat, pojedou dost rychle,“ vysvětloval. „Ale teď koně šetří a dopřávají jim krmení a volný pohyb. A kromě toho, když jsme Olgakovy muže posílili dalším půltuctem přepadových skupin, trvá Temudžajům půl dne, než se vůbec seřadí do pochodového útvaru. Večer pak znovu stavějí tábor.“

Pohlédl na Eraka a dodal: „Ten tvůj nápad poslat pár vlčích lodí a provádět nájezdy i od západu byl velmi dobrý.“

Jarl kývl hlavou. „Nabízelo se to samo,“ odvětil. „Konec konců, je to něco, co moc dobře umíme.“

Ragnak uhodil sevřenou pěstí do borové desky stolu.

„Nájezdy a šarvátky, malé útoky! To je k ničemu! Je na čase, aby na ně udeřila hlavní armáda a vyřešila to jednou provždy,“ prohlásil a tři z jeho rádců souhlasně zabručeli.

„Na to bude ještě dost času,“ upozornil Halt. „Nejdůležitější je střetnout se s nimi v místě, které bude vyhovovat nám – které si my sami zvolíme.“

Oberjarl zasykl. Byl si vědom, že souhlasil, že mu Halt bude radit. Ale ti proklatí vetřelci se v jeho rodné zemi roztahovali už několik týdnů. Pro něj i pro každého Skandijce to byla potupa a on se jí chtěl zbavit, anebo při pokusu o to zemřít. „Co na tom záleží, kde s nimi budeme bojovat?“ namítl. „Boj je boj. Buď vyhrájeme, nebo prohrajeme. Ale jestli prohrajeme, hodně jich vezmeme s sebou!“

Halt sundal nohu z lavice a postavil se zpříma. Saxonský nůž rázně zastrčil zpátky do pouzdra.

„Tak o to neměj obavy,“ prohlásil ledově. „Je skoro jisté, že prohrajeme. Ale jestli jich máme vzít hodně s sebou, tak ať je to co nejvíc, ne?“ Haltovo chladné zhodnocení nadějí na přežití vyrazilo Skandijcům, zvyklým na přehánění a chvástání, dech – a přesně to bylo hraničářovým záměrem.

„Mají jízdní vojsko,“ pokračoval. „Je jich přinejmenším čtyřikrát víc než nás. Umějí lépe měnit taktiku boje, jsou rychlejší než my. A budou chtít rozvinout útok co nejvíc do šířky, protože tak budou mít všechny výhody na své straně. Zaútočí z boku, budou se nás snažit obklíčit a vylákat nás k sobě.“ Viděl, že pozorně poslouchají. Nebyli situací nijak nadšeni, ale aspoň byli ochotní naslouchat.

„Jak by to asi udělali?“ zeptal se Erak. Včera se s Haltem na tuto schůzku připravovali. Halt potřeboval, aby zazněly určité otázky, a Erak je měl vyslovit v případě, že se nezeptá nikdo jiný. Hraničář rychle pohlédl na Eraka, ale jeho odpověď byla určená všem.

„To je jejich běžná taktika,“ řekl. „Rozvinou útok hodně do šířky, budou střídavě vyrážet vpřed a ustupovat. Pak se bude zdát, že naplno bojují jen na jednom nebo dvou místech. Opustí taktiku výpadu a ústupu a pustí se do řádné bitvy – přesně takové, jaká bude vyhovovat tvým bojovníkům,“ dodal s pohledem na Ragnaka. Oberjarl kývl hlavou.

„Potom,“ pokračoval Halt, „začnou prohrávat. Jejich útok se roztříští a budou se pokoušet o ústup.“

„Výborně!“ zvolal Borsa a oba další jarlové spokojeně přizvukovali. Ragnak ale vytušil, že ještě něco přijde. Prozatím se nijak nevyjadřoval, jen pokynul Haltovi, ať pokračuje. Hraničář mu vyhověl.

„Budou ustupovat. Nejdřív pomalu, pak rychleji a rychleji, že to bude vypadat jako panika. Ale ten ústup nebude dost rychlý na to, aby se úplně odpoutali od vašich bojovníků. A ti se za nimi budou jednotlivě pouštět, bude jich víc a víc a budou se vzdalovat od štítové hradby, od našich obranných linií. Budou nepříteli pronásledovat a Temudžajové budou čím dál zoufalejší. Tedy alespoň tak se to bude jevit. Potom, ve správném okamžiku, obrátí.“

„Obrátí?“ nechápal oberjarl. „Jak to myslíš?“

„Přestanou ustupovat. Až se tvoji bojovníci rozptýlí v otevřené krajině – ti nejsilnější a nejrychlejší o hodný kus před svými druhy –, najednou zjistí, že jsou odříznuti a obklopeni temudžajskou jízdou. A nezapomeň, že každý ten jezdec je vynikající lukostřelec. Nebude zapotřebí, aby se moc přiblížili. Klidně a beze spěchu vaše muže postřílejí. A čím víc nižších velitelů zabijí, tím rozzuřenější budou ti vzadu. Pohrnou se vpřed, aby zachránili své kamarády – nebo aby je pomstili. Jeden po druhém budou obklíčeni. A smeteni.“

Odmlčel se. Všech pět Skandijců na něj tiše hledělo. To, co Halt právě popsal, si uměli představit. Znali prudkou povahu svých bojovníků a pochopili, jak snadno by taková válečná lest na ně zabrala.

„Takhle oni bojují?“ zeptal se nakonec Ragnak.

„Já to viděl, oberjarle. Viděl jsem to znovu a znovu. Oni nestojí o nějakou slávu získanou v boji. Zajímá je jen úspěšné zabíjení. Naši bojovníci se nechají vyzvat k boji muže proti muži, ale pak každého z nich ze zálohy obklíčí deset nebo dvacet Temudžajů najednou. A když nebudou moct zabít hned, tak se budou alespoň snažit způsobit co nejvíc zranění. Ani nejsilnější z tvých bojovníků nedokážou pokračovat v boji s deseti nebo patnácti šípy v nohou. Pak, až budou bezmocní, je Temudžajové zabijí.“

Přejel pohledem všechny muže shromážděné kolem stolu a usedl obkročmo na lavici. Byl spokojený, že všichni pochopili, jaké nebezpečí před nimi stojí. V síni nastalo dlouhé ticho. Prolomil ho nakonec hilfmann Borsas.

„Tak... kde se s nimi tedy chceš střetnout?“ zeptal se. Halt tázavě rozhodil rukama.

„Proč se s nimi vůbec střetávat?“ namítl. „Než sem dorazí, máme čas se stáhnout. Zatímco budou postupovat podél pobřeží, mohli bychom se přesunout do hor a lesů a bez ustání na ně útočit.“

„To jako myslíš utéct odsud?“ rozzlobeně se zeptal Ragnak.

Halt několikrát přikývl. „Ano. Utečt. Ale vytrvale útočit na kolonu, na dvaceti nebo třiceti místech zároveň. Zabíjet je. Pálit jim zásoby. Nedat jim pokoj. Proměnit jejich život v nekonečné peklo, dokud nepochopí, že tohle tažení byl hodně špatný nápad. Pak, až se budou vracet k hranici, je dál pronásledovat a ničit, dokud neodtáhnou.“

Odmíchl se. Věděl, že s tímhle má pramalou šanci uspět. Ale zkusit to musel. Byla to nejlepší možnost, jakou měli. Když Ragnak zavrtěl hlavou, ztratil Halt naději. Dokonce i Erakovy rty se tence a odmítavě sevřely.

„Nechat jim Hallasholm?“ divil se Ragnak.

Halt pokrčil rameny. „Když to jinak nepůjde. Můžete ho přece postavit znovu.“

Ale teď už vrtěli hlavami všichni a Halt věděl, co za tím vězí.

„Nechat jim Hallasholm se vším, co v něm je?“ dotíral dál Ragnak. Tentokrát Halt neodpovídal. Čekal na to, co muselo přijít.

„Máme jim nechat naši kořist – výsledky naší dlouholeté námahy?“ žasl Ragnak.

A Halt věděl, že právě to je kámen úrazu. Žádný Skandijec by nikdy neopustil lup, který po léta shromažďoval – zlato, zbroj, koberce, lustry, tisíce věcí, které schraňovali ve skladištích, opečovávali je a byli na ně pyšní. Zachytil Willův pohled a mírně pokrčil rameny. Ani nečekal na oberjarlovu konečnou odpověď a Ragnak se ani neobtěžoval ji vyslovit. Tón jeho hlasu hovořil za vše. Halt se opět přesunul k mapě a špičkou nože ukázal na roviny kolem Hallasholmu.

„Nebo,“ řekl, „je zastavíme tady, v místě, kde se pobřežní rovina nejvíc zužuje.“

Skandijci natahovali krky, aby se podívali. Opatrně pokyvovali hlavami. Hlavně že Halt ustoupil od návrhu, že by měli vetřelcům přenechat Hallasholm i s jeho poklady.

„Tady nemůžou rozvinout útok do šíře. Budou sevření. A my můžeme tady v lese ukrýt bojovníky – a dokonce i ve staveních podél pobřeží.“

Lorak, starší ze dvou méně známých jarlů, se po těch slovech zamračil. „A neoslabíme tak štítovou hradbu?“

Halt zavrtěl hlavou. „Nijak výrazně. Budeme mít víc než dost mužů, abychom utvořili pevné obranné postavení zde, v nejužším bodě. Až potom Temudžajové zkusí tu svoji lest s předstíraným ústupem a vylákáním našich mužů, budeme hrát s nimi.“

Erak přistoupil blíž a zkoumal úzkou šíji pevniny, na kterou ukazoval Halt.

„Takže uděláme, co oni chtějí?“ zeptal se. Halt našpulil dolní ret a sklonil hlavu na stranu.

„Bude to tak vypadat,“ připustil. „Ale jakmile přestanou ustupovat a budou chtít přejít do protiútoků, vyrazí z úkrytu naše přepadové jednotky a udeří na ně zezadu. Pokud to správně načasujeme, měli bychom jim pořádně zatopit.“

Skandijci stáli kolem a zírali na mapu. Borsa, Lorak a Ulfak se s tupým výrazem pokoušeli celé si to představit. Ragnak s Erakem, jak Halt s radostí viděl, zvolna kývali, protože plán pochopili.

„Pro nás by bylo nejlepší,“ pokračoval hraničář, „vnutit jim způsob boje, který vyhovuje vašim mužům nejvíc – boj zblízka, muž proti muži, každý sám za sebe. Když je k tomu přinutíme, vaši sekerníci jim způsobí těžké ztráty. Temudžajové spoléhají na to, že je ochrání rychlost a únik. Mají jen lehkou zbroj. Kdybychom měli třeba jen malý oddíl lučištníků, byla by to velká pomoc,“ dodal. „Ale zdá se, že nemůžeme chtít všechno.“ Halt věděl, že luk není skandijskou zbraní. Nemělo smysl přát si nemožné. Uměl si však živě představit pohromu, jakou by dokázal způsobit cvičený oddíl lukostřelců. Pokrčil rameny a představu zahnal.

Erak uznale pohlédl na hraničáře oblečeného v šedé pláštěnce. Je malý, pomyslel si, ale u všech bohů, je to válečník každým coulem.

„Musíme spoléhat na to, že naši bojovníci zachovají chladnou hlavu,“ poznamenal. „Až budeme chtít past sklapnout, musíme to správně načasovat – jinak budou ti, co vyběhnou z lesa a z domků na pobřeží, ve velkém nebezpečí. Je to riziko.“

Halt pokrčil rameny. „Taková je válka,“ řekl. „Vtip je v tom, poznat, jaké riziko zvolit.“

„A jak to poznáš?“ zeptal se šťouravě Borsa. Vycítil, že ten malý vousatý cizinec si získal důvěru oberjarla i jeho válečné rady. Halt se pousmál.

„Počkáš, až bude po všem, a podíváš se, kdo vyhrál,“ řekl drsně. „Pak poznáš, jestli zvolené riziko bylo správné.“

Dvacet tři

„H alte,“ ozval se zamyšleně Will, když s Haltem a Erakem odcházeli z válečné rady. „Jak jste to myslel, když jste mluvil o těch lučištnících?“

Halt pohlédl úkosem na svého učně a vzdychl. „Něco takového by mohlo významně ovlivnit výsledek bitvy,“ řekl. „Luk je temudžajskou zbraní. Ale málokdy mají proti sobě nepřítelé, který by to s ním nějak zvlášť uměl.“

Will pokyvoval hlavou. Dlouhý luk byla tradiční zbraň Araluenců. A možná díky tomu, že ostrovní království bylo oddělené od pevninských zemí na východě, zůstala jeho zvláštností. Jiné národy používaly luky k lovu nebo pořádaly soutěže ve střelbě. Ale pouze v řadách araluenské armády by se našly velké oddíly lučištníků, které dokázaly útočící vojska zasypávat ničivým deštěm šípů.

„Vědí, jaký význam má luk jako strategická zbraň,“ pokračoval Halt. „Ale sami jim nikdy nebyli nuceni čelit. Napadlo mě to, když jsme s Erakem před nimi prchali tam u hranice. Jakmile do jejich blízkosti dopadlo pár šípů, už se jim tolik nechtělo hnát se cvalet za zákrut cesty, kam není vidět.“

Jarl se při té vzpomínce tiše zasmál. „To je na mou duši pravda,“ potvrdil. „Jen cos jich pár sundal, nápadně zpomalili.“

„Víte, já jsem přemýšlel...“ začal chlapec a zaváhal. Halt se tiše zasmál pod vousy.

„To je vždycky nebezpečná činnost,“ prohodil přívětivě.

Ale Will pokračoval: „Snad bychom se mohli pokusit dát dohromady oddíl lučištníků. Bylo by to znát, i kdyby jich byla třeba jen stovka, ne?“

Halt zavrtěl hlavou. „Není na to čas, Wille,“ namítl. „Budou tady do čtrnácti dnů. Za tak krátký čas lučištníky nevycvičíš. A Skandijci nemají s lukem žádné zkušenosti, není z čeho vycházet. Musel bys je učit úplně od začátku – vložit šíp, napnout tětivu, vystřelit. Jak sám víš, trvá to celé týdny.“

„Je tady spousta otroků,“ nenechal se odbýt Will. „Někteří z nich základy mají. Pak by stačilo jen řídit dostřel.“

Halt znovu pohlédl na svého učně. Viděl, že chlapec to myslí smrtelně vážně. Willovi se od usilovného přemýšlení krabatilo čelo.

„A jak bys to udělal?“ zeptal se hraničář. Čelo se na chvíli nakrabilo ještě víc, jak si Will skládal myšlenky dohromady.

„Nedávno se mě Evanlyn na něco zeptala a přitom mě to napadlo,“ řekl. „Dívala se, jak střílím na různé terče, a ptala se, podle čeho poznám, jak vysoko mám zvednout luk, a já jí řekl, že je to jen zkušenost. Pak mě napadlo, že bych ji to třeba *mohl* naučit, a myslím, že kdyby se vytvořily – řekněme – čtyři základní postoje...“

Zastavil se a zdvihl levou ruku, jako kdyby v ní držel luk. Potom ji postupně zvedal do čtyř poloh – začínal vodorovně a skončil v nejvyšší poloze, o čtvrt kruhu výš. „Raz, dva, tři, čtyři, takhle,“ ukazoval. „Jednotka lučištníků by mohla nacvičit tyhle postoje, kdyby jim někdo říkal, jak vysoko mají zvednout luk. Nemuseli by to ani být dobří střelci, protože vzdálenost by za ně určoval někdo jiný,“ uzavřel.

„A taky výchylku,“ zadumaně doplnil Halt. „Kdybys věděl, že při poloze číslo dvě mají šípy doletět, řekněme, na dvě stě padesát kroků, mohl bys to načasovat tak, aby postupující nepřítel do příslušného místa dorazil právě ve chvíli, kdy tam doletí smršť šípů.“

„To také,“ připustil Will. „Tak daleko jsem neuvažoval. Já jen přemýšlel o určení vzdálenosti a hromadném vystřelení šípů. Nebylo by nutné mířit na jednotlivé cíle. Prostě by vystřelili všichni najednou.“

„Musel bys mít dobrý odhad,“ upozornil Halt.

„Ano. Ale v podstatě by to bylo stejné, jako kdybych jedním šípem střelil sám. Jde o to, že při střelbě bych mohl na stovku dalších volat, aby po mně opakovali to samé.“

Halt se poškrábal na bradě. Pohlédl na Skandijce. „Co si o tom myslíš, Eraku?“

Jarl jen pokrčil rozložitými rameny.

„Nepochopil jsem z těch vašich řečí ani slovo,“ přiznával vesele. „Vzdálenost, úchylka...“

„Výchylka,“ opravil ho Will a on jen pokrčil rameny.

„To máš jedno. Pro mě je to záhada. Ale jestli si kluk myslí, že by to šlo, tak já bych myslel, že má třeba pravdu.“

Will se na urostlého válečnického vůdce usmál. Erak se rád díval na svět jednoduše. Když něčemu nerozuměl, nenamáhal se přemýšlením.

„Já bych si myslel to samé,“ tiše pronesl Halt a Will na něj překvapeně pohlédl. Očekával, že učitel na těch úvahách najde nějakou zásadní chybu. Teď však viděl, že Halt jeho nápad bere opravdu vážně. Pak si všiml nespokojeného výrazu, který Haltovi přelétl po tváři – zřejmě už našel tu zásadní chybu.

„Luky,“ řekl Halt a znělo to trochu zklamaně. „Kde vezmeme stovku luků, která by byla zapotřebí pro výcvik? V celé Skandii jich možná nebude ani dvacet.“

Ta slova Willa zdrtila. No ovšem. Tohle byla ta potíž. Vyrobit jeden jediný dlouhý luk se správně prohnutým lučístěm trvalo celé týdny. Byla to náročná řemeslná práce a oni v žádném případě neměli čas na výrobu stovky luků, kterou by potřebovali. Zklamaně kopl do kamene ležícího na cestě, ale hned toho zalitoval. Zapomněl, že má na nohou měkké boty.

Do tísnivého ticha, které nastalo po Haltových slovech, zarachotil Erakův hlas: „Já bych vám stovku mohl přenechat.“ Oba se po něm otočili a překvapeně zírali.

„Kde bys vzal sto dlouhých luků?“ zeptal se Halt po delší odmlce. Erak pokrčil rameny.

„Asi před třemi lety jsem u pobřeží Araluenu zajal jeden dvoustěžník,“ vykládal Erak. Nemusel vysvětlovat, že to bylo v období nájezdů. „Vezl náklad luků. Schoval jsem je do skladiště, že by se mohly na něco hodit. Pak jsem je chtěl použít jako tyčky do plotu,“ pokračoval. „Jenže na to byly krapet moc pružný.“

„To luky většinou jsou,“ utrousil Halt, a když na něj Erak nechápavě pohlédl, dodal: „Pružnější než tyčky do plotu. Je to jedna z vlastností, kterou luk musí mít.“

„Jo, řekl bych, že ty tomu budeš rozumět,“ prohodil Erak. „Ať je to jak chce, pořád je mám. Jsou tam taky mraky šípů. Říkal jsem si, že jednou se třeba na něco hodí.“

Halt natáhl ruku a položil ji na mohutné rameno. „A to je hluboká pravda,“ řekl. „Díky nebesům za skandijský zvyk všechno hromadit a schovávat.“

„To se rozumí, že všechno schováváme,“ souhlasil Erak. „Přece kvůli tomu riskujeme své životy. Byla by hloupost něco vyhodit. Chceš se teda podívat, jestli by se hodily?“

„Veď nás, Eraku,“ prohlásil Halt, nevěřicně zakroutil hlavou a mrkl na Willa.

Erak se vydal k velké budově u přístavu. Připomínala stodolu a Erak v ní skladoval veškerý svůj lup.

„Výborně,“ mnul si Erak spokojeně ruce. „Jestli se rozhodneš je použít, tak to budu moct Ragnakovi naučtovat.“

„Ale tohle je válka,“ namítl Will. „Přece nemůžete po Ragnakovi chtít, aby platil za něco, co pomůže bránit Hallasholm?“

Erak věnoval hraničářskému mladíčkovi pobavený úsměv. „Pro Skandijce, milý hochu, je každá válka obchod.“

Dvacet čtyři

Evanlyn čekala, až Halt s Willem odejdou z Ragnakovy válečné rady. Když obě postavy v šedých pláštěnkách a v doprovodu hřmotného jarla Eraka vyšly z Velké dvorany a ubíraly se přes nádvoří, Evanlyn vykročila směrem k nim. Potom se zarazila a nevěděla, co dál. Doufala totiž, že Will k ní třeba půjde sám. Nechtěla za ním jít před Erakem a Haltem.

Evanlyn byla znuděná a otrávená. Ještě něco horšího, cítila se zbytečná. Nebylo nic, co by pro obranu Hallasholmu mohla udělat právě ona, nic, čím by zaměstnávala svoji hlavu. Will se podle všeho stal součástí užšího skandijského vedení a i v době, kdy se s Haltem a Erakem neradili, byl na cvičišti s lukem. Někdy se jí zdálo, že nácvik střelby používá jako výmluvu. S nelibostí si vzpomněla, jak se zatvářil na žádost, aby ji naučil střílet. Vždyť se jí vlastně vysmál!

Horác nebyl o nic lepší. Nejdřív byl šťastný, že jí může dělat společnost. Jenže když viděl, jak Will pořád cvičí, cítil se provinile, takže i on začal trávit čas na cvičišti a se skupinkou skandijských bojovníků zdokonaloval své šermířské umění.

A to všechno je Willova vina, pomyslela si zklamaně.

Když ho teď sledovala, jak mluví se svým učitelem, a viděla, jak se oba zastavili, když Will něco řekl, trochu smutně

pochopila, že do jedné části jeho života nebude mít nikdy přístup. Byl sice ještě hodně mladý, ale už patřil do tajemné, úzce propojené skupiny hraničářů. A hraničáři, jak slýchávala od dětství, to byl svět sám pro sebe. I jejímu otci králi čas od času vadila uzavřenost hraničářského sboru. Když si tohle všechno uvědomila, sklesle se otočila a nechala oba hraničáře, mistra i jeho učně, ať si dál vyměňují názory se skandijským jarlem.

Mrzutě odkopla malý kámen, který ležel na cestě. Kdyby aspoň měla co dělat!

Nerohodně stála, nevěděla, kam jít. Prudce se otočila, chtěla se podívat, jestli Will s Haltem pořád stojí a debatují tam kde předtím. Ukázalo se, že odešli. Evanlyn se však díky nenadálému pohybu nečekaně střetla s pohledem známé, i když nemilé osoby.

Z jedné z menších budov vedle Ragnakovy Velké dvorany právě vyšel Slagor, ničemný a úskočný kapitán vlčí lodi, jehož poprvé spatřila na skalnatém, větrném ostrůvku Skorghijlu. Zastavil se a civěl na ni. Něco v jeho pohledu v ní vyvolalo nepříjemný pocit. Bylo to cosi potměšilého, zlověstného. Pak si všiml, že ho spatřila, otočil se a rychle zmizel v úzké uličce mezi domy. Evanlyn se zamračila. Chová se nějak podezřele, pomyslela si. Dílem ze zvědavosti, dílem z nudy, ale hlavně z nedostatku jiné činnosti se pustila za ním.

Z pohledu, jakým se na ni podíval, usoudila, že bude lepší, když nebude vědět, že ho sleduje. Došla k uličce, opatrně do ní nakoukla a zahlédla ho těsně v okamžiku, kdy za domem zahýbal vpravo. Šla po jeho stopě a obezřetně se přesunula k další uličce, zastavila se a znovu vykoukla. Zas ho nakrátko spatřila a napadlo ji, že zřejmě míří k přístavu, kde u hráze kotvily vlčí lodě. Uvědomila si, že i její chování může vypadat dost podezřele, a rychle se rozhlédla, aby zjistila, jestli ji někdo nepozoruje. Zdálo se, že ne. Ale než se pustila do dalšího sledování skřela z vlčí lodi, přece jen přešla na druhou stranu ulice.

Nenápadně klouzala od domu k domu a přitom Slagora několikrát znovu zahlédla. Počáteční domněnka, že míří k přístavu, se potvrdila. Nebylo by na tom nic divného. Zřejmě tam kotvila jeho loď. Možná že Slagor jen zařizuje něco kolem lodi, pomyslela si. Za podezřelé chování, které ji upoutalo, mohla třeba jenom jeho vrozená prohnanost.

Pak veškerou pochybnost zavrhl. V jeho výrazu bylo ještě něco jiného: něco věděl a tvářil se vypočítavě. Evanlyn pochopitelně nezapomínala, jaké nebezpečí jí v Hallasholmu hrozí. Ragnakovi možná nezáleželo na potrestání bývalé otrokyně. Ale kdyby vyšla najevo pravda o jejím skutečném původu, bylo víc než jisté, jak by se zachoval. Přísahal, že zabije každého člena araluenského královského rodu. Proto se jí zdálo důležité zjistit, co vězí za Slagorovým pohledem. Přidala do kroku, proběhla úzkou spojovací uličkou a dostala se do širokého průchodu na nábreží, kudy před ní prošel i Slagor.

Evanlyn se zastavila na rohu a opatrně vykukovala. Slagor měl náskok asi pětadvacet kroků, byl k ní otočený zády a podle všeho vůbec netušil, že ho sleduje. Po levé straně se jako les holých kůlů ježily stěžně zakotvených lodí. Lodě se na vodě pohupovaly a kolébaly. Na pravé straně nábreží byla řada přístavních krčem. Pochopila, že právě do jedné z nich Slagor spěchá.

Když skirl docházel ke krčmě, nějaký instinkt Evanlyn přiměl, aby uskočila do jednoho vchodu. Udělala dobře, protože Slagor se otočil a rozhlížel se. Zřejmě zjišťoval, jestli ho někdo nesleduje. Evanlyn se tiskla ve stínu u dveří a přemýšlela. Proč by se měl bát, tady uprostřed Hallasholmu? Jistě, nepatřil mezi oblíbené kapitány vlčích lodí, ale nebylo pravděpodobné, že by mu někdo chtěl nějak uškodit. Zřejmě se tu něco děje, pomyslela si, a rozhodla se, že tomu přijde na kloub. Nedaleko spatřila Slagorovu loď, *Vlčí tesák*, která kotvila u dřevěné přístavní hráze. Poznala ji podle vyřezávané hlavy na přídi. Na každé vlčí lodi byla jiná a tuhle si moc dobře pamatovala od toho dne, kdy se poškozený *Vlčí tesák* dovlekl

do přístaviště na Skorghijlu. Právě tahle loď přivezla zprávu o Ragnakově přísaze vallům, že se pomstí jejímu otci i celému jeho rodu, takže Evanlyn měla dobrý důvod, aby si tu ohavnou věc zapamatovala.

Na chvíli zaváhala. Pak se dveře za ní začaly otvírat a ven vycházely dvě skandijské ženy s nákupními košíky v rukou. Zíraly na cizí osobu na svém prahu a Evanlyn se rychle omluvila a odcházela. Ženy zamířily na tržiště a k Evanlyn doléhaly jejich rozčilené hlasy. Uvědomila si, že budí moc pozornosti. Slagor mohl každou chvíli vyjít z krčmy a uvidět ji. Nejistě pohlédla na loď, ale pak se rozhodla a rozběhla se po nábřeží k místu, kde kotvil *Vlčí tesák*. Dalo se předpokládat, že Slagor tam nakonec přijde a jí něco napoví, k čemu se chystá.

Na palubě byla samozřejmě hlídka. Ale byl to jen jeden muž, stál na zádi, opíral se o okraj paluby a civěl na moře. Evanlyn se skrčila pod úroveň příďe, přiblížila se k lodi a zlehka se přehoupala přes zábradlí. Měkké boty ztlumily její dopad na prkna paluby. Ihned seběhla dolů, do prostoru pod hlavní palubou, kde sedávali veslaři a poháněli loď mohutnými vesly z bílého dubového dřeva. Teď tu nikdo nebyl a Evanlyn se mohla ukrýt před zraky osamělé strážce u kormidla. Byl to však jen dočasný úkryt, a tak se poohlížela po lepším.

Přímo na špici lodi se nacházel malý trojúhelníkový prostor zakrytý kusem plachty. Byl dost velký, aby se do něj skrčená vešla, takže tam přeběhla, vlezla dovnitř a opět za sebou spustila plachtovinu. Seděla na kotouči tlustého hrubého lana a něco ji píchalo do boku. Uhnula o kousek a zjistila, že je to hák kotvy a že to smotané silné lano je kotevní. Loď uvázaná u přístavní hráze nepotřebovala mít spuštěnou kotvu a Evanlyn si vzpomněla, že když pluli přes Bílé moře, Erakovi námořníci ukládali kotvu podobným způsobem. Řekla si, že v tuhle chvíli je to stejně dobrý úkryt jako každý jiný. Pak ji napadlo, jestli tu jen nemarní čas. Možná že Slagor šel do krčmy jen kvůli ostré pálenice, tolik oblíbené mezi Skandijci, a až vypije svou míru, vrátí se domů.

Mrzutě pokrčila rameny. Stejně neměla nic lepšího na práci. Klidně mohla obětovat hodinu nebo dvě a zjistit, jestli z toho něco nevzejde. Co by to mohlo být, netušila. Slagora sledovala z náhlého popudu. Z téhož důvodu se nyní krčila zde a čekala, jestli něco tajně nevyslechne, pokud Slagor přijde na palubu.

V malém úkrytu bylo teplo, a když trochu urovnala smyčky lana, docela pohodlně se na něm sedělo. Uvelebila se do příjemnější polohy, opřela si bradu o předloktí a jukala škvírou v plachtovině, jestli se v podpalubí něco neděje. Vnímala kroky hlídkujícího muže. Přestal sledovat moře a přecházel na bok obrácený k pevnině. Slyšela, jak pokřikuje na nějakého na břehu. Nějaký hlas mu odpovídal, ale ne dost hlasitě, aby sloům rozuměla. Muž nejspíš jen pozdravil někoho známého, který šel okolo, usoudila. Zívla. Teplo ji otupovalo. Den předtím špatně spala, pořád myslela na Willa a na to, že jejich přátelství se zřejmě den za dnem víc a víc hroutí. Snažila se kvůli tomu zlobit na Halta, ale nemohla. Měla toho nevysokého, vousatého hraničáře ráda. Líbil se jí jeho suchý humor. A vlastně ji vysvobodil ze zajetí temudžajským průzkumným oddílem. Povzdechla si. Nebyla to Haltova vina. Ani Willova. Pochopila, že takhle to prostě je. Hraničáři byli jiní než ostatní. A k těm ostatním patřily i princezny.

Hlavně princezny.

Najednou se probudila, měla pocit, že padá. Ani si neuvědomila, že se položila na smotané lano a usnula. Hned ale věděla, co ji probudilo. Podpalubí se náhle zhouplo, protože *Vlčí tesák* se právě zhoupł na mořské vlně. Uslyšela skřípění vesel ve vidlicích. Sevřelo ji hrozné poznání, že uvízla v pasti.

Vlčí tesák vyplouval na moře a ona vůbec netušila kam.

Dvacet pět

Halt s Willem mezitím dali dohromady stovku otroků, kteří o sobě prohlašovali, že umějí zacházet s lukem. Vyhledat je byla jedna věc. Něco docela jiného bylo přesvědčit je, že by měli dobrovolně bránit Hallasholm.

Jak oběma hraničářům řekl hromotlucky teutlandský lesník, který se podle všeho ujal role mluvčího otroků: „Proč bysme měli pomáhat Skandijcům? Oni nás zotročili, bijou nás a ani nám nedávají pořádně najíst.“

Halt se hloubavě zadíval na mužův břich. Pokud někteří otroci strádají nedostatkem jídla, tehle sotva může tvrdit, že je jedním z nich, napadlo ho. Přesto se rozhodl velkoryse to přejít.

„Možná zjistíte, že být otrokem Skandijců je podstatně lepší než padnout do rukou Temudžajům,“ řekl jim na rovinu.

Promluvil další ze shromážděných. Byl z jižní Galiky a kvůli těžkému přízvuku byla jeho slova téměř nesrozumitelná. Will nakonec ty zvuky správně poskládal a pochopil, že muž se ptal, co dělají Temudžajové se svými otroky.

Halt upřel na Galika pevný pohled. „Oni otroky nemají,“ prohlásil klidně a v zástupu to nadšeně zašumělo. Hřmotný Teutland'an s úsměvem vykročil vpřed.

„Tak jak od nás můžete čekat, že proti nim budeme bojovat?“ divil se. „Jestli Skandijce porazí, tak nás pak pustí na svobodu.“

Ostatní začali hlasitě přizvukovat. Halt zvedl ruku a trpělivě čekal. Konečně halas utichl a otroci nedočkavě hleděli na Halta, zvědaví, co jim může nabídnout – co je podle něj pro ně lákavější než naděje, že získají svobodu.

„Řekl jsem,“ vyslovoval pečlivě, aby ho každý mohl dobře slyšet, „že nemají otroky. Neřekl jsem, že je pouštětí na svobodu.“ Odmlčel se a po chvíli s lehkým pokrčením ramen dodal: „Ačkoli pro ty z vás, kteří jsou nábožensky založení, může smrt vlastně znamenat nejvyšší svobodu.“

Tentokrát byl rozruch mezi otroky ještě hlučnější. Posléze opět předstoupil samozvaný mluvčí a docela neuctivě se zeptal: „Co jsi tím myslel, Araluenče? Jaká smrt?“

Halt ledabyly mávl rukou. „Přece jako obvykle: zánik života. Konec všeho. Odchod na šťastnější místo. Nebo zapomnění, to podle toho, na co věříte.“

Zástup znovu hlučel. Teutland'an civěl na Halta a snažil se v jeho tváři vyčíst, že hraničář to na ně jenom hraje.

„Ale...“ začal, ale pak zaváhal. Nevěděl, jestli má otázku položit, protože si nebyl jistý, jestli chce slyšet odpověď. Kamarádi ho však postrčili, a tak pokračoval: „Proč by nás tihle Temudžajové chtěli zabít? Nic jsme jim neudělali.“

„Pravda je taková,“ promluvil ke všem Halt, „že pro ně ani nic *neznamenáte*. Temudžajové se považují za nadřazený národ. Zabili by vás bez váhání, protože vy pro ně nemůžete nic udělat – zatímco kdyby vás nechali naživu, můžete je ohrozit.“

Zástup zaraženě ztichl. Halt je chvíli nechal, aby jeho slova strávili, a potom mluvil dál a prohlížel si tváře mužů před sebou: „Věřte mi, já ten národ znám. Vidím, že jsou mezi vámi i Araluenci. Dávám vám své slovo hraničáře, že nelžu. Vaší jedinou nadějí na přežití je bojovat proti Temudžajům společně se Skandijci. Nechám vám půl hodiny, abyste mohli přemýšlet o tom, co jsem vám řekl. Vy, kdo jste z Araluenu, můžete

ostatním říct, co znamená slovo hraničáře,“ dodal. Pokynem ruky přivolal Willa, otočil se a odcházel pryč.

„Budeme jim muset nabídnout něco víc,“ řekl, když byli mimo doslech. „Vojáci z donucení by nám nebyli moc platní. Člověk musí za něco bojovat, jestli má ze sebe vydat to nejlepší. A přesně to od těchto lidí potřebujeme – co největší nasazení.“

„A co tedy uděláte?“ zeptal se Will. Skoro klusal, protože se snažil držet krok s rázováním svého učitele.

„Jde se za Ragnakem,“ rozhodl Halt. „Musí jim slíbit, že každému otrokovi, který bude bojovat za Hallasholm, vrátí svobodu.“

Will pochybovačně kroutil hlavou.

„To ho asi nenadchne,“ poznamenal. Halt se otočil, pohlédl na něj a v koutku úst se mu objevil nepatrný úsměv.

„To ho přímo rozzuří,“ souhlasil.

* * *

„Svobodu?“ vybuchl Ragnak. „Dát jim svobodu? Stovce otroků?“

Halt velkoryse pokrčil rameny. „Spíš třem stovkám,“ poopravil ho. „Hodně jich asi bude mít ženy a děti a budou je chtít vzít s sebou.“

Oberjarl nevěřícně zasykl. „Ty ses zbláznil!?“ osopil se na hraničáře. „Když dám svobodu třem stovkám otroků, tak nám vlastně žádní nezůstanou. Co udělám pak?“

„Když jim svobodu nedáš, možná zjistíš, že ti nezůstala žádná země,“ přešel Halt s klidem oberjarlovu jízlivost. „A pokud jde o to, co uděláš pak, tak bys jim mohl zkusit platit. Místo otroků z nich udělej sluhy.“

„Platit jim? Za práci, kterou už stejně dělají?“ rozhořčeně prskal Ragnak.

„Proč ne? Je nad slunce jasnější, že si to můžeš dovolit. A možná zjistíš, že když se budou moct těšit, že večer dostanou něco jiného než bití, budou pracovat líp.“

„Do horoucích pekel s nimi!“ zaklel Ragnak. „A do horoucích pekel s tebou, hraničáři. Souhlasil jsem, že vyslechnu tvoje rady, ale tohle je směšné. Když bude po tvém, uděláš ze mně žebráka. Napřed chceš, abych té sebrance na koních nechal Hallasholm. Ted’ zase chceš, abych všechny otroky poslal domů. Jak povídám, do horoucích pekel s tebou.“

Několik vteřin na hraničáře zíral, potom pohrdlivě mávl rukou a odvrátil se, aniž by Haltovi pohlédl do očí. Halt chvíli počkal a potom promluvil k Erakovi, který se zarputilým výrazem stál vedle svého oberjarla.

„Já ti říkám, že ty muže potřebujeme,“ naléhal Halt. „I s nimi sice můžeme prohrát. Ale když budou bojovat dobrovolně, máme naději.“ Ukázal palcem směrem k oberjarlovi. „Vysvětli mu to,“ sdělil nakonec Erakovi. Pak se otočil na patě a vyšel z poradní místnosti, se spěchajícím Willem v patách.

Když vycházeli ze dvorany, Halt prohodil víceméně sám k sobě, ale tak, aby to slyšel i Will: „Zajímalo by mě, jestli jim dojde, že když za ně otroci budou bojovat z donucení a díky nějaké bláznivé náhodě zvítězíme, že je pak nic nezastaví, aby zbraně otočili proti Skandijcům.“ Will na to už myslel předtím. Souhlasně přikyvoval. „Právě proto,“ pokračoval Halt, „jim musíme nabídnout něco, za co se jim vyplatí bojovat.“

* * *

Čekali na cvičné louce něco přes hodinu. Otroci se rozhodli – souhlasili, že budou bojovat proti Temudžajům. Několik neupřímných pohledů však Haltovi a Willovi prozrazovalo, že jakmile bude po bitvě, všichni nemají v úmyslu pokorně se vrátit do otroctví.

Když dorazil Erak, zástup budoucích lučištníků nedočkavě zahučel. Halt s Willem stáli opodál a jarl zamířil k nim.

„Ragnak souhlasí,“ oznámil tiše. „Když budou bojovat, dá jim svobodu.“

Halt vděčně pokýval hlavou. Bylo mu jasné, kdo se o Ragnakovo rozhodnutí zasloužil.

„Děkuju ti,“ řekl Erakovi. Skandijec jen pokrčil rameny a Halt se otočil k Willovi.

„Bude to tvoje mužstvo. Musejí si zvyknout na povely od tebe. Oznam jim to.“

Will překvapeně zaváhal. Předpokládal, že mluvení obstará Halt. Když však učitel povzbudivě kývl, vykročil vpřed a shromážděné otroky hlasitě oslovil.

„Mužové!“ zvolal a oni se hned přestali bavit mezi sebou. Will chvíli počkal, aby měl jistotu, že ho všichni poslouchají. Pak pokračoval: „Ragnak rozhodl. Když budete bojovat za Skandii, daruje vám svobodu.“

Na chvíli všichni ztichli. Někteří z nich byli v otroctví deset let i více. Teď jim tenhle mládeneček říká, že konec utrpení je na dosah. Potom vypukl nadšený pokřik a všeobecný jásot, zpočátku nesmělý a beze slov, ale rychle zesílil a stovka hrdel skandovala jediné slovo: „Svo-bo-da! Svo-bo-da! Svo-bo-da!“

Will je nechal, ať se ještě chvíli radují. Pak si stoupl na pařez, aby na něho všichni dobře viděli, a zamával rukama, aby si zjednal ticho. Křik postupně utichal, všichni se shlukli kolem Willa a dychtivě naslouchali, co bude říkat dál.

„To je všechno moc hezké,“ začal Will, když se zklidnili. „Ale nejdřív je tu jedna věc – musíme porazit Temudžaje. Tak se pustíme do práce.“

Halt s Erakem přihlíželi, jak Will řídí vydávání šípů mužstvu. Oba pochvalně pokyvovali hlavami. Vtom se Erak otočil k Haltovi.

„Málem bych zapomněl, Ragnak ti posílá ještě jeden vzkaz. Řekl, že jestli tu bitvu prohrájeme a on přijde i o svoje otroky, tak tě potom zabije,“ oznámil zvesela.

Halt se usmál a s šibeničním humorem odvětil: „Jestli tu bitvu prohrájeme, tak si nejspíš bude muset stoupnout do řady. To samé co on bude chtít udělat pár tisíc Temudžajů.“

Dvacet šest

Will povolal poslední desítku mužů, aby nastoupili na palebnou čáru. Předchozí skupinka se přesunula na konec čekajících řad, posedala si na zem a přihlížela. Zatím s nimi pracoval po částech, prověřoval, nakolik jsou schopni řídit se rozkazy a dodržet při střelbě předem určený zdvih.

„Připravit!“ zvolal a každý z mužů vytáhl jeden šíp z koše před sebou a vložil ho do tětiny. Stáli připraveni, hlavy otočené k němu a čekali na další povel.

„Pamatujte si,“ připomínal jim Will, „že se nebudete pokoušet střílet podle vlastního uvážení. Jen zaujmete postoj, který zavolám, naplno natáhnete luk, a až dám pokyn, hladce vypustíte šíp.“

Muži přikyvovali. Nápad, že je při střelbě bude řídit takový mladíček jako Will, se jim zpočátku nelíbil. Ale když Halt svého učně vyzval, aby předvedl ukázkou přesné rychlostřelby, chtě nechtě souhlasili s postupem, který vymyslel Will.

Will zhluboka nabral dech a pevným hlasem zvolal: „Poloha tři! Nátah!“

Deset paží se zvedlo v úhlu přibližně čtyřicet stupňů nad výchozí vodorovnou polohu. Will rychle přelétl očima celou řadu, aby zjistil, jestli si každý z nich polohu správně

zapamatoval. Celý den s nimi nacvičoval čtyři různé výšky zdvihu. Byl spokojený, takže zavelel:

„Pal!“

Všechny tětiny zadrnčely téměř zároveň a ozval se svist šípů letících vzduchem.

Will sledoval krátkou dráhu šípů – obloukem se vznesly vzhůru, pak se sklony a zabodly se až do poloviny dříků do trávníku. Zavolal na čekající řadu mužů další povel: „Poloha tři, připravit!“

Desítka mužů stejně jako předtím vložila šípy do tětin a čekala na další povel.

„Nátah ... pal!“

Opět bylo slyšet, jak puštěné tětiny škrábly o chrániče předloktí, dřevěné dříky šípů škrty o luk a šípy už se řítily vzduchem. Když dopadly k zemi, Will změnil povel.

„Poloha dvě... připravit!“

Řada levaček s luky se natáhla a zvedla do výše třiceti stupňů.

„Nátah... pal!“

A další salva deseti šípů vyrazila na svůj let. Deset mužů čekalo na další pokyn. Will pokýval hlavou.

„Dobře,“ prohlásil. „Podíváme se, jak jste si vedli.“

Vydal se přes rozlehlou louku a deset mužů, kteří právě stříleli, kráčelo za ním. Od poloviny louky byly umístěné značky ve vzdálenosti sto padesát, dvě stě a dvě stě padesát kroků. Poloha tři, kdy je paže s lukem zdvižená do výše čtyřiceti stupňů, by měla odpovídat vzdálenosti dvou set kroků. Když se ke značce blížili, Will spokojeně pokyvoval hlavou. V rozmezí deseti kroků od značky bylo do trávníku šikmo zabodnuto šestnáct šípů. Zjistil, že dva přelétly a další dva nedoletěly. Zkoumal šípy, které dopadly příliš daleko. Dříky byly očíslované, takže se dalo zjistit, jaký výkon každý člen palebné řady podal. Will si všiml, že každý ze šípů pochází od jiného střelce.

Když přešel k šípům, které k cíli nedoletěly, trochu se zamračil. Oba měly stejné číslo. Což znamenalo, že je oba

vyslal jeden a týž lučištník. Will si zapamatoval číslo a přesunul se zpátky, aby zhodnotil poslední salvu. Zamračil se ještě víc, když zjistil, že skupinka devíti šípů je v pořádku, zatímco jeden nedoletěl zhruba o stejný kus jako předtím. Sice se ani nemusel dívat, ale rychle se přesvědčil, že jde znovu o stejného střelce.

Zamyšleně něco zabručel.

„Dobře!“ zavolal. „Vezměte si svoje šípy.“ Potom se v čele skupinky mužů odebral k palebné čáře.

„Kdo byl na místě číslo čtyři?“ zeptal se.

Jeden z lučištníků vystoupil vpřed, zvedl ruku a zatvářil se jako provinilý školák. Byl to mohutný vousatý čtyřicátník, ale bylo na něm vidět, že hraničářského mladíčka před sebou má ve velké úctě.

„Tam jsem byl já, s prominutím,“ přiznával nervózně. Will mu pokynul, ať přistoupí blíž.

„Vezmi si luk a pár šípů,“ vyzval ho. Muž zvedl luk, chvatně zalovil v koši postaveném u palebné čáry a vytáhl dva šípy. Špatně snášel, že je středem pozornosti.

„Jen klid,“ řekl Will a nedokázal potlačit úsměv. „Chci se jen podívat, jak to děláš.“

Muž se pokusil úsměv oplatit. Věděl, že šípy, které nedoletěly, byly jeho, a předpokládal, že bude potrestán. Taková byla pravidla života otroků v Hallasholmu. Když vám poručili něco udělat a vy jste to nesplnili, následoval trest. Ale tmavovlasý mladík, který řídil výcvik, se usmíval a říkal mu, aby se uklidnil. To byla neobvyklá zkušenost.

„Zaujmi postoj,“ požádal Will a muž se postavil bokem na palebnou čáru, s levou nohu nakročenou a lukem v levé ruce ve výši pasu.

„Poloha tři,“ klidně ho vyzval Will a muž zaujal postoj, který se učil celý den – levá ruka zvedla luk do výše čtyřiceti stupňů, k výstřelu na skoro největší vzdálenost. Will ho bedlivě sledoval. Mužovu postoji se stěží dalo něco vytknout.

„Dobře,“ řekl. „Nátah, prosím.“

Natahuje luk hlavně silou paží a ne zádovými svaly, všiml si Will. Ale to byla jen drobná chyba a dlouholetý špatný návyk. V čase, který jim zbýval, se to nedalo nijak změnit.

„A... pal.“

Tady je to, zjistil Will. Zlomek vteřiny před vypuštěním šípu muž nepatrně povolil nátah, takže než prsty vyklouzly z tětiny, šíp malinko klesl dolů. V okamžiku výstřelu byl tedy luk natažený o trochu méně, což znamenalo, že nevyletí plnou silou. Halt s Willem předtím všechny luky přezkoušeli, aby měli jistotu, že k natažení je zapotřebí zhruba stejné síly, a všechny šípy měly přesně stejnou délku, aby se výsledky co možná nejvíc shodovaly. Hlavní příčinou odchylek mohly být drobné chyby při střelbě, jako byla tahle.

Will se podíval za šípem. Jeho barevné letky byly na pozadí nahnědlé, mokré loňské trávy dobře viditelné. Jak tušil, šíp nedoletí.

Will střelci vysvětlil důvod, proč k tomu dochází, a z jeho překvapeného výrazu pochopil, že muž si vůbec neuvědomoval, že v rozhodujícím okamžiku povoluje nátah.

„Zapracuj na tom,“ řekl mu Will a povzbudivě ho poplácal po rameni. Halt mu vštípil zásadu, že trocha povzbuzení za podobných okolností přinese mnohem víc užitku než ostré výtky. Willa překvapilo, když mu Halt dal na starost výcvik lučištníků. Sice věděl, že je v průběhu bitvy povede, ale domníval se, že na jejich výcvik bude dohlížet Halt. Hraničář mu však zopakoval své předchozí stanovisko.

„Ty jsi ten, kdo je bude řídit v boji. Proto je třeba, aby si od samého začátku zvykali poslouchat tvé rozkazy.“

Will si vzpomněl na jinou radu, kterou od hraničáře dostal. „Lidem se pracuje líp, když přesně vědí, co po nich chceš,“ řekl svému mladému učni. „Tak se postarej, abys s nimi mluvil co nejvíc.“

Will vystoupil na vyvýšenou plošinku, která tu byla zřízena proto, aby mohl mluvit k celé jednotce.

„Pro dnešek končíme,“ oznámil silným hlasem. „Zítra budeme střílet všichni najednou. Takže pokud jsem dnes na

vaší práci našel nějaké chybičky, do večere můžete pracovat na jejich odstranění. A v noci si dobře odpočíte.“ Už se chtěl otočit zády, ale ještě si na něco vzpomněl a dodal: „Všichni jste dnes velmi dobře pracovali,“ pochválil je. „Když budete takhle pokračovat dál, připravíme Temudžajům hodně nemilé překvapení.“

Stovka mužů potěšeně zamručela. Nato se rozešli a zamířili do tepla dvorany a světnic. Will si uvědomil, že čas pokročil víc, než si myslel. Slunce se dotýkalo vrcholů kopců za Hallasholmem, stíny se dloužily a večerní vítr byl řezavě studený. Will se zachvěl a sáhl po pláštěnce, která v době, kdy řídil střelbu, visela na zábradlí plošiny.

Šestice chlapců, kteří mu byli přiděleni jako pomocníci, začala sama do sebe sbírat šípy a košíky. Odnášela je uschovat do boudy postavené na okraji cvičiště. Will nemohl přehlédnout obdivné pohledy, které po něm chlapci při práci vrhali. Byl jen o pár roků starší než oni, a přece řídil oddíl stovky lučištníků. V duchu se usmál. Každého by potěšilo, kdyby k němu druzí vzhlíželi jako k hrdinovi.

„Vypadáš spokojený sám se sebou,“ pronesl známý hlas. Will se otočil a pochopil, že Horác musel přijít v době, kdy mluvil k lučištníkům. Pokrčil rameny a snažil se tvářit skromně.

„Docela se zlepšují,“ prohlásil. „Dneska jim to šlo dobře.“

Horác pokýval hlavou. „To jsem si všiml,“ řekl. Pak starostlivým hlasem pokračoval: „Evanlyn tady s tebou nebyla?“

Will na něho pohlédl a okamžitě se naježil. „A co když byla?“ zeptal se a do hlasu se mu vloudil hádavý tón. Vtom si ale všiml, jak znepokojeně se Horác tváří, a pochopil, že si kamarádovu otázku vyložil nesprávně.

„Tak ona tu byla?“ řekl Horác. „To je úleva. Kde je teď?“

Nyní byl na řadě Will, aby zneklidněl. „Počkej...,“ vyhrkl a stiskl Horácovo svalnaté předloktí. „Proč je to úleva? Něco se stalo?“

„Tak ona tady nebyla?“ vyjel Horác, a když Will zavrtěl hlavou, zatvářil se nešťastně.

„Ne. Já jen myslel, že... prostě...“ Will už měl na jazyku slovo „žárlíš“, ale nedokázal ho vyslovit. Pomyšlení, že Horác by měl proč na něj žárlit, příliš připomínalo pýchu. Okamžitě pochopil, že něco takového Horáce nenapadlo ani omylem. Bojovnický učen si Willových rozpaků vůbec nevšiml.

„Zmizela,“ řekl stejně starostlivým hlasem, jakým položil jednu z otázek předtím. Rozhodil rukama a rozhlížel se po prázdné cvičné louce, jako kdyby doufal, že se Evanlyn odněkud vynoří. „Od včerejšího rána ji nikdo neviděl. Hledal jsem všude, ale není po ní ani stopy.“

„Zmizela?“ opakoval Will naprosto nechápavě. „Kam zmizela?“

Horác na něj pohlédl trochu naštvane. „Kdybych to věděl, tak ji přece nehledám, ne?“

Will zvedl ruce v uklidňujícím gestu.

„Dobrá! Dobrá!“ řekl. „To mi nedošlo. Mám trochu moc práce s přípravou lučištníků. Někdo ji musel vidět včera večer. Třeba někdo z otroků?“

Horác zničeně vrtěl hlavou. „Těch jsem se ptal,“ řekl. „Já byl skoro celý včerejšek na hlídce, sledujeme postup Temudžajů. Zpátky do Hallasholmu jsme se vrátili až dlouho po večeři, takže jsem si nevšiml, že tu není. Šel jsem za ní až dnes ráno a zjistil jsem, že včera v noci nespala ve svém pokoji a že celý den ji nikdo neviděl. Proto jsem doufal, že ty bys možná...“ Ani větu nedokončil a Will už vrtěl hlavou.

„Já vůbec netuším, kde je,“ řekl kamarádovi. „Ale to je nesmysl!“ vykřikl po chvíli. „Hallasholm přece není tak velký, aby se někdo ztratil. A nikam jinam jít nemohla. Přece nemohla jen tak zmizet... nebo ano?“

Horác pokrčil rameny. „Právě tím se pořád utěšuju,“ zabručel. „Jenomže to vypadá, jako kdyby opravdu zmizela.“

Dvacet sedm

V společné obavě o Evanlyn zamířili oba učňové svorně za Haltem. Všichni Araluenci byli ubytováni v hlavní budově. Jelikož Halt byl jejich vůdce, dostal přidělené tři místnosti.

Will zlehka zaklepal na dveře a ozvalo se Haltovo nevrle: „Dále.“

Když vešli, zjistili, že ve světnici je s Haltem i Erak. Hromotluckého Skandijce bylo těžké přehlédnout. Jakmile se někde vyskytoval, přirozeně zaplnil většinu prostoru. Seděl rozvalený v jednom z pohodlných vyřezávaných dřevěných křesel, která byla chloubou místnosti – nepochybně pocházela z některého z nájezdů vlčích lodí na pobřeží. Halt stál u okna, jímž dovnitř dopadalo šikmé světlo pozdního odpoledne. Tázavě pohlédl ke dveřím, kudy se dovnitř hrnuli oba chlapci.

„Halte,“ naléhavě vyhrkl Will, „Horác si myslí, že Evanlyn se ztratila. Je –“

„Živá a zdravá zpátky v Hallasholmu,“ dokončil za něj větu známý hlas. Oba mladíci se otočili za hlasem. Dívka stála poněkud v pozadí, kde bylo méně světla, takže od dveří na ni nebylo vidět.

„Evanlyn!“ vykřikl Horác. „Jsi v pořádku?“

Usmála se. Jakmile se Willovy oči trochu přizpůsobily příšeří, všiml si, že tvář i oblečení má špinavé a zamazané od kolomazi. Pohlédla mu do očí a trochu smutně se usmála. Potom zvedla ruku, v níž držela čturu s vodou, a žíznivě se napila.

„Zdá se,“ odpověděla Horácovi a odložila láhev. „I když jsem měla takovou žízeň, že jsem pochybovala, že ji někdy uhasím. Za posledních osmnáct hodin jsem nevypila víc než pár kapek dešťové vody, kterým se nějak podařilo protéct pod plachtu přehozenou přes...“ Odmlčela se a pohlédla na Eraka, aby jí napověděl správný výraz. Jarl jí vyhověl.

„Kotevní prostor,“ řekl a Evanlyn ta slova zopakovala.

„Kotevní prostor, přesně tak, na Slagorově lodi,“ řekla. Will s Horácem si vyměnili zmatené pohledy.

„Cos tam k čertu dělala?“ zeptal se Will a Halt odpověděl za ni.

„Ten čert je na místě,“ řekl. „Zdá se, že náš přítel Slagor nás chce prodat Temudžajům a má v plánu vydat jim Hallasholm.“

„Cože?“ Will se překvapením málem zajíkl. Podíval se na Evanlyn. „Jak to víš?“

Dívka pokrčila rameny. „Protože jsem ho slyšela, jak o tom mluví s vůdcem Temudžajů. Stáli ode mne ani ne tři kroky.“

„Zdá se,“ pokračoval Halt ve vysvětlování, „že váš starý známý Slagor včera vyplul podél pobřeží na setkání s temudžajským chánem – jistým Chazkamem. A protože náš zrádce zřejmě nijak zvlášť nevěřil svým novým spojencům, trval na tom, aby všechna jednání probíhala na palubě jeho lodi – aby si Chazkamovy lidi udržel dál od těla.“

„Takže proto jsem to vyslechla,“ uzavřela Evanlyn. Horác se škrábal na hlavě a tvářil se dost nechápavě.

„Ale... co jsi na té lodi dělala ty?“ zeptal se.

„Říkala jsem to,“ odpověděla Evanlyn. „Potají jsem poslouchala Slagora a toho Temudžaje.“

Horác netrpělivě máchl rukou. „Jistě, jistě, to už jsi říkala. Ale kde ses tam vlastně vzala?“

Evanlyn se nadechla, pak zaváhala a mlčela. Oči všech přítomných se upíraly na ni a ona si uvědomila, že na tuhle otázku nedokáže rozumně odpovědět.

„Já... nevím,“ hlesla nakonec. „Myslím, že jsem se nudila. A cítila jsem se zbytečná. Chtěla jsem taky něco dělat. A navíc, Slagor se tvářil tak nějak... prohnane.“

„Slagor vždycky vypadá tak nějak prohnane,“ poznamenal Erak a vzal si z mísy na stole jablko. Evanlyn se nad jeho slovy zamyslela a uznala, že jsou výstižná.

„Hm, to je pravda. Ale vypadal dokonce ještě prohnaněji než obvykle,“ řekla. „Takže jsem se rozhodla, že by nebylo špatné ho sledovat a zjistit, co má za lubem.“

Po pravdě řečeno, Evanlyn byla se sebou náramně spokojená. Cítila se zbytečná a nepotřebná, ale najednou to byla právě ona, kdo přinesl Haltovi a Erakovi důležitou, dokonce životně důležitou zprávu. Nemohla se ubránit a trošičku se dmula pýchou. A Horác vyslovil přesně to, v co doufala.

„Ale... mohli tě nachytat! Co kdyby tě tam našli? Byli by tě zabili,“ domýšlel a starostlivý tón jeho hlasu prozrazoval, jak mu na ní záleží. V době, kdy se Evanlyn krčila ve vlhké skrýši na přídi vlčí lodě, ji tahle myšlenka napadla mnohokrát. Jakmile plně pochopila, k čemu se připletla, ze strachu, že bude odhalena, jí naskakovala husí kůže. Teď se k celé té příhodě stavěla s okázalým nadhledem.

„To asi mohli. Ale podívej se na to tak, že někdo to udělat musel.“

S potěšením si všimla, že Horác na ni hledí s výrazem, který se téměř blíží posvátné úctě. Bleskla pohledem po Willovi a doufala, že uvidí stejný obdiv. Když promluvil, její naděje pohasla.

„Dobrá, dobrá,“ nechtěl to dál rozebírat. „Teď je důležité, že Slagor plánuje zradu. Jak to chce udělat?“

„To je pochopitelně nejdůležitější,“ souhlasil Halt. Ukázal na mapu skandijského pobřeží rozloženou na stole mezi ním a Erakem. „Náš kamarád Slagor má zřejmě v plánu pozítří v

tichosti vyplout na moře a vydat se na další setkání na stejné místo. Jenže tentokrát na něj bude čekat sto padesát temudžajských vojáků. Vezme je na palubu a převezé je sem do Hallasholmu –“

„Do jedné vlčí lodě nikdy nenaskládá sto padesát mužů!“ skočil mu do řeči Will.

Halt kývl hlavou. „Nejspíš má další dvě lodě, které čekají za tímhle ostrůvkem, v polovině cesty k místu setkání.“

„Vypluly před týdnem,“ zapojil se Erak. „Údajně se vydaly na nájezd. Jejich skirlové se zřejmě spojili se Slagorem a čekají na předem domluveném místě.“ Ťukl do mapy dýkou, kterou předtím okrajoval jablko. Šťáva z ovoce potřísnila pergamen. Halt zdvihl jedno obočí, utřel mapu a jarl pokračoval. „Když budou mít tři lodě, převezou sto padesát chlapů jako nic.“

„Co potom?“ zeptal se Horác. Evanlyn dopálilo, že přestala být středem pozornosti a že Willovi bylo lhostejné nebezpečí, které jí hrozilo, takže se hbitě zapojila do hovoru.

„Budou moct napadnout naše vojsko zezadu,“ vysvětlovala. „Jen si představ, že se sto padesát mužů najednou objeví za našimi zády!“

„To by bylo opravdu hodně nepříjemné,“ s obavami řekl Horác. „Tak co budeme dělat?“

„První krok už jsme podnikli,“ prohlásil Erak. „Poslal jsem Svengala se dvěma loděma sem na ostrov Fallkork.“ Opět zapíchl do mapy upatlaný nůž a Haltovo obočí opět vyjelo vzhůru. „Aby byla jistota, že ty dvě Slagorovy lodě se s nikým nesetkají.“

„Dvě na dvě?“ otázal se Will. „Stačí to?“

Jarl naklonil hlavu ke straně a usmál se na něj. „Bud' rád, že tu Svengal není a že tě neslyší,“ poznamenal. „Podle něj by na dvě Slagorovy lodě bohatě stačila samotná jeho posádka. Ale Slagorovy lodě vlastně budou mít jen veslaře. Potřebují co nejvíc místa, aby tam nacpali ty Temudžaje.“

„Ale co uděláme se Slagorem?“ zeptal se Will a tentokrát odpověděl Halt.

„To je otázka. Jestli zavětrí, že tušíme, co chystá, prostě ten plán nechá plavat. A nedokážeme mu nic. Bude to jeho slovo proti slovu bývalé otrokyně – a navíc uprchlé.“ Usmál se na Evanlyn, aby dal najevo, že se jí nechce nijak dotknout, že jen uvádí fakta. Evanlyn pochopila a přikývla.

„Ale když Svengal na ostrově najde ty další lodě, tak přece budeme mít důkaz, ne?“ přispěl se svou trochou Horác, ale Halt zavrtěl hlavou.

„Důkaz čeho? Posádky těch lodí asi sotva přiznají, že tam čekaly, aby vyzvedly Temudžaje,“ namítl.

Horác se posadil a zamračil se. Začínalo to být na něj moc složité.

„Tak co tedy můžeme udělat?“ zeptal se Will. Vtom se však ozvalo důrazné zaklepání na dveře. Všichni se udiveně podívali jeden na druhého. Rokovali o tajných věcech, takže přirozeně mluvili potichu a po náhlém vyrušení se zatvářili provinile, jako kdyby byli přistiženi při nějaké nepravosti.

„Čeká někdo návštěvu?“ zeptal se Halt, a když ostatní vrtěli hlavami, hlasitě zvolal: „Dále.“

Dveře se otevřely a vešel Hodak, jeden z mladších Erakových příznivců. Jeho oči přejížděly po místnosti a u každého z přítomných se zastavily. Když zpozoroval Evanlyn, zatvářil se rozpačitě.

„Čekal jsem, že tě tady najdu,“ řekl Erakovi. „Ragnak svolává mimořádnou radu do Velké dvorany. Chce, abys byl u toho, jarle.“ Ukázal na Evanlyn. „A to děvče bys měl vzít s sebou.“

„Evanlyn? Proč by měla jít i ona?“ zeptal se Halt. Všiml si, jak se před mladým Skandijcem přikrčila. Možná v předtuše toho, co bude následovat.

„Rada bude jednat o ní,“ nejistě oznámil Hodak. „Slagor se dovolává Ragnakovy přísahy vallům. Tvrdí, že tahle dívka je ve skutečnosti princezna Kasandra, dcera krále Duncana.“

Dvacet osm

Když všech pět společníků vešlo za Hodakem do hlavní dvorany, shromážděný zástup zvědavě zašuměl. V čele sálu seděl v mohutném vyřezávaném vladařském křesle Ragnak. V přihrblé postavě mírně v pozadí vedle trůnu poznal Will Slagora – zrádný skirl se právě nakláněl k Ragnakovi a něco mu šeptal. Oberjarl ho zlostným gestem odehnal a ukázal na Evanlyn, která se snažila být za Erakem pokud možno neviditelná.

„Přiveďte ji sem!“ zaburácel nevysokou síní Ragnakův mocný hlas, zvyklý přehlušit vytí vichřice v Bílém moři. Evanlyn se bezděčně přikrčila, ale když se Halt dotkl její ruky a s uklidňujícím úsměvem jí pohlédl do očí, vzpamatovala se. Narovнала ramena a postavila se zpříma. Will obdivně sledoval, jak důstojně kráčí přes volný střed velké síně. Halt, Erak i oba učňové šli těsně za ní. Will si všiml, že Horác celou dobu střídavě povytahuje meč z pochvy a opět ho zasouvá. A Willova ruka zas opakovaně sjížděla k jilci vrhacího nože. Kdyby se všechno pokazilo tak, jak se obávali, byl rozhodnutý, že tenhle nůž bude pro Slagora. Tehdy na Skorghijlu předvedl Will Erakovi, Slagorovi i jejich posádkám, co s nožem umí – vrhl ho přes celou místnost tak, že se zabodl do malého

dřevěného soudku těsně vedle Slagorovy ruky. Tentokrát žádný soudek místo Slagorovy hlavy nebude.

Když Evanlyn předstoupila před Ragnakův vyvýšený trůn, celá síň napjatě ztichla.

S klidným, vyrovnaným výrazem ve tváři čelila Ragnakovu rozezlenému pohledu. Na Willa opět velmi zapůsobila její odvaha a vyrovnanost. Slagor dal znamení dvěma mužům u postranních dveří.

„Přiveďte otrokyni,“ zavolal. Jeho hlas zněl měkce a úlisně, úplně opačně než Ragnakovo burácení předtím. Zřejmě má z nového obratu událostí velikou radost, napadlo Willa. Dva muži, veslaři ze Slagorovy lodi, otevřeli dveře a vtáhli dovnitř vzpírající se a plačící postavu. Byla to žena středního věku, s vlasy předčasně šedivými a rysy ztrhanými následkem nekonečné dřiny, špatné stravy a ustavičné hrozby trestu, což byl úděl otroků v Hallasholmu. Námořníci ženu dovedli před Evanlyn a hodili ji k jejím nohám. Žena se nešťastně krčila a klopila oči.

„Podívej se, otrokyně,“ vyzval ji Slagor stále stejně medovým hlasem. Žena se znovu rozvzlykala a s očima pořád sklopenýma zavrtěla hlavou. Slagor hbitě vykročil, seběhl ze stupínku a plynulým pohybem vytasil saxonský nůž. Čepel ostrou jako břitva přitlačil ženě pod bradu tak, že téměř prořezávala kůži.

„Řekl jsem ,podívej se‘,“ zopakoval a tlakem nože ji přiměl, aby zvedala hlavu, dokud se její oči nesetkaly s Evanlyniným pohledem. Když žena na dívku pohlédla, začala stkát ještě hlasitěji.

„Přestaň,“ poničil jí Slagor. „Přestaň rvát a řekni oberjarlovi to, co jsi řekla mně.“

Žena měla v obličeji ošklivé podlitiny. Zřejmě byla nedávno zbita. Hrubou kytli měla na několika místech roztrženou a díry odhalovaly další rudé pruhy. Tkaninou na několika místech prosakovala krev. Oči plné slzí se prosebně obrátily k Evanlyn.

„Je mi to líto, má paní,“ omlouvala se žena naříkavě, „bili mě, dokud jsem jim to neřekla.“

Evanlyn k ní bezděčně přistoupila o krok blíž. Slagorův nůž však obloukem švihl nahoru, aby jí zabránil přiblížit se ještě víc. Will slyšel, jak se Horác prudce nadechl, a viděl, že opět sevřel jilec meče. Přikryl mu dlaní ruku a znemožnil mu tasit meč. Urostlý bojovnický učeň na něj překvapeně pohlédl. Will nepatrně zavrtěl hlavou. Věděl, že Horác sáhl po meči mimoděk, ale věděl i to, že kdyby v takto napjatém ovzduší vytasil meč, byl by s nimi se všemi konec.

„Ještě ne,“ hlesl. Kdyby to jinak nešlo, byl odhodlán přidat se k Horácovi a zaútočit na Slagora a Ragnaka. Myslel si ale, že nejdřív by měli počkat, jestli je Halt z toho nedostane po dobrém.

„Mluvení nechte na mně,“ řekl jim hraničář, když odcházeli z jeho světnice. „A nic nedělejte, dokud vám neřeknu. Jasně?“

Oba chlapci přikývli. Pak Halt ještě dodal: „Tímhle dostává naše obvinění proti Slagorovi pochopitelně jiný rozměr.“

„Ale Ragnakovi to přece říct chcete?“ vyhrkl Will. Halt pochybovačně potřásl hlavou.

„Potíž je v tom, že on přišel za Ragnakem první. Když přijdeme s obviněním i my, bude to vypadat, že se prostě snažíme zachránit Evanlyn. Je naděje, že Ragnak to teď stejně nechá plavat.“

„Ale nemůžete dopustit, aby Slagorovi prošlo...,“ začal namítat Will a Halt ho zvednutím ruky umlčel.

„Postarám se, aby mu neprošlo nic,“ ujistil oba učně. „Budeme jen muset zvolit pravou chvíli, kdy s tím vyrukovat, to je všechno.“

Slagor se teď otočil k ženě ležící na zemi. „Řekni to oberjarlovi,“ vyzval ji znovu.

Žena mlčela a vzteklý Slagor se obrátil k Ragnakovi: „Moje osobní otrokyně ji potají vyslechla, když se s tím svěřovala. Pochází z Araluenu a řekla, že tady v té dívce poznala...,“ ukázal palcem směrem k Evanlyn, „princeznu Kasandru – Duncanovu dceru.“

Ragnakovy oči se zúžily. Pootočil hlavu a upřeně zkoumal Evanlyn. Dívka hrdě vztyčila bradu a napřímila se ještě víc.

„Opravdu má v sobě něco, co připomíná Duncana,“ řekl podezíravě.

„Ne! Ne! Já jsem se spletla!“ vychrlila ze sebe náhle otrokyně. Klečela a zoufale vztahovala ruce k Slagorovi. „Pane Slagore, když ji teď vidím zblízka, uvědomila jsem si, že jsem se spletla. Zmýlila jsem se!“

„Řeklas jí ‚má paní‘,“ připomněl Slagor.

„Byl to omyl, to je všechno. Omyl. Teď když ji vidím před sebou, vím, že to není ona,“ tvrdila žena. Slagor na ni pohlédl s otráveným výrazem ve tváři. Znovu se otočil k Ragnakovi. „Ta žena lže, oberjarle,“ prohlásil. „Ale moji muži už z ní pravdu dostanou.“

Opět dal znamení oběma veslařům a jeden z nich přistoupil a vytáhl krátký tlustý karabáč. Žena se příkrčila.

„Ne! Můj pane, prosím, prosím!“ ječela ustrašeně a pokoušela se odplazit. Slagorův veslař ji popadl za vlasy, aby jí v tom zabránil, a žena znovu zaječela strachem a bolestí. Muž zvedl hrozivě vypadající karabáč a byl připravený udeřit.

„Nech ji být!“ vykřikla Evanlyn a veslař ztuhl na místě. Znejistěl a očima hledal pokyn u Slagora, ale kapitán vlčí lodi sledoval Evanlyn a čekal, co řekne dál.

„Dobrá,“ prohlásila klidně, „jsem Kasandra. Není třeba tu ženu dál týrat.“

Ticho v místnosti se téměř zhmotnilo. Pak začal shromážděný zástup vzrušeně hučet. Z několika různých směrů k Willovi zřetelně dolehla slova „přísaha vallům“.

„Ticho!“ zařval Ragnak a hovor okamžitě ustal. Oberjarl vstal, udělal krok vpřed a pronikavě shlížel na Evanlyn. „Ty jsi Duncanova dcera?“

Zaváhala a potom odpověděla.

„Jsem dcera krále Duncana,“ pronesla s mírným důrazem na otcův titul. „Kasandra, araluenská princezna.“

„Pak jsi můj nepřítel,“ vychrlil na ni. „A já přísahal, že zemřeš.“

Erak vykročil vpřed. „A já zase přísahal, oberjarle, že tady bude v bezpečí,“ prohlásil. „Dal jsem své slovo, když jsem hraničáře žádal, aby nám pomohl.“

Ragnak divoce vzhlédl. Sín opět zašuměla tlumeným hovorem. Jarl Erak byl mezi Skandijci oblíbený a Ragnak se s ním teď nechtěl kvůli téhle věci přít. Cizí armáda byla jen pár dní od pevnosti a Ragnak věděl, že si nemůže dovolit roztržku se svým nejvýznamnějším válečným vůdcem.

„Já jsem oberjarl,“ řekl. „Moje přísaha má přednost.“

Erak si založil ruce na prsou. „Ne, podle mě ne,“ prohlásil a ze zástupu se ozývalo souhlasné bručení.

„Erak ti nesmí takhle odporovat! Ty jsi oberjarl!“ vmísil se náhle mezi ně Slagor. „Pošli ho do vězení! Pohrdá tvou přísahou vallům!“

„Ty drž hubu, Slagore,“ doporučil Erak skirlovi hrozivě klidným hlasem. Pak znovu oslovil Ragnaka. „Ragnaku, já tě nenutil, abys skládal přísahu smrti,“ řekl. „Ale jestli ji chceš uskutečnit, budeš mít nejdřív co dělat se mnou.“

Ragnak sestoupil po stupních dolů a přešel k Erakovi. Byli stejně velcí, stejně mohutní. Ragnak hleděl na starého druhá očima planoucíma hněvem.

„Eraku, tys to věděl? Tys věděl, kdo to je, když jsi ji sem přivezl?“

Erak zavrtěl hlavou.

Slagor znechuceně sykl. „Jasně že to věděl!“ vykřikl a pak najednou ztichl, protože pod nosem se mu objevil hrot Erakovy dýky.

„Tak to bylo poprvé,“ ucedil Erak. „Zopakuj to ještě jednou a je z tebe mrtvola.“

Slagor beze slova ustupoval před urostlejší Erakem, tak aby mezi ním a špičkou nože byla bezpečná vzdálenost. Erak zastrčil dýku do pouzdra a opět se obrátil k Ragnakovi. „Nevěděl jsem to,“ řekl. „Jinak bych ji sem nikdy nepřivezl, protože o tvou přísazu jsem věděl. Ale to nemění nic na tom, že jsem se zaručil za její bezpečnost, a dané slovo je pro mě nade vše – stejně jako tvoje pro tebe.“

„K d'asu s tím vším, Eraku!“ vykřikl Ragnak. „Temudžajové jsou odsud jen tři dny pochodu! Nemůžeme si teď dovolit nějaké hádky mezi sebou!“

„Byla by to směla, kdybyste museli bojovat proti Temudžajům a jeden, nebo možná i dva z vašich nejlepších vůdců by byli mrtví,“ mírně pronesl Halt a oberjarl mu zlostně odsekl.

„Ty buď zticha, hraničáři! Skoro bych si myslel, že tohle všechno je tvoje dílo! Jakmile se člověk zaplete s někým, jako jsi ty, nikdy z toho nevzejde nic dobrého!“

Halt pokrčil rameny, Skandijcův hněv ho nechával klidným. „Ať tak nebo tak,“ řekl, „mně se zdá, že nějaké řešení toho problému by se našlo – alespoň prozatímni.“

Sín se opět rozšuměla hlasy, ale když Ragnak zlostně loupil po hraničářovi očima, všichni zmlkli. Pozoroval Halta škvírkami mezi víčky a čekal nějaký podvod nebo úskok.

„O čem to mluvíš? Moje přísaha je pro mě závazná,“ řekl a Halt souhlasně pokýval hlavou.

„To chápu. Ale jak je to s otázkou času?“ zeptal se. Ragnak teď vypadal napůl zmateně, napůl podezíravě.

„S otázkou času? Co tím myslíš?“

„Když připustíme, že máš v plánu udělat všechno pro to, abys zabil Evanlyn, a víme, že Erak se tě bude snažit zastavit, jestliže se o to pokusíš – nemluvě o tom, že kdyby to neudělal on, udělal bych to nejspíš já – přísahal jsi, že to provedeš v nějaké časové lhůtě?“ pokračoval Halt.

Zmatený výraz Ragnakovy tváře se ještě prohloubil.

„Ne. Žádnou lhůtu jsem nestanovil. Jen jsem složil přísahu,“ odpověděl nakonec a Halt několikrát pokýval hlavou.

„Dobře. Takže pokud jde o vaše bohy, není pro ně důležité, jestli se pokusíš splnit svoji přísahu dnes, nebo jestli s tím počkáš, dokud nevyženeme Temudžaje?“

Oberjarl začínal chápat. „To je pravda,“ řekl pomalu. „Dokud tady bude úmysl, vallové budou spokojeni.“

„Ne!“ vyrušilo je pronikavé zavřísknutí. Byl to Slagor a veškerá úlisná samolibost se z jeho hlasu vytratila. „Oberjarle,

copak nevidíš, že se tě snaží oklamat? Něco tím sleduje. Ta holka musí zemřít a musí zemřít hned! Jinak nemá tvoje slovo žádnou váhu!“ Slagor se nechal unést vztekem a dlouho živenou touhou pomstít se Evanlyn za ponížení, které zažil na Skorghijlu. Ragnak se k němu otočil a v očích mu zahořel plamen hněvu.

„Slagore, radil bych ti, aby ses zbavil svého nebezpečného zvyku a přestal prohlašovat o druhých, že jsou lháři,“ varoval. Kapitán vlčí lodi okamžitě všechno odvolával.

„Jistě, oberjarle. Já nechtěl říct, že –“

Ragnak ho přerušil dřív, než stačil větu dokončit.

„Mým nejvyšším zájmem je bezpečnost Skandie. Temudžajové stojí na našem prahu, takže si s Erakem nemůžeme dovolit žádné rozepře. Jestli bude souhlasit, abychom náš spor odložili, dokud se nevypořádáme s nepřáteli, já budu taky pro.“

Erak neprodleně kývl na souhlas. „Považuji to za dobrý návrh.“

V Ragnakově mysli přece jen zůstal stín podezření. Otočil se k Haltovi a obočí se mu zamyšleně stáhla k sobě.

„Stejně bych rád věděl, co z toho máš ty, hraničáři. Získal jsi vlastně jenom odklad.“

Halt zamyšleně naklonil hlavu ke straně. „To je pravda,“ připustil. „Ale v příštích dnech se toho může hodně stát. Třeba padneš v bitvě. Nebo Erak. Nebo já. Nebo padneme všichni tři. A kromě toho, můj hlavní cíl je stejný jako tvůj: vyhnat Temudžaje. Protože kdyby vyhráli tady, netrvalo by dlouho a vtrhli by i do Araluenu. Já jsem přísahal, že takovým věcem budu bránit.“ Halt se pochmurně usmál. „To je další z těch přísah, které všichni tak ukvapeně skládáme. Jsou s nimi strašné nepříjemnosti, že?“

Ragnak se otočil a vystoupal na stupínek k rozměrnému vladařskému křeslu.

„Tak dohodnuto,“ řekl. „Nejdřív vyřídíme tu záležitost s Temudžaji. Pak se vrátíme k téhle věci.“

Erak s Haltem si vyměnili pohledy a poté oba kývli. Jen Slagor vypadal, že s takovým řešením nesouhlasí. Pod vousy si mumlal nějaké kletby. Halt vzal Evanlyn za ruku a odcházel s ní k východu z Velké dvorany, za nimi následovali oba učňové a Erak. Neušli ani půl tuctu kroků a Halt se ještě otočil zpátky k Ragnakovi.

„Vlastně je tu ještě jedna otázka a na tu bych rád slyšel odpověď od Slagora,“ pronesl. Přesně jak doufal, při vyslovení Slagorova jména se všechny oči v sále bezděčně obrátily ke skandijskému skirlovi. A když se na něj všichni dívali, Halt pokračoval.

„Mohl by nám vysvětlit, co dělají jeho lodě u ostrova Fallkorku?“

Dvacet devět

Všichni se na Slagora dívali, takže všichni viděli, jak překvapeně, polekaně a provinile se zatvářil, když Halt vyslovil název ostrova. Sice se rychle vzpamatoval, ale zpátky už se to vzít nedalo.

„Já tu nejsem proto, abych odpovídal na tvoje otázky, hraničáři!“ prskal vztekle. „Na této radě nemáš žádnou pravomoc!“

Erak přistoupil těsně k Slagorovi, hleděl mu zblízka do tváře a zhoupł se na patách.

„Jenže já ji mám,“ pronesl. „A i já bych chtěl slyšet tvou odpověď.“

„Co se tady děje, Eraku?“ přerušil je Ragnak, ještě než Slagor stačil odpovědět. Erak nespouštěl zrak ze Slagora.

„Dvě Slagorovy lodě jsou právě teď u ostrova Fallkorku,“ odpověděl. „Má v plánu někdy brzy za nimi vyrazit a pak plout do Písečné zátoky.“

Erak sledoval, jak Slagorova tvář zesinala, když pochopil, že jeho plány byly odhaleny. Neúprosně pokračoval, a protože Slagor se pokoušel něco namítat, jarl čím dál víc zvyšoval hlas, aby druhého muže překřičel. „Tam chce nalodit sto padesát

temudžajských vojáků a přistát s nimi za našimi liniemi, aby nás mohli napadnout zezadu.“

Všichni v síni začali křičet jeden přes druhého. Slagor marně plival urážky na Eraka a prohlašoval, že je nevinný. Jeho stoupenci ve dvoraně, a nebylo jich málo, hlasitě protestovali, zatímco Erakovi příznivci volali po Slagorově hlavě. Rámus trval celou další minutu, pak Ragnak povstal z trůnu.

„*Ticho!*“ zařval.

Ihned bylo ticho jako v hrobě.

„Jak to víš?“ zeptal se oberjarl. Slagora neměl rád. Hodně Skandijců ho nemělo rádo. Představa takovéhle zrady byla ale natolik v rozporu s přímočarým jednáním Skandijců, že Ragnak prostě nedokázal něčemu takovému uvěřit, a to ani v případě Slagora.

„Někdo jeho plány tajně vyslechl,“ řekl Erak.

Slagor ihned začal hlasitě hájit svou nevinnost. „To je lež! Hromada sprostých lží! Kdo mě slyšel? Kdo tvrdí, že jsem zrádce? Ať mi to hned řekne do očí!“

„Ten, kdo ho slyšel, Ragnaku,“ promluvil Halt silným hlasem, aby ho bylo jasně slyšet v celé síni, „je vlastně mezi námi.“

Po této zprávě Slagorovy námitky okamžitě utichly. Ragnak vrhl na hraničáře znechucený pohled. Od té doby, co přišel do Hallasholmu, byl zaběhaný a pohodlný řád věcí neustále narušován.

„Tak si to poslechneme od něj,“ rozhodl oberjarl.

„Ne od něj, Ragnaku. Od ní. Tím člověkem je Evanlyn. Možná proto se Slagor tak horlivě snaží ji očernit a připravit o život.“

Síň opět naplnil halas a Will si uvědomil, jak chytře to Halt navlékl. V nastalém zmatku nikdo nepoložil samozřejmou otázku: jak by Slagor mohl vědět, že Evanlyn odhalila jeho plán? Protože kdyby to nevěděl, neměl by žádný důvod ji napadat. Jakmile však Halt zasil semínko pochybnosti, všichni Skandijci byli ochotní uvěřit, že Slagor se chce zbavit Evanlyn,

a ne naopak. Proto se tohle obvinění nedalo brát na lehkou váhu. Muselo se prošetřit.

„Důkaz!“ vykřikl Slagor a stejně křičeli i někteří z jeho stoupenců, protože už dostali strach z popravčí sekery. „Obvinit mě může každý! Ale kde je důkaz?“

Ragnak zvednutím ruky zjednal ticho. „Nu, hraničáři,“ oslovil Halta, „můžeš ta obvinění nějak dokázat?“

Erak využil odmlky a vmísil se do hovoru, aby nemusel odpovídat Halt. „Svengal přiveze ty dvě lodě z Fallkorku,“ prohlásil. „Měl by do přístavu dorazit zítra.“

Nyní Slagor viděl cestu, jak vyváznout, protože pochopil, že žádný hmatatelný důkaz nemají. „Takže dvě moje lodě čekají na Fallkorku?“ začal opět drze vykřikovat. „A co to dokazuje? Jak to ze mně dělá zrádce? To nestačí, co, Eraku?“

Někteří ze shromážděných se té myšlenky chopili – a nikoli pouze Slagorovi stoupenci. Jak Halt předtím upozornil, pouhá přítomnost lodí na místě setkání není důkazem Slagorovy zrady. Slagor byl opět na koni, vykročil směrem k shromážděným mužům a mluvil k nim, ne k oberjarlovi.

„Obviňují mě ze zrady! Urážejí mě! Věří někomu, kdo je nepřítelem naší země a komu náš oberjarl přísahal pomstu! A přece svá hanebná tvrzení nemůžou nijak dokázat! Tohle je skandijská spravedlnost? Já říkám, ať předloží důkaz!“

Přizvukovalo mu stále více hlasů. Pak Slagor pokynul, aby se shromáždění ztišilo, a otočil se k Haltovi.

„Dokážeš to, hraničáři?“ vyzval Halta a poslední slovo vyplivl, jako kdyby šlo o urážku. „Můžeš předložit nějaký důkaz?“

Halt mlčel, věděl, že propásli pravý okamžik a ztratili přízeň davu. Věděl, že prohráli. Potom se dopředu prodral Will. Postavil se po boku svého učitele a přítele.

„Já o jednom způsobu vím,“ řekl.

Je těžké přimět ke ztišení hlučící zástup Skandijců, ale Willovo prohlášení takový účinek mělo. Hlasy zmlkly, jako když utne, a všechny oči se obrátily k malé postavě stojící mezi

Haltem a Erakem. Ticho prolomil Ragnak, přesně jak by Will předpokládal.

„Jak?“ zeptal se stručně.

„Ano, přítomnost Slagorových lodí na tom ostrově nemůže být sama o sobě důkazem, že má v úmyslu prodat Hallasholm Temudžajům,“ začal Will a pečlivě volil slova, protože si byl vědom, že na přesnosti jeho vyjadřování visí jako na vlásku jejich životy. Viděl, že se Ragnak nadechl a chce něco říct, takže si pospíšil, než mu oberjarl skočí do řeči. „Ale... kdyby se Erak s *Vlčím větrem* vydal k Písečné zátocce a kdyby tam objevili řekněme sto padesát temudžajských vojáků, jak čekají na loď, jasně by to znamenalo, že někdo má v plánu vás zradit, je to tak?“

Ze zástupu se ozývalo souhlasné mumlání. Ragnak svařtil čelo a přemýšlel o předloženém návrhu. Erak vedle Willa zabručel: „Dobrý nápad, hochu.“

„To je pravda,“ prohlásil Ragnak nakonec. „Ukáže se, jestli se jednalo o zradu. Ale jak se pozná, jestli je do toho namočený Slagor?“

Will si kousal ret a přemýšlel. Ale vtom promluvil Halt.

„Oberjarle, to se dá zjistit jednoduše. Ať si Erak vezme tři lodě, ne jen jednu. Je to přece počet, který Temudžajové očekávají. Pak může promluvit s jejich velitelem a říct mu třeba, že Slagor nemohl připlout a místo sebe posílá jeho. Pokud na to temudžajský velitel odpoví něco ve smyslu ‚A kdo je u všech všudy Slagor?‘, tady náš přítel je nevinný, jak tvrdí.“ Odmlčel se. Viděl, že Ragnak jeho návrh zvažuje a pokyvuje hlavou. Poté dodal, trochu ostřeji: „Na druhou stranu... pokud bude jméno Slagor nepříteli známé, pak budeš mít důkaz, jaký potřebuješ.“

„To je směšné!“ vybuchl Slagor. „Přísahám ti, oberjarle, že Skandii jsem nezradil! Tohle je spiknutí a vymysleli si to tihle Aralueni!“ S opovržením ukázal na Halta a Willa. „A nějak obalamutili Eraka, aby jim uvěřil.“

„Pokud jsi nevinný,“ pravil vážně Ragnak, „tak se nemáš čeho bát, ne?“ Upřeně se zadíval na Slagora, všiml si, jak se

mu na čele leskne pot, vnímal ječivý tón, který se mu usadil v hlase. Slagor má nahnáno, pomyslel si. Čím víc věcí ten strach potvrzovalo, tím víc byl Ragnak ochoten uvěřit, že tento muž je zrádce.

„Já nevidím žádný důvod, proč –“ začal namítat Slagor, ale Ragnak ho gestem ruky zarazil.

„Já ano!“ rozkřikl se. „Eraku, ihned vezmi tři lodě do Písečné zátoky a udělej, co navrhuje hraničář. Jakmile zjistíš, jestli je Slagor v tom spiknutí zapletený nebo ne, vrať se zpátky a podej hlášení. A pokud jde o tebe,“ obrátil se k Slagorovi, který se začínal nenápadně sunout k postranním dveřím síně, „nepokoušej se nikam zmizet. Chci tě mít pod dohledem, dokud se Erak nevrátí. Ulfaku, ty se o to postarej!“ Poslední slova byla určena dalšímu z Ragnakových předních jarlů. Ulfak kývl, přistoupil k Slagorovi a uchopil ho za paži.

„Ještě něco, oberjarle,“ ozval se Erak a skandijský vůdce se opět obrátil k němu. „Jakmile zjistím, že je v tom Slagor namočený, nebylo by dobré trochu pročistit řady nepřátel? Alespoň jich pak na nás nepotáhne tolik.“

„Dobrý nápad,“ souhlasil Ragnak. „Ale nepouštěj se do ničeho riskantního. Já potřebuju vědět, kdo je ten zrádce, a jestli tě Temudžajové zabijou, už se to od tebe nedozvím.“

„A proč nepokračovat v tom plánu, s kterým počítají?“ ujelo Willovi dřív, než se stačil ovládnout. Skandijský vůdce ho zpražil pohledem, jako kdyby mu snad přeskočilo.

„Zbláznil ses?“ vyštěkl. „Má snad Erak přivést ty Temudžaje sem a tady je zajmout? Museli by s nimi bojovat a potom je hlídat a to by nás stálo muže, které potřebujeme do bitvy.“

„Já nemyslel zpátky sem,“ bránil se Will, otočil se a očima hledal podporu u Eraka. „Ale nemůžete si vymyslet nějakou záminku a přimět je vystoupit z lodí na tom ostrově Fallkorku – a pak je tam prostě nechat?“

Znovu bylo ticho. Tentokrát je přerušilo Erakovo srdečné zachechtání. „Tak tomu říkám nápad za všechny peníze!“ šklebil se nadšeně na Willa. „Když ty... koňáky... protáhneme

Dravčí úžinou, dám za to krk, že budou žadonit, aby mohli na pár hodin vystoupit na břeh. V tuhle roční dobu je tam moře strašlivý – pořádnou mořskou nemoc musí dostat každý zelenáč!“

Ragnak si zamyšleně mnul bradu. „Počítám, že tihle Temudžajové nejsou zrovna zvyklí plavit se po moři?“ zeptal se Halta.

„Vůbec ne, oberjarle,“ kývl Halt.

Ragnak sjel pohledem od hraničáře k jeho mladému učni.

„Tenhleten tvůj kluk má zřejmě nadání vymýšlet všelijaké zákeřnosti, které se od vás hraničářů očekávají.“

Halt zlehka položil Willovi ruku na rameno a s kamenným výrazem ve tváři prohlásil: „Jsme na něj velice hrdí, oberjarle. Nepochybně to dotáhne hodně daleko.“

Ragnak unaveně potřásl hlavou. Takovéhle úskoky nebyly nic pro něj. Mávl rukou směrem k Erakovi.

„Připrav loď a vypluj,“ nařídil mu. „Pak vyklop ty Temudžaje na Fallkorku a vrať se sem.“ Pro Ragnaka tím bylo vše odbyto, ale Slagor měl ještě jednu zoufalou námitku.

„Oberjarle! Tihle lidi mě přece obviňují! Všichni se na mě domluvili! Nemůžeš je poslat, aby ověřili svoje vlastní tvrzení!“

Ragnak se zamyslel. „Dobrá připomínka.“ Otočil se k hilfmannovi. „Borso, popluješ s nimi jako nezávislý svědek.“ Pak přešel pohledem k Slagorovi a na závěr dodal: „A ty zatím doufej, že v Písečné zátoce žádní Temudžajové nebudou.“

Třicet

Erak pohlédl na postavu stojící vedle něj na zádi vlčí lodi a tvář se mu už postě roztáhla v širokém úsměvu.

Halt vnímal pohled i úsměv a nevrle prohodil: „Ten pohled časem trochu ztrácí své kouzlo, ne?“

Jarl zavrtěl hlavou a jeho úsměv se ještě rozšířil. „Pro mě ne,“ odvětil zvesela. „Pokaždý je to stejně čerstvý jako prvně.“

„To jsem moc rád, že Skandijci mají tak vytříbený smysl pro humor,“ podotkl hraničář a zamračil se. Jeho špatné náladě nikterak nepřidalo, když viděl, že se směje i pár dalších Skandijců. Po pravdě řečeno, vypadal směšně. Odložil hraničářský oděv i pláštěnku a oblékl se po skandijsku – do kazajky z ovčí kůže, krátkého kožešinového pláště a vlněných kalhot, zašněrovaných od kolen dolů koženými řemínky. Přinejmenším tak to tedy mělo být. Ale protože Halt byl podstatně menší postavy než průměrný dospělý Skandijec, měl nohavice zašněrované už od stehů a kolem boků mu kalhoty plandaly. Ovčí kazajka na něm visela tak, že by se do ní vešel ještě jednou.

„Můžeš si za to sám,“ odsekl Erak. „Nikdo tě nenutil, aby ses snažil vypadat jako jeden z nás.“

„Přece jsem ti to říkal,“ zamumlal Halt. „Temudžajové mě dobře viděli, když nás honili tam u hranice – a i kdyby ne, nemají žádný důvod, aby se jim líbil někdo, kdo je oblečený jako hraničář.“

„Tos říkal,“ prohlásil Erak a pořád se usmíval. Sklonil se nad nádobu s plovoucím kompasem a určil směr plavby k dalšímu mysu.

„Kousek na východo-jihovýchod,“ zabručel si pro sebe a potom zvýšil hlas a křikl na své muže: „Dávejte pozor! Za dalším mysem leží Písečná zátoka!“

Na palubách vlčí lodi nastal rozruch, Skandijci se přesvědčovali, že mají zbraně po ruce, ale že přitom nejsou vidět. Po Erakově pokynu předala hlídka v lodním koši zprávu dalším dvěma vlčím lodím plujícím v těsné blízkosti.

Vlčí kapitán šťouchl Halta loktem do žeber, nijak zvlášť šetrně. Bylo vidět, že má co dělat, aby se nerozchechtal. „Měl by sis radši nasadit helmici,“ doporučil. Když hraničář sáhl po velikánské rohaté helmici, jakou nosil každý skandijský válečník, zatvářil se ještě pochmurněji než předtím.

Tohle byla nejproblematictější součást jeho převleku. Erak trval na tom, že žádný Skandijec by se nikdy neobjevil mezi lidmi bez helmice, takže vůbec nepřicházelo v úvahu, aby ji Halt neměl. A i když byl Halt přesvědčen, že jeho hlava má naprosto normální velikost, skandijské helmice byly pro obry. I ta nejmenší, kterou dokázal Erak sehnat, se mu na hlavě kolébala, padala přes uši a klouzala přes oči. Museli ji hodně vycpat, a tak se nakonec podařilo, že na hlavě seděla jakž takž pevně. Ale pořád neuvěřitelně odstávala do všech stran.

Skandijci škodolibě přihlíželi, jak si Halt opatrně posadil helmici na hlavu. Hilfmann, jehož vzali s sebou na Ragnakův příkaz, potřásl hlavou a zahihňal se. Nevoják Borsa v životě nezažil ani jedinou bitvu, ale věděl, že i on ve srovnání s Haltem vypadá mnohem víc jako bojovník.

„I kdyby se ukázalo, že to celé byla jen ztráta času,“ svěřil se pobaveně, „za tenhle pohled to stálo.“

Halt se zlostně odvrátil. A to byla chyba. Při prudkém pohybu se helmice pootočila a sjela mu přes oči. Tiše zaklel, srovnal si tu bláznivou věc na hlavě a snažil se nevšímat si přidušeného smíchu Skandijců.

Lod' plula po větru, ale protože teď Erak hodlal kormidlovat *Vlčí vítr* kolem mysu a bokem k větru, vypukl na palubě shon. Bylo třeba skasat velkou čtvercovou plachtu a upevnit ji k příčnému ráhnu. Ve vidlicích zarachotila dlouhá těžká vesla, když se do nich posádka opřela a začala hladce a rytmicky veslovat, aby se loď neuchýlila ze směru. Halt se otočil a zjistil, že další loď provádějí totéž. Helmice se mu na hlavě opět nebezpečně zakymácela a Halt ji znechuceně strhl a odhodil na palubu. Upřel pohled na Eraka, čekal, že bude mít nějaké drzé poznámky. Jarl pouze pokrčil rameny a pousmál se.

Už téměř obepluli poslední výběžek a každý, kdo mohl, zvědavě natahoval krk, aby se podíval, jestli je pobřeží pusté, nebo jestli tam čeká tlupa temudžajských vojáků. Lod' trýznivě pomalu mýjela mys a postupně se objevoval pás písčitého pobřeží za ním. Když při prvním pohledu na břeh Halt nespátřil žádné Temudžaje, nepříjemný pocit mu sevřel útroby. Ale zatím byl v dohledu jen jižní cíp pobřeží, a když dopluli dál, ostatní přihlížející překvapením slabě hekli a svírání v Haltově břiše vystřídala vlna radosti.

Uprostřed písčitého pobřeží se nacházely tři oddíly temudžajského jezdeckva.

Oblé plstěné stany stály v úhledných řadách. Koně byli uvázáni na travnatém okraji. Jak Halt věděl, každý oddíl měl šedesát mužů. Předpokládal, že po deseti mužích z každého bude vyčleněno ke koním, kteří na vlčích lodích pochopitelně nepoplují. Vřískavé zatroubení temudžajského rohu jim dalo najevo, že o nich vědí.

Borsa smutně kroutil hlavou nad důkazem Slagorovy zrady. „Doufal jsem, že naše výprava bude zbytečná,“ přiznal hořce. „Pomyšlení, že se z nějakého Skandijce stal zrádce, je zlé.“

Odvrátil se od Halta s Erakem a ti dva si vyměnili pohledy. Erak pokrčil rameny. Nebyl taková citlivka jako hilfmann a také lépe znal Slagorovu povahu.

„Je čas udělat si jasno,“ řekl klidně. Opřel se do kormidelního vesla a *Vlčí vítr* zamířil přídíl rovnou ke břehu. Jak bylo dohodnuto, obě další lodě se zastavily a veslaři zabírali vesly jen natolik, aby ve větru a za přílivu udrželi lodě na místě ve vzdálenosti zhruba pět set stop od břehu. Sice byli na dostřel luku, ale proti temudžajskému útoku je chránily velké okrouhlé štíty seřazené podél lodního hrazení.

Jejich druhové na *Vlčím větru* takové štěstí neměli. Mířili přímo k pobřeží a každým záběrem vesel se víc a víc vystavovali případné nečekané salvě temudžajských šípů.

„Držte hlavy dole,“ zavrčel Erak na veslaře. Bylo to zbytečné varování. Byli sehnutí, co nejvíc mohli, a snažili se, aby jim ani kousek těla nevyčníval nad dubové hrazení. Halt si všiml, že jarlova pravá ruka čas od času nakrátko pouštěla veslo a téměř bezděčně přejela po toporu mohutné bojové sekery, kterou měl opřenou těsně vedle sebe.

Muži na břehu začali pobíhat a na kraj moře se dostavila skupinka půl tuctu Temudžajů. Za jejich zády se hlasitě ozývaly rozkazy velitelů čet, kteří připravovali vojáky k nalodění na tři vlčí lodě.

Moře bylo dostatečně hluboké téměř až ke břehu. Vlčí lodě byly pochopitelně stavěné na to, aby přistály i ve vodě hluboké pouhé tři stopy, ale Temudžajové nevěděli, že Halt s Erakem se dohodli, že bude lépe držet si nepřítele dál od těla. Ve vzdálenosti šedesáti stop od břehu vydal Erak krátký povel a vesla na jednom boku byla vytažena, zatímco protější řada ještě zabrala, takže úzké plavidlo se pootočilo o čtvrt kruhu a stálo bokem ke břehu.

Erak kývl na svého zástupce, aby ho vystřídal u kormidla. Pak se přesunul na stranu přivrácenou k pobřeží a zahalekal hlasem, který uměl překřičet i silnou bouři.

„Hola tam na břehu!“ zařval a Halt od něj kvapem ustoupil několik kroků stranou.

Temudžaj stojící uprostřed malé skupinky na pobřeží složil dlaně do kornoutu kolem úst a odpovídal: „Jsem Orkam, velitel této jednotky. Kde je Slagor?“

Odněkud zezadu zaslechl Halt krátké syknutí, a když se otočil, spatřil Borsu, jak zkroušeně vrtí hlavou. Nezvratné potvrzení Slagorovy účasti na tomto plánu zapůsobilo i na další Skandijce.

„Buďte zticha!“ varoval je Halt a muži se rychle uklidnili. Erak odpovídal tak, jak se předem dohodli s Haltem a Borsou.

„Oberjarl Ragnak se začal víc zajímat o naše plavby. Pro Slagora bylo příliš nebezpečné, aby se vydal na tuto výpravu. Přidá se k nám na ostrově Fallkorku.“

Temudžajští velitelé se začali chvatně radit mezi sebou.

„Nezamlouvá se jim to,“ ucedil Erak koutkem úst.

„Není třeba, aby se jim to zamlouvalo. Musejí tomu jen uvěřit,“ odpověděl mu stejným způsobem Halt. Po několikaminutové domluvě se od skupinky opět oddělil Orkam a znovu volal: „Čekali jsme Slagora. Jak máme mít jistotu, že vám můžeme věřit? Nechal nějaký vzkaz? Tajné heslo?“

Muži na lodi si vyměnili ustarané pohledy. Tohle byla jediná věc, které se obávali. Jestli měl Slagor s Temudžaji domluvené nějaké heslo, pak je jejich plán v troskách. I když hlavního cíle už dosáhli. Prokázali Slagorovu účast na spiknutí. Ale byli tady a příležitost připravit nepřítele o sto padesát bojeschopných mužů byla nesmírně lákavá.

„Nějak se z toho vykrut,“ rychle radil Halt. „Právě řekl, že čekali Slagora, takže žádné heslo nepotřebovali.“ Erak kývl. Znělo to rozumně.

„Podívej, brachu,“ zaburácel znovu Erak. „Já žádné heslo nepotřebuju. Jsem tu, abych vás naložil. A riskuju přitom krk! Jestli se teď rozhodnete nastoupit na loď, tak to udělejte. Jestli ne, tak já se vydám na svoji výpravu a vás tady klidně nechám hrát si s Ragnakem na válku. Takže si vyber!“

Na břehu se opět odehrála chvatná porada. Na Orkamovi bylo vidět, že se mu moc nechce, ale zároveň bylo jasné, že zvažuje své možnosti. Dlouze a zkoumavě si prohlížel vlčí loď

a zřejmě se rozhodl, že od posádek veslařů se nemá čeho obávat.

„Tak dobře!“ zakřičel. „Připlujte blíž a my se nalodíme.“

Erak však zavrtěl hlavou.

„Převezeme vás na člunech,“ zahalekal. „Tady nemůžeme přistát.“

Orkam hněvivě máchl rukou. Zřejmě neměl rád, když něco neprobíhalo přesně podle jeho vůle.

„O čem to mluvíš?“ zaječel. „Slagor přistál se svou lodí přesně tady. Já to viděl!“

Erak přešel k hrazení a vylezl nahoru. Úplně se tak vystavil případným střelám z pobřeží.

„Pozor,“ snažil se nenápadně zamumlat Halt.

„A pověz mi, brachu,“ oslovil ho Erak s neskrývanou jízlivostí, „nabral potom Slagor na palubu padesát chlapů a *odplul* s ní?“

Chvíli bylo ticho a temudžajský velitel přemýšlel o Erakových slovech. Erak viděl, že váhá, a tak přitlačil: „Jestli teď přistanu a nalodím tvoje bojovníky, tak už neodplujeme. Hlavně ne při takhle rychlém přílivu.“

To zřejmě rozhodlo. Orkam neochotně mávl na souhlas.

„Tak dobrá!“ zavolal. „Kolik mužů uvezete najednou?“

Erak odolal pokušení hlasitě si oddechnout úlevou.

„Tři čluny, v každém po osmi mužích,“ zakřičel. „Čtyřadvacet najednou.“

Orkam kývl hlavou. „Dobrá, Skandijče, pošli čluny.“ Otočil se ke svým poručíkům a rozkázal, ať řídí nalodování. Erak na palubě *Vlčího větru* už dával oběma dalším vlčím lodím znamení, aby se přiblížily a rovněž vyslaly na břeh čluny.

Třicet jedna

„Poloha dvě... pal!“ zavelel Will lučištníkům a stovka paží se zdvihla ve stejném úhlu, natáhla luk a víceméně zároveň vypustila šípy. Drnčivé zasvištění vyslaných šípů se stokrát znásobilo a Will s Horácem spokojeně přihlíželi, jak se temný mrak šípů v oblouku nese k terči, který se těsně předtím zvedl.

Evanlyn seděla na starém nepojízdném vozíku několik kroků za řadou lučištníků a se zaujetím vše sledovala.

Šípy se s příznačným tupým žuchnutím zabodávaly do trávníku v okolí terče a ty, které terč zasáhly, vydaly zřetelnější zvuk.

„Štíty!“ zakřičel Horác a po boku každého střelce vystoupil vpřed pěšák s velkým obdélníkovým dřevěným štítem navlečeným na levé paži a postavil se tak, aby kryl sebe i lučištníka, dokud nebude připravený další šíp. S tímto nápadem přišel bojovnícký učeň Horác, když jednou přihlížel nácviku lukostřelby. Will bez váhání toto zlepšení zavedl. Lučištníků měl pouze stovku a nemohl si dovolit ztrácet je během odvetné palby, kterou Temudžajové nepochybně zahájí, jakmile jeho muži začnou střílet.

Will rychle přelétl očima lučištníky, aby se ujistil, že jsou připraveni k dalšímu výstřelu. Pak se otočil k cvičné louce a čekal, kde se objeví příští terč.

Tamhle! Skupinka mužů za jeho zády zatáhla za provazy a z trávy se zvedla další deska. Willovi ten pohyb málem unikl, protože zjišťoval, jestli jsou střelci připraveni. Cítil, že se ho zmocňuje panika. Všechno probíhalo moc rychle.

„Uvolnit!“ zvolal a přál si, aby se mu nechvěl hlas. Štítonoši ustoupili stranou.

„Půlobrat vpravo! Poloha tři... pal!“

Znovu se ozval svist. Stín dalšího mraku šípů se mihl přes louku a snesl se do okolí druhého terče. A z trávy už vyrůstal další terč, tentokrát mnohem blíž.

„Štíty!“ znovu vykřikl Horác a lučištníci byli opět zaštitěni před odvetnou palbou. Když Horác dával povel mužstvu, zároveň ho prováděl sám a zakryl Willa velkým štítem.

„Dělejte, dělejte,“ mumlal Will. Netrpělivě přešlapoval z jedné nohy na druhou a sledoval, jak muži berou nové šípy a vkládají je do tětív. Lučištníci jeho náladu vycítili a snažili se svou činnost urychlit. Mimořádný spěch se podepsal na jejich výkonu. Tři upustili šíp, když se ho snažili vložit do tětivy, další si počínali jako nešikovní začátečníci. Will si zdrceně uvědomil, že bude muset pokračovat jen s těmi, kdo jsou připraveni. Přejel očima k terči. Muži s lany ho přitahovali blíž rychlostí, jakou by asi postupoval nepřítel. Na to, aby ji dokázal okamžitě odhadnout, se vzdálenost měnila moc rychle. Tím, že sledoval střelce, jestli jsou připraveni, ztratil soustředění a cit pro dění na bitevním poli.

Rozmrzele sestoupil z velitelského stanoviště na nízkém stupínku postaveném na konci střelecké palebné linie.

„Pohov!“ zavelel. „Udělejte si přestávku.“

Uvědomil si, že se napětím zpotil, a cípem pláštěnky si utřel čelo. Horác odložil velký štít a šel za Willem.

„Co se děje?“ zeptal se.

Will zničeně potřásal hlavou. „Nemá to cenu,“ řekl. „Nemůžu zároveň hlídat terč i střelce. Nejde to. Budeš se na ně muset dívat ty a říct mi, až budou připravení.“

Horác sraštil čelo.

„To bych mohl,“ souhlasil. „Ale až přijde bitva, budu mít nejspíš dost práce, abych tě kryl před dopadajícími šípy. Takže i já potřebuju sledovat nepřítele. Pokud nechceš vypadat jako ježek.“

„Ale někdo to bude muset dělat!“ rozčiloval se Will. „Ještě jsme se ani nezačali připravovat na *kajdžiny* a už se to celé sype!“

O *kajdžinech* jim vyprávěl Halt. Byli to prvotřídní střelci a každá jednotka šedesáti Temudžajů jednoho měla. Úkolem *kajdžinů* bylo odstřelovat velitele nepřátelských oddílů. Willovým úkolem bude jim v tom bránit, a proto se připravoval za pomoci menších terčů, které byly rozmístěné na louce a nečekaně se zvedaly. Jenže kdyby musel sledovat své lučištníky i nepřítele, byla naděje, že se mu podaří ostřelovače zneškodnit, vlastně hodně malá.

A naproti tomu možnost, že některý z nich zastřelí jeho, byla podstatně větší.

„Mohla bych to dělat já,“ pronesla Evanlyn a oba chlapci se k ní otočili. Viděla, že se oba tváří pochybovačně. „Mohla bych to dělat. Mohla bych sledovat lučištníky a zavolat, až budou připraveni.“

„Jenže to bys musela být v bitvě!“ bryskně namítl Horác. „Bude to nebezpečné!“

Evanlyn zavrtěla hlavou. Will zatím nic nenamítl. Viděla, že její nápad alespoň zvažuje. Pospíšila si, než ho zavrhne: „Lučištníci vlastně nejsou v první linii. Budete až za ní a budete chránění příkopem a valem. I pro mě by se dal vybudovat nějaký úkryt, třeba pod velitelským stanovištěm. Tam bych byla před šípy v bezpečí. Já nepřítele ani nepotřebuju vidět, jen naše střelce.“

„Ale co když Temudžajové naši linii prorazí?“ zeptal se Horác. „Pak budeš přímo uprostřed bitvy!“

Evanlyn pokrčila rameny. „Jestli Temudžajové prorazí, bude jedno, kde jsem. Pro všechny to bude znamenat smrt. A navíc, když můžou riskovat ostatní, tak proč ne já?“

Horác měl dostatek rozumu, aby neodpověděl *protože jsi holka*. A musel uznat, že v něčem má Evanlyn pravdu. Ale nepřesvědčilo ho to. Otočil se k Willovi.

„Co si myslíš ty, Wille?“ zeptal se. Očekával, že hraničářský učeň s ním bude zajedno, a byl trochu překvapen, když Will neodpověděl okamžitě.

„Myslím,“ řekl Will po chvíli, „že má možná pravdu. Vyzkoušíme to.“

* * *

„Připraveni,“ klidně ohlásila Evanlyn. Byla skrčená pod stupínkem, na němž stáli Will s Horácem.

„Uvolnit!“ To byl Horác. Štítonoši vedle střelců poklekli na koleno.

„Vlevo vlevo! Poloha jedna... pal!“

Salva byla roztrhaná a Will věděl, že to zavinil on. Vydal povel ke střelbě o zlomek dřív, než bylo třeba, a někteří střelci ještě neměli naplno natažený luk. V duchu si za to vynadal. Slyšel, jak Horác opět volá štítonoše a viděl šípy, které zasáhly terč – i ty, které k němu nedoletěly.

Hlásilo se však nové ohrožení. Vyhoupl se další velký terč a začal se sunout směrem k nim. Zároveň od terče, na který právě zaútočili, vyjel další, menší terč. Měl rozměry lidské postavy a byl určený pro Willa. Will natáhl a vystřelil. Viděl, že šíp zasáhl cíl, a právě v tom okamžiku Evanlyn znovu vykřikla „připraveni“. Rychle obrátil pozornost k hlavnímu terči a Horác nařídil štítonošům spustit štíty.

„Vlevo! Poloha tři...“ Vyčkával a pak se poopravil. „O polovinu níž...“

Přinutil se nic neuspěchat a pak zavolal: „Pal!“

Tentokrát letěla salva správně, většina šípů skončila v terči nebo v jeho těsné blízkosti. Kdyby to byla útočící skupina jezdců, skončilo by to pro ně krutě.

„Štítý!“ hulákal Horác a celý postup se začal znovu opakovat. Will však unaveně zvedl ruku.

„Pohov,“ řekl a Horác jeho povel hlasitě zopakoval. Lučištníci i štítonoši prováděli tento nácvik už celé dvě hodiny, jen s krátkými přestávkami, takže všichni se s povděkem svalili do trávy, aby si odpočinuli. Horác se zazubil na Willa.

„Nebylo to špatné,“ prohlásil. „Odhaduju, že dvacet z pětadvaceti terčů jsme pořádně prošpikovali. A tys trefil každého *kajdžina*.“

Menší terče připevněné ke každé velké desce představovaly *kajdžiny*. Když Will nemusel hlídat lučištníky i nepřítel, byla to pro něj hračka.

„To je pravda,“ řekl Will na Horácovu poznámku. „Jenže tihle nestřílejí.“

Potají se ze svého výkonu radoval. Střílel dobře, i když ho rozptylovalo odhadování vzdálenosti a dráhy pro celou jednotku. Usmál se na Horáce a na Evanlyn. Na chvíli se vrátil příjemný pocit starého kamarádství.

„Dobrá práce,“ pochválil všechny a zvýšeným hlasem oznámil: „Uděláme si půl hodiny přestávku.“

Mezi lučištníky to potěšeně zašumělo a odebrali se ke kraji cvičné louky k nádobám s pitnou vodou. Za Willovými zády se ozval známý hlas: „Dejte si pro zbytek dne volno. Udělali jste toho až dost.“

Oba chlapci i dívka se otočili za zvukem Haltova hlasu. Will najednou ožil a hořel zvědavostí dozvědět se, co se odehrálo v Písečné zátoce.

„Halt!“ vykřikl dychtivě. „Co se dělo? Byli tam Temudžajové? Podařilo se vám je přelstít?“

Halt věděl, že bude čelit přívalu otázek, ale zvedl ruku, aby ho zadržel. Když přicházel, spatřil něco, co mu dělalo starosti.

„Wille, proč jste do toho zapojili i Evanlyn?“ zeptal se. Viděl v chlapcových očích váhavost, ale pak se Will zatvářil odhodlaně.

„Protože ji potřebuju, Halte. Potřebuju někoho, kdo bude sledovat střelce a dá mi vědět, až budou připraveni. Jinak to nejde.“

„Nemohl by to dělat někdo jiný?“

„Nevím o nikom, komu bych mohl věřit. Chci někoho, kdo nepanikaří. Kdo umí zachovat rozvahu.“

Halt se zamyšleně škrábal na bradě. „Jak víš, že Evanlyn nezanikaří?“

Odpověď následovala okamžitě.

„Protože jsem to zažil v Celtice – tam u mostu.“

Halt pohlédl do tří mladých tváří před sebou. Byly klidné. A nebojácné. Věděl, že Will má pravdu. Potřeboval někoho, komu mohl věřit.

„Tak dobrá,“ souhlasil, a když se všichni tři rozzářili, dodal: „A netvařte se tak vesele. Jestli ji někdo zastřelí, tak jejímu otci to budu muset vysvětlovat já.“

„A co Temudžajové?“ zeptal se Will. „Našli jste je v Písečné zátocce?“

Při zmínce o Slagorově spiknutí úsměv na Evanlynině tváři povadl a vystřídal ho úzkostlivý výraz.

„Byli tam,“ rychle řekl Halt a rozptýlil její nejhorší obavy. „A dali jasně najevo, že čekali Slagora.“ Když Evanlyn vydechla úlevou, kývl směrem k ní. „Pokud jde o tebe, princezno, hodně to věci změnilo.“

„Pořád je tu Ragnakova přísaha,“ řekla hluše.

Halt kývl hlavou. „To ano. Ale Ragnak aspoň souhlasí, že nic nepodnikne, dokud nevyženeme Temudžaje.“ Evanlyn mírně rozhodila rukama.

„To je jenom odklad, nic víc,“ namítla.

„Problémy, které se odloží, se často vyřeší samy,“ podělil se s ní Halt o svoji zkušenost a rukou objal Evanlyn kolem štíhlých ramen. Evanlyn se na něj usmála, ale úsměv se jí moc nepovedl.

„Když to říkáte,“ odvětila. „Ale Halte, jestli můžete, neříkejte mi ‚princezno‘. Není dobré upozorňovat na to Ragnaka při každé příležitosti.“

Hraničář kývl. „Uznávám, že máš pravdu,“ řekl. Potom tlumeně dodal, tak aby to slyšela jen ona: „Mezi námi, jemu to nikdo připomínat nemusí, ale ty nebud’ moc překvapená, když bude v okamžiku, kdy vyženeme ty zpropadené Temudžaje, připravena Erakova loď, aby tě odsud odvezla.“

Pohlédla na něj s nadějí v očích. Jejich pohledy se setkaly a Halt významně kývl. Přejela očima od něj k hřmotnému skandijskému jarlovi, který právě přicházel přes cvičnou louku, a potom se natáhla a zlehka políbila Halta na tvář.

„Díky, Halte,“ řekla tiše. „Alespoň vím, že je i jiná možnost.“

Hraničář pokrčil rameny a usmál se na ni. „Od toho jsem přece tady,“ prohlásil a měl radost, že jí v očích zase bliklo světélko naděje. Ještě jednou se na něj usmála, nenápadně se vzdálila a zamířila do svého pokoje. Nesmírně se jí ulevilo, že Halt vymyslel způsob, jak by mohla uniknout zlému osudu, a potřebovala být chvíli sama.

Skandijci obsluhující terče pokřikovali na přicházejícího Eraka. Chtěli vědět, co zjistil v Písečné zátocě. Když jarl potvrdil, že Slagor je zrádce, muži zlostně mručeli a obraceli pomstychtivé pohledy směrem k Ragnakovu sídlu, kde drželi Slagora pod dohledem.

„A co Temudžajové, Eraku?“ zeptal se Will. „Jak jste je přesvědčili, aby vystoupili na ostrově Fallkorku?“

Cvičištěm se rozlehl Erakův rachotivý smích. „Naopak, nemuseli jsme je vůbec přesvědčovat. Byli celí žhaví, aby se dostali na pevnou zem.“

Hlouček Skandijců kolem Eraka se rozchechtal a jarl pokračoval: „Podařilo se mi najít skvělé místo, kde vítr foukal do zad, vysoký vlny narážely na pravobok a v úžině zuřil příliv, a to všechno pěkně najednou. Stačilo pár hodin a naši divocí koňáci zkrotli jako jehňátka – jako malý pozvracený jehňátka.“

„A nejenom oni,“ trpce poznamenal Halt. „Už jsem párkrát v životě na rozbouřeném moři byl, ale nikdy jsem nezažil takové houpání a poskakování, jaké jsi zařídil ty.“

Erak znovu zařičel smíchy. „Tady tvůj pan učitel zezelenal skoro do barvy té svojí pláštěnky,“ hlásil Willovi. Halt povytáhl jedno obočí.

„Aspoň jsem nakonec našel použití pro tu zlořečenou helmici,“ poznamenal a Erakův úsměv vyprchal.

„To jo. Nemám ponětí, co Gordoffovi řeknu,“ přiznal se. „Slíbil jsem mu, že na tu helmici dám pozor. Je jeho nejmilejší – je to opravdová rodinná památka.“

„Nu, dá se říct, že teď je opravdu použitá,“ řekl Halt a Willovi neuniklo slabé škodolibé zablýsknutí v jeho očích. Hraničář kývl hlavou směrem ke skupině lučištníků stojících opodál.

„Zdá se, že jsi s nimi dost dobře zapracoval,“ řekl.

Will měl z učitelovy pochvaly ohromnou radost.

„Hm,“ řekl a snažil se, aby to znělo nenuceně, „šlo to docela dobře.“

„Z toho, co jsem viděl, ještě mnohem líp,“ poznamenal Halt. Pak zopakoval svůj předchozí návrh. „Jak jsem řekl, Wille. Dej jim na zbytek dne volno. A sobě taky. Zasloužíte si odpočinek. A jestli se nepletu, toho v dalších dnech zrovna moc mít nebudeme.“

Třicet dva

Byl to zvláštní zvuk – trochu jako vzdálený mořský příboj nebo slabé burácení hromu, napadlo Willa. Až na to, že žádné hřmění takhle dlouho netrvá. Zdálo se, že ten zvuk nemá začátek ani konec. Jen trval a opakoval se pořád znovu a znovu.

A postupně sílil.

Bylo to dunění tisíců koňských kopyt zvolna cválajících směrem k nim.

Will několikrát prověřil hmatem třetiv, jestli je správně napjatá. Oči upíral k místu, kde se měla podle všeobecného očekávání objevit temudžajská armáda. Úzký pás pobřeží mezi horami a mořem tvořil ve vzdálenosti něco přes půl míle výběžek, který na chvíli zakryl výhled na postupující vojsko. Willovi vyschlo v hrdle a marně se pokoušel polknout.

Sáhl po měchu s vodou zavěšeném vedle toulce a propásl okamžik, kdy se Temudžajové vyvalili ze zátočiny.

Všichni kolem bezděčně vykřikli. Jezdci jeli bok po boku, třmen vedle třmenu, v jedné dlouhatánské řadě, koně zlehka cválali a drželi stejný krok.

„Určitě jsou jich tisíce!“ pronesl jeden z lučištníků a Will v jeho hlase postřehl strach. Něco podobného se vydralo z

dalšího tuctu hrdel podél celé linie. Z řady skandijských válečníků za jejich zády nevyšel ani hlásek.

Temný dusot kopyt teď začal doplňovat jemnější a vyšší zvuk – cinkavé chřestění postrojů. Jezdci ujížděli dál a blížili se k čekajícím řadám tichých Skandijců. Pak se ozval hlas polnice, jedno pronikavé zatroubení, a všichni přitáhli oře a stanuli.

Ticho, které předchozí hřmění vystřídalo, bylo téměř viditelné.

Pak se ozval mocný řev z hrdel skandijských bojovníků připravených v obranném postavení. Řev hrdého odporu a vzdoru, doprovázený uši drásajícím řinčením seker a širokých mečů o štíty. Postupně umlkal. Temudžajové tiše seděli na koních a upírali zraky na nepřítele.

„Jen klid!“ vyzval Will své střelce. Když nyní spatřil temudžajský šik, připadala mu jeho jednotka směšně malá. Bok po boku přijíždělo v prvním sledu určitě šest nebo sedm set Temudžajů. A za nimi bylo pětkrát nebo šestkrát tolik dalších. Uprostřed vojska, kde seděl na koni vojevůdce, se pohybovala řada barevných signalizačních praporků. Odpovídaly jim další praporky ze stanovišť uvnitř šiku jezdců. Opět se ozvalo pronikavé zatroubení – tentokrát jiný tón – a přední sled jezdců na koních postoupil vpřed. Znovu zachřestily postroje, vzduch prořízlo mohutné zařinčení a mdlý sluneční svit se zatřpytil na čepelích stovek obnažených šavlí.

„Připravuji se k boji zblízka,“ tiše poznamenal Horác vedle Willa.

Will kývl. „Pamatuješ, co říkal Halt? Jejich první manévř bude klamný – útok a pak předstíraný ústup, aby Skandijce vylákali k sobě. Se skutečným útokem začnou, až když se Skandijci rozptýlí při pronásledování.“

Osmnáct stovek Skandijců stálo ve třech řadách na úzkém pruhu pevniny mezi mořem a hustě zalesněnými horami. Čekali za pečlivě navršeným valem. Šikmý obranný násep, obrácený proti Temudžajům, se ježil různě vysokými ostrými kůly, jejichž účelem bylo poranit koňská břicha.

Hlavní obranné postavení umístil Halt do bodu, kde byl pás pevniny nejužší a boky jim chránil zleva prudký zalesněný sráz a zprava moře. Samotný Hallasholm ležel asi dvě stě padesát kroků za hlavní obrannou linií. Willova jednotka lučištníků byla po pravé straně na náspu vzdáleném asi pět kroků za hlavní obrannou linií. Chránilo je proutěné hrazení a v tuto chvíli se krčili za ním.

Halt, Erak a Ragnak zaujali velitelské postavení na malém pahorku víceméně uprostřed skandijské linie.

Nyní se objevily další signalizační praporky, postupující jízda zpomalila do klusu a začala se mírně stáčet k skandijskému levému boku.

Lučištníci přikrčení za valem zneklidněli a několik jich sahalo do zásobníků se šípy – cítili potřebu být ozbrojeni.

„Neukazujte se!“ zavolal na ně Will a jako obvykle si přál, aby mu nepřeskakoval hlas. Halt nechtěl, aby se přítomnost lučištníků prozradila, dokud Temudžajové neprovedou několik svých obvyklých průzkumných útoků.

„Počkej, dokud nezaútočí naplno, potom je překvapíme,“ řekl Halt svému učni.

Řada lučištníků se nyní otočila a všichni se dívali na svého velitele. Will se přinutil k úsměvu a pak s předstíranou nenuceností opřel svůj luk o násep, čímž chtěl naznačit, že ještě nějakou dobu se střílet nebude.

Někteří z mužů Willa napodobili.

„Dobrá práce,“ tiše se ozval Horác vedle něj. „Jak dokážeš být tak klidný?“ podivil se.

„Když máš strach, tak to pomáhá,“ ucedil Will koutkem úst. Byl otázkou bojovnického učně překvapen. Horác sám vypadal jako ztělesnění klidu, naprosté bezstarostnosti a zdánlivého nezájmu. Tento dojem však vyvrátila jeho další slova.

„Vím, co tím myslíš,“ řekl. „Když vyjeli z té zatáčky, málem mi vypadl meč z ruky.“

Temudžajský útok nabíral na rychlosti, jezdci přešli do plného cvalu, pak do trysku. Když se blížili ke skandijské linii, hlavní část útoku se odklonila, jakoby v obavě před opevněním

a ostrými kůly. Otočili koně, chvíli je nechali běžet podél skandijské linie a pak se začali stáčet zpátky k řadám vlastní armády. Skandijci je zasypávali urážkami a posměchem. Poslali na ně i spršku kopí a kamení, ale většina z nich k cválajícím jezdcům nedolétla.

Menší skupina, možná necelá stovka jezdců, se hnala dál, na skandijské levé křídlo. Stáli předkloněni v třmenech a s válečným pokřikem na rtech pobízeli huňaté koně ke zdolávání valu. Nebrali ohled na bolestné hýkání zvířat, která se nabodla na kůly. Asi dvě třetiny z nich pronikly až ke Skandijcům a jezdci se v sedlech nakláněli a sekali kolem sebe dlouhými zakřivenými šavlemi.

Skandijští obránci se dychtivě pustili do boje. Obrovské sekery svištěly vzduchem a hodně koní klesalo k zemi ve smrtelné křeči. Will se snažil nevnímat nárek umírajících zvířat. Malí, huňatí temudžajští koníci mu velice připomínali Cuka a Abelarda a až velmi snadno si dovedl představit, že takto krvácí a nařiká jeho kůň. Temudžajové však zřejmě své koně považovali za pouhý prostředek k dosažení svého cíle a nic k nim necítili.

Bitevní vřava pohltila jednu část skandijské linie. Několik minut nebylo jasné, co se tam vlastně děje. Pak začali Temudžajové s panickým křikem ustupovat, couvali ze šikmého náspu, otáčeli koně a ujížděli pryč. Skandijci se za nimi hrnuli s čím dál větší dychtivostí.

Pozorovatelům, kteří vše sledovali z větší dálky, však neuniklo, že nepřítel neustupuje tak rychle, jak by mohl. Ani ti, kdo ještě seděli na koních, neujížděli naplno. Spíše se postupně stahovali, nevzdalovali se moc od čela pronásledovatelů, jen je lákali dál a dál od obranného valu do otevřené krajiny.

„Podívej!“ zvolal náhle Horác a ukazoval mečem. Na základě dalších signálů praporky a mimo zorné pole obránců na levém křídle několik stovek jezdců z původního temudžajského útoku opsalo na koních kruh a mířilo zpět, na pomoc svým bojujícím druhům.

„Přesně jak říkal Halt,“ hlesl Horác a Will mlčky kývl.

Na velitelském stanovišti poblíž středu skandijské linie pronesl Erak v tu chvíli skoro stejná slova.

„Už jedou, Halte, přesně jak jsi říkal,“ zamumlal. Ragnak stál vedle něj a starostlivě hleděl přes val na své ohrožené bojovníky. Z obranného postavení se vyhnula téměř stovka Skandijců a vrhali se na Temudžaje.

„Měl jsi pravdu, hraničáři,“ souhlasil. Z odstupu dobře viděl, jak se chystají zaklapnout past. Kdyby se nacházel na svém obvyklém místě, uprostřed největší vřavy, léčku by neprohlédl.

„Dá se spolehnout na Kormaka, že zachová chladnou hlavu a udrží své muže na uzdě?“ zeptal se Halt oberjarla. Ragnak se při té otázce zachmuřil.

„Jestli to neudělá, tak ho zabiju,“ prohlásil stručně. Hraničář povytáhl jedno obočí.

„To ani nebudeš muset,“ poznamenal. Pak se obrátil k jednomu z Ragnakových trubačů, který stál opodál s velkým beraním rohem v ruce. „Připrav se,“ vybídl ho. Muž zvedl roh k ústům a našpulil je, připravený zatroubit táhlý, ale zvukný signál.

Bylo to jako hra kočky s myší. Menší oddíl Temudžajů předstíral, že ustupuje, a celou dobu se mu dařilo neodpoutat se úplně od nejrychlejších skandijských pronásledovatelů. Ti zas předstírali divoké a překotné pronásledování a vzdalovali se dál a dál od svých druhů. A po celou dobu se původní temudžajská jednotka vracela v kruhu, aby zezadu zaútočila na nekryté Skandijce.

Součástí hry byl však ještě jeden prvek, o němž temudžajští vůdcové nevěděli. Před úsvitem poslal Halt stovku skandijských sekerníků, aby se rozestavili na začátku lesnatého svahu na okraji údolí. Ukrývali se v narychlo vyhrabaných mělkých příkopech a za spadlými stromy a čekali, až dostanou znamení, aby nečekaně zaútočili na Temudžaje, kteří měli v úmyslu zaskočit jejich druhy.

„Signál jedna,“ tiše řekl Halt. Beraní roh zatroubil jediný dlouhý tón nesoucí se ozvěnou údolím.

Skandijci, kteří pronásledovali temudžajské jezdce, se okamžitě rozvinuli do dlouhé řady, odpoutali se od nepřítele, seběhli se a vytvořili obranný kruh chráněný velkými okrouhlými štíty jako neprostupnou zdí. Málem to nestihli – druhá vlna temudžajských jezdců už byla téměř u nich. Když se stepní vojáci přihnuli, překvapilo je, že nepřítel už zaujal obranné postavení a podle všeho je na ně připraven. Útok se roztříštil o hradbu štítů a vypukla další prudká bitka, při níž se sto Skandijců zoufale bránilo pětinasobné přesile mužů na koních.

* * *

Chazkam, generál a vůdce temudžajského vpádu, ze svého velitelského stanoviště zamračeně sledoval Skandijce, jak bezchybně a spořádaně tvoří štítovou hradbu.

„Tohle se mi nelíbí,“ řekl svému zástupci. „Takhle by se ti barbaři chovat neměli.“ A pak opět zazněl beraní roh, tentokrát vzduch prorazily tři krátké, úsečné tóny. Nějaký signál, uvědomil si generál. Ale jaký? A komu?

Odpověď na sebe nenechala dlouho čekat. Z hlavní skandijské linie se ozval řev a z úkrytu mezi stromy vyrazila jednotka skandijských pěšáků a hnala se vpřed, aby vpadla do zad jezdcům uzavírajícím obklíčení. Skandijské bojové sekery si vybíraly strašlivou daň na překvapených Temudžajích, kteří se nenadále octli mezi kladivem nového útočícího oddílu a kovadlinou štítové hradby. Muži na koních byli zaskočení a zmatení, jejich útok dávno pozbyl síly a oni se tak stali pro divoké severany snadným terčem. Chazkam odhadoval, že během těch pár vteřin ztratil nejméně čtvrtinu nasazených vojáků. Bylo mu jasné, že musí zabránit dalším ztrátám. Obrátil se ke svému trubači.

„Ústup,“ rozkázal. „Odpoutat se od nepřítele a ustoupit.“

Stříbrné tóny se valily bitevním polem, zařezávaly se do vědomí ukázněných temudžajských jezdců. Když se stahovali tentokrát, nepředstírali, že se nemohou od Skandijců odpoutat.

Jejich rychlost ukázala, jak falešný byl předchozí pomalý ústup. Během několika minut se horempádem hrnuli zpět k vlastním liniím.

* * *

Na chvíli to vypadalo, jako by kázeň a rozum Skandijce opustily. Ragnak pochopil, že moc nescházelo, aby se v zápalu boje pustili do pronásledování ustupujících Temudžajů – což by pro Skandijce znamenalo jistou smrt. Neváhal, vyskočil na val a hlasem, který dokázal přerušit i silnou mořskou bouři, hulákal z plných plic: „Kormaku! Zpátky! Okamžitě!“

Vůbec nebylo zapotřebí, aby povel odtroubil i beraní roh. Oberjarlův hlas zřetelně dolehl ke Skandijcům a oni se jako jeden muž rozběhli do bezpečí vlastního opevnění. Někteří Temudžajové si až příliš pozdě uvědomili, co se děje, zastrčili šavle a obrátili se, aby za utíkajícími Skandijci vyslali salvu šípů.

Jenže jich bylo příliš málo a už bylo pozdě. Kromě několika škrábnutí žádná zranění nezpůsobili.

Will s Horácem se po sobě podívali. Zatím se věci vyvíjely přesně tak, jak předpověděl Halt. Nemysleli si ale, že Temudžajové se znovu pokusí o stejnou lest.

„Příště,“ řekl Will, „přijde řada na nás.“

Třicet tři

Generál Chazkam cválal na koni podél čela svého vojska a sledoval, jak první bojový oddíl prchá zpět do vlastních řad.

Odhadoval, že při první srážce ztratil asi dvě stě mužů, zabitých nebo raněných a neschopných dalšího boje. A nejspíš šestkrát tolik koní. Pro armádu se šesti tisíci bojovníky nebyla tato ztráta pochopitelně nijak hrozivě významná.

Něco však významné bylo – chování Skandijců. První útok měl za cíl snížit o několik stovek *jejich* počet, ne Temudžajů. Ve skutečnosti si Chazkam dokonce dělal slabou naději, že se podaří vylákat většinu Skandijců z obranných pozic do otevřené krajiny, kde by se pro jeho jízdní lučištníky stali snadnými terči.

Když se přiblížil ke skupince svých velitelů, přitáhl koni otěže. Očima vyhledal plukovníka Binzaka, velitele vyzvědačů. Vypadal nesvůj. A také měl proč.

Chazkam zachytil jeho pohled a trhl hlavou směrem ke skandijskému obrannému valu.

„Bylo to trochu jinak, než jsem měl podle tebe očekávat,“ řekl. Jeho hlas zněl podezřele mírně. Plukovník pobídl koně o

několik kroků vpřed, a když předjel před svého generála, pozdravil.

„Nevím, co se stalo, cháne Chazkame,“ odpověděl. „Zdá se, že nějak poznali léčku. Nečekal jsem, že se takto zachovají. Je to...“ Hledal vhodná slova a nakonec tiše řekl: „Je to naprosto neskandijské chování.“

Chazkam několikrát pokýval hlavou. S námahou krotil hněv. Bylo však nedůstojné, aby temudžajský vojevůdce na bitevním poli dával najevo, co prožívá.

„A nenapadlo tě,“ pronesl nakonec, „že Skandijci třeba u sebe mohou mít někoho, kdo zná náš způsob boje?“

Binzak sraštil čelo a tou myšlenkou se zabýval. Vlastně ho to nenapadlo. Ale když o tom chán teď mluvil, znělo to rozumně. Až na jednu maličkost.

„Bylo by divné, kdyby Skandijci velení v boji předali někomu cizímu,“ pronesl zamyšleně. Chazkam se na něj usmál. V jeho úsměvu však nebyla ani špetka humoru.

„Divné bylo i to, že nechali pronásledování, utvořili štítovou hradbu a pak na nás překvapivě zaútočili z lesa,“ připomněl. Plukovník neřekl nic. To byla nesporná pravda.

„V hlášeních se objevilo,“ pokračoval chán, „že u Skandijců byl spatřen nějaký cizinec... jeden z těch zlořečených *Atabi*.“

Atabi znamenalo doslova „zelení“ a byl to temudžajský výraz pro hraničáře. V letech následujících poté, co Halt provedl úspěšnou krádež koní, se temudžajští vůdcové snažili shromáždit co možná nejvíc poznatků o záhadné jednotce mužů, kteří nosili šedo-zelené pláštěnky a uměli se tajemně ztratit v lese. V posledních několika letech, během příprav na současné tažení, se špehové dokonce dostali až do Araluenu, vyptávali se a hledali odpovědi tam. Dozvěděli se velmi málo. Hraničáři žárlivě střežili svá tajemství a prostí Araluenci nebyli ochotní vykládat něco o nich cizincům. Tak trochu věřili, že hraničáři se vyznají v kouzlech a černé magii. O takových věcech nebyl nikdo ochoten mluvit.

Při zmínce o *Atabim* v řadách nepřítele pokrčil plukovník Binzak rameny.

„Byly to jen dohady, cháne,“ namítl. „Nikdo z mých lidí to nemůže potvrdit.“

Generál mu tvrdě pohlédl do očí. „Myslím, že se to právě potvrdilo,“ řekl a upřeně hleděl plukovníkovi do očí dál, dokud ten neuhnul pohledem a nesklopil zrak.

„Ano, cháne,“ řekl trpce. Pochopil, že to znamená konec jeho kariéry. Chazkam pustil z hlavy selhání plukovníka jednotky vyzvědačů, zvýšil hlas a hovořil i k ostatním důstojníkům shromážděným okolo.

„A také by to vysvětlovalo, proč se nepodařilo uskutečnit plánovaný překvapivý útok z moře,“ prohlásil a někteří z velitelů souhlasně zabručeli. I spiknutí s účastí Slagora zosnoval Binzak. Těch sto padesát mužů, kteří se před čtyřmi dny nalodili na skandijské lodě, jako by se prostě rozplynulo ve vzduchu.

Generál dospěl k rozhodnutí. „Už žádné další lsti. Ztratili jsme moc času. Máme tři týdny zpoždění. Teď přejdeme k obvyklému útoku: opakovaná smršť šípů, dokud někde nevznikne slabé místo, a pak prorazíme jejich linii.“

Velitelé přikyvovali. Bylo na nich vidět odhodlání a zlověstná sebejistota. Temudžajové se chystali k tomu, co uměli nejlépe – využít pohyblivost a ničivou sílu své lučištnické jízdy a oslabit nepřátelskou linii. Poté se ve správný okamžik přizemí se šavlemi a kopími a dílo dokončí. Nikdo z přítomných nevykřikoval bojovná hesla, nikdo se nechvástal.

Byla to pro ně běžná práce.

„Předejte rozkazy,“ nařídil Chazkam. „Čekejte na mé povely.“

Obrátil koně a chystal se odjet zpátky na pahorek, kde měl velitelské stanoviště. Signální praporky už začínaly nařizovat obvyklý útok. Hlas volající za jeho zády ho přiměl, aby se zastavil.

„Generále!“ Byl to Binzak. Chazkam si všiml, že nepoužil uctivé oslovení „cháne“, ale vojenskou hodnost. Generál hleděl na zostuzeného plukovníka vyzvědačů a čekal, co od něj uslyší.

„Pane, žádám o povolení vyjet s jedním *ulanem*,“ se vztyčenou hlavou pronesl Binzak. *Ulan* byl temudžajský výraz pro oddíl šedesáti jezdců, což byla základní jednotka temudžajské armády. Chazkam žádost zvažoval. Vysocí velitelé se přímého boje obvykle nezúčastňovali. Neměli zapotřebí prokazovat odvalu nebo horlivost. Generál nakonec svolil.

„Uděluji ti ho,“ řekl a pobodl koně směrem k velitelskému stanovišti.

* * *

„Co teď?“ podrážděně se zeptal Ragnak, když viděl, jak se temudžajští jezdci znovu řadí do oddílů.

S přimhouřenýma očima je sledoval i Halt. „Myslím, že už je konec počátečním taktickým hrátkám. Teď na nás zaútočí doopravdy.“ Lukem ukazoval na řadu jezdců stojící proti nim. „Budou bojovat v *ulanech*, to jsou jejich oddíly, šedesát mužů v každém. Udeří na nás po celé délce a obrátí koně dřív, než se na něco zmůžeme. Cílem je postřílet co nejvíc našich mužů šípy a potom zahájit soustředěný útok na jedno vybrané místo.“

„A to je kde?“ zeptal se Erak. Tyhle řečičky o taktice ho rozčilovaly čím dál víc. On nechtěl nic jiného než dostat zhruba tucet Temudžajů na dosah svojí sekery. A teď se zdálo, že na to si bude muset ještě počkat.

Halt se otočil k trubači.

„Zatrub signál ‚připravit‘ pro lučištníky,“ přikázal, a když voják odtroubil sled tónů v pořadí dlouhý krátký dlouhý krátký, odpověděl na Erakovu otázku: „Tam, kde budou mít podle jejich generála možnost prolomit naši linii.“

„A co budeme dělat do té doby, než si to místo vybere?“ zeptal se podrážděně Ragnak. Halt se usmál pod vousy. Trpělivost rozhodně nepatří k hlavním skandijským ctnostem, pomyslel si.

„Připravíme jim překvapení v podobě našich lučištníků,“ řekl. „A budeme se snažit dostat jich co nejvíc, než jim dojde, že někdo může střílet i po nich.“

* * *

Všech sto Willových lučištníků uslyšelo trubačův signál a okamžitě mezi nimi nastal rozruch. Will zvedl ruku, aby je uklidnil.

„Neukazujte se!“ zavolal. Dal si na čas a měl radost, že mu hlas nepřeskočil. Takhle by to možná šlo, pomyslel si. Vystoupil na vyvýšeninu na náspu, která sloužila jako jeho velitelské stanoviště. Horác si s připraveným štítem stoupl vedle něj. Proutěná hradba stále ještě lučištníky kryla, ale až přijde čas, proutí se odstraní a lučištníky budou před odvetnou smrští temudžajských šípů chránit štítonoši. Evanlyn se krčila na svém stanovišti dole pod Horácem a Willem. Měla odtud dobrý výhled na řadu lučištníků a byla chráněna valem a proutěnou stěnou.

Nastoupené oddíly jezdců se daly do pohybu, nejprve ujížděly lehkým cvalem, pak čím dál rychleji. Will dobře viděl, že tentokrát má každý jezdec luk.

Valili se proti skandijské linii – ne v jedné široké řadě jako předtím, ale v tuctu samostatných oddílů. Asi sto padesát kroků před Skandijci se každá jednotka potočila, takže celkově mířily do dvanácti různých směrů. Jedna salva šípů za druhou se obloukem snášela mezi Skandijce.

Will nervózně bubnoval prsty do opevnění před sebou. Než své muže vystaví nebezpečí, potřebuje pochopit systém, jakým Temudžajové postupují. První překvapivý úder by měl nepřítele rozvrátit nejvíc a Will chtěl mít jistotu, že nic nepokazí.

Začalo se ozývat nepřetržité dunění temudžajských šípů dopadajících na zdvižené skandijské štíty. Všechny šípy se však zachytit nepodařilo. Podél celé skandijské linie klesali muži k zemi. Na jejich místo nastupovali noví, když předtím

odtáhli své druhy pryč z bitvy. Druhá a třetí řada Skandijců nyní držela štíty ve výši a chránila se proti dopadajícím střelám, zatímco první řada nastavovala štíty přímé čelní palbě.

Bylo to účinné. Jenže zároveň to bojovníkům bránilo sledovat pohyb nepřítele. Will přihlížel, jak vojáci z jednoho šedesátičlenného temudžajského oddílu hbitě zavěsili luky přes ramena, tasili šavle, prudkým útokem vyrazili proti skandijské linii a zabili tucet mužů dřív, než si Skandijci jejich přítomnost vůbec uvědomili. Zatímco se Skandijci znovu seskupovali a sbírali k odvetnému úderu, Temudžajové se rychle stáhli a další *ulan*, čekající přesně na tuto příležitost, zasypával díru ve štítové hradbě smrtonosným deštěm šípů.

„Měli bychom něco udělat,“ zamumlal Horác. Will mu dal zvednutím ruky znamení, ať je zticha. Zdánlivě neuspořádané pohyby temudžajských *ulanů* se vlastně řídily podle složitého vzorce, a když ho nyní Will pochopil, dokázal předpovědět jejich další postup.

Jezdci se opět otáčeli, cvalem se stahovali od skandijské linie, aby se znovu sešikovali. Nechávali za sebou přes padesát mrtvých Skandijců, zabitých ranami šípů nebo šavlí. V místě, do něhož směřoval bleskový útok *ulanů*, leželo u obranného valu půl tuctu těl temudžajských vojáků.

Temudžajští jezdci se vrátili ke svým, aby nechali koně odpočinout a zklidnit. Mezitím v útoku pokračovalo dalších deset *ulanů*. Probíhalo to stále stejně – Temudžajové přinutili Skandijce, aby se ukryli za štíty, a pak, když ti měli zakrytý výhled, na ně útočili šavlemi. Vzápětí zase zasypali obránce salvami šípů a pak se stáhli. Cílem bylo opakovat to tak dlouho, až se někde ve štítové hradbě vytvoří mezera. Bylo to prosté. Bylo to účinné. A mělo to v sobě zkázonosnou neodvratnost.

*Ulan*y se v cvalu počaly znovu obracet. Will upřel pozornost na oddíl uprostřed řady, věděl, že se stočí a nakonec zaútočí ze šikmého směru. Tiše promluvil na Horáce.

„Hradbu dolů.“

Slyšel, jak urostlý bojovnický učeň zahalekal: „Štítonoši! Odkrýt!“ Štítonoši rychle odstrčili proutěné zástěny a lučištníci získali výhled vpřed, ale dál zůstávali do pasu chráněni navršeným valem zeminy.

„Připraveni,“ oznámila Evanlyn, což znamenalo, že každý z řady střelců má v těživě vložený šíp. Další bylo na Willovi.

„Půlobrat vlevo!“ zavelel a všichni lučištníci se otočili jedním směrem.

„Poloha dvě!“

Stovka paží se zdvihla ve stejném úhlu a Will sledoval blížící se oddíl jezdců. V duchu viděl cválající Temudžaje a letící šípy, jak se k sobě přibližují a střetávají se v jednom okamžiku a v jednom místě.

„Spustit o polovinu... nátah!“

Výška zdvihu byla upravena a stovka šípů připravena v plném náahu. Will se odmlčel, napočítal do tří, aby měl jistotu, že nic neuspěchá, a pak vykřikl: „Pal!“

Zadrnění a svist mu oznámily, že šípy se vydaly na svůj let. Lučištníci už sahalí po nových šípech.

Horác chtěl povolat štítonoše, ale ještě počkal. Žádný přímý útok je v tuto chvíli neohrožoval, a tak zatím nebylo třeba přerušovat sled střelení a nabíjení.

Pak první salva dopadla.

Možná to bylo štěstí, možná výsledek mnoha hodin nácviku. Nasměrování první salvy vyšlo Willovi téměř dokonale. Stovka šípů se obloukem snesla k zemi a dopadla na cválající *ulan*. Přinejmenším dvacet šípů našlo svůj cíl.

Muži i koně řvali bolestí a řítili se k zemi. Pevný a přesně uspořádaný útvar se okamžitě rozpadl. Ten, koho šípy nezranily, musel uhýbat svým spolubojovníkům a jejich koním, střemhlav padajícím a zmítajícím se na zemi. A protože každý zasažený voják s sebou někoho strhl nebo přinutil sousední jezdce prudce škubnout otěžemi a změnit směr, ze sevřeného útvaru se nakonec stal zmatený propletenec mužů a koní.

„Připraveni!“ vykřikla Evanlyn. Ze svého postavení nemohla vidět výsledek střelby. Will si bystře uvědomil, že teď má šanci zasadit nepříteli zdrcující úder.

„Stejný cíl. Poloha dvě. Nátah...“ Will slyšel, jak šípy škrtají o luky, když je muži pravou rukou natahovali tak, aby se opeřené konce šípů dotkly jejich tváří.

„Pal!“

Další salva odsvištěla směrem k propletenici lidských a zvířecích těl. Will už volal na své muže rozkaz, aby znovu nabíjeli. Někteří ve spěchu chybovali a šíp při vkládání do tětiny upustili. Evanlyn se moudře rozhodla nečekat, až to napraví.

„Připraveni!“ zvolala.

„Stejný cíl. Poloha dvě. Nátah...“

Temudžajský oddíl bezmocně uvízl na jednom místě, zbavený nejcennější ochrany, svojí pohyblivosti. Willovi lučištníci měli vzdálenost i směr.

„Pal!“ vykřikl Will a nic nedbal na to, že mu hlas rozčilením přeskočil. Vylétla třetí salva.

„Štíty!“ zařval Horác a zprudka přistavil štít, aby zakryl sebe i svého kamaráda. Zjistil, že některé z ostatních *ulanů* si už všimly, co se děje, a pospíšily si, aby opětovaly palbu. Pár vteřin nato ucítil, jak šípy bubnují do jeho štítu, a slyšel, že další rachotivě dopadají na štíty podél celé linie střelců.

Bylo vyloučeno, aby Temudžajové mohli proti lučištníkům vyslat oddíl se šavlemi. Halt umístil Willa s jeho muži na kraj a až za hlavní skandijskou obrannou linii. Kdyby se k nim Temudžajové chtěli dostat, museli by se probít přes skandijské sekerníky.

Oddíl, pro který se Will rozhodl, dostal v rychlém sledu tři pečlivě mířené salvy – bezmála tři stovky šípů. Z někdejšího *ulanu* zůstalo naživu sotva deset mužů. Těla ostatních vojáků ležela roztroušena kolem. Koně bez jezdců cválali pryč a vyděšeně ržáli.

Když se nyní ostatní jezdci obraceli zpátky k vlastním řadám, všiml si Will další příležitosti. Nedaleko ujížděly dva *ulany* a ještě pořád byly pohodlně na dostřel.

„Štíty dolů,“ řekl Horácovi a bojovnický učeň rozkaz tlumočil.

„Cíl: vpředu vpravo. A ještě půl... Poloha tři... nátah...“ Opět se přinutil počkat, aby měl jistotu. „Pal!“

Šípy, temné proti modři čisté oblohy, se obloukem nesly za odjíždějícím oddílem.

„Štíty!“ zavolal Horác, když šípy dopadly na cíl a další zhruba tucet Temudžajů se skácel ze sedel. V úkrytu za velkým obdélníkovým štítem se s Willem usmáli jeden na druhého.

„Myslím, že to šlo docela dobře,“ řekl hraničářský učeň.

„No jasně že to šlo dobře!“ souhlasil bojovnický učeň.

„Připraveni!“ volala znovu Evanlyn s pohledem upřeným na lučištníky se šípy vloženými v tětivách. Její výkřik poněkud opožděně Willovi připomněl, že Evanlyn se zatím nemohla dozvědět, jak byli napoprvé úspěšní.

„Ukončit střelbu!“ zavelel Will. Nemělo smysl držet střelce v pohotovosti, dokud se Temudžajové znovu nesešikují. Pokynul rukou Evanlyn.

„Pojď nahoru a podívej se, jak to dopadlo,“ vybídl ji.

Třicet čtyři

Temudžajskému vojevůdci trvalo několik minut, než pochopil, že se něco strašlivě pokazilo – a už podruhé. Když se jezdci vrátili, uvědomil si, že v řadách jeho vojska zůstala mezera. A když potom pohlédl na druhou stranu bitevního pole a spatřil změt' lidských a koňských těl, zachmuřil se. Sledoval bitvu jako celek a čtyři rychlé salvy, které skosily jeden ulan, mu unikly.

Ukázal kopím příslušným směrem. „Co se tam stalo?“ vyptával se pobočníků. Jenže nikdo z nich to neviděl. Všichni jen nechápavě zírali.

S dusotem se blížil osamělý jezdec a volal na něho.

„Generále Chazkame! Generále!“

Muž se kymácel v sedle a předeek kožené kazajky měl prosáklý krví z několika ran. Krev třísnila i boky koně a členové temudžajského velitelského sboru polekaně zjistili, že zvíře bylo zasaženo nejméně třemi šípy.

Kůň s jezdcem se dovlekli k velitelskému stanovišti. Koně to stálo poslední síly. Oslabený ztrátou krve klesl na kolena a svalil se na bok. Zraněnému jezdci se na poslední chvíli podařilo vyprostit nohy, aby ho kůň nepřimáčkl. Chazkam zachmuřeně hleděl na krvácejícího muže a pak v něm poznal

Binzaka, svého bývalého vrchního špeha. Plukovník dodržel své slovo a skutečně zaujal místo v čele jednoho z *ulanů*. Ke své neuvěřitelné smůle si vybral právě ten, který rozdrtili Willovi lučištníci.

„Generále,“ chrčel umírající muž. „Oni mají lučištníky...“

Vrávoravě popošel kousek vpřed a nyní mohli vidět, že ze dvou ran mu trčí zlomené šípy. Kůň ležící vedle na zemi těžce zachroptěl a pošel.

„Lučištníky...“ zopakoval téměř neslyšně a klesl na kolena.

Chazkam odtrhl pohled od těžce raněného plukovníka a přešel očima nepřátelské linie. Nikde neviděl ani známky po lučištnících. Skandijci byli rozestoupeni ve třech řadách napříč nejužší částí údolí a před sebou měli navršený obranný val. Na straně přivrácené k moři a kousek za hlavní částí vojska stála další skupina – rovněž za valem a s velkými hranatými štíty. Žádné lučištníky však nikde neviděl.

Existuje jedna bezpečná cesta, jak je najít, pomyslel si. Pokynul směrem k dalším deseti *ulanům*.

„Zaútočte,“ řekl stručně a trubač zatroubil signál. Údolí se opět naplnilo chřestěním postrojů a duněním kopyt ženoucích se vpřed.

Plukovník klečící před ním se zhroutil a padl tváří k zemi do mokré trávy. Chazkam vzdal poctu po temudžajském způsobu – pozvedl levou ruku k ústům a pak ji plynulým, pečlivě provedeným pohybem natáhl šikmo do strany. Obdobně se zachovali i jeho důstojníci. Binzak napravil svou chybu, pomyslel si. Nakonec přinesl svému vojevůdci nesmírně důležitou zprávu, i když jeho samotného stála život.

* * *

Will sledoval, jak blížící se jezdci opět zahajují postup v kruzích. Horác vedle něj se neklidně pohnul, ale mladého hraničáře jako by něco varovalo, aby své muže ještě nevystavoval nebezpečí.

„Počkej,“ řekl tiše. Víceméně očekával, že se stanou terčem útoku, že se Temudžajové pokusí roznést je na kopytech. Jenže tenhle útok byl stejný jako předchozí, směřoval podél celé skandijské linie. Což mohlo znamenat jen jedno: temudžajští velitelé zatím neodhalili, kde jsou lučištníci umístěni.

Na Skandijce opět začaly dopadat šípy a všechny tři řady se kryly štíty. Jeden temudžajský oddíl stejně jako předtím pozměnil manévr a vytasil šavle, aby zahájil bleskový útok na Skandijce. Tentokrát se však Will hned podíval za něj a hledal podpůrnou jednotku, která zahájí palbu na Skandijce, jakmile se první oddíl stáhne. Spatřil ji: *ulan*, který se zastavil asi sedmdesát kroků před první řadou Skandijců.

„Nabíjet!“ vykřikl Will rozkaz. A pak řekl Horácovi: „Nech štíty nahoře.“ Poznal totiž, že urostlý mladík se už nadechuje k rozkazu. Ale Will chtěl mít své muže chráněné co možná nejdéle.

„Připraveni!“ zvolala Evanlyn, když byl poslední šíp vložen do tětiny.

„Vlevo, půl vlevo!“ a lučištníci naštěstí pochopili, co tím myslí. Jako jeden muž se otočili směrem, který zvolil. Během výcviku někdy nejdříve udával směr a zdálo se, že chápou, co chce.

„Poloha tři!“ vykřikl a paže se zvedly do nejvyšší polohy, celá stovka najednou.

„Štíty dolů,“ zamumlal k Horácovi a slyšel, jak povel opakuje.

„Nátah!“

Pro sebe si říkal: „Až všichni natáhnou luk naplno, napočítej do tří.“

Pak nahlas: „Pal!“ A okamžitě zakřičel: „Štíty! Štíty nahoru!“ Horác zvolání zopakoval a štíty se vyhouply zpátky, aby ukryly střelce před odvetnou palbou – a snad i před pozorovateli.

Další čekání a pak do temudžajského *ulanu* udeřila salva šípů zrovna v okamžiku, kdy se chystal začít pálit do mezery, kterou způsobili jeho předchůdci v štítové hradbě. Jezdci i koně

s křikem opět klesali k zemi. Neschopni pohybu a zamotaní v jednom chumlu představovali dokonalý cíl pro mračno šípů.

Padlo jich nejméně dvacet, včetně velitele. Seržanti nyní řvali na ty, kdo přežili, aby sebou hodili a stáhli se z toho vražedného místa.

Salvu, která jeho vojáky srazila, Chazkam vůbec neviděl. Ale něco přece jen zahlédl – koutkem oka zachytil jednotný pohyb stovky štítů, když se odtáhly a opět vrátily zpět, jako kdyby se otevírala a zavírala spousta bran. O několik vteřin později sledoval, jak se jeden z jeho nejlepších *ulanů* zhroutil a rozpadl.

A pak se štíty opět otevřely a on spatřil lučištníky. Odhadoval, že je jich nejméně stovka. Plynule a všichni zároveň vypálili další salvu za ustupujícím *ulanem*, který předtím zaútočil na skandijskou linii. Štíty se opět zdvihly, aby kryly střelce, a další temudžajští jezdci klesali k zemi.

Štíty šly opět všechny naráz dolů a tentokrát generál spatřil souvislou řadu šípů černajících se proti nebi, jak se obloukem snesla a udeřila do dalšího z jeho cválajících *ulanů*. Otočil se, vyhledal mezi důstojníky svého třetího syna a zachytil jeho pohled. Kopím ukázal k řadě štítů na malé vyvýšenině za skandijskou linií.

„Tam jsou jejich lučištníci!“ řekl. „Vezmi si jeden *ulan* a prozkoumej to. Pak podej hlášení.“

Kapitán kývl, zasalutoval a zabodl ostruhu do soudkovitého těla svého koně.

Rozjel se podél šiku temudžajského vojska a za jízdy vykřikl rozkaz pro velitele nejbližšího šedesátičlenného oddílu.

* * *

Will s Horácem na vyvýšeném stanovišti za skandijskými liniemi hladce spolupracovali a na kroužící jezdce přšely salvy jedna za druhou. Nevyhnutelně však začínali mít raněné i oni, protože jednotliví Temudžajové už je uviděli a zahájili palbu.

Výcvik se štíty se však osvědčil a taktika vystavování střelců odvetným šípům vždy jen na několik vteřin se vyplácela.

A co víc, Skandijci začínali chápat, jaký vliv má nacvičená soustředěná palba na nepřítele. Pokaždé, když zasvištěla salva a šípy našly svůj cíl a vyprázdnila se další temudžajská sedla, řady vyčkávajících sekerníků pochvalně vykřikly.

Poprvé spatřil Will ostrostřelce *kajdžiny*, kteří byli připojeni ke každému z *ulanů*. Snažili se ostřelovat jeho i Horáce a se dvěma se právě utkal. S uspokojením sledoval, jak se druhý z nich bokem sesunul ze sedla. Horác šťouchl Willa do lokte a někam ukazoval.

„Podívej se,“ vybídl, a když Will sledoval daný směr, spatřil, jak z temudžajské linie vyjíždí jeden *ulan* a míří přímo k nim. Jezdci vůbec nekroužili ani se neotáčeli. Tryskem ujížděli přímo vpřed. A bylo jasné, co mají v plánu.

„Už o nás vědí,“ řekl. Pak vykřikl povel na své muže: „Přímo vpřed půl vpravo. Nabíjet!“

Ruce se natáhly pro šípy a pevně je vložily do tětiv.

„Připraveni!“ To byla opět Evanlyn. Will se pousmál, když si vzpomněl, jak Halt pochyboval, zda ji vůbec potřebují. Najednou byl rád, že prošedivělý hraničář ten drobný spor prohrál. Odehnal rušivé myšlenky a soustředil se na odhad rychlosti blížících se jezdců. Už stříleli a šípy cvakaly do štítů podél celé řady střelců. Všechny výhody však byly na straně Willa a jeho mužů. Tím, že stříleli z pevného, neměnného, vyvýšeného a krytého postavení, měli při střelbě vždy navrch.

„Poloha dvě!“ zavolal. „Nátah!“

„Štíty dolů!“ zakřičel Horác, když poskytl Willovi přesně tolik času, kolik bylo zapotřebí.

„Pal!“ ostře křikl Will.

„Štíty vzhůru!“ zařval Horác a zároveň zakryl kamaráda.

Lučištníci nebyli vystaveni odvetné palbě déle než pár vteřin. Přesto vzhledem k nepřetržitému přívalu temudžajských šípů utrpěli několik zranění. Pak další salva zasáhla řídící se *ulan*, smetla dvanáct jezdců v jeho čele a muži i koně se opět váleli na jedné hromadě. Jezdci v dalších řadách se snažili

padlým druhům vyhnout, ale marně. Padali další koně, další jezdci se kutáleli ze sedel. Některým se podařilo změř těl přeskočit a jako jediní neupadli. Ostatní se pokoušeli nějak znovu uspořádat, ale mezitím na ně dopadla další salva, vypálená deset vteřin po té předchozí.

Chazkamův syn ležel na mrtvém těle svého koně. Pravé stehno měl probodnuté šípem a další mu vězel mezi krkem a ramenem. Sledoval, jak se štíty otevírají a zavírají a jak šípy v pravidelném, jednotném rytmu proudí ven. Viděl dvě hlavy pohybující se na opevněném stanovišti na konci linie střelců.

Přesně tohle se potřeboval dovědět jeho otec. Díval se, jak další dvě salvy zasvištěly vzhůru k obloze. Naštěstí pro něj mířily na další *ulan* projíždějící kolem. Dokonce mohl slyšet povely, které vykřikovali dva muži na velitelském stanovišti. Jeden ten hlas zněl překvapivě mladě.

Všiml si, že se rychle stmívá, ale okamžitě si uvědomil, že musí být pořád ještě dopoledne. Namáhavě natahoval krk, aby uviděl na oblohu. Byla zářivě modrá a v mladém muži se vše sevřelo strachem, protože pochopil, že umírá. Umíral a měl naléhavou zprávu, kterou musel předat otci. S bolestným úpěním se vyhrabal na nohy. Začal klopýtat zpátky k temudžajským liniím a vrávorat mezi mrtvými těly.

Kolem klusal kůň bez jezdce. Chazkamův syn se ho pokusil chytit, ale byl příliš slabý. Pak za sebou uslyšel dunění kopyt a nějaká silná ruka sevřela na zádech jeho ovčí kazajku, vytáhla ho vzhůru a položila přes sedlo, kde hekal a zajíkal se bolestí, kterou mu způsobovala zranění na noze a v krku.

Natočil hlavu, aby pohlédl na svého zachránce. Byl to seržant od jednoho z *ulanů*.

„Dovez mě... ke generálovi Chazkamovi... naléhavá zpráva,“ podařilo se mu ze sebe vypravit. Seržant se podíval na velitelské výložky na jeho ramenou, kývl a obrátil koně k vojevůdcovu stanovišti.

O tři minuty později smrtelně zraněný kapitán pověděl svému otci vše, co viděl.

O čtyři minuty později zemřel.

Třicet pět

Z hlavního velitelského stanoviště Halt s Erakem sledovali, jakou pohromu v temudžajských řadách způsobovala plynulá, dobře nacvičená střelba lučištníků. Nyní však o nich nepřátelé už věděli, a tak Willovi střelci neměli další příležitost zopakovat ničivý účinek prvních tří salv, které nadobro rozmetaly celý jeden ulan. Pravidelná soustředěná střelba stovky lučištníků pod přesným Willovým vedením však nepříteli mařila jeden útok za druhým.

Temudžajové navíc zjistili, že jejich nejoblíbenější taktice je možno vzdorovat. Když poslali jeden oddíl do boje zblízka a další za ním, aby spustil krycí palbu, jakmile se první bude stahovat, věděli, že druhý oddíl se okamžitě stane terčem střelců postavených na skandijském pravém boku. Pro Temudžaje to byla nová zkušenost. Nikdy předtím nenarazili na tak secvičenou a přesnou odvetnou palbu.

Nebyli však žádní zbabělci a někteří z velitelů nyní nahradili taktizování poctivou statečností a zuřivostí. Začali prudce útočit na skandijskou linii, zanechali střelení šípů, vytasili šavle a pokoušeli se prorazit bojem muž proti muži. Byli odhodláni zasypat Skandijce vlastními těly, kdyby to jinak nešlo.

Temudžajové byli udatní a zkušení bojovníci a jejich postup by na většinu jiných armád pravděpodobně platil. Jenže Skandijci milovali právě boj zblízka. Pro Temudžaje představoval boj v podstatě jen řemeslo. Pro seveřany to však byl způsob života.

„Takhle se mi to líbí víc!“ zvesela zahulákal Erak a vyrazil vpřed, aby zastavil tři Temudžaje, kteří se dobývali na obranný val z navršené zeminy. Halta něco odstrčilo stranou – to se Ragnak hnál za svým druhem a jeho bojová sekera působila mezi malými podsaditými vojáky hrnouchy se k jejich stanovišti hotovou spouští.

Halt kousek ustoupil a spokojeně přenechal Skandijcům hlavní nápor boje zblízka. Očima přejížděl po okolí, až konečně našel, co hledal: jeden z temudžajských ostřelovačů, dobře rozeznatelný podle rudého znaku na levém rameni, pátral v hemžícím se houfu mužů po skandijských vůdcích. Jeho pohled zavadil o Ragnaka – oberjarl právě přivolával posily k průlomu, který se Temudžajům zdařil. Luk s dvojitým zakřivením se zvedl a šíp už vjížděl do plného nátahu.

O dvě vteřiny se však opozdil za Haltem, protože hraničářův mohutný dlouhý luk vyplivl černě natřený šíp dřív, než Temudžaj dosáhl plného nátahu. *Kajdžin* se už nikdy nedověděl, co ho zasáhlo a proč se skácel přes šíji svého koně.

Divoká potyčka najednou skončila a zbylí Temudžajové se hnali dolů z hliněného valu. Snažili se chytit nějakého koně a škrábali se do sedel.

Ragnak s Erakem se na sebe usmívali. Erak poplácal Halta po zádech, až hraničář málem upadl.

„To už je lepší,“ poznamenal Erak. Oberjarl bručivě přizvukoval. Halt se narovnal.

„Jsem moc rád, že si užíváte,“ řekl suše. Erak se zachechtal, ale pak zvážněl a kývl hlavou směrem k pravému křídlu, k malému oddílu lučištníků, který útočící Temudžaje neustále zasypával šípy.

„Kluk si vede dobře,“ prohlásil. Halt s překvapením rozpoznal v jeho hlase náznak pýchy.

„Já to čekal,“ odvětil tiše. Pak se otočil, protože mu na ramenou přistála Ragnakova mohutná tlapa. Na okamžik zatoužil, aby byli Skandijci při projevování svých citů malinko zdrženlivější. Při jejich postavách to normálním lidem mohlo přinést vážnou újmu na zdraví.

„Musím uznat, hraničáři, žes měl pravdu,“ prohlásil oberjarl. Rukou opsal půlkruh kolem jejich opevnění. „Myslel jsem si, že tohle všechno bude k ničemu. Ale teď vím, že v otevřeném boji bychom proti těm malým ďáblům neměli vůbec žádnou šanci. A co se týče toho tvého chlapce a jeho střelců,“ pokračoval a ukazoval směrem k Willovu stanovišti, „jsem rád, že jsme se o něj postarali, když jsme ho poprvé zajali.“

Nato Erak povytáhl jedno obočí. Když Willa tenkrát přidělili do nelidských podmínek práce na dvoře – což znamenalo jistou smrt – Eraka to rozzuřilo. Teď však mlčel. Řekl si, že když je někdo nejvyšší vůdce, nejspíš má oprávnění zapomínat na nepříjemné věci z minulosti.

Halt kritickým okem hodnotil Willovo postavení. Obranná linie před lučištníky byla stále dobře obsazena. Ze všech skandijských stanovišť utrpěla zatím zřejmě nejmenší ztráty a měla nejméně raněných. Napadlo ho, že *ulany* se nejspíš vyhýbají přímému střetu v tomto místě. Všichni viděli, co se přihodilo oddílu, který zaútočil rovnou na lučištníky.

Jenomže věděl, že temudžajský generál nedopustí, aby tato situace pokračovala. Ztrácel příliš mnoho vojáků – jak díky nepřetržitým salvám šípů, tak i v zoufalém boji muže proti muži. Brzy bude muset něco podniknout, aby se zbavil nečekaného problému, který pro něj lučištníci znamenali.

Halta by jistě zaujalo, ale nepřekvapilo, kdyby věděl, že Chazkamovy myšlenky se ubírají stejným směrem.

* * *

Generál prostudoval zprávu o dosavadních ztrátách, kterou mu předložil jeho štáb, a tiše zaklel.

Obrátil se k Nitzakovi, svému zástupci, a ukázal na svitek pergamentu ve své ruce.

„Takhle nemůžeme pokračovat,“ prohlásil. Zástupce se k němu nachýlil a natočil pergamen s narychlo naškrábanými údaji o ztrátách tak, aby ho dokázal přečíst. Pokrčil rameny.

„Je to zlé,“ souhlasil. „Ale není to katastrofa. Pořád je nás dost, abychom je porazili, ať mají lučištníky nebo ne. Nedokážou nám odolávat do nekonečna.“

Chazkam však netrpělivě zavrtěl hlavou. Nitzak právě potvrdil to, z čeho ho generál vždycky podezíral. Zástupce byl schopný vůdce na bojišti, ale chyběl mu nadhled nezbytný k tomu, aby mohl být velícím generálem.

„Nitzaku, ztratili jsme téměř patnáct set mužů – jsou buď mrtví, nebo zranění. To je skoro čtvrtina naší bojeschopné armády. Kdybychom takhle pokračovali dál, mohli bychom snadno ztratit ještě jednou tolik.“

Nitzak pokrčil rameny. Podobně jako většině temudžajských vysokých důstojníků ani jemu příliš nezáleželo na ztrátách, hlavně když vyhrál bitvu. Soudil, že pokud temudžajští vojáci zemřou na bojišti, naplní tak své životní poslání. Chazkamovi ten pohyb neunikl a správně si vyložil, jaké úvahy jsou za ním.

„Jsme dvanáct set mil od domova,“ připomněl svému zástupci. „Očekává se, že si podrobíme tenhle zmrzlý kus země a pak pronikneme až do té ostrovní země Arů. Jak to podle tebe provedeme, když budeme mít o polovinu méně mužů než na začátku?“

Nitzak opět pokrčil rameny. Opravdu v tom neviděl žádný problém. Byl zvyklý jít od vítězství k vítězství a na porážku nikdy ani nepomyslel.

„Věděli jsme, že tady utrpíme ztráty,“ namítl, načež se Chazkam zcela proti svému zvyku přestal ovládat a ulevil si celou přehrášlí kleteb.

„Mysleli jsme si, že to bude jen krátká *šarvátka!*“ vychrlil ze sebe zlostně. „Ne velká bitva! Přemýšlej o tom, Nitzaku: tohle vítězství nás může přijít tak draho, že se potom ani nedostaneme zpátky domů.“

Což byla nepříjemná pravda. Temudžaje dělilo od jejich rodné země ve stepích dvanáct set mil. A celou cestu museli putovat nepřátelskými, pouze dočasně dobytými územími, jejichž obyvatelstvo by jen uvítalo příležitost, aby proti oslabené temudžajské armádě povstalo.

Nitzak seděl na koni a mlčel. Měl zlost, že s ním vojevůdce mluví káravým tónem, navíc v přítomnosti ostatních velitelů. To, že s ním Chazkam jednal takovým ponižujícím způsobem, znamenalo hrubé porušení temudžajských pravidel chování.

„Takže... co navrhuje?“ zeptal se nakonec.

Generál se na dlouhou dobu odmlčel. Upřeně si prohlížel pruh země, který je dělil od skandijských linií, přejížděl zrakem od velitelského stanoviště uprostřed k řadě lučištníků táhnoucí se po jeho levé ruce – na skandijském pravém křídle. Věděl, že ty dvě pozice jsou v téhle bitvě klíčové.

Konečně se rozhodl a obrátil se k svému zástupci.

„Stáhni *kajdžiny* z prvních padesáti *ulanů*,“ nařídil. „A shromáždí je tady jako zvláštní jednotku. Musíme se zbavit těch zpropadených lučištníků.“

Třicet šest

„Už zase jedou,“ upozornil Horác. Will s Evanlyn se oba otočili a pohlédli směrem k temudžajskému vojsku.

Jezdci opět klusali vpřed a tentokrát to vypadalo na mohutný útok.

Chazkam nasadil téměř dva tisíce mužů do přímého útoku po celé délce skandijské linie. Ujížděli vpřed, kopyta koní duněla údolím ve tvaru klínu zužujícího se směrem k místu, kde se nacházel střed skandijské linie a velitelské stanoviště, odkud Halt, Ragnak a Erak řídili skandijskou obranu.

Will s Evanlyn využili přestávku v boji, aby rychle něco pojedli a hlavně aby se napili. Kvůli nervozitě a neustálému vykřikování povelů měl Will krk úplně vyprahlý. Byl si jistý, že Evanlyn je na tom stejně. Horác se už najedl a byl na stráži. Když na ně zavolal, Evanlyn sklouzla dolů do svého úkrytu a lučištníci, předtím pohodlně uvelebení na náspu, vyskočili na nohy a popadli luky. Vedle nich se postavili štítonoši.

Tiše vyčkávali. Během přestávky byla nádoba před každým lučištníkem doplněna novými šípy. I teď byly hallasholmské ženy shromážděny ve Velké dvoraně a vyráběly další šípy do bitvy.

Will pozorně sledoval masu jezdců. V řadě jeho lučištníků ještě stálo sedmdesát pět mužů, několik jich bylo lehce raněných. Jedenáct mužů zabily temudžajské šípy a dalších čtrnáct utrpělo příliš těžká zranění a nemohlo pokračovat v boji. Will odhadoval, že než Temudžajové dosáhnou skandijské linie, stačí vystřelit čtyři salvy. Možná i pět. Což by znamenalo, že na hustý zástup jezdců by se snesly tři stovky šípů a počet zásahů by při tak sevřeném útvaru byl vysoký. Kdyby Will mířil na střed zástupu, našly by cíl i šípy nedostřelené nebo přestřelené.

„Vpřed vlevo, poloha tři!“ zavelel a vše se opět dalo do pohybu.

„Připraveni!“ zvolala Evanlyn.

„Nátah... pal!“ zakřičel Will a rukou dával Horácovi pokyn, aby nechal štíty odkryté. Zatím po nich nestřílejí. Čím víc času mají na to, aby uškodili temudžajské jízdě, tím větší šanci budou mít Halt s Erakem, až budou čelit přímému útoku.

„Znovu nabít!“ vykřikl a čekal na Evanlynino další zavolání. Jakmile se ozvalo, vyslal další salvu. V okamžiku, kdy druhé mračno šípů vyletělo do vzduchu, první salva dopadla a Will viděl, jak jezdci znovu klesají k zemi.

„Vlevo půl vlevo!“ vykřikl a přizpůsobil tak cíl pohybu jezdců přejíždějících z jeho pohledu zprava doleva. Opět udal výšku zdvihu, tentokrát menší, a dalších pětasedmdesát šípů prudce vylétlo za doprovodu dobře známého zvuku způsobeného škrtnutím šípů o luky. Jezdci nyní ujížděli cvalem a Will znovu přizpůsobil úhel.

„Vlevo vlevo! Poloha dvě,“ zakřičel, když mu Evanlynino zvolání oznámilo, že střelci mají nabito.

„Nátah... pal!“

A už k němu dolehl hluk boje zblízka, protože první řady jezdců dorazily ke skandijské linii. Bylo by příliš nebezpečné pokoušet se dál střílet do předních temudžajských řad, ale pořád ještě mohl pustošit ty vzdálenější.

„Vlevo půl vlevo!“ zavelel a lučištníci posunuli cílení o dvacet stupňů zpět doprava. Pak najednou všude kolem svištěly

šípky a střelci po celé délce jeho linie padali k zemi, někteří s výkřiky bolesti a zděšení, jiní zlověstně tiše.

„Štíty! Štíty!“ řval Horác a štítonoši se pohnuli – ale až když padli další střelci. Will se zoufale rozhlížel a poprvé spatřil menší oddíl, který se útokem hnal k jejich stanovišti v době, kdy Willa zaměstnávala střelba na hlavní voj. Odhadoval, že se jedná asi o padesát lučištníků, všichni seděli na koních a všichni je zasypávali nepřetržitým deštěm přesně mířených střel. Za nimi jela další, větší skupina, vyzbrojená kopími a šavlemi.

„Cíl přímo!“ vykřikl a po straně zabručel směrem k Horácovi: „Hod' sebou s těmi štíty, až je budeme potřebovat.“ Bojovnícký učen kývl a s obavami sledoval, jak padesát jezdců pokračuje ve střelbě. Šípky teď duněly do jeho vlastního štítu a zapichovaly se i do hliněného valu před nimi.

„Poloha jedna!“ zakřičel Will. Bylo to přímo a do bezprostřední blízkosti. „Nátah!“

„Připraveni!“ slyšel zavolat Evanlyn. Pak Horác křikl povel, štíty se otevřely a Will snad ještě hlasitěji zavelel k palbě.

Když se salva syčivě vydávala na svůj let, Horác už přikazoval, ať se štíty vrátí do základní polohy. Ale přestože to trvalo jen tak krátce, další pultucet lučištníků klesl pod temudžajskými šípky.

Nyní si Will všiml rudých označení, která měli Temudžajové na ramenou, a pochopil, proč se tak zvýšila přesnost a rychlost nepřátelské střelby.

„Jsou to samí *kajdžinové*!“ křikl na Horáce. Při těch slovech zvedl luk a rychlou střelbou vyprázdnil tři sedla dřív, než jej Horác stačil vtáhnout do úkrytu za štít. Vzápětí do štítu udeřilo půl tuctu šípů.

„Zbláznil ses?“ zlobil se Horác, ale Will na kamaráda upřel šílený pohled.

„Vraždí moje muže!“ křičel a hrnul se znovu před štít, posedlý myšlenkou zabránit Temudžajům, aby jeho muže jednoho po druhém odstřelovali. Horácova silná paže ho zadržela.

„Když tě zabijou, ničemu to nepomůže!“ zařval a Will pomalu pochopil smysl těch slov.

„Připraveni!“ zavolala Evanlyn. Uvědomil si, že už volá potřetí. Měl by něco udělat. Vyhodnotil situaci, stále ještě krytý Horácovým štítem.

Jezdcům s kopími a šavlemi už nebránila palba střelců, takže se přímo před nimi už dostávali do střetu se Skandijci. Boj zblízka se rozhořoval po celé linii. Dál po Willově levici hlavní voj Temudžajů sváděl divokou bitvu se středem skandijské obrany. Panoval tam příliš velký zmatek a nedalo se poznat, kdo má navrch, pokud se o něčem takovém vůbec dalo mluvit.

Temudžajští ostřelovači před ním, soustředění Chazkamem do jednoho oddílu, mezitím klusali rovnoběžně podél skandijské obranné linie. Udržovali mezi sebou odstup, aby neposkytovali dobrý terč pro salvy, a jakmile byli Willovi lučištníci odkryti, útočili na ně přesně cílenými střelami. Will věděl, že pokusí-li se zamířit na Temudžaje další salvu, ztratí polovinu svých mužů. Pochopil, že zbývá jediné řešení. Opřel se o ochranný val a zakřičel povel na řadu střelců pod sebou – zároveň si všiml, jak je bolestně prořídlá.

„Samostatná střelba!“ zakřičel a ukazoval na klusající šňůru temudžajských *kajdžinů*. „Střílejte, kdykoli budete připraveni, a miřte na ty muže s luky!“

Bylo to nejlepší, co mohl udělat. Jeho muži se při střelbě alespoň Temudžajům nevystavovali v celé řadě otevřených štítů a nepřítel tak byl nucen k nepravděpodobné jednotlivé palbě. Jeho muži získali lepší šanci na přežití. Věděl, že tím se ovšem sníží účinnost jejich střelby. Bez jeho vedení ztratí na přesnosti.

Bylo tu však ještě něco, co mohl udělat. Pohlédl dolů, aby se ujistil, že jeho nádoba se šípy je naplněná. Hbitě vytáhl čtyři šípy, jeden vložil do tětiny a ostatní měl připravené mezi prsty ruky s lukem.

„Drž štít nahoře a buď připraven,“ řekl Horácovi a přešel k okraji valu, stále ukrytý za kamarádovým velkým štítem.

Zhluboka se nadechl, pak vystoupil, v rychlém sledu vystřelil všechny čtyři šípy a hbitě vklouzl zpět do úkrytu za štítem. To už jim kolem uší svištěly temudžajské šípy. Horác viděl, že Willovy šípy srazily dva ostřelovače. Třetí měl probodnuté lýtko a čtvrtý šíp letěl mimo. Horác obdivně hvízdal. Byl to pozoruhodný výkon. Chystal se říct něco v tom smyslu, ale všiml si výrazu naprostého soustředění ve tváři svého kamaráda, a tak raději mlčel. Will se znovu zhluboka nadechl, vložil další šíp, vykročil z úkrytu, vystřelil a uskočil zpátky za štít.

Ted' začal Horác opravdu oceňovat téměř nadpřirozenou přesnost, která jeho kamarádovi přešla do krve při výcviku v lesích a na lukách kolem hradu Redmontu. Will se míhal sem a tam, vysílal šípy – někdy jeden, někdy dva nebo tři – a zasahoval jednoho nepřítele za druhým. Činili se i ostatní lučištníci na skandijské straně, ale nikdo z nich neuměl být tak rychlý a přesný jako hraničářský učeň. A čím víc mužů zasáhli *kajdžinové*, ustavičně projíždějící kolem, tím větší strach z nepřátelských šípů zbývající střelci měli a spíše stříleli bez míření, aby se okamžitě mohli znovu vrhnout za štít.

„Změna stran,“ stručně nařídil Will a ukazoval Horácovi, aby kousek ustoupil. Horác vystřídal ruce a uchopil štít pravačkou. Will se za valem sehnul a přeběhl k Horácovu levému boku. Často měnil styl střelby, někdy vystřelil jen jeden šíp, jindy několik, aby Temudžaje udržoval v nejistotě. Ted' usoudil, že už si zvykli, že se objevuje na pravé straně velkého štítu. Vybral další čtyři šípy, vykročil doleva a ihned začal střílet. Další dvě sedla se vyprázdnila a Will skočil do úkrytu. Změna stran se vyplatila. Do jeho bezprostřední blízkosti nedopadl ani jediný šíp.

Opět vykročil doleva, hbitě vyslal další střelu a pak, aniž by věděl, co ho k tomu vlastně přimělo, okamžitě klesl na všechny čtyři za ochranný val. Jakmile to provedl, prot'al vzduch přímo nad jeho hlavou hrozivý svist. Will cítil, jak mu strachy vyschlo v puse. Když Horác viděl Willa klesat, myslel si, že ho zasáhli, a padl na kolena vedle něj.

„Není ti něco?“ ptal se starostlivě. Will se pokusil o chabý úsměv, ale ani nečekal, že se mu povede.

„Je to dobré,“ dostal ze sebe skřehotavě. „Jen jsem k smrti vyděšený.“

Postavili se a v skrytu za štítem poslouchali, jak do něj narážejí temudžajské šípy. Will si uvědomil, že Temudžajové změnili způsob střelby a že většina se zaměřila na jeho stanoviště. Napadlo ho, že to je příležitost, aby jeho muži vystřelili další salvu. Kdyby ale Temudžajové slyšeli nebo viděli, že se k tomu chystá, nebylo by to pak pro ně překvapení.

„Evanlyn!“ zavolal Will na dívku schovanou v úkrytu pod jeho stanovištěm. Zvedla hlavu a tázavě na něj pohlédla. Will pokračoval:

„Budeš předávat moje pokyny! Vypálíme další salvu!“

Mávla rukou na znamení, že rozumí.

Nepřítel byl soustředěný na Willovo stanoviště. Všichni se snažili zasáhnout postavu, která vyskakovala zpoza štítu a opět za ním mizela a zasypávala je sprškou smrtících střel, takže se bezděčně opět začali shlukovat. Střelba Willových lučištníků už několik minut nestála za nic, a tak se všichni *kajdžinové* přesunuli k velitelskému postu a snažili se odstřelit jejich velitele.

„Vpřed vpravo!“ volal tiše a slyšel, jak Evanlyn povel předává. Nějakou chvíli se nic nedělo a pak uslyšel Evanlyn, jak se na muže dole zlobí a nutí je, aby uposlechli. Postupně se jeden za druhým natáčeli směrem, který udala.

„Připraveni,“ zavolala Evanlyn a Will jí sdělil výšku zdvihu: poloha jedna. Luky se nastavily do vodorovné polohy.

„Nátah,“ řekl Will a opět k němu dolehlo předání povelu. Pak zhluboka nabral dech do plic a zakřičel:

„Štíty dolů! Pal!“ Pouhý zlomek vteřiny po vyslání salvy se ozvalo Horácovo volání: „Štíty nahoru!“

Will si uvědomil, že teď bude několik vteřin pozornost nepřítele soustředěna na linii střelců, takže se odvážil vystoupit zpoza štítu a šíp za šípem střílel do temudžajských řad. Salva

jeho lučištníků našla svůj cíl – ze stovky střelců Willovi sice zbývalo méně než padesát, ale i tak do temudžajské jízdy udeřila spousta šípů a tucet jich poslala k zemi. Will stačil rychlou smrští šípů sestřelit ještě dalších pět, ale to už po něm skočil Horác a stáhl ho k zemi za ochranný val dřív, než by si ho našly temudžajské šípy. Do náspu za jejich zády vlétla záplava šípů. Horác vstal a oprašoval si kolena a lokty.

„Chceš snad umřít?“ zeptal se. Will se na něj zaculil.

„Já prostě spoléhám na tvůj úsudek,“ odpověděl. „Nemůžu přece hlídat všechno sám.“

Stáli za štítem a viděli, že *kajdžinové*, tedy to, co z nich zbylo, se vzdalují do uctivější vzdálenosti. Stále ještě stříleli na skandijské pozice, ale už ne tak účinně jako předtím. Will zamračeně hodnotil úhly a vzdálenosti, pak ukázal na střed skandijské linie, kde se stále ještě odehrávala hlavní bitva.

„Můžeme zase začít střílet salvy,“ řekl Horácovi. „Když si štítonoši přendají štíty do pravé ruky a naši střelci si stoupnou vlevo od nich, budou před odvetnou palbou kryti.“

Horác prozkoumal situaci a široce se usmál. Zbylí *kajdžinové* byli teď přímo před nimi, takže řada lučištníků mohla střílet šikmo přes zadní část hlavní skandijské armády a nemusela přitom opustit úkryt za štíty.

Rychle svůj nápad sdělili dolů Evanlyn a ta předala příslušné povely střelcům. Prořídla řada lučištníků pohlédla na svého mladého velitele a kývala na srozuměnou. Pak dostal Will ještě jeden nápad.

„Evanlyn!“ zavolal a dívka se k němu otočila s otázkou v očích. „Až začneme, budeš velet salvám. Nechávej je v poloze tři a ať pořád střílejí. Já budu držet na uzdě ty *kajdžiny*.“

Usmála se a zamávala, že rozumí. Jakmile začnou, nebude zapotřebí měnit úhel ani zdvih. Ničivé salvy budou směřovat do hustých temudžajských zadních řad. Haltovi, Erakovi a Ragnakovi to třeba poskytne úlevu, kterou potřebují.

„Přímo půl vlevo!“ volal Will. „Poloha tři!“

Zbývalo jim něco přes čtyřicet mužů a všichni teď zvedli luky do nejvyšší polohy.

„Nátah... pal!“

Tentokrát Will počkal a vyhodnotil účinky salvy, aby ověřil, jestli je úhel i zdvih správný. Sledoval, jak šípy udeřily do záložních temudžajských oddílů a jakou paniku obnovená smršť šípů vyvolala.

„Ať nepřestávají střílet!“ zavolal na Evanlyn.

Otočil se a páčil do roztroušené řady temudžajských ostřelovačů. Vyvolal tím rychlou odvetnou spršku šípů. Zezadu uslyšel zadrnčení další salvy šípů, nesoucí se obloukem směrem k místu hlavní bitvy. Střílel dál – vybral cíl a sledoval jezdcův pád. Když se malá skupina jezdců dala do pohybu, pocítil radostné vzrušení.

„Horáci! Stahují se!“ volal nadšeně. Divoce ukazoval na řadu ostřelovačů. Nezbylo jich ani dvacet a postupně se stahovali mimo nebezpečí. Zpočátku docela pomalu, ale když se trochu vzdálili, ujížděli rychleji a rychleji, protože nikdo nechtěl zůstat poslední a stát se terčem přesných střel létajících ze skandijské linie.

Will chytl kamaráda za ruku a vzrušeně s ním třepal. „Vzdávají to!“ vykřikoval. Horác vážně pokýval hlavou a palcem ukázal směrem k sevřené linii skandijských obránců pod nimi.

„Tak to je dobře,“ prohlásil. „Protože tihle to nevzdávají.“

Dole pod nimi Temudžajové se šavlemi seskakovali z koní a valili se prúlomem, který prorazili ve skandijské linii.

Třicet sedm

Nitzak, velitel temudžajského útoku směřujícího na Willovo stanoviště, hnal s tupou bezohledností své vojáky vpřed. Protože kajdžinové lučištníky zaměstnávali, jezdci s kopími a šavlemi se vrhli proti řadě skandijských sekerníků, která lučištníky chránila.

Nitzak vycítil, že tento útok bere jeho generál jako poslední pokus. Bylo jasné, že jestli ani tentokrát neprorazí, nařídí Chazkam všeobecný ústup, protože nebude ochoten podstoupit v tomto tažení další ztráty. Pomyšlení na ústup, na porážku, bylo pro Nitzaka nesnesitelné. Pobízel své vojáky vpřed, přál si prolomit skandijskou linii a zničit ten malý, ale velmi výkonný oddíl lučištníků, který chránila.

Země před skandijským opevněním byla pokryta těly jeho mužů a koní. Postupně však divoké severany zatlačovali, jejich řady řídly a obranná linie ochabovala. Temudžajové sesedli z koní, zdolávali hliněný val a sekali a bodali kolem sebe dlouhými šavlemi. Skandijci se sveřepě bránili.

„Generále!“ Jeden z jeho důstojníků ho chytil za ruku a ukazoval na skupinku jezdců ujíždějících z bitvy. „Kajdžinové ustupují.“

Nitzak je za to proklel. Nafoukaní rozmazlenci, pomyslel si. Věděl, že sami sebe považují za elitu temudžajské armády. Střelci *kajdžinové* byli ušetřeni nebezpečí přímého boje, drželi se pěkně v zázemí a z bezpečí ostřelovali nepřátelské velitele. Když se nyní poprvé v životě ocitli pod přesnou a smrtonosnou odvetnou palbou, zradili a zběhli. Přísahal, že je za tu zbabělost všechny ztrestá smrtí.

Jenže to muselo počkat. Všiml si, že skandijští lučištníci opět posílají jeden roj šípů za druhým do zadních řad hlavního útoku. Musel je zastavit. Obnovení zkázonosných salv mohlo neblaze ovlivnit průběh bitvy.

Chazkam si byl vědom toho, že pokud jde o vedení války, jeho zástupce si nedokáže vytvořit obraz o celkové situaci. Nitzak však měl jednu vlastnost, která z něj dělala vynikajícího taktického velitele. Uměl v bitvě vycítit rozhodující okamžik, chvíli, kdy je všechno na vážkách a rozdíl mezi vítězstvím a porážkou závisí na odhodlanosti té které bojující strany. Cítil, že taková chvíle právě nastala. Když sledoval, jak jeho vojáci bojují se Skandijci, poprvé v chování nepřítele rozpoznal nejistotu. Vytasil šavli a obrátil se k své osobní stráž, polovičnímu *ulanu* složenému ze třiceti ostřílených válečníků.

„Vpřed!“ zvolal a vedl je do útoku na skandijskou linii.

Nitzakův instinkt byl neomylný. Řady vyčerpaných a krvácejících Skandijců prořídly, bojovali z posledního zbytku sil a vůle. Nepřítel jako kdyby neubývalo. Zdálo se, jako by za každého Temudžaje, který padl pod skandijskou sekerou, vyskočili dva noví, začali vyřvávat válečný pokřik a mlátit kolem sebe šavlemi hlava nehlava. Když se přihnala čerstvá posila, seskočila z koní a drala se vzhůru po obranném valu, rovnováha se vychýlila. Nejdřív to vzdal jeden Skandijec, pak další. Potom ustupovali po skupinkách a Temudžajové se hnali průlomem, kterého konečně dosáhli, a prchající Skandijce sráželi k zemi.

Nitzak mával šavlí směrem k řadě lučištníků, která nepřetržitě pálila salvu za salvou do jejich hlavního útoku.

„Lučištníci! Zabte lučištníky!“ poručil svým vojákům a vyrazil vpřed.

Horác na velitelském stanovišti odhodil veliký, těžký štít, který dosud používal, a sáhl po svém malém okrouhlém štítu. Meč vyjel z pochvy s nedočkavým zasyčením a Horác se přehoupł přes ochranný val.

„Zůstaň tady,“ řekl Willovi a zamířil dolů po svahu, vstříc první skupince Temudžajů, která se drápala nahoru k němu. Teď byla řada na Willovi, aby se zatajeným dechem sledoval, jak bojuje jeho kamarád. Meč se míhal obdivuhodným způsobem, kmítal do všech stran, rubal útočníky zleva, zprava, shora i šikmo. První útok byl odvrácen, ale k urostlému bojovníkovi se hnala větší skupina Temudžajů. Znovu bylo slyšet třesk oceli, ale Horác byl nucen ustupovat, protože hrozilo, že ho nepřítel obklíčí. Will sklopil zrak ke koši se šípy. Zbývalo v něm pět šípů, takže začal pálit: klidné, promyšlené střely srážely Temudžaje, kteří se pokoušeli obklopit jeho kamaráda.

Podíval se směrem k lučištníkům. Štítonoši se chopili zbraní a byli připraveni k obraně. Kromě toho se někteří z ustupujících Skandijců znovu dávali dohromady na pozici střelců. Will si všiml, že Evanlyn pořád vyvolává povely k salvám.

„Pokračuj dál!“ křikl na ni a ona se otočila, kývla a opět se vrátila ke svému úkolu.

Horác už byl zatlačen skoro až k vyvýšenému velitelskému stanovišti, ale neustále odolával neúprosnému útoku Temudžajů. Bojoval však sám a neměl krytá záda. Willova zásoba šípů se vyčerpala, takže vytáhl oba nože a rozběhl se chránit svému kamarádovi záda.

* * *

Rovněž Erak uprostřed skandijské linie vycítil, že je vhodný okamžik. Temudžajové urputně bojovali dál, ale jejich výpady ztratily na divokosti.

Záložní jednotky, oslabené a rozvrácené pravidelným deštěm šípů přilétajících z pravého křídla, se stahovaly, a zanechávaly tak oddíly bojující se Skandijci bez pravidelných posil, které byly nutně zapotřebí k udržení rytmu útoku.

Erak skosil temudžajského kapitána, který s bojovým pokřikem překonal opevnění, a otočil se k Haltovi. Hraničář měl stanoviště za ním, stál na obranném valu a nerušeně odstřeloval postupující Temudžaje. Chazkamův nápad zbavit *ulany* ostřelovačů a vytvořit z nich oddíl se svým způsobem obrátil proti Temudžajům. Pro změnu to byli oni, kdo díky přesně cíleným střelám ztráceli své velitele. Skandijští vůdci zatím drtili každého, kdo se ocitl na dosah jejich roztočených seker.

Erak se zbavil nepřátel a vyskočil nahoru k Haltovi. Ukázal na skandijské levé křídlo, kde se zatím nebojovalo.

„Myslím, že když je napadneme z boku, mohlo by je to dorazit,“ řekl. Halt o jeho nápadu krátce uvažoval. Byl riskantní. Ale věděl, že právě tak se bitvy vyhrávají. Nebo prohrávají. Rozhodl se.

„Udělej to,“ souhlasil a Erak kývl hlavou. Nato pohlédl směrem za hraničáře a zaklel. Halt se rychle natočil, aby se podíval i on, a společně sledovali, jak Temudžajové pod Willovým stanovištěm prorážejí obrannou linii. Oběma bylo jasné, že jestli se šípy přestanou sypat, temudžajský zadní voj se vzpamatuje, znovu se semkne a příležitost zvrátit bitvu bude promarněna.

Byl čas jednat.

„Přiveď levé křídlo,“ stručně řekl Halt. Sáhl po náhradním toulci se šípy a rozběhl se k Willovu velitelskému stanovišti. Erak hleděl za ním a věděl, že jeden muž navíc nic nezachrání. Zoufale se rozhlížel kolem a jeho zrak padl na Ragnaka – stál uprostřed kruhu padlých Temudžajů a jeho oči byly divoké a strnulé. Už zahodil štít a svojí mohutnou sekerou mával obouruč. Z půltuctů zranění na rukou, nohou a trupu mu prýštila krev, ale skandijský oberjarl jako by na to nedbal. Erak poznal, že už mu chybí jen málo, aby ho zachvátila nepřičetná

zuřivost. A věděl i to, že jeden takový bojovník navíc může zachránit hodně.

Erak si prosekal cestu k oberjarlovi. Temudžajové od obou bojujících obrů se strachem ustoupili a ti tak získali chvilku na oddych. Ragnak na Eraka pohlédl, poznal ho a vycenil zuby v divém, vítězném úsměvu.

„Dáváme jim zabrat, Eraku!“ řval a oči mu pořád divoce žhnuly. Erak ho popadl za ruku a zatřásl s ním. Potřeboval, aby ho Ragnak vnímal.

„Přivedu levý křídlo!“ zakřičel. Oberjarl se zasmál a pokrčil rameny.

„Dobrá! Ať se taky trochu pobaví!“ zahulákal. Erak ukázal směrem k moři, do míst, kde zuřila nejprudší bitva.

„Pravý křídlo je na tom zle. Prolomili ho. Hraničář tam potřebuje pomoc.“

Byl to divný pocit, dávat rozkazy svému nejvyššímu veliteli. Pak si však uvědomil, že Ragnak by v tomhle stavu stejně nedokázal útok levého křídla řídit. Ragnak už byl schopen pouze jediné věci – hrubou silou rozdrtit každého nepřítele, který se mu postaví do cesty.

Ragnak pochopil, co Erak říkal, a znovu pokýval hlavou.

„Říkáš, že ten malej chytrolín potřebuje pomoc? Pak jsem jeho člověk!“

A s mocným řevem se hrnul za Haltem, následován svojí družinou dvanácti sekerníků.

Erak vyslal rychlou modlitbu k vallům. Tucet chlapů nebylo moc, ale s Ragnakem v tomhle stavu nepřítelosti by to mohlo stačit. Pak jeho mysl odsunula problémy pravého křídla stranou a Erak se hlasitě začal shánět po nějakém poslovi. Pravé křídlo se pár minut muselo o sebe postarat samo. On právě teď potřeboval levé křídlo, aby na nepřítele zaútočilo z boku.

Třicet osm

Horác vycítil, že za ním někdo je. Rychle se otočil a máchl mečem, připravený k šikmému seku. Když spatřil drobnou postavu svého kamaráda a viděl, jak jen se dvěma noži zarputile čelí Temudžajovi se šavlí, zasadil úder z větší šířky a hrot meče roztřel mužovo čelo. Voják se zapotácel, rukama se chytil za hlavu a klesl na kolena.

„Co to tady vyvádíš?“ křičel Horác, zatímco se snažil krýt další útok zepředu.

„Kryju ti záda,“ řekl Will a zachytil výpad dalšího Temudžaje, který se pokoušel napadnout Horáce zezadu.

„Tak mi příště dej radši vědět,“ doporučil Horác, když s heknutím uskočil před temudžajským kopím a jilcem meče praštil do lebky jeho překvapeného majitele. „Málem jsem tě před chvílí přesekl vejpůl!“

„Žádné příště nebude,“ odpověděl Will. „Já si tady zrovna moc neužívám.“

Horác se rychle ohlédl přes rameno. Will se stylem hraničářské obrany pomocí dvou nožů snažil krýt údery Temudžajovy šavle. V tomto způsobu boje nebyl nijak zvlášť zručný. Navíc od doby, kdy tohle s Horácem procvičovali v celtických horách, uplynul už rok. Temudžaj se šavlí měl

navrch a Horác si i při letmém pohledu všiml, že levým rukávem Willovy košile prosakuje krev.

„Až ti řeknu, padni na kolena,“ řekl Horác.

„Skvěle,“ zachmuřeně odpověděl Will. „Možná to stihnu dřív, než to vyslovíš.“

Horác se chtě nechtě musel zasmát. Když se zbavil dvou útočníků, křikl přes rameno:

„Ted’!“

Vycítil, že Will se vrhl na zem, přehodil si meč do revezního držení, provedl výpad vzad a uslyšel vyděšený výkřik.

„Jsi v pořádku?“ zavolal, znovu si přehodil meč a odrazil dotěrné kopí. Odpověď chvíli nepřicházela a Horáce zachvátil strach, že právě probodl kamaráda. Pak se Will ozval.

„Velice působivé. Kde ses to naučil?“

„Právě jsem to vymyslel,“ řekl Horác a potom spokojeně hekl, protože kopiník se odvážil moc blízko a hrot Horácova meče se mu zabodl do plece. Muž klesl k zemi, Horác vytáhl meč a švihl v úderu střechou proti dalšímu Temudžajovi. Tlustá plstěná helma zachránila vojákovi život, ale úder byl dost silný na to, aby voják obrátil oči v sloup a klesl omráčený na kolena.

Mohli si na chvíli vydechnout. Horác přikročil ke kamarádovi a pozorně se na něj zadíval.

„Bolí ta ruka?“ Hlavou kývl směrem k zvětšující se krvavé skvrně na Willově rukávu. Will sledoval jeho pohled a zdálo se, že se si krve všiml poprvé.

„Ani jsem nic necítil,“ řekl trochu překvapeně. Horác se nevesele usmál.

„To přijde později,“ prohlásil. Will pochybovačně zavrtěl hlavou.

„Jestli nějaké později bude,“ namítl. Pak se k nim zezadu doneslo zadrnčení třetiv a zasvištění další salvy šípů. Překvapeně pohlédli jeden na druhého.

„To je Evanlyn,“ řekl Will. „Oni ještě pořád střílejí!“

Horác ukázal na Temudžaje houfující se podél zesláblé obranné linie před opevněním lučištníků.

„Dlouho už nebudou,“ řekl. Skandijská linie se začínala hroutit. „Honem! Kryj mi záda a zakřič, když budeš potřebovat pomoc.“ S těmi slovy se vrhl ze svahu dolů, hnal se proti Temudžajům a jeho meč se míhal nahoru a dolů. Nepřátelé se zalekli zuřivého útoku a nejdřív začali ustupovat. Pak zjistili, že útočníci jsou vlastně jen dva – a jeden z nich je ozbrojený pouze noži a postavou spíše ještě kluk –, takže se vzchopili a znovu se hnali vpřed.

Horác se urputně bil a kolem něj se shromáždili další zbylí obránci. Jenže přesila nepřátel začínala být rozhodující a jednotlivým Temudžajům se dařilo obcházet hlouček obránců a pronikat do okopu, odkud lukostřelci neustále posílali salvy šípů na hlavní část temudžajského vojska.

Oba mladíci slyšeli, jak Evanlyn naléhavě zvyšuje hlas a volá na lučištníky, aby po útočnících okamžitě pálili. Věděli, že zbývá pouhých několik minut, než Temudžajové překonají okop a zabijí každého, kdo v něm bude.

„Honem!“ vykřikl Will a rozběhl se jako první směrem k okopu. Horác mu běžel v patách.

Willovi se postavil do cesty temudžajský voják. Will se po něm ohnal saxonským nožem a rána dopadla s takovou prudkostí, že ho zbolela celá ruka. Horácův varovný výkřik Willa upozornil na nebezpečí – otočil se právě včas, aby zkřížením nožů kryl divoký výpad šavlí. To už byl Horác po jeho boku a sekl po muži, který spolu s třemi dalšími Willa napadl. Oba kamarádi bojovali bok po boku, ale Temudžajů bylo moc. Ve Willovi se všechno sevřelo, když pochopil, že se k okopu nedostanou včas. Viděl Evanlyn, byla od něj vzdálená ani ne pětadvacet kroků. Kolem sebe měla skupinu lučištníků, kteří stáli proti ještě větší skupině Temudžajů. Ti postupovali k okopu – zvolna se blížili a zadržovala je pouze hrozba luků.

„Wille, pozor!“ Byl to znovu Horác, hrnuli se na ně další Temudžajové a oni museli opět bojovat o život.

Nitzak vedl oddíl vojáků do okopů, které chránily skandijské lučištníky. Další muži si vzali na starost dva mladé bojovníky, kteří si tak zdatně vedli při protiútoky. Nitzak měl za úkol umlčet lučištníky jednou provždy.

Jeho muži mu byli v patách, valili se do okopu a vrhali se proti snadno zranitelným a v podstatě neozbrojeným lučištníkům. Ti ustupovali podél ochranného valu, někteří přes něj přelézali a prchali pryč. Nitzak je zarytě pronásledoval okopem a pak se za jedním ohybem překvapeně zastavil.

Proti němu stála mladá dívka, v ruce svírala dlouhou dýku a oči měla plné vzdoru. Zbývající lučištníci se shlukli kolem ní jako ochránci. Pak na její povel zvedli luky a drželi je připravené.

Obě skupiny stály proti sobě. Nitzak viděl, že na něj míří nejméně deset luků – ze vzdálenosti necelých patnácti kroků. Kdyby dívka vydala rozkaz, střelci by v žádném případě nemohli minout. Jenomže jakmile by vystřelili první salvu, byli by dívka i lučištníci ztraceni.

Sjel pohledem ke straně. Jeho vojáci stáli vedle něj a další byli za nimi. Nitzak ani náhodou neměl v úmyslu zemřít v salvě skandijských šípů. Ochotně by to podstoupil, kdyby to posloužilo nějakému cíli. Jenže on měl svůj úkol a neměl právo zemřít, dokud ho nesplní. Na druhou stranu mu však nedělalo žádné potíže obětovat při plnění úkolu deset nebo i víc vojáků, kdyby to jinak nešlo. Posunkem je pobídl vpřed.

„Do útoku,“ řekl klidně a jeho muži se hrnuli zúženou částí okopu.

Lučištníci na pár vteřin zaváhali, potom Nitzak uslyšel dívčín příkaz k palbě a vzápětí zadrnčení tětiv. Šípy se zabodly do jeho mužů, sedm jich zabily či zranily. Ostatní však pokračovali dál, posílení dalšími vojáky zezadu. Lučištníci se dali na útěk, zůstala pouze dívka. Nitzak vykročil vpřed, oběma rukama sevřel šavli a zvedl ji do výše. Zvědavě pátral v dívčíných očích po známkách strachu, ale nic takového

nenášel. Pomyslel si, že zabít někoho tak odvážného je skoro hanba.

Z boku k němu dolehl zoufalý výkřik – hlas mladého muže, zlomený strachem a bolestí.

„Evanlyn!“

Předpokládal, že je to dívčino jméno. Viděl, jak dívka uhnula očima a smutně se usmála na někoho, kdo stál mimo jeho zorné pole. Byl to úsměv na rozloučenou.

* * *

Will všechno viděl na vlastní oči. Nebylo v jeho silách zasáhnout, musel v zoufalém boji bránit svůj život a krýt Horácovi záda. Zároveň sledoval, jak se Temudžajové hrnou k okopu, jak se je lučištníci snaží zastrašit okamžitou salvou, a pak v hrůze přihlížel, jak Temudžajové opět klidně postupují vpřed bez ohledu na nebezpečí. Poslední salva je zastavila na vteřinu nebo dvě, pak zaútočili a lučištníky rozprášili.

Horácův varovný výkřik ho vrátil zpět k vlastnímu boji a Will uskočil, aby se vyhnul šavli, a sekl saxonským nožem, aby Temudžaje zbaveného rovnováhy zatlačil o pár kroků zpět. Znovu se otočil a viděl temudžajského důstojníka, jak stojí proti Evanlyn a oběma rukama třímá pozvednutou šavli.

„Evanlyn!“ zakřičel zděšeně. Uslyšela ho a ohlédla se. Jejich oči se setkaly a Evanlyn se na Willa usmála – úsměvem, který mu připomněl vše, co spolu prožili za posledních jedenáct měsíců a co kdy jeden pro druhého znamenali.

A on ji teď nedokázal nechat umřít. Přehodil si v ruce saxonský nůž, uchopil ho za hrot, vyvážil, jedním plynulým pohybem máchl rukou vzad a potom vpřed.

Mohutný nůž zasáhl Nitzaka pod levou paži právě v okamžiku, kdy zahájil sek směrem dolů.

Nitzakovy oči dostaly skelný výraz. Zástupce temudžajského vojevůdce se zapotácel a zvolna se hroutil na hliněný násep okopu. Pak se svezl dolů na tvrdou udusanou zem. Šavle mu vypadla z rukou a ochablé prsty škubaly za

velký nůž, který mu vězel v boku. Poslední jeho myšlenka byla, že Chazkam teď nejspíš stejně ukončí tažení, a rozzlobilo ho to.

Na Willa, nyní až na malý vrhací nůž neozbrojeného, opět zaútočil jeden z Temudžajů. Will se na něj vrhl, sevřel ho rukama a kutáleli se dolů z hliněného valu. Will zoufale visel na ruce, v níž měl Temudžaj šavli, a voják se pokoušel uhýbat chabým ranám malého nože.

Will zahlédl Horáce obsypaného nepřáteli – útočili na něho čtyři najednou – a pochopil, že to znamená konec.

A potom uslyšel řev, při němž v žilách tuhla krev. Znenadání se nad ním vztyčila obrovská postava, jeho protivníka doslova odervalo od země a odmrštila ho takovou silou, že odletěl patnáct kroků a cestou ještě smetl další tři vojáky.

Byl to Ragnak, hroživý ve svém záchvatu divoké zběsilosti. Košili měl roztrhanou na cáry, kromě obří rohaté helmice ho nic nechránilo a z hrdla mu bez ustání vycházel strašlivý řev. Vrhhl se přímo doprostřed temudžajských útočníků, mohutná sekýra s dvojitým ostrím opisovala široké kruhy a Ragnak kosil nepřátele na všech stranách.

Vůbec se nesnažil krýt a rány na něj dopadaly jedna za druhou. Jednoduše si toho nevšímal a mlátil, sekal a rubal nepřátele, kteří vtrhli do jeho země – kteří se opovážili probudit v něm tuhle nepřičetnou zuřivost.

Jeho osobní stráž mu byla v patách, všichni posedlí stejným vražedným šílenstvím. Rozrazili temudžajské vojsko jako klín, neúprosný a nemilosrdný. Tucet mužů, jimž nezáleželo na vlastních životech. Jimž záleželo pouze na jedné jediné věci: dostat se k nepřítelům a zabít jich co možná nejvíc a co možná nejrychleji.

„Horáci!“ zaskuhral Will a pokoušel se vyhrabat na nohy, protože si vzpomněl, že když viděl Horáce naposled, urputně se bránil čtyřem útočníkům. A pak zaslechl další zvuk – tentokrát povědomý – hluboké drnění dlouhého luku.

Sledoval, jak Horácovi protivníci mizí jako jarní sníh a věděl, že dorazil i Halt.

* * *

Z pahorku vzdáleného asi půl míle přihlížel Chazkam, vojevůdce a chán Lidu, jak útok jeho armády troskotá. Nepřítelovo levé křídlo se stočilo, udeřilo na jeho hlavní voj, zatlačilo ho zpátky a způsobilo mu těžké ztráty. Na nepřátelském pravém křídle se Nitzakovi a jeho mužům nakonec podařilo umlčet skandijské lučištníky. Chazkam někde v hloubi srdce celou dobu věděl, že jeho dávný druh v tom úkolu uspěje.

Jenomže mu to trvalo příliš dlouho. Úspěch se dostavil pozdě a Chazkamova hlavní armáda, kropená nepřetržitým krupobitím šípů, mezitím ztratila bojovného ducha. Útok z boku je pak ve zmatku zahnal na ústup.

Samozřejmě, byl to jen jeden prohraný útok a Chazkam věděl, že by pořád ještě mohl bitvu vyhrát, kdyby chtěl. Mohl by znovu seskupit *ulany*, nasadit čerstvé zálohy a vyhnat ty zlořečené Skandijce z obranných opevnění a rozprášit je do hor a do lesů. Nakrátko byl v pokušení udělat to – strašlivě se pomstít lidem, kteří zkřížili jeho plány.

Jenže cena by byla příliš vysoká. Už ztratil spoustu vojáků a další útok, i kdyby byl úspěšný, by ho stál víc, než si mohl dovolit. Otočil se v sedle a rukou přivolal trubače.

„Zatrub všeobecný ústup,“ řekl klidně. Na tváři se mu neobjevil ani náznak prudké zloby a hořké zuřivosti planoucí v jeho srdci kvůli utrpěné porážce.

Nehodilo se, aby temudžajský vojevůdce dal průchod svým citům.

Třicet devět

Ragnakovo tělo bylo spáleno den po bitvě. Oberjarl zemřel v posledních okamžicích, těsně předtím, než Temudžajové začali ustupovat. Padl v boji obklopen osmnácti temudžajskými vojáky. Přežili dva z nich a byli tak zle zřízeni, že se od hroznivé postavy skandijského vůdce jen stěží odplazili.

Nedalo se nijak zjistit, kdo zasadil osudovou ránu, pokud vůbec nějaká taková byla. Na oberjarlově těle napočítali přes padesát ran, z nichž půl tuctu by za běžných okolností způsobilo okamžitou smrt. Podle skandijského zvyku položili tělo na pohřební hranici v tom stavu, v jakém bylo – bez omývání krve nebo jiných stop po bitvě.

Čtyři Araluenci byli přizváni, aby mohli projevit úctu mrtvému oberjarlovi. Několik okamžiků postáli před mohutnou hranicí z dehtem nasáklých borových polen a hleděli na strnulou postavu. Pak jim bylo zdvořile, avšak rozhodně oznámeno, že pohřeb oberjarla i volba jeho nástupce, která bude následovat hned poté, jsou čistě skandijskou věcí, takže se všichni čtyři vrátili do Haltova příbytku a čekali, až bude po všem.

Pohřební obřady pokračovaly tři dny. Tato tradice vznikla proto, aby jarlové ze vzdálených osad měli čas přijet do

Hallasholmu a mohli se zúčastnit volby nového oberjarla. Pochopitelně se neočekávalo, že z oblastí, kudy předtím prošli Temudžajové, dorazí mnoho jarlů, a většina ostatních už byla shromážděna kvůli vyhnání vetřelců. Tradice si však žádala třídní truchlení, které mělo ve Skandii podobu nemírného popíjení a velmi nadšeného vyprávění o bojovém hrdinství zesnulého.

A tradice byla samozřejmě pro Skandijce posvátná – především tradice, jejíž součástí je hojné popíjení a hýření do pozdních nočních hodin. Za povšimnutí stálo, že čím větší množství pálenky se vypilo, tím nadšenější bylo líčení Ragnakovy udatnosti.

Když druhého večera podroušené hlasy vyřvávaly námořnickou písničku a zároveň byl slyšet hluk rozbíjených stoliček během nějaké rvačky, Evanlyn se zamračila.

„Nezdá se, že by byli nějak zvlášť smutní,“ poznamenala a Halt jen pokrčil rameny.

„Je to jejich obyčej,“ řekl. „Navíc Ragnak zemřel v bitvě, v litém boji, a to je konec, který by mu každý správný Skandijec mohl závidět. Zajišťuje mu přímou cestu do nejvyššího patra jejich nebe.“

Evanlyn nesouhlasně našpulila pusy.

„I tak,“ řekla, „to působí hodně neuctivě. A byl to přece on, kdo nám zachránil život.“

V místnosti nastalo rozpačité ticho. Nikoho z dalších tří přítomných nenapadlo, jak taktně zmínit, že kdyby Ragnak přežil, byla by tu jeho přísaha, že Evanlyn zabije. Když o něm teď mluvila, vypadalo to, jako kdyby ztratila starého, vzácného přítele. Horác těkal pohledem z Halta na Willa v naději, že jeden z nich to nadhodí. Jediné, čeho se dočkal, když se mu podařilo zachytit Willův pohled, bylo téměř nepostřehnutelné zavrtění hlavou. Horác pokrčil rameny. Jestliže si dva hraničáři myslí, že to nestojí za řeč, kdo by s nimi chtěl nesouhlasit?

Konečně skončilo období truchlení a vysocí jarlové se shromáždili ve Velké dvoraně, aby zvolili nového oberjarla.

Will se s nadějí v hlase zeptal: „Myslíte si, že má Erak nějakou šanci?“ Jeho naděje však pohasla, když Halt zavrtěl hlavou.

„Je to oblíbený válečný vůdce, ale takoví jsou ještě další tři nebo čtyři. K tomu si přidej, že není žádný organizátor. A zaručeně ani žádný diplomat,“ zdůraznil.

„A je to důležité?“ zeptal se Horác. „Z toho, co jsem viděl, se zdá, že v téhle zemi diplomacie mezi uznávané schopnosti zrovna nepatří.“

Halt s úsměvem přisvědčil. „To je pravda,“ připustil. „Ale když se vybírá z několika rovnocenných uchazečů jako v tomto případě, je do jisté míry třeba navazovat užitečné styky. Nikdo ti nedá hlas proto, že jsi nejlepší. Budou tě volit proto, že pro ně můžeš něco udělat.“

„Vlastně si myslím, že Erakovi moc nepomůže ani to, že byl v posledních letech také Ragnakův hlavní výběrčí daní,“ mínil Will, „protože spousta těch, co budou nového oberjarla volit, si od něj vyslechla hrozbu, že jim rozrazí hlavu sekerou.“

Halt opět kývl. „Výběrčí daní není právě vhodný stupeň v kariéře, pokud se někdy v budoucnu chceš stát oberjarlem.“

Po pravdě řečeno však hraničář Erakovy vyhlídky na zvolení snižoval trochu z pověřivosti. Mezi Skandií a Araluenem bylo zapotřebí vyřešit ještě hodně sporných věcí a Halt by byl rád, kdyby je za Skandií jako nejvyšší vůdce řešil Erak. Jenže čím víc to rozebírali, tím mizivější se jim Erakovy šance zdály. Halt nevěděl o vybírání daní, dokud to Will nezmínil. Asi to byla poslední kapka, která udělá konec všem jarlovým nadějím.

Ne že by Erak projevoval sebemenší zájem stát se oberjarlem, uvědomil si Halt.

A Halt i jeho tři společníci mu vlastně drželi palce hlavně proto, že byl jejich přítelem a že byl jediným skandijským vůdcem, kterého dobře znali.

„On by dobrým oberjarlem možná ani nebyl,“ usoudil Horác. „Pro něj je hlavně důležité vyplout zase na moře s vlčí lodí a vyrazit někam na nájezd.“

Všichni ostatní souhlasili.

Což jen potvrzuje, jak velmi se lidé mohou mýlit, když nad něčím příliš mudrují. Pátého dne se dveře Haltova obydlí otevřely, dovnitř vešel zaražený Erak, rozhlédl se po čtyřech nedočkavých obličejích a řekl: „Nový oberjarl jsem já.“

„Já to věděl,“ vyhrkl Halt a jeho tři krajané se po něm velice pohoršeně podívali.

„Věděl?“ opáčil Erak. Jeho hlas zněl dutě a v očích se mu ještě odrážel šok z náhlého povýšení na nejmocnějšího muže ve Skandii.

„Jistě,“ pokrčil rameny hraničář. „Jsi velký, lakomý a ošklivý a těchhle vlastností si podle všeho Skandijci považují nejvíc.“

Erak se napřímil v celé své výšce a snažil se náležitě předvést důstojnost, s jakou by podle jeho mínění měl vystupovat oberjarl.

„Takhle vy Araluenci mluvíte s oberjarlem?“ zeptal se a Halt se konečně zasmál.

„Ne. Takhle mluvíme s přítelem. Pojď dál a dej si něco k pití.“

* * *

Během několika příštích dní se začalo ukazovat, že rada jarlů zvolila moudře. Erak rychle dotáhl do konce staré spory s jinými jarly, zejména s těmi, které navštívil v rámci svého pověření jako výběrčí daní. A překvapivě nechal Borsu dál dělat hilfmannu.

„Myslel jsem, že Borsu nemůže vystát,“ nechápal Will. Halt však jen pokýval hlavou a schválil tak Erakovo rozhodnutí.

„Borsa je dobrý správce a přesně to bude Erak potřebovat. Dobrý vůdce je ten, který dobře ví, co mu nejde, a najme si někoho, kdo se o to za něj postará.“

Will, Horác a Evanlyn museli o jeho slovech pár vteřin přemýšlet, ale pak uznali, že znějí rozumně. Horác nad tím vlastně stále ještě hloubal, i když ostatní dva pokývali hlavou a začali rozebírat jiné záležitosti.

Jako oberjarl už Erak nemohl dál vyplouvat na pravidelné nájezdy za kormidlem *Vlčího větru*, což mu maličko kalilo radost z nečekaného povýšení. Oznámil však, že než předá loď do péče svému dlouholetému prvnímu důstojníkovi Svengalovi, podnikne ještě poslední plavbu.

„Odvezu vás, vy chásko jedna, zpátky do Araluenu,“ prohlásil. „Bude to docela spravedlivý, protože za to, že jste tady, můžu v první řadě já.“

Will se z té novinky tiše radoval. Teď, když nadešel čas vrátit se domů, si uvědomil, že se s tímhle velkým, hřmotným pirátem bude těžko loučit. Poněkud překvapeně zjistil, že začal Eraka považovat za dobrého přítele. Vítal všechno, co oddalovalo okamžik rozloučení.

Přišlo jaro, z jihu přiletěly husy a do hor se vrátila vysoká zvěř, takže místo sušeného a nasoleného masa, které tvořilo převážnou část zimní stravy v Hallasholmu, měli dostatek čerstvého masa.

Když Will uviděl, jak se z hor ve skandijském vnitrozemí vracejí do Hallasholmu první lovecké výpravy, vzpomněl si, že má ještě jeden nesplacený dluh. Časně ráno tiše vyklouzl na Cukovi a zamířil po stezce, po níž se před tolika měsíci s Evanlyn vlekli v mrazivé vánici.

U malé chaty, v níž se přes zimu skrývali, našel skromného huňatého poníka, který mu tenkrát zachránil život. Trpělivému zvířeti se podařilo přetrhnout chatrný provaz, na němž bylo uvázané v přístavku za chatou, a když Will dorazil, pokojně se na paloučku popásalo na nové trávě.

Will rozvázal malý pytlík ovsa a Cuk se na svého pána podíval trochu vyčítavě, protože mu došlo, že oves je jen pro toho druhého koně. Will svého koníka uklidňoval hlazením po nozdrách.

„On si to zaslouží,“ vysvětloval a hraničářský koník pokrčil rameny – pokud je nějaký kůň něčeho takového schopen. Tenhle obyčejný pony si možná pytlík ovsa skutečně zasloužil, ale to neznamenal, že se Cukovi přestanou sbíhat sliny, když měl jen přihlížet a čichat tu vůni. Když poník schroustal oves,

Will opět nasedl na Cuka, vzal do ruky vodící provaz a jel zpátky do Hallasholmu, kde poníka nenápadně vrátil do Erakovy stáje.

Večer před odjezdem uspořádal Erak na jejich počest hostinu na rozloučenou. Skandijci chtěli předvést, jak vysoce si cení úsilí, s jakým čtyři Araluenci bránili jejich zemi proti nájezdníkům. A protože nad Evanlyn se už nevznášel stín přísahy vallům, věnovali velkou pozornost právě jí – opakovaně připíjeli na její statečnost a duchapřítomnost, kterou prokázala, když řídila palbu lučištníků i v době, kdy jejich stanoviště zaplavovali nepřátelé.

Halt, Borsa a Erak seděli u čelního stolu a tiše probírali nedořešené záležitosti jako například návrat otroků, kteří bojovali ve sboru lučištníků, do původní vlasti. Mnoho z nich bohužel bitvu nepřežilo, ale příslib svobody platil i pro jejich rodinné příslušníky a bylo zapotřebí projednat podrobnosti. Když byla věc konečně uzavřena, Halt usoudil, že přišla pravá chvíle, a klidně prohodil:

„Takže co uděláte, až se Temudžajové vrátí?“

U čelního stolu bylo chvilku nepříjemné ticho. Erak se i s židlí odsunul od stolu a zíral na malého, podmračeného muže vedle sebe.

„Vrátí? Proč by se měli vracet? Přece jsme je porazili, ne?“

Halt však zvolna zavrtěl hlavou. „Ve skutečnosti,“ řekl „jsme je neporazili. Jen jsme prostě dosáhli toho, že pokračovat v boji by je přišlo moc draho – pro tentokrát.“

Erak přemýšlel o Haltových slovech a pohledem vyzval Borsu, aby se vyjádřil. Hilfmann trochu zdráhavě pokýval hlavou.

„Myslím, oberjarle, že hraničář má pravdu,“ připustil. „O moc déle bychom byli nevydrželi.“ Nato přešel očima k Haltovi a položil mu otázku: „Ale proč by se měli vracet?“

Halt usrkl silného skandijského piva a pak odpověděl. „Protože to je jejich zvyk,“ řekl prostě. „Temudžajové nežijí současností nebo letošním rokem či rokem příštím. Myslí na dalších deset nebo dvacet let dopředu a jejich dlouhodobým

cílem je ovládnout tuto část světa. Potřebují vaše lodě. Proto se vrátí.“

Erak si mnul v prstech špičku kníru a uvažoval o těch slovech. „Tak je zase vyženeme,“ prohlásil.

„Bez lučištníků?“ zeptal se klidně Halt. „A když to příště už nebude překvapení?“

Opět nastalo ticho. Potom Erak s nadějí v hlase řekl: „Mohli byste nám pomoci vycvičit lučištníky. Ty a ten tvůj kluk?“ Halt ihned zavrtěl hlavou. A velmi rázně.

„Nemohu pomáhat Skandii, aby získala tak mocnou zbraň,“ řekl. „Jakmile se tyhle věci naučíte, nikdy bych asi nemohl mít jistotu, že je v budoucnu nepoužijete proti nám.“

Erak musel uznat, že hraničářův postoj je rozumný. Konec konců, Araluen a Skandie byli tradiční nepřátelé. Borsovo cvičené vyjednávačské ucho však v Haltově odmítnutí postřehlo jistý náznak.

„Ale ty nějaký návrh přece jenom máš?“ vyhrkl nedočkavě a Halt se na něj málem musel usmát. Doufal, že hilfmann pochopí, kam míří.

„Myslel jsem,“ řekl, „že by tu pravidelně mohla být umístěna jednotka řekněme tří set vycvičených lučištníků. Zůstali by u vás na jarní a letní měsíce, na zimu by odpluli domů a pak by se vystřídali.“

„Araluenci?“ ujišťoval se Erak a konečně začínal chápat. Halt kývl.

„Takovým způsobem bychom vám lučištníky zajistit mohli. Ale kdyby někdy mezi našimi zeměmi došlo k projevům nepřátelství, cítil bych se mnohem bezpečněji, kdybych věděl, že je nepoužijete proti nám. To by bylo třeba stanovit ve smlouvě,“ dodal, jako by se nechumelilo.

Erak opatrně pohlédl na svého hilfmannu. Než se nadál, leželo mezi nimi na stole slovo „smlouva“. Borsa zachytil jeho pohled a zamyšleně pokrčil rameny.

„Navrhuji smlouvu o vzájemné obraně na dobu...“ Halt se tvářil, jako když přemýšlí, ale Erak měl najednou silný dojem, že hraničář si každé slovo pečlivě rozmyslel už mnohem dříve.

„... řekněme pěti let. Vy získáte jednotku schopných lučištníků
—“

Erak usoudil, že nadešel čas, aby se ke slovu dostal i někdo jiný. „A co získáte vy?“ houkl.

Halt se na něj usmál. „My získáme mírovou smlouvu, která stanoví, že Skandie během toho období nepodnikne žádný překvapivý útok na naši zemi. A že v případě, že by se válečný střet stal nevyhnutelný, bude našim lučištníkům umožněn svobodný návrat domů.“

Erak prudce zavrtěl hlavou. „Nikdy svůj chlapy nepřesvědčím, aby nechali nájezdů,“ přiznal otevřeně. „Kdybych s něčím takovým přišel, okamžitě by mě svrhli,“ prohlásil. Halt však zvedl ruku, aby ho upokojil.

„Já nemluvím o jednotlivých případech,“ řekl. „S těmi se dokážeme vypořádat. Myslím tím už žádné soustředěné útoky velkých jednotek, jako byl ten ve spojení s Morgarathem.“

Opět všichni dlouze mlčeli a Erak nabídku zvažoval. Čím víc o tom nápadu přemýšlel, tím víc se mu líbil. Věděl stejně dobře jako všichni ostatní, jak málo chybělo, aby je Temudžajové přemohli. Tři stovky cvičených lučištníků by pro Skandii znamenaly významnou obrannou sílu, zejména pokud by byli rozmístěni v úzkých průsmycích a klikatých soutěskách na hranici. S hrůzou si uvědomil, že začíná uvažovat jako nějaký taktik. Asi se kolem toho hraničáře motám už moc dlouho, pomyslel si.

„Ty máš oprávnění podepsat takovou smlouvu?“ zeptal se a Halt poprvé zaváhal. Ve skutečnosti neměl oprávnění vůbec k ničemu. Jako člen hraničářského sboru by pravomoc k podpisu měl, ale ze sboru byl vyloučen, když ho král Duncan poslal do vyhnanství. Mohl by se samozřejmě drze tvářit, že oprávnění má. Byl si skoro jistý, že Crowley nebo i sám Duncan by takovou smlouvu podepsali. Jenže kdyby to udělal, Erak by se mohl dovědět, že nejednal poctivě, a Halt něco takového nepovažoval za dobrý začátek pro jakýkoli vztah.

„Já ho mám,“ ozval se za jeho zády klidný hlas a všichni tři muži u stolu překvapeně zvedli hlavy. Evanlyn se vytratila od

vřelých přípitků a nadšených ovací a posledních několik minut se zaujetím poslouchala jejich rozhovor.

„Jako araluenská královská princezna jsem oprávněna k podpisu v zastoupení svého otce,“ oznámila jim. Halt si nenápadně oddechl úlevou.

„Myslím, že bude nejlepší, když to tak uděláme,“ řekl.
„Konec konců, princezna stojí výš než já, o trochu.“

Čtyřicet

Od Úzkého moře až k hradu Araluenu plul *Vlčí vítr* celou dobu po řece Sematu.

Místní obyvatelé ohromeně sledovali, jak vlčí loď nerušeně a pokojně zvolna mívá jejich pole a vesnice tak daleko ve vnitrozemí. Říční pevnosti a strážná stanoviště podél řeky, které by za jiných okolností skandijské lodi v dalším postupu zabránily, se s úctou skláněly před osobní zástavou princezny Kasandry – snášejícím se červeným jestřábem. Místní velitelé obdrželi před průjezdem lodi zprávu, která měla zajistit, že vlajku poznají, a upozornit je, že loď připlouvá v míru.

Nezvyk to byl i pro Eraka a jeho posádku.

Konečně propluli poslední zátočinou řeky a před nimi se vypínaly štíhlé věže a vížky hradu Araluenu. Při pohledu na hrad Erak vydechl úžasem. Hlt ho pozoroval a byl si jistý, že hrad v Erakovi nevzbudil jen upřímný obdiv, ale že zapracovaly i staré loupežnické instinkty a Erak odhaduje, kolik pokladů hrad asi skrývá. Přistoupil k oberjarlovi a tiše mu řekl: „Přes hradní příkop by ses nikdy nedostal.“

Erak ztuhl překvapením a otočil se k hraničáři. Pak se malinko provinile usmál.

„Bylo to na mně tak vidět, že jsem o tom uvažoval?“ zeptal se a Halt jeho domněnku kývnutím potvrdil.

„Nebyl bys Skandijec, kdyby tě to nenapadlo,“ řekl.

Do řeky vybíhal přístavní můstek vyzdobený vlajkami a prapory. A jejich příjezd očekával velký dav lidí. Když se vlčí loď objevila, rozlehlo se troubení rohů a provolávání slávy.

„Tak tohle se mi ještě nestalo,“ prohodil Erak a vyvolal tím úsměv na Haltově tváři.

„A podívej se tamhle,“ řekl Halt a nenápadně ukazoval na vysokou, vousatou postavu, která stála kousek od můstku, obklopená družinou nádherně oděných rytířů a dam. „To je sám král, Eraku, přišel tě přivítat.“

„Ten je tu spíš kvůli svojí dceři,“ odvětil Skandijec. Haltovi však neuniklo, že navzdory svým slovům vypadá Erak trochu polichoceně.

Také Evanlyn vysokého muže spatřila, postavila se na před a mávala ze všech sil. Když ji lidé na břehu poznali, volání slávy ještě zesílilo a král Duncan v čele své družiny vstoupil na můstek. Kráček k lodi, ale natahoval krok takovým způsobem, že skoro běžel. Nedokázal se ovládnout, aby zachoval královskou důstojnost.

„Vesla!“ zvolal Erak. Veslaři vytáhli vesla z vody a vlčí loď hladce klouzala podél můstku.

Skandijská posádka proplouvala kotvištěm ke shromáždění na břehu a obě strany se s živým zájmem navzájem sledovaly. Bylo to poprvé v dějinách, kdy Araluenci a Skandijci stáli proti sobě a neměli v rukou zbraně. Will s radostně rozzářenou tváří vyskočil na obrubu vlčí lodi a Evanlyn spěchala k východu na střední palubě. Vzdálenost, která ji dělila od otce, se zkracovala, ale oběma jim chyběla slova, a tak se na sebe jen usmívali. Obsluha z přístavu dotáhla loď k přistávacímu můstku. Proutěná ochrana trupu o něj vrzavě zadrhla a loď bezpečně zastavila. Svengal se na Evanlyn široce usmál a spustil malý můstek v bočnici lodi. Dívka skočila otcí do náruče a schovala tvář na jeho prsou.

„Tati!“ vyhrkla hlasem ztlumeným tkaninou jeho košile a zastřeným vzlyky, které se jí draly do hrdla.

„Kasi!“ vyslovil tiše mazlivé jméno, kterým jí říkal, když byla malá holčička. Provolávání slávy zesílilo. Král Duncan byl oblíbený a lidé věděli, jak velkou bolest pro něj ztráta dcery znamenala. I Skandijci se při tom dojemném výjevu usmívali. Přestože byli drsní piráti, měli i oni své slabé stránky a rodinných vazeb si vážili.

Při všem jásání a oslavování zůstával stranou pouze Halt. Zatímco ostatní se hrnuli vpřed a k výstupu z lodi, on zůstával s výrazem bolesti a utrpení ve tváři nenápadně stát na zádi.

Král Duncan s Evanlyn, čili Kasandrou, jak znělo její pravé jméno, stáli v objetí a o nikoho jiného se nestarali. Will přejížděl očima shromážděný zástup a všiml si statné postavy v pozadí za králem: byl to muž středního věku, usilovně Willovi mával a volal na něj jménem.

„Wille! Vítej doma, chlapče! Vítej doma!“

Will byl chvíli v rozpacích, ale pak poznal barona Aralda, muže, který pro něj po léta byl ztělesněním přísné autority. A teď tu stál, poskakoval a pokřikoval jako hošík, kterému právě začaly prázdniny. Will zlehka seskočil na prkenný přístavní můstek a prodral se jásajícím davem k baronovi. Začal skládat obřadnou poklonu, ale baron ho popadl za ruku a nadšeně mu s ní potřásl.

„Nech to být! Vítám tě doma, mladý muži! Dobrá práce! Povedlo se! Můj bože, myslel jsem si, že už tě nikdy neuvidíme! Že mám pravdu, Rodney?“

Oslovení patřilo rytíři v brnění, který stál vedle barona. Will poznal sira Rodneyho, nejvyššího velitele bojové školy z hradu Redmontu. Všiml si, že rytíř starostlivě pátrá mezi tvářemi na palubě vlčí lodi.

„Ano, ano, můj pane,“ souhlasil roztržitě. Pak popadl Willa za druhou ruku a naléhavě se zeptal: „Wille, já měl za to, že Horác je s tebou. Neříkej mi, že se mu něco stalo.“

Will nechápavě pohlédl na loď, kde si Horác právě potřásal rukama s přáteli ze skandijské posádky a loučil se s nimi, než vystoupí na břeh.

„Ten je tamhle,“ ukázal siru Rodneymu Horáce, a za odměnu uviděl, jak rytířovi údivem spadla čelist.

„Můj bože! Je z něj učiněný obr!“ vydechl. Pak i Horác spatřil svého učitele, rázně propochodoval davem, postavil se do pozoru a zasalutoval přiložením pěsti na pravou stranu hrudníku.

„Bojový mistře, učeň Horác se hlásí. Žádám o povolení vrátit se k povinnostem, pane,“ ohlásil se řízně.

I Rodney si stoupl do pozoru a pozdrav opětoval.

„Povoluje se, učni.“

Když bylo formalitám učiněno zadost, sevřel urostlého učně v medvědíh objetí a chvíli s ním docela nedůstojně poskakoval. Přitom vykřikoval:

„To mě podrž, ty kluku, všichni jsme na tebe tak pyšní! A kdy jsi u d'asa takhle narostl?“

Dav znovu pobaveně zajásal. Pak znenadání všichni rázem ztichli a Will se otočil, aby zjistil, proč. Na břeh vystupoval Erak Hvězdec, oberjarl všech Skandijců.

Ti, kdo stáli nejbliž, bezděčně o kousek ustoupili. Zvyk je železná košile. Will si nepřál, aby jeho přítele někdo potupil, a tak hbitě vyrazil vpřed. V zástupu byl však někdo, kdo byl ještě rychlejší. Duncan, araluenský král, vykročil a přátelsky napřahoval ruku, aby se pozdravil se skandijským vládcem.

„Vítej v Aralenu, oberjarle,“ řekl. „A děkuji ti, že jsi moji dceru přivezl v pořádku zpět domů.“ Při těch slovech si oba vládcové potřásali rukama.

Poté znovu vypukl jásot, tentokrát na počest Eraka a jeho posádky, takže Skandijci se s potěšením začali rozhlížet kolem sebe. Což, jak napadlo Willa, jim v příštích letech poněkud znesnadní nájezdy na zdejší území. Duncan dopřál davu, aby si zajásal, a pak si zdvižením ruky zjednal ticho. Pátral mezi tvářemi těch, kdo se už vylodili, a protože nenašel tu, kterou hledal, přejel pohledem zpět na vlčí loď.

„Halte,“ řekl mírně, když ho konečně spatřil, jako obvykle zahaleného v hraničářské pláštěnce, jak osaměle postává u velkého kormidelního vesla. Král zvedl ruku a pokynul směrem ke břehu.

„Vystup, Halte. Jsi doma.“

Halt však nerozhodně zůstával stát, neschopen skrýt smutek, který cítil. Když promluvil, hlas se mu zlomil. Pak se vzchopil a začal znova.

„Vaše... Vaše Veličenstvo, do konce roku mého vyhnanství zbývají ještě tři týdny,“ vypravil ze sebe.

Jeho slova vyvolala v davu zašumění. Will se nedokázal ovládnout a udiveně vyhrkl: „Vyhnanství? Vy jste byl ve vyhnanství?“ Pohlédl na krále. Bylo nemyslitelné, že by Halt, tak neochvějně věrný Araluenu a jeho lidu, mohl být poslán do vyhnanství.

„Proč?“ zeptal se. Otázka zůstala viset ve vzduchu. Duncan potřásl hlavou a chtěl celou záležitost přejít.

„Pár neuvážených slov, nic víc. Padla v opilosti a my už jsme dávno zapomněli, co vlastně řekl, a já mu odpouštím, takže proboha, člověče, vystup už na břeh!“

Halt však zůstával, kde byl. „Vaše Veličenstvo, nic by mě nepotěšilo víc. Jenže vy musíte hájit zákon,“ pronesl tichým hlasem. Do hovoru se vmísil další řečník: lord Anthony, královský komoří.

„Halt má pravdu, Vaše Veličenstvo,“ prohlásil. Anthony to nemyslel zle, ale pokud šlo o uplatňování zákonů, byl trochu puntičkářský. „Konec konců, řekl přece, že vy jste následkem vztahu vašeho otce k jedné potulné hopsandě.“

Dav přihlížejících hrůzou zalapal po dechu.

Duncan se kysele usmál a mezi zuby ucedil: „Děkuji vám, Anthony, že jste nám to všem připomněl.“

Pak se však ozval výbuch nezkrotného smíchu, princezna Kasandra se zlomila v pase a smála se naprosto neprinceznovským způsobem. Všechny zraky se obrátily k ní a ona se pomalu srovnala a našla řeč.

„Všem se omlouvám. Ale kdybyste někdy viděli moji babičku, pochopili byste, proč mohl být dědeček možná v pokušení! Nebyla žádná kráska a taky to byla pěkná metrnice!“

„Kasi!“ napomenul ji otec pohoršeně. Jenže princezna se popadla za boky a znovu se rozesmála na celé kolo a král se nemohl ubránit, aby se i jemu na rty nedral úsměv. Pak na sobě ucítil upřený a nesouhlasný pohled lorda Anthonyho, vzpomatoval se a šťouchal do Kasandry, dokud její smích nepřešel v záchvaty přidušeného hihňání. Smích však byl nakažlivý a nějakou chvíli trvalo, než se shromážděný zástup náležitě uklidnil. Halt po celou dobu zůstával prkenně stát na palubě vlčí lodi.

Duncan se obrátil ke komořímu a co nejrozvážněji pravil: „Lorde Anthony, já přece mohu Haltovi poslední tři týdny trestu prominout.“

Jenže Anthony se zamračil a zavrtěl hlavou. „Bylo by to nanejvýš neobvyklé, Vaše Veličenstvo,“ prohlásil zkormouceně. „Něco takového by znamenalo neblahý precedens.“

„Králi Duncane!“ zaburácel Erakův hlas a v mžiku se veškerá pozornost obrátila k němu. Erak si uvědomil, že promluvil poněkud důrazněji, než měl v úmyslu – teprve se učil, jak si počínat při takovýchhle slavnostních příležitostech. Pokračoval umírněnějším tónem.

„Možná bych tě mohl požádat, abys mu udělil mimořádnou milost jako projev dobré vůle při příležitosti stvrzení smlouvy mezi našimi dvěma zeměmi.“

„Dobrý nápad!“ zamumlal Duncan. Rychle se obrátil k lordu Anthonymu. „Nuže?“ zeptal se. Komoří zamyšleně našpulil rty. Nikdy neměl v úmyslu zpěčovat se králově vůli. Snažil se jen plnit svoji povinnost a hájit uplatňování zákona. Nyní se rýsovala zadní vrátka a komoří je vděčně otevřel.

„Taková žádost by žádný precedens nezakládala, Vaše Veličenstvo,“ řekl. „A toto je konec konců velice zvláštní příležitost.“

„Tak platí!“ pospíšil si Duncan a obrátil se k postavě na vlčí lodi. „Dobrá, Halte, jsi omilostněn – tak proboha, pojd' už z té lodi a napijeme se na oslavu!“

Halt se slzami v očích vstoupil po více než jedenácti měsících vyhnanství opět na rodnou zem. Když vkročil na břeh a dav zase začal jásat, ti, kdo stáli nejbliž, si všimli, že k němu proklouzl další muž v šedo-zelené pláštěnce. Vtiskl Haltovi něco do ruky.

„Možná to zase budeš potřebovat,“ řekl Crowley, velitel hraničářského sboru.

A když se Halt podíval na svou dlaň, spatřil tenký řetízek a na něm zavěšený stříbrný dubový lístek.

A tehdy věděl, že je opravdu doma.

Čtyřicet jedna

Will poznal, že se něco chystá. Skončily uvítací oslavy, byly dohodnuty podrobnosti o rozmístění araluenské jednotky lukostřelců ve Skandii na jaře příštího roku a Erak se svou posádkou odplul domů. Král potom dlouze rokoval se svými poradci – s Haltem, Crowleym, baronem Araldem a sirem Rodneyem.

Will a Horác v té době v podstatě neměli co na práci, i když v žádném případě neměli nouzi o obdivovatele, kteří se k nim vytrvale hlásili a okouzleně naslouchali, když chlapci vyprávěli své zážitky ze Skandie a z nelítostné bitvy proti Temudžajům. Jenže i tenhle obdiv se za chvíli omrzel.

Pro Horáce skončila dobrodružství rytíře Dubového listu, takže se vrátil k prostému bílému kabátcí bojovnického učně.

Z Evanlyn se pochopitelně opět stala princezna Kasandra. Rychle ji přesunuli do královských komnat v jedné z věží hradu Araluenu, a když ji Will někdy zahlédl, byla obklopena družinou rytířů a dvorních dam. Uvědomil si také, že je to krásná mladá žena, vybraně se obléká a mezi mladé šlechtice a dámy dokonale zapadá.

Se smutkem vnímal, jak se odstup mezi nimi zvětšuje. Smiřoval se s tím, že zatímco ona je ve skutečnosti

nejurozenější ženou v království, on je pouhý sirotek po vojenském seržantovi a jeho venkovské ženě. Při těch stále vzácnějších příležitostech, kdy měl možnost s Kasandrou promluvit, se začínal chovat rozpačitě a nepřírozně. Když se pokusila s ním prohodit pár slov, jazyk mu zdřevěněl a dokázal ze sebe vysoukat jen trapné odpovědi.

Jeho chování Kasandru hněvalo i trápilo. Poctivě se snažila jejich někdejší přátelský vztah obnovit, ale byla moc mladá na to, aby pochopila, že okázalost, urozenost a bohatství, které ona považuje za samozřejmé a dobré, od ní Willa vzdalují.

„Copak nevidí, že jsem pořád stejná jako dřív?“ zklamaně se ptala svého zrcadla. Jenže ve skutečnosti stejná nebyla. Evanlyn byla nejprve vyděšenou dívkou, jejíž život byl ve velkém nebezpečí. Dlouhý čas spoléhala na rozum a odvahu svého nedospělého společníka a ochránce. Pak zase naopak ona zachraňovala jeho, když se bezradný a vyděšený pomalu uzdravoval.

Naproti tomu Kasandra byla spanilá, vybraně ustrojená princezna, společensky tak vysoko postavená, že pro Willa byla nedosažitelná. Věděl, že až jednoho dne převezme vládu po svém otci, bude z ní královna. Její osobnost se nezměnila. Změnilo se její postavení. A ona i Will byli příliš mladí a nezkušení, aby dokázali překonat napětí, které mezi nimi nevyhnutelně vznikalo kvůli propastně odlišnému původu.

Princezna kupodivu zjistila, že si čím dál víc rozumí s Horácem. Horác byl zvyklý na život budoucího rytíře, na přísná pravidla a obřadnost dvora na hradě Redmontu, takže Kasandra jako princezna ho nijak nevyváděla z míry. Pochopitelně se jí podřizoval a choval se k ní s úctou. Jenže tak to dělal vždycky. Díky své bezelstnosti a přímočarosti uměl Horác přijímat věci takové, jaké byly, a v ničem nehledal složitosti. Evanlyn byla jeho kamarádka. A teď byla jeho kamarádkou princezna Kasandra. Dalo se čekat, že mírně změnil své chování vůči ní i způsob oslovení, ale i tato pravidla byla součástí jeho učňovské přípravy.

Když se princezna konečně zmínila, jak se s Willem jeden druhému vzdalují, Horác jí navrhl, aby byla trpělivá.

„On si na to všechno zvykne,“ těšil ji. „Je přece jenom hraničář a hraničáři jsou takoví... jiní... takoví sví. Dej mu čas, aby si zvykl.“

A tak Kasandra čekala. Horácova poznámka o hraničářích jí však nešla z hlavy, a tak se rozhodla, že s tím něco udělá.

A věděla, že už brzy se jí naskytne velmi dobrá příležitost.

* * *

Král Duncan se rozhodl uspořádat slavnostní hostinu na oslavu návratu své jediné dcery a pozvánky byly rozeslány do všech padesáti baronství araluenského království. Byla to velkolepá událost.

Trvalo měsíc, než se pozvaní hosté shromáždili. A pak hodovní síň na hradě Araluenu zažila večer, jemuž se od doby Duncanovy korunovace před dvaceti lety žádná událost nevyrovnala.

Hodovalo se celé hodiny, sloužící se prohýbali pod tácy plnými pečeného masa, obrovských paštik, kouřící čerstvé zeleniny a sladkostí připravených pro potěchu oka i jazyka. Mistr Chubb, šéfkuchař z hradu Redmontu a jeden z nejlepších kuchařů v celém království, se osobně dostavil do sídelního města, aby na vše dohlédl. Postával ve dveřích vedoucích z kuchyně a spokojeně přihlížel, jak v šlechticích a jejich dámách mizí výsledky týdenního úsilí kuchařů, a velkou vařečkou klepl po hlavě každého nerozvážného číšníka nebo kuchyňského pomocníka, který se ocitl na dosah.

„Není to špatné, není to špatné,“ mumlal si pro sebe a pak poslal jednoho ze sloužících, aby donesl další lahůdku pro potěšení „mladého hraničáře Willa“, jak ho nazýval.

Konečně velkolepé hodování skončilo a měla začít zábava. Královský harfenista starostlivě ladil struny – v horku hodovní síně se nemile natahovaly – a v duchu si opakoval slova hrdinské básně, kterou napsal na oslavu tří největších hrdinů

království, kteří zachránili princeznu Kasandru ze spárů smrti. Mrzelo ho, že se mu nepodařilo vymyslet lepší rým na slovo „Halt“. To nejlepší, nač se zatím zmohl, byl verš, že Halt je muž „na každý pád“, což vzhledem k okolnostem nevystihovalo plně významnost legendárního hraničáře.

Ale než přišel na řadu harfenista, povstal král Duncan z trůnu, aby oslovil velké shromáždění. Bdělý lord Anthony byl jako vždy po ruce a na pokyn svého vládce udeřil železem okovanou holí do kamenných dlaždic hodovní síně.

„Ticho! Promluví král!“ zvolal a šum hovoru a smíchu ve velkém sále okamžitě utichl. Všechny zraky se nedočkavě obrátily k čelnímu stolu.

„Pánové a dámy,“ začal Duncan a jeho hluboký hlas se lehce nesl do všech koutů síně, „toto je pro mne velice radostná příležitost. Sešli jsme se zde zaprvé proto, abychom oslavili šťastný návrat mé dcery, princezny Kasandry – a to je událost, která mi přináší víc radosti, než si kdo dokáže představit.“

Síní se rozlehlo volání „Slyšte! Slyšte!“ a vypukl nadšený potlesk.

„Dnes večer je dalším důvodem mé radosti i příležitost odměnit ty, kdo se o její bezpečný návrat zasloužili.“

Tentokrát byl potlesk ještě hlučnější a delší. Všichni se radovali, že Kasandra je živá a zdravá zpátky u svého otce. Ale věděli, že hlavní událostí dnešního večera je ocenění tří společníků, kteří ji dopravili domů.

„Jako první,“ řekl Duncan, „necht’ přistoupí hraničář Halt.“

Shromáždění nedočkavě zašumělo a štíhlá postava, pro tentokrát bez ochrany šedo-zelené pláštěnky, předstoupila před krále. Několik hostů v zadní části síně si stouplo, aby lépe viděli. O Haltovi vědělo celé království, ale skoro nikdo z přítomných ho ve skutečnosti nikdy neviděl. Mohla za to pochopitelně hraničářská záliba v nenápadnosti. Při pohledu na drobnou postavu legendárního hraničáře se na mnoha tvářích objevil výraz překvapení. Většina si v duchu vykreslila obraz urostlého hrdiny, vysokého bezmála sedm stop a třímajícího mohutný dlouhý luk.

Teď se ukláněl před králem. Nikoli poprvé se král přistihl, že se zaujetím hledí na Haltovy zubatě ostříhané vlasy. Nepochybně si je nedávno upravoval na počest této události, ale Duncan se nemohl ubránit úsměvu. Halt pobýval už zhruba měsíc na hradě Araluenu, kde byla spousta sloužících, komorníků a zejména holičů. A přesto, jak bylo vidět, si i nadále zkracoval vlasy sám pomocí saxonského nože. Duncan si uvědomil, že zatímco se kochá Haltovým holičským uměním, shromáždění čeká. Soustředil myšlenky a pokračoval: „Halt prohlásil, že návrat do řad hraničářského sboru je pro něj dostatečnou odměnou,“ řekl Duncan a dav opět překvapeně zašuměl, „a já chci v této věci vyhovět jeho přání a jako mnohokrát předtím zůstávám dlužníkem jednoho ze svých nejvěrnějších rádců. Halte, dlužím ti víc, než kdy jaký král někomu dlužil. Nikdy nezapomenu, co všechno jsi vykonal.“

Nato se Halt znovu uklonil a vklouzl zpět na své místo tak rychle a nenápadně, že většina přítomných ani nepostřehla, že odešel, a všichni ohromeně začali tleskat, až když už bylo po všem.

„Jako další,“ pokračoval Duncan a mírně zesílil hlas, aby dav poznal, že se má ztišit, „necht’ přistoupí bojovnícký učeň Horác.“

Will poplácal kamaráda po rameni a Horác s bázlivým výrazem v tváři povstal, předstoupil před krále a postavil se do pozoru. Shromáždění netrpělivě čekalo.

„Horáci,“ oslovil ho král Duncan. Tvářil se sice přísně, ale v očích mu čtverácky blýsklo. „Doneslo se nám, že když jsi projížděl Galikou, vydával ses za právoplatného rytíře...“ Předstíral, že hledí do svých poznámek na stole, a pak dodal: „Za rytíře Dubového listu – *Chevalier de Feuille du Chêne*.“

Horác nervózně polkl. Samozřejmě věděl, že o jeho činech se mluví. Ale doufal, že příslušná místa přimhouří oko nad skutečností, že neměl žádné právo vystupovat jako rytíř.

„Vaše Veličenstvo, omlouvám se... já měl pocit, že to jinak nejde, když...“

Všiml si, že král Duncan na něho přísně hledí s povytaženým obočím, a vtom mu došlo, že právě závažným způsobem porušil etiku, protože skočil králi do řeči. Provinile zmlkl a srovnal se do pozor.

Král pokračoval: „Jak nepochybně víš, je velmi nezvyklé, aby učeň nosil erb či vystupoval jako rytíř, takže nyní je nutné, abychom sjednali nápravu.“ Odmlčel se.

Horác se už chystal říct „Ano, sire,“, ale došlo mu, že by opět porušil etiku, a tak mlčel.

Král Duncan pokračoval: „Poradil jsem se s tvým baronem, s bojovým mistrem a s hraničářem Haltem a všichni jsme se shodli, že nejlepším řešením je vyhovět pravidlům.“

Horác netušil, co to znamená, ale neznělo to dobře. Král dal znamení a Horác slyšel, jak se zezadu přibližují různé kroky. Nenápadně se ohlédl a spatřil, že přišel bojový mistr a postavil se vedle něj s mečem a štítem v rukou. Horác jako omámený hleděl na znak na štítě – zelený dubový list v bílém poli. V němém úžasu sledoval, jak král sestoupil k němu, uchopil meč a zlehka se jím dotkl jeho ramene.

„Poklekni,“ sykl Rodney koutkem úst. Horác poslechl a pak slyšel, jak mu v uších zvoní následující slova: „Povstaň, sire Horáci, rytíři Dubového listu, a staň se členem araluenské královské gardy.“

Mezi shromážděnými vypukl poprask. Ještě nikdy se nestalo, aby byl učeň druhého ročníku pasován na rytíře a navíc jmenován členem královské gardy – elitní jednotky, která střežila hrad Araluen. Šlechtici i jejich dámy se upřímně radovali.

„Vstaň,“ sykl znovu Rodney. Horác s širokým úsměvem ve tváři vstal a přijal z královny ruky meč.

„Dobrá práce, Horáci,“ řekl král. „Plně si to zasloužíš.“

Nato potřásl svému nejnovějšímu rytíři rukou a dal mu pokyn, aby se vrátil na své místo. Horác to vykonal, ale všechno kolem něj bylo jako rozmazané. Vnímal jen, že Will se usmívá od ucha k uchu a radostně ho poplácává po zádech.

Pak bylo shromáždění opět vyzváno, aby se ztišilo, a oba chlapci zřetelně slyšeli králův hlas:

„Necht' přistoupí hraničářský učeň Will.“

I když Will předpokládal, že k něčemu takovému může dojít, byl zaskočen. Pospíchal ze svého místa, cestou zakopl a málem ztratil rovnováhu, ale nakonec šťastně stanul před králem.

„Wille, hraničářský sbor má své vlastní zvyklosti a svá vlastní pravidla. Hovořil jsem s tvým učitelem Haltem i s velitelem sboru a bohužel nemohu ovlivnit dobu tvého výcviku a prohlásit tě za plně vycvičeného hraničáře. Halt a Crowley trvají na tom, že musíš projít celým obdobím výcviku a zkouškami.“

Will nervózně polkl a přikývl. Věděl to. Zbývalo ještě hodně věcí, které se musí jako hraničář naučit, mnoho dovedností, které musí rozvíjet. Horácovo vrozené nadání stačilo, aby mu král prominul další výcvik. Will ale věděl, že u něj to tak být nemůže.

„Nicméně,“ pokračoval král Duncan, „ti mohu nabídnout něco jiného. Mohu tě jmenovat poručíkem královských průzkumníků. Tvoji mistři souhlasili, že jsi k takovému jmenování plně způsobilý, a uvolní tě z učení, pokud si to budeš přát.“

Celé shromáždění naráz vydechlo překvapením. Will se nezmohl na slovo. Královští průzkumníci byla elitní jednotka lehké jízdy, která měla za úkol výcvik sboru lučištníků a během válek prováděla průzkum pro královskou armádu. Důstojníci i nováčci v této jednotce zpravidla pocházeli ze šlechtických rodin, a tak by se jmenování vlastně rovnalo pasování na rytíře.

Byla to pocta, která přinášela slávu, postavení a uznání. Proti ní stály ještě tři roky namáhavého učení a praktického výcviku u hraničářů.

A přece...

Někde v hloubi svého srdce Will věděl, že to není nic pro něho. Upřímně řečeno, byl v pokušení tu nabídku přijmout.

Jenže Willovi se vybavil pocit volnosti, který zažíval v zelených lesích, vzpomněl si na dny strávené s Cukem, Haltem a Abelardem, na to, jak ho bavilo učit se a zdokonalovat nové dovednosti a jak ho přitahovalo být vždy v samém středu událostí. Takový byl život hraničářů, a když ho porovnal s přísnými pravidly etikety a omezeními života na hradě Aralueny, uvědomil si, už podruhé během posledních dvou let, co opravdu chce.

Otočil se a očima hledal nápovědu u Halta. Jeho mistr ale seděl se zraky upřenými na desku stolu, stejně jako Crowley o několik míst dál. Pak Will odpověděl a v tichu slavnostní síně zněl jeho hlas nepřírozeně silně: „Vaše Veličenstvo, je to pro mě velká čest. Ale já si přeji pokračovat v přípravě jako hraničářský učeň.“

Šum překvapených hlasů v sále dosáhl vrcholu. Že jsou hraničáři zvláštní, to věděli všichni. Ale většina z přítomných Willovo rozhodnutí zkrátka nedokázala pochopit. Král Duncan však Willovi rozuměl. Položil mu ruku na rameno a promluvil jenom k němu: „Pokud jde o mě, myslím, že ses rozhodl moudře, Wille. A jen mezi námi, tvoji mistři mi řekli, že jsou přesvědčeni, že z tebe brzy bude jeden z nejlepších hraničářů.“

Will překvapeně vyvalil oči. Tohle pro něj byla ta největší odměna. Potrásl hlavou.

„Určitě ne tak dobrý jako Halt, Vaše Veličenstvo.“

Král se usmál. „Myslím, že asi nikdo nemůže být tak dobrý jako on, co říkáš?“

A králova ruka mladíka jemně otočila a nasměrovala ho ke stolu, kde seděli Crowley a Halt. Ti se oba s úsměvem posunuli, aby Willovi udělali místo mezi sebou. Usedal za zdvořilého, avšak poněkud rozpačitého potlesku přítomných. Hraničářům vlastně nikdo pořádně nerozuměl.

Duncana trochu zbolelo u srdce, když se otočil směrem, kde seděla jeho dcera. Na rtech se mu už tvořila slova: „Snažil jsem se“, ale zjistil, že Kasandra ze síně odešla.

* * *

Dva dny nato Will s Haltem vyjeli z hradu Araluenu a mířili k lesní chatě u hradu Redmontu. Čas od času Halt vlídně pohlédl na svého mladého společníka. Věděl, že Will učinil významné rozhodnutí, a věděl, že se trápí. Tušil, že to nějak souvisí s princeznou. Po hostině se Will několikrát pokusil s ní setkat, aby jí své rozhodnutí vysvětlil. Ale prý neměla čas.

Ujížděli k jihozápadu a Halt cítil, že Will si chce své úvahy nechat pro sebe. Mlčel tedy a umínil si, že chlapce pořádně zapřáhne do práce a učení, aby neměl čas zabývat se svým trápením.

Z terasy mocného hradu hleděly za odjíždějícími jezdci dvě postavy. Proti vysokým věžím a pilířům vypadaly jako trpaslíci. Evanlyn zamávala na rozloučenou a Horác jí konejšivě položil ruku kolem ramen.

„Je to hraničář,“ pokoušel se ji utěšit čerstvě pasovaný rytíř. „A lidi jako my hraničáře nikdy nepochopí. Vždycky je něco, co si nechávají jen pro sebe.“

Kývla a nedokázala nic říct. Ranní mlha, která jezdce zahalovala, jako by na chvíli ještě zhoustla. Pak Evanlyn prudce zamrkala a uvědomila si, že vidí rozmazaně kvůli slzám. Zatímco tam stáli a dívali se, slunce se konečně prodralo mlžným oparem a nazlátlým svitem zalilo hrad Araluen.

Jenomže Will ujížděl k jihu a ničeho si nevšiml.